

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

SKRIVELSE

2015-06-25

Ärendnr:

NV-04449-13

Redovisning av regeringsuppdrag
”Prövning av miljöfarliga
verksamheter och krav på bland
annat upprättande av
miljökonsekvensbeskrivning”

(M2013/1362/R, M2014/1680/R, m.fl.)

Innehåll

FÖRKORTNINGAR OCH BEGREPP	13
1 SAMMANFATTNING	14
1.1 Regeringens uppdrag	14
1.2 Förslag och ställningstaganden	14
1.3 Författningsförslag	15
1.4 Konsekvenser	16
2 ARBETET MED UPPDRAGET	18
2.1 Samråd och dialog	18
2.2 Arbetet på Naturvårdsverket	18
3 FÖRFATTNINGÄNDRINGAR	19
3.1 Miljöbalken	19
3.2 Miljöprövningsförordningen	21
3.3 Industriutsläppsförordningen	21
3.4 Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	21
3.5 Förordning om geologisk lagring av koldioxid	21
3.6 Förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken	21
3.7 Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar	22
3.8 Avfallsförordning (2011:927)	22
3.9 Övergångsbestämmelser	22
4 REVIDERING AV IUF OCH MPF MED ANLEDNING AV IED	23
4.1 Bakgrund och förutsättningar	23
4.1.1 Regeringens uppdrag	23
4.1.2 Generellt om genomförandet av IED	23
4.1.3 Systematiken i MPF i relation till IED	25
4.1.4 Huvudsaklig industriutsläppsverksamhet	26
4.1.5 Många aktörer kring IED-reglerna	27
4.2 Analys och förslag	28
4.2.1 Systematik – IED, MPF och IUF	28
4.2.2 Begreppet industriutsläppsverksamhet och dess definition	42
4.2.3 Huvudsaklig industriutsläppsverksamhet	43
4.2.4 Klassificering av industriutsläppsverksamhet	47
4.2.5 Konsekvenser	51
4.2.6 Revidering av bestämmelser i MPF	52

5	ÄNDRINGAR I 2–28 KAP. MILJÖPRÖVNINGSFÖRORDNINGEN	56
5.1	Förslag för enklare identifikation	56
5.2	2 kap. MPF Jordbruk	56
5.2.1	Bakgrund	56
5.2.2	Analys	56
5.2.3	Förslag	56
5.2.4	Konsekvenser	57
5.3	4 kap. MPF Utvinning, brytning och bearbetning av torv, olja, gas, kol, malm, mineral, berg, naturgrus och annat	58
5.3.1	4 kap. 12 § MPF	58
5.3.2	4 kap. 16 § MPF	59
5.3.3	Sammanfattning konsekvenser 4 kap. MPF	60
5.4	5 kap. MPF Livsmedel och foder	60
5.4.1	Bakgrund, analys och principer för förslag	60
5.4.2	5 kap. 1-3 §§ MPF	62
5.4.3	5 kap. 4-9 §§ MPF, animaliska råvaror	63
5.4.4	5 kap. 10-17 och 25-30 §§ MPF	67
5.4.5	5 kap. 18 och 31-32 §§ MPF	77
5.4.6	5 kap. 19-20 §§ MPF	80
5.4.7	5 kap. 21-24 §§ MPF	81
5.4.8	5 kap. 34-39 §§ MPF	84
5.4.9	5 kap. 34§	84
5.4.10	5 kap. 35-36 §§ MPF	85
5.4.11	5 kap. 37-38 §§ MPF	86
5.4.12	5 kap. 39 §§ MPF	87
5.4.13	5 kap. 33 § MPF	88
5.4.14	Sammanfattning konsekvenser 5 kap. MPF	88
5.5	6 kap. MPF – Textilvaror	89
5.5.1	Bakgrund och analys	89
5.5.2	Förslag	89
5.5.3	Sammanfattning konsekvenser 6 kap. MPF	90
5.6	7 kap. MPF - Päls, skinn och läder	90
5.6.1	Övergripande beskrivning av förslag 7 kap. MPF	90
5.6.2	7 kap. 1 § MPF	90
5.6.3	7 kap. 2 § MPF	91
5.6.4	7 kap. 3 § MPF	92
5.6.5	Sammanfattning konsekvenser 7 kap. MPF	93
5.7	8 kap. MPF - Trävaror	93

5.7.1	Övergripande om förslag 8 kap. MPF	93
5.7.2	8 kap. 1 § MPF	93
5.7.3	8 kap. 2 § MPF	94
5.7.4	8 kap. 6 § MPF	95
5.7.5	8 kap. 7 § MPF	96
5.7.6	Sammanfattning konsekvenser 8 kap. MPF	97
5.8	Kap. 9 MPF - Massa, papper och pappersvaror	97
5.8.1	Bakgrund	97
5.8.2	Analys	97
5.8.3	Förslag	98
5.8.4	Konsekvenser	98
5.9	10 kap. MPF - Fotografisk och grafisk produktion	99
5.9.1	Bakgrund och analys	99
5.9.2	Förslag	99
5.9.3	Konsekvenser	99
5.10	11 kap. MPF - Stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle	100
5.10.1	Bakgrund	100
5.10.2	Analys	100
5.10.3	Förslag	101
5.10.4	Konsekvenser	102
5.11	12 kap. MPF - Kemiska produkter	102
5.11.1	Övergripande om anpassning till IED	102
5.11.2	Bakgrund och analys	104
5.11.3	Förslag utifrån punkterna 4.1-4.6, bilaga 1 IED	105
5.11.4	12 kap. 4 § MPF	118
5.11.5	12 kap. 14 § MPF	119
5.11.6	Allmänt om förslag 12 kap. 6-13 §§ MPF (omfattas ej av IED)	119
5.11.7	12 kap. 6 och 7 §§ MPF	120
5.11.8	12 kap. 8 § MPF	120
5.11.9	12 kap. 9 § MPF	121
5.11.10	12 kap. 10-13 §§ MPF	123
5.11.11	Sammanfattning konsekvenser 12 kap. MPF	124
5.12	14 kap. MPF - Icke-metalliska mineraliska produkter	125
5.12.1	Anpassning till IED	125
5.12.2	14 kap. 1 § MPF	126
5.12.3	14 kap. 2-4 §§ MPF	127

5.12.4	14 kap. 5 § MPF	128
5.12.5	14 kap. 6-7 §§ MPF	129
5.12.6	14 kap. 8-13 §§ MPF	129
5.12.7	14 kap. 14 § MPF	130
5.12.8	14. kap. 15-17 §§ MPF	131
5.12.9	12 kap. 8 § MPF	132
5.12.10	12 kap. 14 § MPF	132
5.12.11	Sammanfattning konsekvenser 14 kap. MPF	133
5.13	15 kap. MPF - Stål och metall	133
5.13.1	Övergripande om förslag 15 kap. MPF	133
5.13.2	15 kap. 1, 6, 13 och 14 §§ MPF	133
5.13.3	15 kap. 3 § MPF	135
5.13.4	15 kap. 9-12 § § MPF	137
5.13.5	15 kap. 2 §, 4-5 §§, 7-8 §§ samt 15-18 §§ MPF	138
5.13.6	Sammanfattning konsekvenser 15 kap. MPF	139
5.14	16 kap. MPF - Metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning	140
5.14.1	Övergripande om förslag 16 kap. MPF	140
5.14.2	16 kap. 1 § MPF	140
5.14.3	16 kap. 2, 6 och 7 § MPF	140
5.14.4	Förslag samtliga bestämmelser 16 kap. MPF	143
5.14.5	Konsekvenser	145
5.15	17 kap. MPF - Elektriska artiklar	147
5.15.1	Konsekvenser	147
5.16	19 kap. MPF - Förbrukning av organiska lösningsmedel	147
5.16.1	Övergripande om förslag 19 kap. MPF	147
5.16.2	19 kap. 1 § MPF	147
5.16.3	19 kap. 2 och 4 §§ MPF	148
5.16.4	19 kap. 3 och 5 §§ MPF	151
5.16.5	Sammanfattning konsekvenser 19 kap. MPF	155
5.17	21 kap. MPF - Gas- och vätskeformiga bränslen, el, värme och kyla	156
5.17.1	Bakgrund	156
5.17.2	Analys	156
5.17.3	Förslag	158
5.17.4	Konsekvenser	162
5.18	28 kap. MPF - Rening av avloppsvatten	166
5.18.1	Bakgrund och analys	166

5.18.2	Förslag	167
5.18.3	Konsekvenser	168
5.19	29 kap. MPF – Avfall	168
6	AVFALLSHANTERING 29 KAP. MPF	169
6.1	Uppdrag och genomförande	169
6.2	Systematiken i 29 kap. MPF	169
6.2.1	Genomförande av IED	169
6.2.2	Indelningen av 29 kap. MPF	170
6.2.3	Undantag i bestämmelserna	171
6.3	EU:s krav på avfallsområdet	172
6.3.1	Avfallsdirektivets krav på tillstånd	172
6.3.2	Svenskt genomförande av avfallsdirektivet	173
6.4	Begrepp och formuleringar i 29 kap. MPF	177
6.4.1	Mängdgränser	177
6.4.2	Övre och undre tröskelvärden	178
6.4.3	Begreppet anläggning	178
6.4.4	Begreppet yrkesmässig	180
6.4.5	Begreppet icke-farligt avfall	181
6.4.6	Begreppet lagring	182
6.4.7	Begreppet mellanlagring	182
6.4.8	Lagring i avvaktan på behandling	185
6.5	Analys och förslag 29 kap. MPF	186
6.5.1	Mellanlagring (29 kap. 1-2 §§)	186
6.5.2	Mellanlagring (29 kap. 3 §)	188
6.5.3	Mellanlagring (29 kap. 4 och 5 §§)	191
6.5.4	Sortering (29 kap. 6 och 7 §§)	194
6.5.5	Förbehandling (29 kap. 8 §)	196
6.5.6	Mekanisk bearbetning (29 kap. 9 och 10 §§)	198
6.5.7	Uttjänta motordrivna fordon (29 kap. 11 och 12 §§)	201
6.5.8	Användning för anläggningsändamål (29 kap. 13 och 14 §§)	203
6.5.9	Biologisk behandling (29 kap. 15 – 17 §§)	208
6.5.10	Förbränning (29 kap. 18 – 29 §§)	212
6.5.11	Animaliska biprodukter (29 kap. 30 – 32 §§)	215
6.5.12	Uppläggning (29 kap. 33 och 34 §§)	218
6.5.13	Deponering (29 kap. 35 – 41 §§)	221
6.5.14	Uppgrävda massor (29 kap. 42 och 43 §§)	225
6.5.15	Uppgrävda förorenande massor (29 kap. 44 §)	226

6.5.16	Avvattning av avfall (29 kap. 45 §)	227
6.5.17	Behandling av farligt avfall som uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns (29 kap. 46 och 47 §§)	229
6.5.18	Destruktion av halogenerade klorfluorkarboner eller halon (29 kap. 48 §)	234
6.5.19	Återvinning eller bortskaffande av icke-farligt avfall (29 kap. 49-50 §§)	235
6.5.20	Återvinning eller bortskaffande av icke-farligt avfall (29 kap. 51-53 §§)	238
6.5.21	Återvinning eller bortskaffande av farligt avfall (29 kap. 54-56 §§)	240
6.5.22	Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar (29 kap. 57-60 §§)	244
6.5.23	Radioaktivt avfall (29 kap. 61-62 §§)	245
6.5.24	Lagring och avskiljning av koldioxid (29 kap. 63 och 64 §§)	246
6.5.25	Sammanfattning konsekvenser 29 kap. MPF	246
7	AVSKILJNING OCH GEOLOGISK LAGRING AV KOLDIOXID	250
7.1	Bakgrund och förutsättningar	250
7.1.1	Uppdraget	250
7.1.2	Geologisk lagring och avskiljning	250
7.2	Aktuella författningar	252
7.2.1	Nya bestämmelser	252
7.2.2	Lagring och avskiljning som inte omfattas av tillståndsplikt	252
7.2.3	Förslag om anmälningsplikt	253
7.2.4	MKB- och IED-direktiven	253
7.2.5	Kontinentalsockellagen	254
7.2.6	Lagen om Sveriges ekonomiska zon	254
7.2.7	Operativ tillsyn enligt miljöbalken	254
7.3	Analys	254
7.3.1	Eventuellt behov av ytterligare tillstånds- eller anmälningsplikt	254
7.3.2	Sammanfattning av nuläget	257
7.4	Naturvårdsverkets ställningstagande	257
7.4.1	Lagring av koldioxid	257
7.4.2	Avskiljning av koldioxid	258
7.4.3	Undersökningsborrningar	258
7.4.4	Författningsförslag	259
7.4.5	Sammanfattning av föreslagna ändringar	260
7.5	Konsekvenser	261
7.5.1	Konsekvenser för miljöskyddet	261

7.5.2	Konsekvenser för SGU	261
7.5.3	Konsekvenser för berörd bransch	262
7.5.4	Konsekvenser för övriga berörda myndigheter, kommuner, organisationer och enskilda	262
7.5.5	Övriga konsekvenser	262
7.5.6	Överensstämmelser med EU regleringar	263
7.5.7	Tidpunkt för ikraftträdande	263
8	DJUPBORRNING	264
8.1	Bakgrund	264
8.1.1	Nuvarande regler	264
8.1.2	Synpunkter på nuvarande regler	264
8.2	Förutsättningar	267
8.2.1	Miljöbalken och mineralprospektering	267
8.2.2	Minerallagen och undersökningstillstånd	268
8.2.3	Minerallagen och miljökonsekvensbeskrivning	268
8.2.4	Vägledning	268
8.2.5	MKB-direktivet och utvinningsavfallsdirektivet	270
8.2.6	Avgörande i EU-domstolen	270
8.3	Analys	271
8.3.1	Tillstånds- eller anmälningsplikt	271
8.3.2	Begreppet djupborrning	272
8.3.3	Begreppet utvinningsindustri	272
8.3.4	Djupborrning och miljökonsekvensbedömning	273
8.3.5	Vägledning	275
8.4	Slutsatser	275
8.5	Naturvårdsverkets ställningstagande	276
8.5.1	Nuvarande regler	276
8.5.2	MKB-direktivets krav på bedömningar	276
8.5.3	Förslag	278
8.6	Konsekvenser	280
8.6.1	Alternativ till förslaget	281
9	MINDRE KYLANLÄGGNINGAR	282
9.1	Bakgrund	282
9.2	Naturvårdsverkets förslag	282
9.3	Konsekvenser	283

10	CLP-FÖRORDNINGEN OCH MILJÖPRÖVNINGSFÖRORDNINGEN	284
10.1	Bakgrund	284
10.1.1	CLP-förordningen	284
10.2	Analys	285
10.3	Naturvårdsverkets förslag	286
10.3.1	Föreslaget alternativ till översättning	286
10.3.2	Det alternativ som valts bort	290
10.4	Konsekvenser	292
11	BERG- OCH NATURGRUSTÄKTER	294
11.1	Bakgrund och förutsättningar	294
11.2	Synpunkter och förslag från SBMI	294
11.2.1	Hantering av externa massor	294
11.2.2	Anmälningssplikt för uppställning av asfaltsverk och oljegrusverk	295
11.2.3	Utökad undantag från krav på efterbehandling efter avslutad täktverksamhet	295
11.2.4	Slopad behovsprövning av bergtäkter	296
11.2.5	Slopat krav på lokaliseringssprövning vid förlängt täktillstånd	296
11.2.6	Nivå för betydande miljöpåverkan	296
11.2.7	Begreppen tillståndshavare, verksamhetsutövare och exploatör	296
11.3	Analys	296
11.3.1	Hantering av externa massor	296
11.3.2	Anmälningssplikt för uppställning av asfaltsverk och oljegrusverk	297
11.3.3	Utökad undantag från krav på efterbehandling efter avslutad täktverksamhet	298
11.3.4	Slopad behovsprövning av bergtäkter	299
11.3.5	Slopat krav på lokaliseringssprövning vid förlängt täktillstånd	299
11.3.6	Nivå för betydande miljöpåverkan	299
11.3.7	Begreppen tillståndshavare, verksamhetsutövare och exploatör	300
11.3.8	Översyn av bestämmelser i MPF	301
11.4	Naturvårdsverkets ställningstagande	301
11.4.1	Hantering av externa massor	301
11.4.2	Anmälningssplikt för uppställning av asfaltsverk och oljegrusverk	302
11.4.3	Utökad undantag från krav på efterbehandling efter avslutad täktverksamhet	302
11.4.4	Slopad behovsprövning av bergtäkter	302
11.4.5	Slopat krav på lokaliseringssprövning vid förlängt täktillstånd	302
11.4.6	Nivå för betydande miljöpåverkan	303

11.4.7	Begreppen tillståndshavare, verksamhetsutövare och exploatör	303
11.4.8	Översyn av verksamhetskoder	303
11.5	Författningsförslag	304
11.6	Konsekvenser	304
11.6.1	Konsekvenser för miljön och människors hälsa	304
11.6.2	Konsekvenser för tillsyns- och prövningsmyndighet	305
11.6.3	Konsekvenser för verksamhetsutövare	305
12	INFORMATIONSPLIKT	306
12.1	Bakgrund och förutsättningar	306
12.1.1	Uppdraget	306
12.1.2	Förutsättningar	306
12.2	Analys och slutsatser	307
12.2.1	Analys	307
12.2.2	Slutsatser	308
12.3	Naturvårdsverkets ställningstagande	308
1.1.2	Förslag	309
12.4	Konsekvenser	309
12.4.1	Positiva konsekvenser av vårt förslag	309
12.4.2	Negativa konsekvenser av vårt förslag	309
13	AVGIFTER FÖR PRÖVNING OCH TILLSYN	310
13.1	Anpassning utifrån förslag till ändringar i miljöprövningsförordningen	310
13.1.1	Bakgrund	310
13.1.2	Förslag	310
13.1.3	Konsekvenser	311
13.2	Avgifter för avskiljning och geologisk lagring av koldioxid	313
13.2.1	Bakgrund	313
13.2.2	Analys	313
13.2.3	Slutsatser	315
13.2.4	Författningsförslag	316
13.2.5	Konsekvenser	316
13.3	Avgifter för prövning av dispens från begränsningsvärden (1 kap. 16 § IUF)	316
13.3.1	Bakgrund och förutsättningar	316
13.3.2	Analys	317
13.3.3	Förslag på avgift för dispens enligt 1 kap. 16 § IUF	319
13.3.4	Konsekvensutredning förslag på avgift för dispensansökan	319

14	REVIDERAD DELREDOVISNING	322
15	KONSEKVENSER ENLIGT FÖRORDNINGEN (2007:1244) OM KONSEKVENsutREDNING VID REGELGIVNING	323
15.1	Ändringar i MPF för genomförande av IED	323
15.1.1	Syfte och alternativa lösningar	324
15.1.2	Berörda verksamheter och myndigheter	325
15.1.3	Industriutsläppsverksamheter och dessas tillsyns- och prövningsmyndigheter	326
15.1.4	Naturvårdsverkets arbete med IED	327
15.1.5	Konsekvenser och kostnader av föreslagna förändringar i MPF med hänsyn till IED	328
15.1.6	Verksamhetsutövare	330
15.1.7	För myndigheter	332
15.1.8	För miljöskyddet	335
15.1.9	Avgift för dispens enligt 1 kap. 16 § IUF	336
15.2	Prövningsregler för avfall, djupborrning, lagring och avskiljning av koldioxid, små kylanläggningar och täkter	336
15.2.1	Avfall	337
15.2.2	Avskiljning och geologisk lagring av koldioxid	338
15.2.3	Djupborrning	339
15.2.4	Mindre kylanläggningar	341
15.2.5	Berg- och naturgrustäkter	341
15.2.6	Informationsplikt	342
15.2.7	CLP-förordningen och miljöprövningsförordningen	343
15.3	Bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på	343
15.4	Överväganden 14 kap. 3 § regeringsformen	344
15.5	Överensstämmelse med EU:s regelverk	344
15.6	Särskild hänsyn för tidpunkt för ikraftträdande	344
15.7	Sammanfattning av konsekvenser för myndigheter, verksamhetsutövare och miljöskyddet	345
BILAGA 1	Sammanställning författningsförslag 29 kap. MPF Avfall	
BILAGA 2	Anpassning av bilagan till förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken till de ändringar i miljöprövningsförordningen som föreslås i denna redovisning	
BILAGA 3	Reviderad delredovisning (MKB-kategorisering mm)	

Förkortningar och begrepp

BAT	Slutsatser om bästa tillgängliga teknik
BAT-AEL	BAT Associated Emission Level, det vill säga en BAT-slutsats med utsläppsvärde
BAT-slutsats	Slutsats om bästa tillgängliga teknik (finns både med och utan utsläppsvärde)
BAT-slutsatsdokument	Kommissionsbeslut med BAT-slutsatser
BREF	BAT Reference Documents, Referens dokument i vilka BATslutsatserna är ett kapitel.
CCS	Carbon capture and storage (CO ₂)
CLP	Classification, labelling and packaging of substances and mixtures
FAPT	Förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
FMH	Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
IED	Industriutsläppsdirektivet (2010/75/EU)
IPPC-direktivet	Direktivet (2008/1/EG) för samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar
IUF	Industriutsläppförordningen (2013:250)
MKB	Miljökonsekvensbeskrivning
MPF	Miljöprövningsförordning (2013:251)
MÖD	Mark- och miljööverdomstolen
SMP	Svenska Miljörapporteringsportalen
U-verksamhet	Miljöfarlig verksamhet som varken är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen

1 Sammanfattning

1.1 Regeringens uppdrag

Naturvårdsverket har av regering fått i uppdrag att göra en översyn av bestämmelser i miljöprövningsförordningen (2013:251) (MPF). I översynen ingår även att se över förordningens systematik så att den blir mer logisk och enklare att tolka. Dessutom ingår att se över vad som anses vara den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten, och om beslut av en myndighet bör fattas om denna klassificering. Utöver detta ska Naturvårdsverket se över vissa frågor vad avser berg- och naturgrustäkter, behovet av informationsplikt för sådana miljöfarliga verksamheter som inte är anmälnings- eller tillståndspliktiga, samt avgifter för miljöfarlig verksamhet enligt förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken.

En delredovisning lämnades den 1 februari 2014 - kategorisering av miljöfarliga verksamheter utifrån behovet av miljökonsekvensbeskrivning. Med anledning av förslagen i denna redovisning har förslagen i delredovisningen reviderats, se bilaga 3.

1.2 Förslag och ställningstaganden

I denna redovisning föreslås förändringar i MPF med flera förordningar. Dessa har fem primära syften:

- Att förbättra genomförandet av industriutsläppsdirektivet (2010/75/EU) (IED) i Sverige samt att revidera vissa begrepp och formuleringar i 29 kap. MPF om avfallshantering för en bättre överensstämmelse med EUs avfallsdirektiv (2008/98).
- Att se över förordningens systematik och bestämmelser så att förordningen blir mer logisk och enklare att tolka.
- Att förändra provningsreglerna för miljöfarlig verksamhet till exempel avfallsverksamhet, djupborrning, lagring och avskiljning av koldioxid, små kylanläggningar och täkter för att uppnå proportionerliga provningsregler och ett ändamålsenligt miljöskydd.
- Att föreslå avgifter för dispenser från BAT-slutsatser samt avgifter för avskiljning och geologisk lagring av koldioxid för att uppnå kostnadstäckning för provnings- och tillsynsmyndigheternas arbete.
- Att anpassa bestämmelser för provnings- och tillsynsavgifter i förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT) till föreslagna ändringar i miljöprövningsförordningen.

Andra förslag och ställningstaganden i redovisningen är exempelvis:

- Tillsynsmyndigheten ska i beslut fastställa en industriutsläppsverksamhets huvudverksamhet och eventuell sidoverksamhet. Kriterier föreslås som ska beaktas vid ett sådant beslut. Besluten bör kunna överklagas. Även Naturvårdsverket bör ha möjlighet att överklaga dessa beslut eftersom de har stor betydelse för genomslaget av EG-rätten i Sverige och för rättssystemets allmänna legitimitet.
- Tillståndsplikt B föreslås för geologisk lagring av koldioxid även när den planerade lagringen understiger 100 000 ton.
- För berg- och naturgrustäkter föreslås att den yta som återstår att efterbehandla inte får vara större än 2 hektar vid beslut om avslutad täkt. Idag gäller att ytan inte får vara större än 1 hektar.
- Naturvårdsverket anser att det inte bör införas en informationsplikt för miljöfarliga verksamheter som varken är tillstånds- eller anmälningspliktiga. Istället avser vi i vårt ordinarie strategiska arbete med miljöbalken, att titta på möjligheterna att utveckla alternativa metoder för att inhämta information om sådana miljöfarliga verksamheter.

1.3 Författningsförslag

I denna redovisnings avsnitt 3-11, 13 och 14 lämnas förslag till författningsändringar som har samband med prövning av miljöfarlig verksamhet, samt kommentarer till varför ändringarna anses nödvändiga. De allra flesta av ändringarna hänförs till miljöprövningsförordningen (2013:251), men även ändringar i industriutsläppsförordningen (2013:250), förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899), avfallsförordningen (2011:927), förordningen om geologisk lagring av koldioxid (2014:21), förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar och miljöbalken (1998:808) föreslås.

Följande generella principer ligger till grund för förslagen till ändrade bestämmelser i MPF, bland annat för att förbättra genomförandet av IED:

- Så långt som möjligt likställa verksamhetsbeskrivningarna i MPF med de verksamhetsbeskrivningar som finns i bilaga 1 IED.
- Omformulera verksamhetsbeskrivningar i bestämmelser som beskriver samma process, men med olika mängd- eller kapacitetsintervall, så att de får samma mängd- eller kapacitetsmått. I nu gällande MPF kan måttet vara olika i två eller flera bestämmelser för samma typ av process.
- När så är möjligt och motiverbart ange mängd- eller kapacitetsgränser i spann (ett övre och ett undre tröskelvärde). Detta för att underlätta tillämpningen och för att motverka att verksamheter blir klassificerade enligt fel bestämmelse. En konsekvens är att antalet av de ibland svårtolkade undantagen i slutet av bestämmelserna, kan minska.

- När så är möjligt inte beskriva mer generella processer i verksamhetsbeskrivningar för en mängd- eller kapacitetsnivå och en mer detaljerad specifik process för en annan mängd- eller kapacitetsnivå avseende samma typ av verksamhet.
- För de bestämmelser som speglar verksamhetsbeskrivningar i bilaga 1 IED anges i verksamhetsbeskrivningen både korttids- och årsvärden. I vissa fall kan det bli nödvändigt även för bestämmelser som befinner sig under IED:s tröskelvärden.

Förslagen innebär en omfattande revidering av MPF. De mest omfattande revideringarna görs i 12 kap. Kemiska produkter och i 29 kap. Avfall. Även i 5 kap. Livsmedel och foder, föreslås relativt omfattande revideringar. Förslaget till ändringar i 12 kap. innebär till exempel att de fem första paragraferna ersätts med 40 nya. Detta för att på ett korrekt och tydligt sätt implementera IED.

Revideringen av 29 kap. innebär bland annat en omstrukturering av hela kapitlet. Detta för att ordningsföljden för olika typer av verksamheter ska bli logisk och systematisk. Dessutom revideras verksamhetsbeskrivningarna för att implementera IED och avfalldirektivet tydligt och korrekt. Terminologin i 29 kap. skiljer sig i vissa delar från terminologin i miljöbalken, avfallsförordningen och avfalldirektivet. Detta innebär otydligheter som medför risk för olikvärdig tillämpning. Därför föreslås att begrepp och formuleringar så långt som möjligt anpassas till avfalldirektivet.

1.4 Konsekvenser

Den föreslagna synkroniseringen av MPF till IED förenklar efterlevnaden av direktivet och minskar komplexiteten i lagstiftningen. Ett tydliggörande av MPF:s förhållande till IED kommer att underlätta rapporteringen till EU och öka transparensen av Sveriges genomförande av direktivet. Utan föreslagna förändringar kommer vi att få det svårt att visa att vi följer direktivet. Det finns då en risk för att kommissionen kan väcka talan mot Sverige i EU-domstolen.

En stor del av de föreslagna ändringarna i MPF handlar om omformuleringar som inte leder till några konsekvenser eller enbart marginella förändringar för verksamhetsutövare, myndigheter och miljöskyddet. Andra föreslagna ändringar i MPF som avser tröskelvärden och verksamhetsbeskrivningar, innebär att ett antal verksamheter som tidigare inte omfattats av krav enligt IED kommer att göra det, eller att icke tillståndspliktig verksamhet kommer att omfattas av tillståndsplikt. Detta är något vi inte kan välja bort eftersom Sverige har en skyldighet att följa och implementera IED på ett korrekt sätt. Föreslagna ändringar i MPF är förtydliganden för att säkerställa att verksamheter, i enlighet med IED, blir korrekt klassade eller inte felaktigt klassade som industriutsläppsverksamheter. Förtydligandet av MPF innebär ökad rättsäkerhet samt mer likställda konkurrensvillkor för verksamheter som omfattas av IED.

Verksamhetsutövare

Totalantalet verksamheter som kommer att klassas som industriutsläppsverksamheter och totalantalet tillståndspliktiga verksamheter kommer att öka. Därmed ökar de administrativa kostnaderna. Eftersom anmälningspliktiga verksamheter påverkas av ändringarna och det saknas sammanställd information om antalet icke tillståndspliktiga verksamheter och dessas omfattning, går det inte att kvantifiera hur många fler verksamheter som blir industriutsläppsverksamheter eller kommer att omfattas av tillståndsplikt. Naturvårdsverkets bedömning är dock att det är ett relativt litet antal verksamheter som påverkas av förslagen.

Myndigheter

Eftersom antalet industriutsläppsverksamheter och verksamheter som omfattas av tillståndsplikt blir fler, kommer tillsynsmyndigheterna att få ökade administrativa kostnader för att utöva tillsyn. Under en inledande övergångsperiod kommer tillsynsmyndigheterna att behöva omklassa en större mängd verksamheter eftersom de byter verksamhetskod, och att fatta beslut om huvudverksamhet för samtliga industriutsläppsverksamheter. Även detta leder till ökade kostnader.

Om de föreslagna författningsändringarna genomförs kommer de tillsynsvägläggande myndigheterna, under en övergångsperiod, att få en ökad arbetsbörda med att vägleda om de nya reglerna. Efter övergångsperioden bör behovet av vägledning minska jämfört med idag eftersom reglerna blir tydligare och därmed enklare att tolka och tillämpa.

2 Arbetet med uppdraget

2.1 Samråd och dialog

I uppdraget anges att arbetet ska genomföras efter samråd med Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelserna, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket, Sveriges geologiska undersökning och andra berörda myndigheter. Naturvårdsverket ska dessutom föra en dialog med branschföreträdare för berörda verksamheter och med miljöorganisationer.

Samråds- och dialogmöten hölls under hösten 2013. Under våren 2014 skickades det ut information om uppdraget till samrådsmyndigheter och organisationer. Myndigheter och organisationer gavs då möjlighet att inkomma med underlag, inspel eller synpunkter på uppdraget olika delar och frågeställningar.

Under vintern 2014/2015 skickades ett diskussionsunderlag ut för synpunkter till myndigheter, näringslivet och dess branschorganisationer, Sveriges Kommuner och Landsting och miljöorganisationer. Diskussionsunderlaget var ett utkast till redovisning med förslag. Ett flertal synpunkter inkom vilka har beaktats i arbetet med uppdraget. Därefter har det löpande skett samråd och dialog med förträdare för de myndigheter och organisationer som lämnat synpunkter. Kontakterna, som inkluderat företrädare för olika branschorganisationer, har skett på handläggarnivå genom möten, via telefon eller e-post. På detta sätt har olika frågeställningar retts ut och konkreta detaljfrågor och lösningar diskuterats.

2.2 Arbetet på Naturvårdsverket

Arbetet med uppdraget har letts av en styrgrupp bestående av Gunilla Sallhed, enhetschef och ordförande, Rikard Janson, bitr. avdelningschef, Linda Gårdstam, sektionschef, Linda Nilsson, sektionschef och Johanna Farelus, enhetschef.

Den arbetsgrupp som har arbetat med uppdraget har bestått av Malin Johansson, Helen Lindqvist, Annika Månsson, Kerstin Gustafsson, Sven Bomark, Rebecca Wennerberg, Ingrid Johansson Horner, Jonas Nordanstig, Anna Rolf och Björn Pettersson. Flera andra handläggare på Naturvårdsverket har bidragit med underlag, synpunkter och texter till redovisningen.

3 Författningsändringar

Naturvårdsverkets uppdrag omfattar bland annat att vid behov utforma förslag till författningsändringar med tanke på bristande systematik, terminologi, prövningsnivåer samt utformning av verksamhetsbeskrivningar avseende prövning av miljöfarlig verksamhet.

I denna redovisnings avsnitt 4-11, 13 och 14 lämnas förslag till författningsändringar kopplade till miljöfarliga verksamheter samt kommentarer till varför ändringarna anses nödvändiga. De allra flesta ändringarna hänförs till miljöprövningsförordningen (2013:251) men även ändringar i industriutsläppsförordningen (2013:250), förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899), avfallsförordningen (2011:927), förordningen om geologisk lagring av koldioxid (2014:21), förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar och miljöbalken (1998:808) föreslås.

Nedan återfinns förslag och kommentarer till författningsändringar som inte tas upp i något av de kommande kapitlen utan är av mer generell karaktär.

3.1 Miljöbalken

Förslag till ändrad bestämmelse i miljöbalkens 17 kapitel avseende när regeringen ska tillåtlighetspröva en verksamhet som omfattar geologisk lagring av koldioxid

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>17:1 § Regeringen ska pröva tillåtligheten av nya verksamheter av följande slag:</p> <ol style="list-style-type: none">1. anläggningar för kärnteknisk verksamhet som prövas av regeringen enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet samt anläggningar för att bryta uranhaltigt material eller andra ämnen som kan användas för framställning av kärnbränsle,2. allmänna farleder, och3. geologisk lagring av koldioxid, om verksamheten inte avser lagring för forskningsändamål av mindre än 100 000 ton koldioxid.	<p>17:1 § Regeringen ska pröva tillåtligheten av nya verksamheter av följande slag:</p> <ol style="list-style-type: none">1. anläggningar för kärnteknisk verksamhet som prövas av regeringen enligt lagen (<u>1984:3</u>) om kärnteknisk verksamhet samt anläggningar för att bryta uranhaltigt material eller andra ämnen som kan användas för framställning av kärnbränsle,2. allmänna farleder, och3. geologisk lagring av koldioxid, <i>om den planerade lagringen är större än 100 000 ton.</i>

Som en följd av de förslag som lämnas avseende geologisk lagring av koldioxid bör även 17 kap. miljöbalken ändras så att regeringens tillåtlighetsprövning endast gäller anläggningar som omfattar mer än 100 kton. Detta förklaras närmare i avsnitt 7.

Förslag till nya bestämmelser i miljöbalkens 22 kapitel avseende en ansökans respektive doms innehåll för de verksamheter som är industriutsläppsverksamheter

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
-	22:1 e § En ansökan om tillstånd till en IED-verksamhet enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) ska utöver det som anges i 1 § innehålla uppgifter om både dygns- och årsvärden när det krävs enligt 2-32 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251)

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
-	22:25 h § En dom som innebär att tillstånd ges till en IED-verksamhet ska när så krävs dessutom innehålla uppgifter om såväl tillståndsgivna dygns- som årsvärden.

Vid den analys som har gjorts vid arbetet i detta uppdrag har det uppmärksamats vissa skillnader i angivandet av olika tröskelvärden mellan verksamhetsbeskrivningen i miljöprövningsförordningen och den punkt i bilaga 1 IED som verksamhetsbeskrivningen motsvarar. Naturvårdsverket föreslår därför en ändring av dessa tröskelvärden så att de överensstämmer med bilaga 1 IED. För att likrikta de olika regleringarna ytterligare så rekommenderar Naturvårdsverket även att man parallellt med tröskelvärden för årsproduktion, kompletterar med tröskelvärden för timme eller dygn utifrån vad som anges i bilaga 1 IED. Det är särskilt viktigt med tröskelvärde för dygn i de fall då produktionen är av mer säsongsbetonad karaktär. Naturvårdsverket anser därför att de bestämmelser i miljöprövningsförordningen som också omfattas av industriutsläppsförordningen bör ha två alternativa tröskelvärden - ett dygnsvärde och ett årsvärde i de fall det krävs enligt bilaga 1 IED.

För att säkerställa att tillstånd som meddelas framöver innehåller uppgifter om både dygns- och årsvärden där det krävs så föreslås således ovanstående ändringar i 22 kap. miljöbalken.

I förslaget används ordet IED-verksamhet istället för industriutsläppsverksamhet och detta är på grund av att Naturvårdsverket även föreslår vissa förändringar i industriutsläppsförordningens definitioner, se avsnitt 4.

Förslag till ändrad bestämmelse i miljöbalkens 26 kapitel

Nuvarande lydelse:	Föreslagen lydelse
26:21 a § Regeringen får meddela föreskrifter om att den som har tillstånd till täkt enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken skall lämna uppgift till länsstyrelsen om vem som är exploatör av tåkten. När uppgift saknas om vem som är exploatör av en täkt för vilken tillstånd getts, skall vid tillämpningen av denna paragraf eller föreskrifter som meddelats med stöd av paragrafen tillståndshavaren anses som exploatör av tåkten.	26:21 a § Regeringen får meddela föreskrifter om att den som har tillstånd till täkt enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken ska lämna uppgift till länsstyrelsen om vem som är verksamhetsutövare för tåkten. När uppgift saknas om vem som är verksamhetsutövare för en täkt för vilken tillstånd getts, ska vid tillämpningen av denna paragraf eller föreskrifter som meddelats med stöd av paragrafen tillståndshavaren anses som verksamhetsutövare för tåkten.

Med anledning av de ändringar som föreslås i avsnitt 11 avseende täkter föreslår Naturvårdsverket att bestämmelsen i 26 kap. 21 a § miljöbalken bör formuleras om, genom att begreppet ”exploator” ersätts av ”verksamhetsutövare” enligt ovanstående författningsförslag. Bakgrunden till detta framgår närmare i avsnitt 11.

3.2 Miljöprövningsförordningen

I miljöprövningsförordningen föreslås en lång rad förändringar vilka redovisas i kommande avsnitt. Förändringarna rör främst de olika verksamhetsparagraferna i miljöprövningsförordningen 2-32 kap. Men det föreslås också en övergripande informationsparagraf i förordningens 1 kap., se avsnitt 4.

Förslag till nya verksamhetskoder lämnas också där det behövs. Så långt möjligt har då hänsyn tagits till att inte använda en nu existerande kod om innehållet i verksamhetsbeskrivningen ändras väldigt mycket eller att i onödan byta kod. I vissa fall har det ändå varit nödvändigt för att få till en rimlig sifferföljd.

3.3 Industriutsläppsförordningen

De förändringar som föreslås rörande industriutsläppsförordningen handlar främst om ändringar av definitioner samt beslut om klassificering vilka redovisas närmare i avsnitt 4.

3.4 Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Förslag till ändringar i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet lämnas i avsnitt 6, 8, 9 och 11.

3.5 Förordning om geologisk lagring av koldioxid

Förändringar hänförliga till förordningen om geologisk lagring återfinns i avsnitt 7. Där föreslås även ändringar av miljöprövningsförordningen och miljöbalken med anledning av geologisk lagring av koldioxid.

3.6 Förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

I avsnitt 13 redovisas förslag avseende avgifter för prövning och tillsyn och ändringar i förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (1998:940).

3.7 Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar

Förändringar hänförliga till förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar finns i bilagd revidering av delredovisning lämnad till regeringen februari 2014, se bilaga 3.

3.8 Avfallsförordning (2011:927)

Förslag till några mindre ändringar i avfallsförordningen (2011:927) föreslås och redovisas i avsnitt 6.

3.9 Övergångsbestämmelser

I och med de förslag som lämnas i följande redovisning kan en del verksamheter bli tillstånds- eller anmälningspliktiga genom ändringarna. Med anledning av detta föreslås vissa generella övergångsbestämmelser för att ge tillräcklig tid åt berörda parter att anpassa sig till nya och/eller ändrade krav.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse Övergångsbestämmelser
	<i>För verksamheter som har påbörjats före ikraftträdandet, som inte omfattas av tillstånd eller tillståndsplikt enligt tidigare bestämmelser och om tillståndsplikt införs genom denna förordning, ska verksamhetsutövaren senast den X (2 år efter ikraftträdandet) ge in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten. Verksamheten får därefter fortsätta att bedrivas till dess tillståndsfrågan är slutligt avgjord. Om tillståndsmyndigheten beslutar om inskränkningar för verksamheten som ska gälla under prövningstiden eller beslutar att verksamheten inte får bedrivas i avvaktan på att tillståndsfrågan är slutligt avgjord, får verksamheten dock inte bedrivas i strid med tillståndsmyndighetens beslut</i>
	<i>Verksamheter som har påbörjats före ikraftträdandet, som inte omfattas av tillstånd eller har anmälts enligt tidigare bestämmelser och om verksamheten blir anmälningspliktig genom denna förordning får fortsätta att bedrivas till och med den X (2 år efter ikraftträdandet). Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld.</i>

Övergångsbestämmelser av mer specifik natur som föreslås som en följd av annan författningsändring återfinns i respektive avsnitt i detta dokument.

4 Revidering av IUF och MPF med anledning av IED

4.1 Bakgrund och förutsättningar

Genomförandet av industriutsläppsdirektivet (2010/75/EU) (IED) ställer nya krav på de verksamheter, så kallade industriutsläppsverksamheter, som omfattas av direktivet. Dessa ska följa begränsningsvärden och andra försiktighetsmått i slutsatser om bästa tillgängliga teknik senast fyra år efter det att slutsatser för verksamhetens huvudverksamhet har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning (EUT). Även andra krav, såsom tidpunkten för att lämna in statusrapport och att utföra periodiska kontroller av mark och grundvatten, är beroende av bedömningen av vad som anses vara verksamhetens huvudverksamhet. Även i miljörapporten har verksamhetsutövarna fått utökade krav på redovisning, och tillsynen för dessa verksamheter har dessutom blivit mer reglerad, med flera utökade krav.

De utökade kraven kan i vissa fall bli mycket stora då vissa verksamheter kan omfattas av ett flertal BREF:ar och deras tillhörande BAT-slutsatser, det vill säga branschvisa tekniska referensdokument med kapitel som innehåller så kallade slutsatser om bästa tillgängliga teknik.

4.1.1 Regeringens uppdrag

I nuläget saknas till viss del systematik mellan IED med dess system och regler och det svenska genomförandet av direktivet, med andra ord industriutsläppsförordningen (2013:250) (IUF) och MPF. Regeringens uppdrag går ut på att Naturvårdsverket ska analysera behovet av förändringar i systematiken i MPF i relation till IED, samt att utarbeta förslag på författningstext där det bedöms som nödvändigt.

Vad som anses vara den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten, som i IUF benämns som huvudverksamheten, har i många fall en avgörande betydelse. I fråga om mer komplexa verksamheter är det, med dagens bestämmelser, inte alltid givet vad i verksamheten som är att betrakta som den huvudsakliga. Naturvårdsverket har därför fått i uppdrag att ge förslag på hur detta kan tydliggöras.

En annan svaghet med dagens regler är att det inte finns bestämmelser om vem som fattar beslut om vad som ska anses vara den huvudsakliga verksamheten. Nedan beskrivs hur klassificeringen enligt IUF kan medföra stora rättsverkningar för verksamhetsutövaren. I författningen tydliggörs dock inte hur beslut om detta ska fattas. Naturvårdsverket har fått i uppdrag att lämna förslag om hur en reglering av detta kan utformas.

4.1.2 Generellt om genomförandet av IED

Industriutsläppsdirektivet har genomförts i Europas samtliga 28 medlemsländer. Ett flertal av dessa länder har genomfört direktivet genom att de verksamheter som

får offentliggjorda¹ BAT-slutsatser² för sin huvudsakliga process, omprövar sitt tillstånd inom fyra år från det att dessa BAT-slutsatser offentliggörs. Vid omprövningen tar man hänsyn till alla krav som IED har på vad ett tillstånd ska innehålla, inklusive alla redan publicerade BAT-slutsatser för både huvudsaklig- och sidoverksamheter. Det finns dock en möjlighet i IED att genomföra direktivet genom generellt bindande regler, med andra ord genom direkt gällande förordningar. Sverige har, i likhet med några andra länder, genomfört IED på detta sätt, dock med möjlighet för utövare att få sina verksamheter omprövade i enlighet med kraven i IED och på så vis få sina villkor anpassade till BAT-slutsatserna. Naturligtvis gäller miljöbalken parallellt även i dessa prövningar.

Det är då den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten får slutsatser om bästa tillgängliga teknik som verksamheten omfattas av kraven enligt IUF, såvida verksamhetsutövaren inte har omprövat sitt tillstånd efter den 18 juni 2013. Vid det tillfället omfattas denne även av de krav som alla tidigare beslutade slutsatser om bästa tillgängliga teknik för sidoverksamheter ställer. De slutsatser som publiceras för sidoverksamhet efter att huvudsaklig industriutsläppsverksamhet fått krav behöver inte följas före tidpunkten för nästa revidering och beslut om slutsats för huvudsaklig industriutsläppsverksamhet.³

En verksamhet behöver med andra ord endast förhålla sig till ett tillfälle i tid för när slutsatser ska följas. Frågan om en verksamhet är att betrakta som en industriutsläppsverksamhet, och vad som är den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten, är sammanfattningsvis av avgörande betydelse.

¹ Tidpunkten för offentliggörande av BAT-slutsatser har avgörande roll då det är fyra år efter det datumet som dessa ska börjar gälla.

² Slutsatser om bästa tillgängliga teknik

³ Såvida inte verksamhetsutövaren omprövar sitt tillstånd och väljer att anpassa sina villkor i enlighet med BAT-slutsatserna.

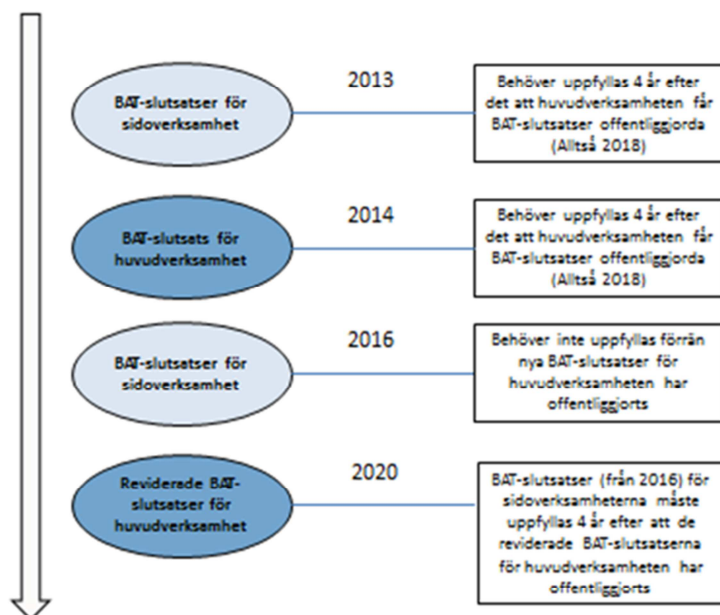

Bild 1. När olika BAT-slutsatser behöver uppfyllas.

4.1.3 Systematiken i MPF i relation till IED

De verksamheter som omfattas av industriutsläppsdirektivet anges i 1 kap. 2 § IUF, vilken hänvisar till paragrafer i MPF. 1 kap. 2 §, IUF anger alltså vilka tillståndspliktiga verksamheter och paragrafer i MPF, som definieras som industriutsläppsverksamheter. Dessa bestämmelser i MPF bör med andra ord spegla kraven för vilka BAT-slutsatser som dessa verksamheter ska följa enligt IED och 2 kap. IUF.⁴ I nuläget råder inte ett entydigt förhållande mellan verksamhetsbeskrivningarna i MPF och verksamhetsbeskrivningarna i bilaga 1 IED.

Framtagande av BREF:ar⁵ och tillhörande kapitel med BAT-slutsatser, så kallade BAT-slutsatsdokument, tas fram utifrån de preciserade verksamhetsbeskrivningar (punkter) som finns i bilaga 1 IED. I svensk rätt förs dessa slutsatser in i 2 kap. IUF, som i sin tur hänvisar till paragrafer i MPF. En paragraf i MPF, som omfattas av IUF, relaterar i nuläget ofta till flera punkter i bilaga 1 IED. Det finns en risk att dessa punkter i bilagan hamnar i olika BAT-slutsatsdokument och därmed träffar verksamheter enligt MPF med krav de egentligen inte ska omfattas av. Systematiken i de svenska reglerna medför därmed svårigheter att precisera vilka verksamheter som är skyldiga att beakta de olika IED-kraven. Förhållandet mellan MPF och verksamhetsbeskrivningarna i bilaga 1 IED är alltså viktig. Alla krav behöver således speglas i både IUF och MPF, och därför behöver MPF synkroniseras med bi-

⁴ Alla BAT-slutsatser med begränsningsvärden genomförs i 2 kap. IUF.

⁵ BAT Reference Documents, Referens dokument i vilka BAT-slutsatserna är ett kapitel.

laga 1 IED. Ett 1:1-förhållande mellan de bestämmelser i MPF som omfattas av IUF, och verksamhetsbeskrivningarna (punkterna) i bilaga 1 IED, skulle avsevärt underlätta verksamhetsutövarnas tolkning och tillämpning av reglerna och myndigheternas vägledning.

4.1.4 Huvudsaklig industriutsläppsverksamhet

Frågan om när i tiden en verksamhet omfattas av vilka krav och när vilka delar av verksamheten omfattas av vilka begränsningsvärden i slutsatser om bästa tillgängliga teknik, är beroende av vad som anses vara den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten. Industriutsläppsverksamheter är de som räknas upp i 1 kap. 2 § andra stycket IUF. I bestämmelsens tredje och fjärde stycken anges att man med huvudverksamhet avser den huvudsakliga industriutsläppsverksamhet som bedrivs vid en anläggning. Med sidoverksamhet avses en industriutsläppsverksamhet som bedrivs, men inte är den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten vid anläggningen. Begreppen utvecklas i förordningsmotiven:

”Huvudverksamheten” behöver inte vara det som i praktiken är huvudverksamheten på en anläggning. I förordningen har ordet huvudverksamhet endast betydelse i fråga om verksamheter som är industriutsläppsverksamheter. Exempelvis kan det på ett stort sågverk också bedrivas en relativt sett liten träimpregneringsverksamhet. Sågverksverksamheten omfattas inte av industriutsläppsdirektivet men det gör träimpregneringsverksamheten (jfr. punkt 6.10, bilaga 1 IED). Om träimpregneringsverksamheten är den enda industriutsläppsverksamheten som bedrivs på sågverket, så är träimpregneringsverksamheten huvudverksamhet i förordningens mening, inte sågverksverksamheten. Om träimpregneringsverksamheten är den största eller mest dominerande verksamheten bland alla industriutsläppsverksamheter som bedrivs på sågverket, så är träimpregneringsverksamheten huvudverksamhet i förordningens mening. De andra industriutsläppsverksamheterna på sågverket är i ett sådant fall sidoverksamheter.”⁶

Följande bestämmelser i IUF innehåller en tidpunkt för tillämpning som är avhängig av frågan om vilken verksamhet som utgör huvudverksamhet:

- 1 kap. 8 § om utsläppsvärden som begränsningsvärden
- 1 kap. 10 § om andra försiktighetsmått
- 1 kap. 22 § om periodiska kontroller
- 1 kap. 24 § om statusrapporter

⁶ Förordningsmotiv Industriutsläppsförordningen (Fm 2013:1), miljödepartementet, maj 2013, s. 20

4.1.4.1 KLASSIFICERINGSFÖRFARANDE

En svaghet med rådande regler är att det inte finns bestämmelser för vem som fattar beslut om vilken av en verksamhetsutövers industriutsläppsverksamheter som är att betrakta som den huvudsakliga.

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (2006:9) om miljörapport ska en industriutsläppsverksamhet i sin miljörapport ange vilken kod i miljöprövningsförordningen (2013:251) som bedöms motsvara huvudverksamheten, och vilken/vilka som i förekommande fall bedöms motsvara sidoverksamhet/er. Av allmänna förvaltningsrättsliga principer följer att tillsynsmyndigheten därefter har möjlighet att antingen godkänna verksamhetsutövers bedömning (genom att godkänna miljörapporten), eller besluta på annat sätt. Detta är dock inte tydliggjort i författning.

4.1.5 Många aktörer kring IED-reglerna

IED är ett komplext direktiv med många komponenter. I detta uppdrag är ett fokus de frågor som hanteras i 2 kap. IED. Förenklat omfattar det krav om vad ett tillstånd ska innehålla, vilka som omfattas av kraven och hur BAT-slutsatser ska följas. I nuläget finns ambitionen att upprätta/revidera 35 BREF:ar med tillhörande BAT-slutsatsdokument. Av dessa har sju reviderats och omkring år 2020 förväntas alla ha reviderats under IED. Det innebär i praktiken att alla branscher då kommer att ha BAT-slutsatsdokument att följa för sin huvudsakliga industriutsläppsverksamhet. Det gäller dock inte alla verksamhetsutövare som omfattas av 1 kap. 2§ IUF, vilket vi återkommer till i avsnitt 4.2.

I det svenska genomförandet finns ett flertal aktörer som har en stor roll i att systemet följs:

4.1.5.1 MARK- OCH MILJÖDOMSTOLARNA

Prövar alla anläggningar som är kategoriserade enligt nivå A i miljöprövningsförordningen, cirka 500 industriutsläppsverksamheter. I provning kan till exempel följande krav komma att behöva beaktas, till följd av industriutsläppsbestämmelserna:

- Generella krav vid provning i enlighet med IED
- Statusrapporter (om denna ska ingå i provning)
- BAT-slutsatser (om dessa anpassas)
- Dispenser (om det söks)
- Alternativvärden (om det söks)

4.1.5.2 MILJÖPRÖVNINGSDELEGATIONERNA

Prövar alla anläggningar som är kategoriserade enligt nivå B i miljöprövningsförordningen, cirka 600 industriutsläppsverksamheter. I provning kan till exempel följande komma att behöva beaktas, till följd av industriutsläppsbestämmelserna:

- Generella krav vid provning i enlighet med IED
- Statusrapporter (om denna ska ingå i provning)

- BAT-slutsatser (om dessa anpassas)
- Dispenser, för alla anläggningar det vill säga även för A-verksamheter (om frågan inte tagits omhand i prövning av MMD)
- Alternativvärden, för alla anläggningar det vill säga även för A-verksamheter (om frågan inte tagits omhand i prövning av MMD)
- mm

4.1.5.3 LÄNSSTYRELSENA

De 21 länsstyrelserna har alla i olika omfattning tillsyn över verksamheter som omfattas av krav till följd av industriutsläppsbestämmelserna. Aktuella uppgifter är:

- Tillsynsmyndighet för cirka 500 industriutsläppsverksamheter med krav om särskild granskning och tillsyn enligt IED.
- Godkänna statusrapporter
- Godkänna och kontrollera verksamhetsutövarens krav om periodiska kontroller
- Göra reglerade tillsynsbesök i enlighet med artikel 23 punkt 4 i IED, genomfört i Sverige genom 1 kap. 10 a § MPF
- Granska klassificering av huvudsaklig- och sidointermediärutsläppsverksamhet och tillhörande BAT-slutsatser (kan återfinnas i ett flertal olika BREF:ar)
- Tillsynsvägleda kommuner om vad kraven enligt industriutsläppsbestämmelserna innebär

4.1.5.4 KOMMUNERNAS NÄMNDER FÖR TILLSYN AV MILJÖFÄRLIG VERKSAMHET

Av de 290 kommunerna har drygt 160 i olika omfattning tillsyn över verksamheter som omfattas av industriutsläppsbestämmelserna. I de flesta fall är det dock frågan om ett mindre antal verksamheter i varje kommun. Aktuella uppgifter är:

- Tillsynsmyndighet för cirka 600 industriutsläppsverksamheter med krav om särskild granskning och tillsyn enligt IED.
- Godkänna statusrapporter
- Godkänna och kontrollera verksamhetsutövarens krav om periodiska kontroller
- Göra reglerade tillsynsbesök i enlighet med artikel 23 punkt 4 i IED, genomfört i Sverige genom 1 kap. 10a § MPF
- Granska klassificering av huvudsaklig- och sidointermediärutsläppsverksamhet och tillhörande BAT-slutsatser (kan återfinnas i ett flertal olika BREF:ar)

4.2 Analys och förslag

4.2.1 Systematik – IED, MPF och IUF

En översyn av bestämmelserna i MPF är nödvändig, ur ett industriutsläppsdirektivsperspektiv. Skälet till det är att det är svårt att idag avgöra vilka bestämmelser,

med verksamhetskoder, som hör till vilka IED-krav. Med andra ord: vilka slutsatser om bästa tillgängliga teknik verksamhetsutövaren bör följa, med avseende på vilken verksamhetsbeskrivning som anges i MPF. Dessutom skapar vissa icke IED-klassade bestämmelser oklarheter vid klassning av en verksamhet. Oklarheten i olika bestämmelser bygger främst på svårigheter att urskilja de som finns omnämnda i 1 kap. 2 § IUF, och de som inte berörs, alltså vilka bestämmelser i MPF som leder till IED-klassificering och vilka som inte gör det. Behov finns att korrigera direkta felaktigheter samt att åtgärda de systematiska brister som finns idag.

Som grund för vår översyn används bilaga 1 IED, samt de krav som de kopplar till i respektive BREF (branschvisa tekniska referensdokument med kapitel som innehåller så kallade slutsatser om bästa tillgängliga teknik).

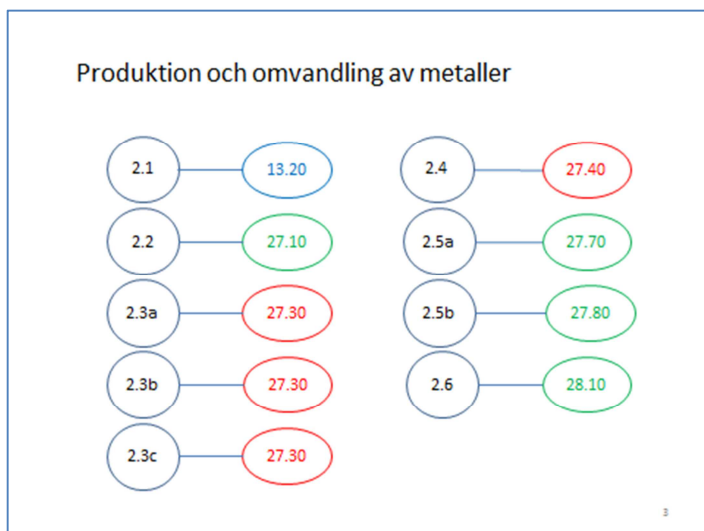
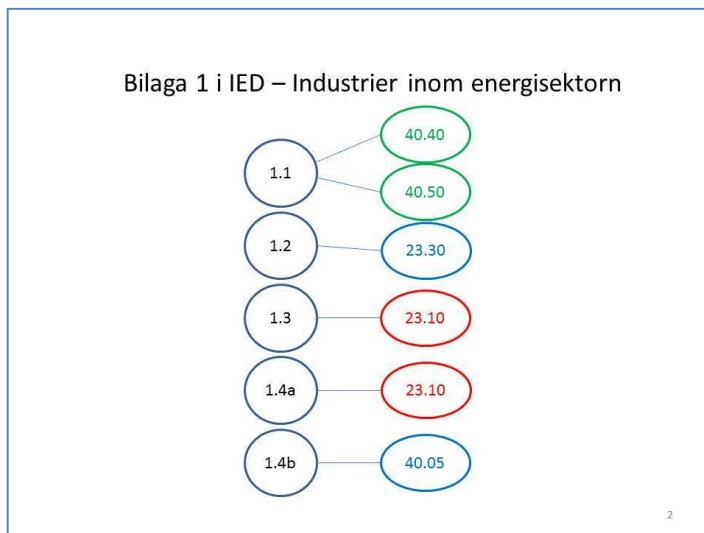
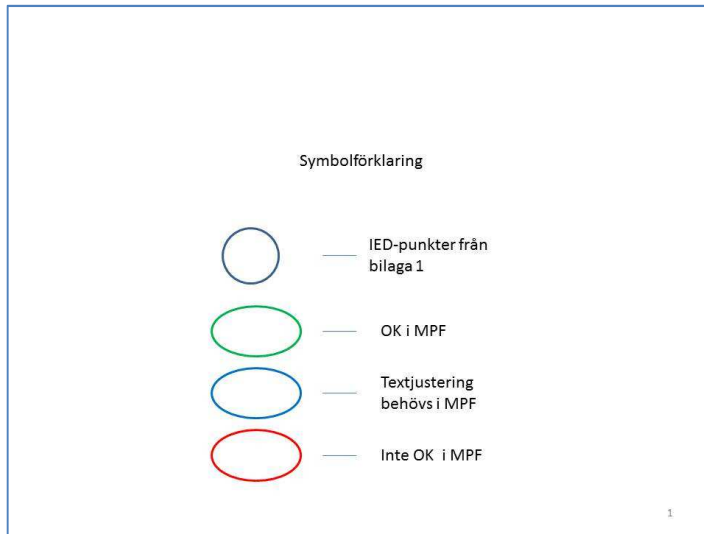
I bilaga 1 IED beskrivs vilka verksamheter, inklusive kapacitetsgränser, som omfattas och kommer att omfattas av krav på slutsatser om bästa tillgängliga teknik, och således är så kallade industriutsläppsverksamheter. Exakt vilka BAT-slutsatsdokument som kommer att leda till krav genom slutsatser om bästa tillgängliga teknik har inte tydligt redovisats. Kommissionen har dock fastslagit att varje punkt i direktivets bilaga 1 enbart kommer att omfattas av krav i ett BAT-slutstatsdokument, alltså att inget överlapp ska ske mellan olika BAT-slutstatsdokument. Dock kan en verksamhet bli tvungen att förhålla sig till fler än ett BAT-slutstatsdokument eftersom relevanta slutsatser om bästa tillgängliga teknik för vissa branscher kan finnas i olika sådana.

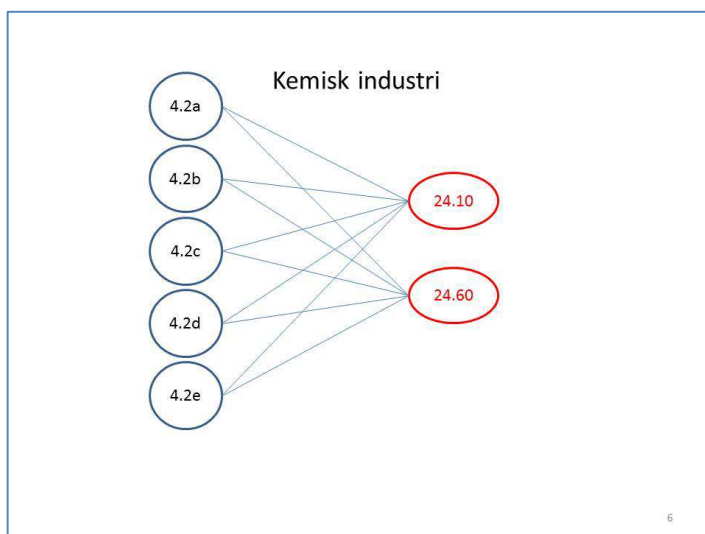
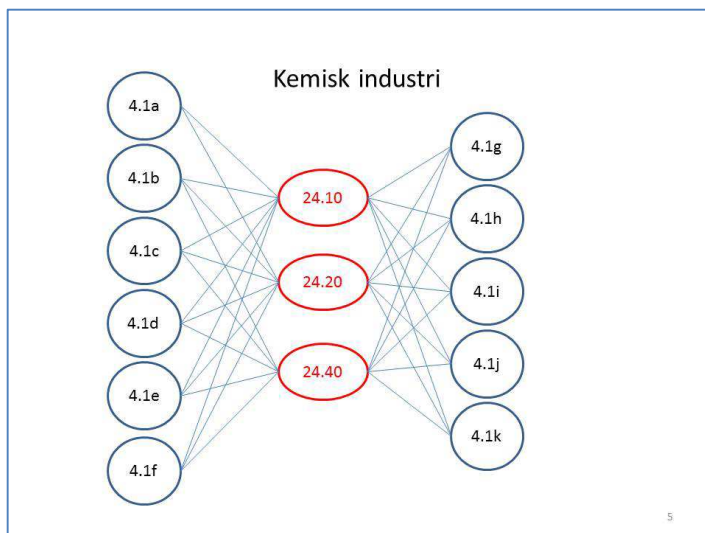
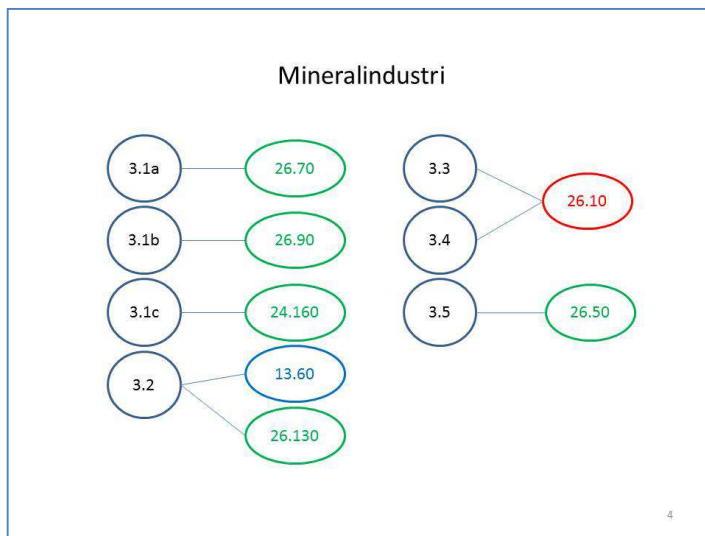
Ett entydigt förhållande mellan bilaga 1 IED och paragraferna i MPF krävs, eftersom alla punkter i bilaga 1 kan bli placerade i olika BAT-slutstatsdokument beroende på respektive BAT-slutstatsdokuments omfattning, vilket är en iterativ och föränderlig process över tid. I annat fall riskerar de krav som genomförs i 2 kap. IUF att träffa verksamhetsutövare som inte borde omfattas av kraven. Även här blir det av stor vikt att alla industriutsläppsverksamheter för en verksamhetsutövare är rätt klassificerade.

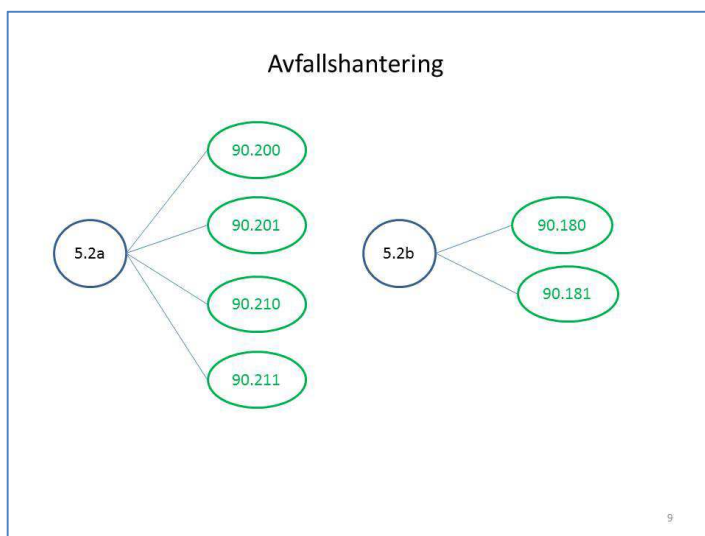
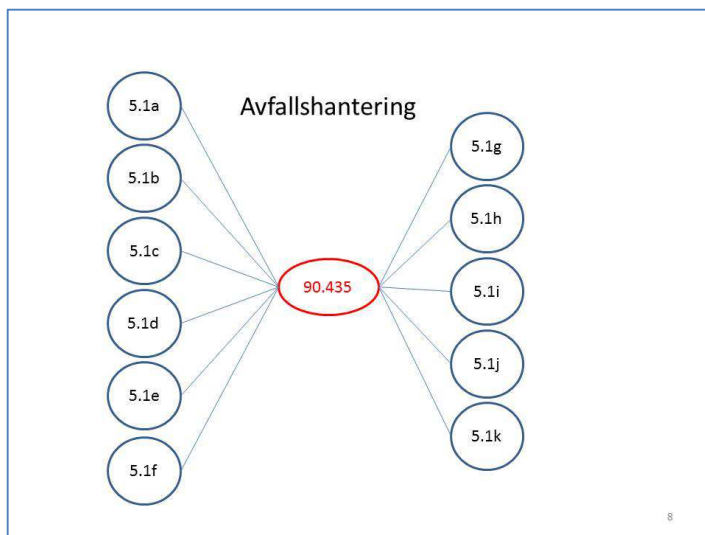
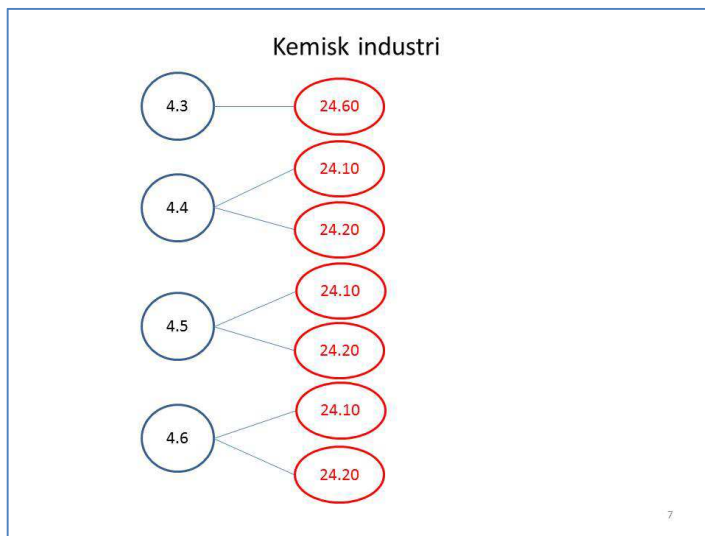
Som ett första steg i analysen av hur förhållandet mellan bilaga 1 och paragraferna i MPF är synkroniserade genomfördes en kartläggning med bilaga 1 IED som utgångspunkt. Syftet var att identifiera vilka av de bestämmelser i MPF som anges i 1 kap. 2 § IUF som saknar entydligt förhållande till bilaga 1 IED.

Syftet med det första steget i analysen var att visa på förhållandet mellan verksamhetsbeskrivningarna mellan de två regleringarna för att i nästa steg kunna göra en mer detaljerad analys. Därför förklaras inte grön, blå eller röd markering i nedanstående illustrationer (bild 2-13) mer ingående än att grönt markerar att regleringarna är entydiga, medan blått enbart indikerar textmässiga skillnader och rött indikerar större och mer svårartade skillnader i de olika regleringarna.

4.2.1.1 ILLUSTRATIONER AV KARTLÄGGNINGEN

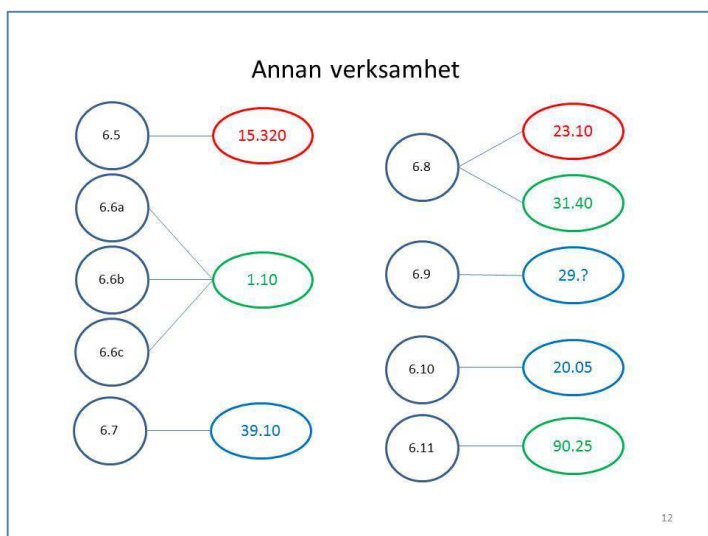
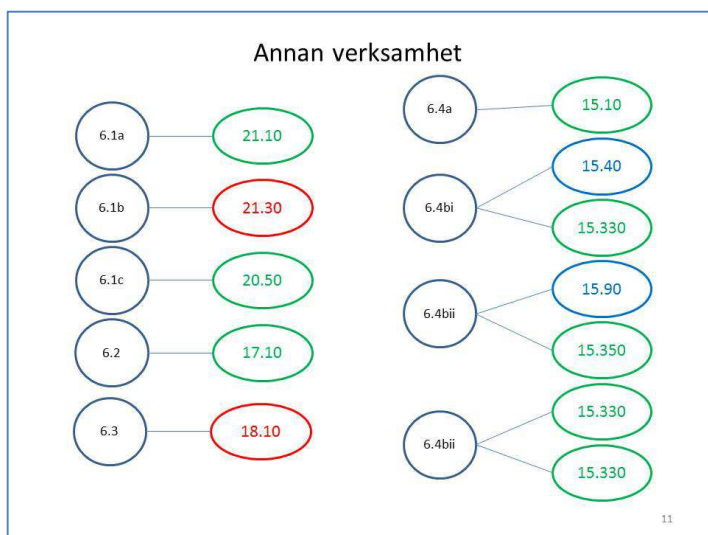
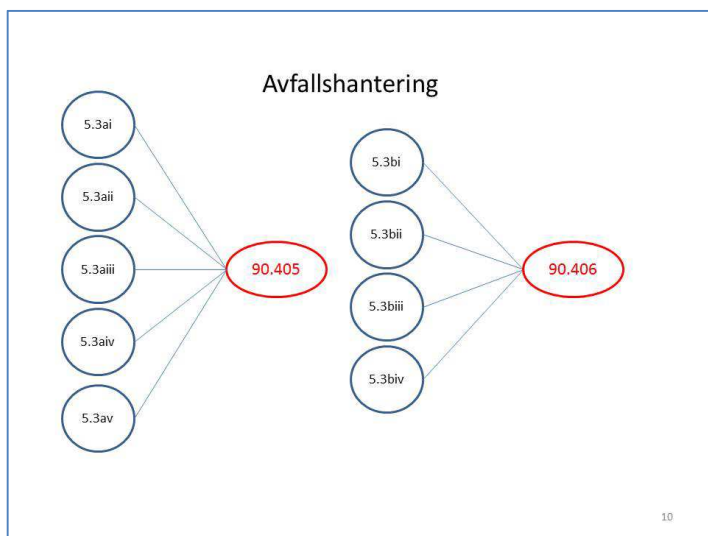

Bild 2-13. Illustration av resultat av kartlägningsresultat, brist på synergier mellan bilaga 1 IED och MPF

Syftet med denna första analys var att kartlägga brister i synergier mellan bilaga 1, IED, och det svenska genomförandet i de paragrafer i MPF som anges i 1 kap. 2 § IUF. Den första analysen påvisade att särskilt komplexa delar av MPF i förhållande till IED berör kemisk industri (12 kap. MPF) och avfallsbehandling (29 kap. MPF), men även vissa delar i MPF som behandlar annan typ av verksamhet är komplexa.

Nästa steg i analysen blev att mer ingående analysera de brister mellan systemen som vi kunde identifiera. Vi gick då ned på verksamhetsbeskrivningsnivå, analyserade varje bestämmelse i MPF som anges i 1 kap. 2 § IUF med tillhörande verksamhetsbeskrivning, och identifierade de olikheter som finns gentemot bilaga 1 IED.

Tabell 1. Redovisning av bristanalysen.

Bil. 1 IED	Nuvarande MPF kod	Bestämelse MPF	Krävs åtgärd	Saknar 1:1 mellan bil 1 IED och MPF	Textjustering behövs	Ändrat tröskelvärde behövs	Problem med angränsande v-koder	Saknar tröskelvärde för ton/dygn (timme) eller m3/dygn
1.1	40,40 40,50	21:5 21:6	Nej					
1.2	23:30	11:4	Ja		x			
1.3	23.10	11:2	Ja	x				
1.4a	23.10	11:2	Ja	x				
2.1	13.20	4:12	Ja		x			
2.2	27.10	15:1	Ja					x
2.3a	27.30	15:3	Ja	x				x
2.3b	27:30	15:3	Ja	x				x
2.3c	27.30	15:3	Ja	x				x
2.4	27.40	15:6	Ja		x			x
2.5a	27.70 27.80	15:9 15:10	Nej					
2.5b	27.100 27.101	15:13 15:14	ja					x
2.6	28.10	16:1	ja		x			
3.1a	26.70	14:8	ja					x
3.1b	26.90	14:10	ja					x
3.1c	24.160	12:14	ja					x
3.2	13.60 26.130	4:16 14:14	ja	x	x (13:60)			
3.3	26.10	14:1	ja	x				x
3.4	26.10	14:1	ja	x				x
3.5	26.50	14:5			x			x
4.1a	24.10 24.20 24.40	12:1 12:2 12:3	ja	x				
4.1b	24.10 24.20 24.40	12:1 12:2 12:3	ja	x				
4.1c	24.10 24.20 24.40	12:1 12:2 12:3	ja	x				

NATURVÅRDSVERKET
Redovisning av regeringsuppdrag

Bil. 1 IED	Nuvarande MPF kod	Bestämelse MPF	Krävs åtgärd	Saknar 1:1 mellan bil 1 IED och MPF	Textjustering behövs	Ändrat tröskelvärde behövs	Problem med angränsande v-koder	Saknar tröskelvärde för ton/dygn (timme) eller m3/dygn
4.1d	24.10 24.20 24.40	12:1 12:2 12:3	ja	x				
4.1e	24.10 24.20 24.40	12:1 12:2 12:3	ja	x				
4.1f	24.10 24.20 24.40	12:1 12:2 12:3	ja	x				
4.1g	24.10 24.20 24.40	12:1 12:2 12:3	ja	x				
4.1h	24.10 24.20 24.40	12:1 12:2 12:3	ja	x				
4.1i	24.10 24.20 24.40	12:1 12:2 12:3	ja	x				
4.1j	24.10 24.20 24.40	12:1 12:2 12:3	ja	x				
4.1k	24.10 24.20 24.40	12:1 12:2 12:3	ja	x				
4.2a	24.10 24.60	12:1 12:5	ja	x				
4.2b	24.10 24.60	12:1 12:5	ja	x				
4.2c	24.10 24.60	12:1 12:5	ja	x				
4.2d	24.10 24.60	12:1 12:5	ja	x				
4.2e	24.10 24.60	12:1 12:5	ja	x				
4.3	24.60	12:5	ja	x				
4.4	24.10 24.20	12:1 12:2	ja	x				
4.5	24.10 24.20	12:1 12:2	ja	x				
4.6	24.10 24.20	12:1 12:2	ja	x				
5.1a	90.435	29:54	ja	x				x
5.1b	90.435	29:54	ja	x				x
5.1c	90.435	29:54	ja	x				x
5.1d	90.435	29:54	ja	x				x
5.1d	90.435	29:54	ja	x				x
5.1f	90.435	29:54	ja	x				x
5.1g	90.435	29:54	ja	x				x
5.1h	90.435	29:54	ja	x				x
5.1i	90.435	29:54	ja	x				x
5.1j	90.435	29:54	ja	x				x
5.1k	90.435	29:54	ja	x				x

NATURVÅRDSVERKET
Redovisning av regeringsuppdrag

Bil. 1 IED	Nuvarande MPF kod	Bestämelse MPF	Krävs åtgärd	Saknar 1:1 mellan bil 1 IED och MPF	Textjustering behövs	Ändrat tröskelvärde behövs	Problem med angränsande v-koder	Saknar tröskelvärde för ton/dygn (timme) eller m3/dygn
5.2a	90.200 90.201 90.210 90.211	29:22 29:23 29:24 29:25	?	x				x
5.2b	90.180 90.181	29:18 29:19	?	x				x
5.3ai	90.405	29:49	ja	x				x
5.3aii	90.405	29:49	ja	x				x
5.3aiii	90.405	29:49	ja	x				x
5.3aiv	90.405	29:49	ja	x				x
5.3av	90.405	29:49	ja	x				x
5.3bi	90.406	29:50	ja	x				x
5.3b ii	90.406	29:50	ja	x				x
5.3biii	90.406	29:50	ja	x				x
5.3biv	90.406	29:50	ja	x				x
5.4	90.290 90.300 90.320 90.330	29:35 29:36 29:38 29:39	Ja					x
5.5	90.45	29:3	ja				x	
5.6	90.456	29:58	Nej					
6.1a	21.10	9:1	Nej					
6.1b	21.30	9:2	ja			x		x
6.1c	20.50	8:6	ja					x
6.2	17.10	6:1	ja					x
6.3	18.10	7:1	ja			x		x
6.4a	15.10	5:1	ja					x
6.4bi	15.40 15.330	5:4 5:35	ja			x		x
6.4bii	15.90 15.350	5:10 5:37	ja				x	x
6.4biii	15.165 15.370	5:18 5:39	ja				x	x
6.5	15:320	5:34	ja		x			x
6.6a	1.10	2:1	Nej					
6.6b	1.10	2:1	ja	x				
6.6c	1.10	2:1	ja	x				
6.7	39.10	19:1	ja	x	x		x	
6.8	23.10 34.40	11:2 17:4	ja	x				
6.9	Saknas helt	Saknas helt	ja					
6.10	20.05	8:1	ja		x	x	x	x
6.11	90.25	28:3	ja					

Vid analysen (se tabell 1) uppmärksammades flera problem avseende överensstämmelsen mellan bestämmelserna i MPF (de som omfattas av 1 kap. 2 § IUF) och bilaga 1 IED. De mest påtagliga problemen är följande.

- Avsaknad av ett 1:1 förhållande mellan verksamhetsbeskrivning i MPF och den punkt i bilaga 1 IED, som den bör omfatta.
- Olika beskrivningar i text mellan verksamhetsbeskrivning i MPF och den punkt i bilaga 1 IED, som den bör omfatta.
- Tröskelvärden som skiljer sig mellan verksamhetsbeskrivning i MPF och den punkt i bilaga 1 IED, som den motsvarar.
- Avsaknad av verksamhetsbeskrivning i MPF men som finns i bilaga 1 IED.
- Svårigheter att särskilja verksamhetsbeskrivningar i bestämmelser i MPF som omfattas av 1 kap. 2 § IUF och bestämmelser i MPF som inte omfattas av dessa krav.
- Bestämmelser i nuvarande MPF som har tröskelvärden som överskrider vad som omfattas av bilaga 1 IED, men som i nuläget inte omfattas av 1 kap. 2 § IUF.

Nedan förtydligas svårigheterna med ovan identifierade brister.

4.2.1.2 1:1-FÖRHÅLLANDE SAKNAS MELLAN MILJÖPRÖVNINGSFÖRORDNINGEN OCH BILAGA 1 IED

Slutsatser om bästa tillgängliga teknik tas fram av en så kallad teknisk arbetsgrupp inom ramen för arbetet med att revidera en BREF. Omfånget för slutsatserna om bästa tillgängliga teknik i BAT-slutsatsdokumentet förhandlas fram utifrån bilaga 1 IED. Alla BREFar revideras inte samtidigt, cirka fyra stycken påbörjas och avslutas per år, och processen tar minst två år. Tanken är att alla, eller åtminstone nära på alla punkter i bilaga 1 IED ska finnas i någon av de 35 BREFarna. Det ska inte ske några överlappningar av punkter i bilaga 1 IED i olika BREFar, men i vilken BREF en specifik process från bilaga 1 IED placeras i kan inte avgöras på förhand. Eftersom processen är iterativ, kan placeringen också över tid komma att ändras.

Så snart BAT-slutsatsdokument för en specifik bransch blir publicerad i Europeiska unionens officiella tidning (EUT) förs de även in i 2 kap. IUF, med hänvisning till vilka bestämmelser i MPF som ska följa kraven. Detta förfarande förutsätter att det finns ett 1:1-förhållande mellan MPF och BAT-slutsatsdokumentets omfångspunkter i bilaga 1 IED.

Om en bestämmelse i MPF innehåller flera punkter från bilaga 1 IED finns risk att dessa punkter hamnar i olika BAT-slutsatsdokument och träffar verksamhetsutövare med krav de inte egentligen omfattas av. Det uppstår svårigheter att veta vilka som ska förhålla sig till kraven och skapar onödigt merarbete vid vägledning om vilka som klassificerats enligt en specifik bestämmelse i MPF och bör leva upp till kraven i slutsatserna. Detta medför även att det blir svårt att utöva tillsyn och bedöma hur reglerna efterlevs.

Svårigheter kommer även att finnas då verksamhetsutövaren ska lämna sin miljörapport och redovisa efterlevnaden av kraven. Detta skulle troligtvis leda till en onödig ökad administrativ börda samt ett orimligt kunskapskrav hos både verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter.

Att det för kemisk industri (12 kap. MPF) saknas ett 1:1-förhållande mellan bilaga 1 IED och bestämmelserna i MPF visar sig tydligt redan i det första analyssteget. I princip har alla 16 kemipunkterna i bilaga 1 IED genomförts i enbart fyra bestämmelser i MPF.

Enligt kommissionens plan för revidering av BAT-slutsatsdokument kommer det att bli totalt sju olika BAT-slutsatsdokument för kemiindustrin. Dessa kommer således att hantera olika delar som i nuläget är placerade i samma bestämmelse i MPF. Resultatet skulle till exempel kunna bli att det anges att slutsatserna om bästa tillgängliga teknik för ett BAT-slutsatsdokument, enligt 2 kap. IUF, kommer att träffa verksamhetsutövare som faller under 12 kap. 1 § MPF (verksamhetskod 24.10), när det i själva verket kan handla om några av de verksamhetsutövare som i nuläget träffas av denna bestämmelse, men som egentligen bara skulle behöva följa kraven i slutsatserna. Detta skulle innebära att alla verksamhetsutövare och alla tillsynsmyndigheter som berörs, vilka utgör en avsevärd mängd, skulle behöva djupgående kunskap inte bara om den detaljerade utformningen av BAT-slutsatsdokumentet, utan även för att kunna göra en likartad tolkning av dess innehåll och avgränsningar.

Naturvårdsverket befarar att även bristen av synkronisering mellan bilaga 1 IED, och MPF kan leda till missförstånd som i förlängningen kan leda till bristfällig efterlevnad av de krav som IED ställer. Med bristande tydlighet finns alltid risk för misstag. Utan ett 1:1-förhållande mellan koder i MPF och bilaga 1 IED, skapas en onödig komplexitet i en lagstiftning som redan i nuläget är invecklad och svår att orientera sig i. Kunskapskravet blir orimligt, både vad gäller verksamheten och BAT-slutsatsdokumentets detaljerade omfång.

Naturvårdsverket ser även onödiga svårigheter i att genomföra delar av EU:s kommande rapporteringskrav, då det finns ett otydligt förhållande mellan bilaga 1 IED, och bestämmelserna i MPF. Detta eftersom vi i nuläget inte kan redogöra för vilka verksamheter som omfattas av vilka punkter i bilaga 1 IED, vilket är en av de grundläggande förutsättningarna i rapporteringen. Konsekvensen kan bli dålig transparens i vårt genomförande.

Vi har även identifierat att detta kan leda till svårigheter redan innan kraven gäller. Eftersom Naturvårdsverket, tillsammans med övriga aktörer, bemannar de tekniska arbetsgrupper som tar fram BAT-slutsatserna i enlighet med art.13 punkt 1 IED, behöver vi i ett tidigt skede få kännedom om vilka verksamheter som kan tänkas omfattas av de kommande kraven. Dels behöver en kontroll göras utifrån de till-

ständigivna kraven som verksamhetsutövarna har i Sverige, dels behövs samråd i olika steg med den berörda industrin. Eftersom EU:s system med verksamhetsbeskrivning i nuläget inte är fullt jämförbart med de verksamhetsbeskrivningar som finns i MPF blir denna uppgift i många fall svår och bristfälligt utförd.

Enligt 2 kap. 1§ IUF finns kravet att när beslut fattas om slutsatser om bästa tillgängliga teknik ska Naturvårdsverket eller Jordbruksverket, i fråga om verksamheter i 2 kap. 1§ MPF, informera berörda tillsynsmyndigheter om detta. I nästa steg ska dessa tillsynsmyndigheter informera berörda verksamhetsutövare. Eftersom kännedom om verksamheter grundas på bestämmelserna i MPF, och beslutade slutsatser bygger på bilaga 1 IED, är ett 1:1-förhållande mellan ”IED-klassade” bestämmelser i MPF och bilaga 1 IED en förutsättning för att genomföra denna uppgift.

Problem med avsaknad av ett 1:1-förhållande mellan bilaga 1 IED och bestämmelser i MPF, har även identifierats för paragrafer som innehåller endast en delmängd av någon punkt i bilaga 1 IED. Detta behöver inte alltid bli problematiskt, men det leder till att man behöver beakta fler bestämmelser än vad som egentligen nödvändigt för den process verksamhetsutövaren regleras av.

Naturvårdsverket anser att MPF och bilaga 1 IED så långt som möjligt bör vara jämförbara. För att få en bättre harmonisering behöver därför MPF anpassas till bilaga 1 IED vad gäller indelning och beskrivning av verksamheter.

4.2.1.3 OLIKA VERKSAMHETSBESKRIVNINGAR I MPF OCH I BILAGA 1 IED

Naturvårdsverket har uppmärksammat att vissa verksamhetsbeskrivningar i bestämmelser i MPF inte beskriver riktigt samma processer som de som beskrivs i bilaga 1 IED. Detta skapar onödig förvirring och riskerar att leda till feltolkning och därmed att fel processer regleras. Vår rekommendation är därför att ändra verksamhetsbeskrivningarna i nuvarande MPF. Även detta kan motiveras med att det är många aktörer som ska tillämpa reglerna, närmare bestämt 1100 verksamhetsutövare, 21 länsstyrelser och 163 kommuner med tillsynsansvar. Om inte ändringar genomförs riskerar det att leda till onödiga utrymmen för egna tolkningar av beskrivningarna.

4.2.1.4 SKILLNADER I TRÖSKELVÄRDEN I MPF OCH BILAGA 1 IED

Vid analysen har också enstaka skillnader i tröskelvärden uppmärksamats mellan verksamhetsbeskrivningen i MPF och den punkt i bilaga 1 IED som motsvarar. Detta innebär i praktiken antingen en underimplementering eller en överimplementering. Naturvårdsverket föreslår därför en ändring av dessa tröskelvärden så att de överensstämmer med bilaga 1 IED. För att likrikta de olika regleringarna ytterligare rekommenderar Naturvårdsverket även att man parallellt med tröskelvärden för årsproduktion, kompletterar med de tim- eller dygnsvärden som anges i bilaga 1 IED. Tröskelvärde för dygn är viktigt i de fall då produktionen är av mer säsongsbetonad karaktär.

För beräkning av årsmängd eller motsvarande väljer Naturvårdsverket att använda den vedertagna metoden att utgå från 250 produktionsdygn per år för alla branscher utom järn-, stål- och metallindustri (på A-nivån) och papper och massaindustrin, där man beräknar utifrån 365 produktionsdygn per år. För dessa verksamheter har man i regel kontinuerlig drift över hela kalenderåret. I vissa bestämmelser finns redan idag dygns mängd eller dygnskapacitet, exempelvis för mejerier. För vissa branscher och verksamheter blir denna schablonmässiga beräkning missvisande och dygnsvärdet är ett mått som bättre skulle spegla verkligheten. Dock är de flesta tillstånd i nuläget utfärdade med en tillståndsgiven årsmängd eller motsvarande. På grund av ovan redovisade skäl anser Naturvårdsverket att de bestämmelser i MPF som omfattas av IUF bör ha två alternativa tröskelvärden, där ett avser dygns mängd eller motsvarande och det andra årsmängd eller motsvarande. För vissa bestämmelser som angränsar till bestämmelser som omfattas av IUF krävs att de tröskelvärden som anges i dessa kompletteras med tröskelvärde för dygn, för att tydliggöra gränsen mellan bestämmelserna.

Konsekvenser av denna ändring är troligtvis en möjlighet till mer korrekt klassificering. Det kan i viss mån innebära en ökad arbetsbelastning för tillsynsmyndigheten när verksamhetsutövare vill ändra klassningen med hänvisning till föreslaget dygnsvärde. Dock har inga faktiska förutsättningar förändrats, varför konsekvensen bör vara försumbar. Ändringen kan få positiva konsekvenser för miljöskyddet om införandet av tröskelvärden för dygn medför att verksamheter som tidigare inte omfattats av IUF i fortsättningen kommer att göra det. Det är dock i nuläget svårt att uppskatta konsekvensernas framtida omfattning, då nuvarande tillstånd i regel enbart har en tillståndsgiven årsmängd. För att säkerställa att tillstånd som meddelas framöver innehåller uppgifter om både dygnsvärde och årsvärde där det krävs, föreslås en ändring av 22 kap. miljöbalken avseende en ansökans- respektive domsinnehåll (se avsnitt 3.1).

4.2.1.5 AVSAKNAD AV VERKSAMHETS BESKRIVNING I MPF MEN SOM FINNS I BILAGA 1 IED

Naturvårdsverket har under analysen uppmärksammat att det i 1 kap. 2 § IUF saknas bestämmelser för en process som anges i bilaga 1 IED, nämligen avskiljning av koldioxidströmmar (punkt 6.9 i bilaga 1 IED). Vi föreslår därför vissa ändringar för geologisk lagring av koldioxid, se avsnitt 7.

4.2.1.6 SVÅRIGHETER ATT I MPF SÄRSKILJA VILKA BESTÄMMELSER SOM OMFATTAS AV 1 KAP. 2 § IUF

Naturvårdsverket har uppmärksammat att det råder svårigheter både hos tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare att särskilja de bestämmelser i MPF som omfattas av 1 kap. 2 § IUF och de bestämmelser i MPF som inte gör det. För att underlätta i resonemang som nu följer så väljer vi att beskriva de bestämmelser i MPF som inte omfattas av 1 kap. 2 § IUF som ”icke IED-bestämmelser” och de som omfattas som ”IED-bestämmelser”

Det finns en otydlighet mellan IED-bestämmelser och icke IED-bestämmelser i MPF. Ofta har icke IED-bestämmelser väldigt detaljerat beskrivna processer medan IED-bestämmelser beskrivs mer övergripande. Det kan leda till att man klassar en verksamhet enligt den bestämmelse som tydligast beskriver den process verksamheten har, snarare än utifrån de tröskelvärden som gäller för de olika bestämmelserna. En annan svårighet är att vissa bestämmelser har producerad mängd som tröskelvärde, medan andra förbrukad råvara, viket inte är direkt jämförbart. Även detta kan leda till felklassningar. Naturvårdsverket har uppmärksammat detta för flera verksamhetsbeskrivningar, särskilt i 5 kap. MPF (livsmedel och foder) är detta tydligt.

Exempel;

År 2014 var alla svenska sockertillverkare klassade enligt 5 kap. 16 § MPF (kod 15.150) vilken inte omfattas av 1 kap. 2 § IUF. Detta trots att de flesta av de tillstånd som dessa följer har tillståndsgiven årsvolym över den angivna gränsen i bilaga 1 IED (75 000ton/ år) och således borde vara klassade enligt 5 kap, 10 § MPF (kod 15.90). Naturvårdsverket har uppmärksammat att detta även gäller för 5 kap. 12, 21, 23, 25 och 27 §§ MPF. Efter dialog med några berörda tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare har vi fått förklaringen att dessa punkter beskriver verksamheten mer precist. Man har med andra ord frångått tillståndsgiven årsvolym som det mest avgörande kriteriet för hur verksamhetsutövaren bör klassificeras. Även i detta fall anser Naturvårdsverket att skillnader i klassificering kan påverkas av antalet tillsynsmyndigheter. Kunskapsnivån för de krav som IED medför är avgörande för att analysera innebörden av vad en felklassning medför. Uppfattningen har varit att det inte är avgörande så länge verksamheterna är klassade inom rätt prövningsnivå (A eller B). Dock undkommer verksamhetsutövarna de krav IED medför och Sverige har därmed ett felaktigt genomförande av IED.

Risken för felbedömningar ökar rimligtvis vid tillsynsmyndigheter med få handläggare som arbetar med IUF-verksamheter. Det bör nämnas att de cirka 1100 industriutsläppsverksamheterna bedöms av 185 olika tillsynsmyndigheter. Av detta skäl anser Naturvårdsverket att det är viktigt att i regelverket tydliggöra skillnader mellan olika typer av verksamheter och minimera risken för felbedömning vid klassificering.

4.2.1.7 BESTÄMMELSER I MPF SOM HAR TRÖSKELVÄRDEN SOM ÖVERSKRIDER VAD SOM OMFATTAS AV BILAGA 1 IED MEN INTE OMFATTAS AV 1 KAP. 2 § IUF

Ett annat problem vi har uppmärksammat vid översynen av MPF är extra tydlig i 29 kap., där man vid implementering av IED har skapat nya bestämmelser för det som omfattas av bilaga 1 IED, men inte tagit hänsyn till om de befintliga bestämmelserna (de som fanns före implementeringen) också gör det. IED reglerar all avfallsbehandling som överstiger tröskelvärdet som anges för olika avfallslag i

bilaga 1 IED, medan MPF enbart har specifika bestämmelser i 29 kap. som omfattas av 1 kap. 2 § IUF.

4.2.2 Begreppet industriutsläppsverksamhet och dess definition

Naturvårdsverket anser att begreppet industriutsläppsverksamhet bör ändras till IED-verksamhet. Industriutsläppsverksamhet är ett otympligt begrepp och möjligheterna att det ska bli befäst i tillämpningen bedöms vara små. Förkortningen IED är numera ett inarbetat begrepp bland berörda verksamhetsutövare och myndigheter, varför det enligt Naturvårdsverkets uppfattning bör kunna ersätta begreppet industriutsläppsverksamhet även i författningstext.

Slutligen anser Naturvårdsverket att det kan behövas ett förtydligande av att det är tillståndets innehåll som avgör om verksamheten är en industriutsläppsverksamhet eller inte, och att det även ligger till grund för bedömningen av vad som ska anses som huvudverksamhet. Det vill säga att det är den produktionsvolym, kapacitet eller motsvarande som är tillståndsgiven i tillståndet som avgör, alltså inte den faktiska produktionen. Har tillstånd meddelats till en verksamhet som är en industriutsläppsverksamhet så ska verksamheten följa de regler som följer därav. Det är alltså inte möjligt för en verksamhet att vid eventuella tillfällen när de inte kommer upp i de mängder som anges för att vara en industriutsläppsverksamhet, hävda att de därmed för tillfället inte är att anse som en industriutsläppsverksamhet. Ett sådant synsätt skulle vara praktiskt ogörligt samt strida mot de principer som redan gäller idag för tillståndets giltighet. En parallell kan dras till exempelvis villkor som meddelats i ett tillstånd. En verksamhet har att iaktta dessa villkor oavsett om verksamheten producerar fullt så mycket som de har tillstånd till eller om den faktiska produktionen för tillfället skulle vara lägre.

Naturvårdsverket föreslår, med anledning av ovanstående, ändringar i 1 kap. 2 § IUF. Följdändringar med anledning av att begreppet industriutsläppsverksamhet byts till IED-verksamhet behövs också i 1 kap. 1, 4, 5, 8, 10, 12, 15, 21, 23, 28 och 29 §§.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
1:2 § I denna förordning avses med industriutsläppsverksamhet: en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 2 kap. 1 §, 4 kap. 12 eller 16 §, 5 kap. 1, 4, 10, 18, 19, 34, 35, 37 eller 39 §, 6 kap. 1 §, 7 kap. 1 §, 8 kap. 1 eller 6 §, 9 kap. 1 eller 2 §, 11 kap. 2 eller 4 §, 12 kap. 1, 2, 3, 5 eller 14 §, 14 kap. 1, 5, 8, 10 eller 14 §, 15 kap. 1, 3, 6, 9, 10, 13 eller 14 §, 16 kap. 1 §, 17 kap. 4 §, 19 kap. 1 §, 21 kap. 1, 5 eller 6 §, 28 kap. 3 § eller 29 kap. 3, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 30, 35, 36, 38, 39, 49, 50, 54 eller 58 § miljöprövningsförordningen (2013:251), huvudverksamhet: den huvudsakliga indu-	1:2 § I denna förordning avses med <i>IED-verksamhet</i> : en verksamhet vars verksamhetskod i miljöprövningsförordningen (2013:251) är markerad med –i, och som i förekommande fall i tillstånd har en tillåten produktionsvolym, produktionskapacitet eller motsvarande som uppfyller de tröskelvärden som anges i dessa bestämmelser, huvudverksamhet: den huvudsakliga IED-verksamhet som bedrivs på en anläggning, och sidoverksamhet: en IED-verksamhet som bedrivs på anläggningen men som inte är den huvudsakliga IED-verksamheten på

striutsläppsverksamhet som bedrivs på en anläggning, och sidoverksamhet: en industriutsläppsverksamhet som bedrivs på en anläggning men som inte är den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten på anläggningen.	anläggningen.
--	---------------

4.2.3 Huvudsaklig industriutsläppsverksamhet

Som redogjorts för tidigare i avsnitt 4 innehåller IUF en definition av begreppet huvudverksamhet (1 kap. 2 § andra stycket IUF). Däremot innehåller förordningen inte någon bestämmelse om hur man ska fastställa vad som är en verksamhets huvudverksamhet. Den vägledning som ges i förordningsmotiven⁷ är att huvudverksamheten är den största eller mest dominerande av flera bedrivna industriutsläppsverksamheter, men i vilket avseende storleken och dominansen ska bedömas anges inte. Här kan man tänka sig flera konkurrerande bedömningsgrunder, till exempel storleken på produktionen, den ekonomiska omsättningen, miljöpåverkan eller klassificeringen enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Det är tyvärr inte givet att tillståndet för en verksamhet speglar alla förekommande delverksamheter. En verksamhet är föränderlig och ofta är informationen i tillståndet om så kallade sidoverksamheter inte komplett, trots att det förutsätts vara en del av den prövade verksamheten. För att uppnå ett fungerande system med BAT-slutsatsdokumenten krävs kännedom om både verksamhetsutövarnas huvudsakliga verksamhet och sidoverksamheter. En orsak till att det är viktigt att alla delverksamheter finns med i klassningen är att BAT-slutsatser som berör en verksamhetsutövare kan placeras i olika BAT-slutsatsdokument. Kraven i dessa ska följas vid olika tillfällen beroende på klassificeringen av huvud- respektive sidoverksamheter (se även avsnitt 4.1.4).

Naturvårdsverket anser att det är av stor betydelse att bedömningen av vad som anses vara huvudverksamheten blir relativt enkel för både verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter. Detta för att bedömning av vilka krav en verksamhet har att förhålla sig till och vid vilken tidpunkt de ska följas, skall bli så enhetlig som möjligt. I nuläget är totalt cirka 185 olika tillsynsmyndigheter som ska granska bedömningen. Inte minst mot bakgrund av detta är det viktigt att systemet blir enkelt och tydligt.

I många fall är det givet vilken delverksamhet av hela verksamheten som ska bedömas som den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten. Det finns dock många fall då verksamhetsutövaren kan ha svårt att avgöra vilken den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten är. Valet av huvudsaklig verksamhet kan påverka både

⁷ Förordningsmotiv Industriutsläppsförordningen (Fm 2013:1), miljödepartementet, maj 2013

kravens omfattning och under hur lång tid de gäller. Därför behövs regler för vilka kriterier som ska användas.

Naturvårdsverket är aktivt part i de forum där kommissionen och andra medlemsländer diskuterat klassificeringen. Vid de tillfällen då klassificering har diskuterats har det visat sig att det inte funnits en enad tolkning av hur detta bäst sker inom EU. Därför har kommissionen tagit fram en vägledning (FAQ) som bygger på vissa fastlagda kriterier. Naturvårdsverket har tagit del av denna vägledning och den finns även på kommissionens hemsida.⁸ Den vägledning som kommissionen ger avseende kriterier för att avgöra huvudsaklig IED verksamhet är följande:

- the purpose(s) of, and the product(s) produced by, the activities carried out at the installation;
- the environmental impacts of the activities carried out at the installation;
- the rationale of the IED and the general principles governing the basic obligations of the operator, including the avoidance of significant pollution, as laid down in Article 11;
- the scope and content of each BAT conclusions Decision.

Resonemanget kring det första kriteriet som kommissionen anger ovan är helt i linje med förordningsmotiven till IUF⁹ i vilket man talar om att den verksamhet på en anläggning som ska anses vara den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten är den som är den största eller mest dominerande verksamheten bland alla industriutsläppsverksamheter som bedrivs.

I ljuset av denna samstämmighet mellan kommissionens tolkning och nuvarande förordning innebär kriteriet endast ett förtydligande. Naturvårdsverket anser att det behövs en samstämmig klassning såväl inom landet som i hela EU.

Det andra och tredje kriteriet från kommissionens FAQ sammanfaller i stort sett, enligt Naturvårdsverkets uppfattning. Dessa kriterier bör kunna slås samman, och uttryckas som ”miljöpåverkan av de verksamheter som bedrivs”.

Det fjärde och sista kriteriet avser att användas utifrån det faktum att vissa branscher kan ha två olika BAT-slutsats dokument som beskriva processer som starkt hänger samman. Utifrån vilken specifik verksamhet som bedrivs kan en av dessa vara mer aktuell i det enskilda fallet. Det är svårt att i förhand uttala sig om vilken bransch eller vilka BAT-slutsatsdokument det kan röra sig om innan samtliga dokument är färdigställda.

⁸ <http://ec.europa.eu/environment/industry/stationary/ied/faq.htm>

⁹ Förordningsmotiv Industriutsläppsförordningen (Fm 2013:1), miljödepartementet, maj 2013, s.20

Ett exempel kan vara när några enskilda verksamheter som berörs av BAT-slutsatsdokumentet för järn- och ståltillverkning och det för järnmetallbearbetning. Om huvudsyftet med verksamheten går att hänföra till en av dessa två delverksamheter och miljöpåverkan från dem är jämförbara kan ett av de två nämnda BAT-slutsatsdokumenten träffa verksamhetsutövaren mer och därmed avgöra vilken delverksamhet som är att betrakta som den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten.

Liknande bedömningssituationer kan troligtvis uppstå även för verksamheter som berörs av de BAT-slutsatsdokument som rör kemikalieindustrin. I vilket av dokumenten man finner flest av de BAT-slutsatser som berör verksamheten kan i dessa fall vara avgörande. Naturvårdsverket anser därför att även detta fjärde kriterium är lämpligt, men att det bör användas först efter att de övriga kriterierna uteslutits, eftersom det är en förutsättning att dessa inte är applicerbara. Naturvårdsverket bedömer också att det endast kommer att bli aktuellt att använda det sista kriteriet i ett mycket litet antal fall, vilket inte innebär att vi förringar vikten av tydlighet även i dessa fall.

4.2.3.1 FÖRSLAG - KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV HUVUDVERKSAMHET

Naturvårdsverket föreslår följande kriterier som grund för bedömning av vad som utgör huvudverksamheten.

1. Vad som är det huvudsakliga syftet med de produkter som tillverkas eller de processer som bedrivs. I det fall den huvudsakliga verksamheten inte är en industriutsläppsverksamhet bedöms det huvudsakliga syftet med de produkter som tillverkas eller de processer som pågår vid den/de industriutsläppsverksamheter man bedriver.
2. Miljöpåverkan av de verksamheter som bedrivs.
3. Vad som anges i slutsatserna om bästa tillgängliga teknik (bland annat under rubriken Tillämplighet).

Naturvårdsverket anser också att kriterierna ska bedömas i ovan angiven ordning, och att en bestämmelse om dessa kriterier bör införas i IUF. Placeringen föreslås vara i en nyinförd paragraf 1 kap. 7 b §.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
-	1:7 b § Vid ett beslut enligt 7 a § första stycket ska följande beaktas: 1. i första hand det huvudsakliga syftet med de produkter som tillverkas eller de processer som bedrivs, 2. i andra hand miljöpåverkan, och 3. i tredje hand vad som anges i slutsatser om bästa tillgängliga teknik. Endast IED-verksamheter ska ingå i bedömningen.

Förslaget bör enligt Naturvårdsverkets uppfattning leda till att en ökad likhet i bedömningarna kan uppnås. Dessutom ligger det i linje med den FAQ-vägledning om huvudsaklig verksamhet som EU-kommissionen lämnat.

För att förtydliga kriteriernas innebörd avser Naturvårdsverket också att uppdatera faktabladet *Det svenska genomförandet av industriutsläppsbestämmelser med anledning av industriutsläppsdirektivet* (nr 8663), med exempel på branschnivå. Naturvårdsverket avser även att ge vägledning på webbplatsen om hur kriterierna bör användas när klassificeringen ska bedömas.

För att illustrera behovet av kriterier så har vi valt två exempel:

Exempel 1

En verksamhetsutövare som tillverkar baskemikalier för att i nästa led tillverka polymerer. Vi antar för enkelhetens skull i detta fiktiva exempel att man inte säljer vidare baskemikalier utan använde dessa i sin egen produktion. BAT-slutsatser kommer att finnas dels i BREF för tillverkning av stora volymer av organiska baskemikalier och i BREF för tillverkning av polymerer. I tiden kommer den för tillverkning av baskemikalier att gälla före den för polymerer. Volymen av baskemikalier överstiger volymen av polymerer. Här är dock syftet med verksamheten att tillverka polymerer, vilket medför att kriterium 1 underlättar vid klassificering. Kriterium 2 skulle vara svåranalyserat, då baskemicalierna som tillverkas i första steget används i steg två, vilket medför svårigheter i bedömning av miljöpåverkan från de olika delstegen. Således bör denna verksamhets huvudsakliga industriutsläppsverksamhet bli polymertillverkning och BAT-slutsatsers krav för verksamheten bör börja gälla först 4 år efter att dessa BAT-slutsatser offentliggörs. Då kommer även BAT-slutsatser för produktion av baskemikalier att finnas, vilket innebär att även dessa kommer att börja gälla vid samma tidpunkt.

Exempel 2

En verksamhet med energiutvinning där man har två olika pannor med motsvarande effekt. En som eldar homogent bränsle och en som eldar blandade fraktioner av avfall. Här kommer den pannan som eldar det homogena bränslet få BAT-slutsatser tidigare än den som eldar avfall. Om man väljer att verksamhetens huvudsakliga industriutsläppsverksamhet är en förbränningsanläggning som omfattas av kommande BREF för stora förbränningsanläggningar och således får slutsatser före avfallsförbrännarna så kommer man inte att behöva förhålla sig till BAT-slutsatser som gäller för avfallspannan före det tillfälle då man reviderar BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar.

Skulle man istället ha ett system i vilket klassificering sker mera formaliserat och enligt ovan kriterier så skulle man troligtvis bedöma kriteriet 1 som ett olämpligt kriterium eftersom båda pannorna ger likvärdig effekt. Därefter

skulle man titta på kriterie 2 och troligtvis göra bedömningen att miljöpåverkan från avfallspannan är större och således klassificera verksamhetsutövarens huvudsakliga industriutsläppsverksamhet som avfallsförbränning. Kraven i BAT-slutsatser för båda pannorna skulle då i tid infalla när avfallsförbrännarna får BAT-slutsatser, vilket är två år senare än för stora förbränningsanläggningar. Samtidigt så kommer alla BAT-slutsatser att gälla vid den tidpunkten.

Vi vill vara understryka att det inte generellt går att utgå från att avfall är ett mer miljöpåverkande bränsle än homogena bränslen, men vill genom ett fiktivt exempel visa hur förbränningspannor kommer att hamna i olika BAT-slutsatsdokument.

4.2.4 Klassificering av industriutsläppsverksamhet

En svaghet med dagens regler är att det inte finns bestämmelser om vem som fattar beslut om vilken av en verksamhets industriutsläppsverksamheter som är att betrakta som den huvudsakliga.

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (2006:9) om miljörapport ska en verksamhet som omfattas av 1 kap. 2 § IUF i sin miljörapport ange vilken kod i miljöprovningförordningen (2013:251) som bedöms motsvara huvudverksamheten, och vilken/vilka som i förekommande fall bedöms motsvara sidoverksamhet/er. Av allmänna förvaltningsrättsliga principer följer att tillsynsmyndigheten därefter har möjlighet att antingen godkänna verksamhetsutövarens bedömning (genom att godkänna miljörapporten), eller besluta på annat sätt. Detta är dock inte tydliggjort i författning.

Även efter ett förtydligande av hur bedömningen av en verksamhetsutövares huvudverksamhet ska göras, enligt de föreslagna kriterierna ovan, föreligger en risk för att olika verksamhetsutövare gör olika bedömningar av likartade förhållanden. Till exempel skulle man kunna tänka sig att man överväger fördelarna med att välja en verksamhet som får BAT-slutsatser senare, snarare än tidigare, som huvudverksamhet. Nuvarande system ger dessutom möjlighet för verksamhetsutövaren att ändra sin IED-klassificering vid varje tillfälle som en miljörapport lämnas in (det vill säga en gång per år), vilket leder till att tillsynsmyndigheten måste granska och bevaka detta.

Det är tänkbart att prövningsmyndigheten vid tillståndsprövning ska, alternativt får, ta ställning till frågan om IED-klassificering. Något som talar för detta är att det är tillståndets innehåll som avgör om verksamheten är en industriutsläppsverksamhet eller inte, och som även ligger till grund för bedömningen av vad som ska anses som huvudverksamhet, med stöd av ovan föreslagna kriterier.

Naturvårdsverket anser dock att det behövs en viss flexibilitet för klassificeringen av vad som anses vara den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten. Det är

därför lämpligare att det är den operativa tillsynsmyndigheten som fattar beslut om vad som är huvud- respektive sidoverksamhet.

Det är viktigt att skilja på den klassificering av miljöfarlig verksamhet som sker till följd av förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT), och klassningen av huvud- och sidoverksamheter enligt IUF/IED. Klassificeringen enligt FAPT, som enbart baseras på avgiftens storlek för olika delverksamheter, kan skilja sig från den klassificeringen som är nödvändig för att verksamheter på ett korrekt sätt ska förhålla sig till kraven i IUF/IED. Grunderna för klassificeringen är alltså helt olika vad gäller FAPT respektive IUF/IED.

4.2.4.1 FÖRSLAG - KLASSIFICERINGSBESLUT

För ett korrekt genomförande av direktivet krävs enligt Naturvårdsverkets bedömning att frågan om IED-klassificering avgörs med viss varaktighet, och att en ändrad klassificering normalt bara görs vid förändring av verksamheten. Naturvårdsverket anser att den operativa tillsynsmyndigheten, efter förslag från verksamhetsutövaren i miljörapporten, bör fatta beslut om IED-klassificering. Det är tillsynsmyndigheten som har kunskap om verksamheten och som tar emot och bedömer miljörapporten.

Beslutet bör kunna överklagas till länsstyrelse, om tillsynsmyndigheten är en kommunal nämnd, och därefter till mark- och miljödomstol och slutligen Mark- och miljööverdomstolen.

Naturvårdsverket bör också ha möjlighet att överklaga dessa beslut eftersom de har stor betydelse för genomslaget av EG-rätten i Sverige och för rättssystemets allmänna legitimitet. Den statliga kontrollen syftar i dessa situationer inte primärt till att göra en annan avvägning än den som kommunen eller länsstyrelsen har gjort, utan att kontrollera att beslutet håller sig inom den ram som anges i lagstiftningen. Möjligheten att överklaga har också betydelse för utvecklingen av rättspraxis inom ett område där behov av sådan vägledning är stor.

Någon allmän möjlighet för myndigheten att överklaga tillsynsbeslut enligt balken finns inte vilket alltså är en skillnad mot vad som gällde under miljöskyddslagen¹⁰. Det är därför av största vikt att dessa klassificeringsbeslut ses som en del av tillståndsprövningen vilka Naturvårdsverket har möjlighet att överklaga. Alternativt att Naturvårdsverkets roll att tillvarata allmänna intressen kompletteras med en möjlighet att överklaga tillsynsbeslut på samma sätt som vi har möjlighet att överklaga domar och beslut om tillstånd, vilket har framförts vid flertalet tillfällen tidigare.

¹⁰ Frågan om Naturvårdsverkets talerätt avseende tillsynsbeslut har tidigare berörts i bl.a. utredningen om Naturvårdsverket 2008- SOU 2008:62

För befintliga industriutsläppsverksamheter kommer detta förfarande huvudsakligen att vara aktuellt inledningsvis, med möjlighet till förändring av klassificeringen genom begäran om ändrat beslut hos tillsynsmyndigheten.

För nytillkommande industriutsläppsverksamheter kommer förfarandet att tillämpas fortlöpande. Detta genom att verksamhetsutövaren i sin miljörapport för första gången ska redovisa hur verksamheten förhåller sig till tillämpliga offentliggjorda slutsatser om bästa tillgängliga teknik, även ger förslag till IED-klassificering.

Som underlag för tillsynsmyndighetens beslut bör verksamhetsutövarens egen bedömning av huvudverksamheten och eventuell sidoverksamhet användas. Enligt vad som anges ovan gäller enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (2006:9) om miljörapport, att en industriutsläppsverksamhet i sin miljörapport ska ange vilken kod i miljöprövningsförordningen (2013:251) som bedöms motsvara huvudverksamheten, och vad som i förekommande fall bedöms motsvara sidoverksamhet. Denna rapportering ska ske årligen enligt Naturvårdsverkets föreskrifter.

Naturvårdsverket föreslår att det anges i IUF att det som ska användas som underlag för klassificeringsbeslutet är vad som anges i den miljörapport i vilken verksamhetsutövaren för första gången redovisar hur verksamheten förhåller sig till tillämpliga offentliggjorda slutsatser om bästa tillgängliga teknik (i enlighet med NFS 2006:9). Dessutom att tillsynsmyndighetens beslut ska fattas inom senaste sex månader från den dagen då miljörapporten inlämnades.

Beslutet om klassificering bör enligt Naturvårdsverket fattas i form av ett föreläggande som verksamhetsutövaren har att följa. I samband med detta bör lämpligen fälten för IED-koder i Svenska miljörapporteringsportalen (SMP) låsas. Dock anser Naturvårdsverket att förutsättningar som gäller för IT-system inte ska föreskrivas, eftersom de kan vara både utbytbara och föränderliga över tid. Vid förändringar i verksamheten, eller om en omklassning blir aktuell av andra skäl, ska verksamhetsutövaren i stället att vända sig till sin tillsynsmyndighet med en begäran om att få föreläggandet ändrat.

Naturvårdsverket bedömer att detta bör tydliggöras i IUF. Placeringen av bestämmelserna föreslås vara i en nyinförd paragraf 1 kap. 7 a §.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
	<p>1:7 a § Tillsynsmyndigheten ska i beslut fastställa en IED-verksamhets huvudverksamhet och eventuell sidoverksamhet enligt 2 § tredje och fjärde styckena, samt förelägga verksamhetsutövaren att följa beslutet.</p> <p>Beslutet ska fattas på grundval av vad verksamhetsutövaren har uppgett ifråga om verksamhetskoder i den miljörapport i</p>

	<p><i>vilken verksamhetsutövaren enligt föreskrifter meddelade med stöd av 26 kap. 20 § andra stycket miljöbalken för första gången är skyldig att redovisa hur verksamheten uppfyller slutsatser om bästa tillgängliga teknik.</i></p> <p><i>Ett beslut enligt första stycket ska fattas så att det börjar gälla senast sex månader efter senaste dag för inlämnande av den miljörapport som avses i andra stycket.</i></p>
--	--

Ovanstående förslag bör följas av övergångsbestämmelser för att ge verksamhetsutövare tillräckligt med tid för att uppfylla de nya kraven.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
	Övergångsbestämmelser
	<p><i>1. En IED-verksamhet för vilken tidpunkten för inlämnande av den miljörapport som avses i 1 kap. 7 a § andra stycket har inträffat före denna förordnings ikraftträdande, ska till tillsynsmyndigheten lämna ett särskilt förslag med underlag för ett sådant beslut som avses i enligt 1 kap. 7 a § första stycket senast den X (tre månader efter ikraftträdandet av förordningsändringarna).</i></p> <p><i>2. I ett ärende som avses i 1 ska tillsynsmyndigheten besluta ett föreläggande om klassificering som ska börja gälla senast sex månader efter det att förslaget inkom till tillsynsmyndigheten.</i></p>

4.2.4.2 ÖVERKLAGBART BESLUT

Enligt 22 § förvaltningslagen (1986:223) får ett beslut överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas. Regeringsrättens (numera Högsta förvaltningsdomstolens) praxis i fråga om vad som är att betrakta som ett överklagbart beslut är generös (se bland annat RÅ 1996 ref. 43, RÅ 2001 ref. 56 och RÅ 2004 ref. 8). Det ligger därför nära till hands att bedöma ett beslut om IED-klassificering som överklagbart. Med tanke på omfattningen av beslutets rättsverkningar bedömer Naturvårdsverket att detta också är önskvärt.

Av 21 kap. 1 § andra stycket miljöbalken framgår att mark- och miljödomstol, om inte annat är föreskrivet, efter överklagande enligt 19 kap. 1 § tredje stycket, prövar länsstyrelsens och andra statliga myndigheters beslut enligt denna balk eller föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.

Några nya bestämmelser kring rätten att överklaga samt om ny målkategori i mark- och miljödomstol bedöms alltså inte behöva införas.

4.2.5 Konsekvenser

4.2.5.1 VERKSAMHETSUTÖVARE

Kriterier

Naturvårdsverket bedömer att kriterierna medför en lättnad vid bedömningen av vilken delverksamhet som är att betrakta som den huvudsakliga. Eftersom förslaget innebär att verksamhetsutövaren ska lämna förslag till tillsynsmyndigheten om vilken eller vilka av de delverksamheter man bedriver som är så kallade industriutsläppsverksamheter (IED-verksamheter), anser vi att kriterierna påverkar verksamhetsutövaren. Vi tror dock inte att bedömningen enligt kriterierna totalt sett kommer att skilja sig avsevärt från den klassificering som hittills gjorts. Att bedömning görs enligt likartade kriterier inom hela EU bör verksamhetsutövarna rimligtvis uppleva som positivt, då det annars skulle det kunna leda till olika förutsättningar för samma typer av verksamheter fram till dess att samtliga BAT-slutsatsdokument reviderats och genomförts under IED.

Kriterierna i sig leder inte till någon ökad administrativ börda för verksamhetsutövaren.

I vissa fall kan kriterier leda till förbättrat miljöskydd om den huvudsakliga verksamheten, på grund av kriterierna, får BAT-slutsatsdokument tidigare än vad som blivit fallet om annan delverksamhet (vid en bedömning utan kriterier) hade bedömts som huvudsaklig verksamhet. Kriterierna ligger med stor sannolikhet i linje med hur verksamhetsutövare redan i nuläget resonerar, varför denna konsekvens inte bör överskattas. Kriterierna är endast ett förtydligande av hur bedömningen bör göras redan idag.

En positiv konsekvens för verksamhetsutövarnas konkurrenssituation borde kunna erhållas genom att alla verksamhetsutövare på EU:s marknad kommer att bedömas efter likvärdiga kriterier. Att inte använda kriterier riskerar att leda till olika kravnivåer.

Klassificering

Det föreslagna klassificeringsförfarandet, med ett beslut från tillsynsmyndigheten, bör även fortsättningsvis ha sin grund i verksamhetsutövarens förslag. Vad som kan bli en positiv konsekvens för såväl verksamhetsutövare som myndigheter är att beslutet är överklagbart, vilket leder till större rättssäkerhet. För verksamhetsutövaren ser Naturvårdsverket inte några administrativa konsekvenser med förslaget.

Nytt begrepp med mera

Att ändra begreppet industriutsläppsverksamhet till IED-verksamhet bör sannolikt medföra enbart positiva konsekvenser, eftersom IED-verksamhet är det begrepp som brukar användas redan nu. Begreppet industriutsläppsverksamhet medför ofta oklarhet om vad som avses. Övriga förändringar är endast förtydliganden och borde inte medföra några negativa konsekvenser.

4.2.5.2 MYNDIGHETER

Kriterier

Naturvårdsverket tror att den tydligaste konsekvensen av att genomföra kriterier för bedömning av huvudsaklig industriutsläppsverksamhet är att man får en mera likriktad bedömning av dessa verksamheter i hela landet. Eftersom det i nuläget är de cirka 180 tillsynsmyndigheterna som ska bedöma, och enligt vårt förslag besluta om, huvudsaklig IED verksamhet är kriterierna en förutsättning för att få en mer likriktad bedömning.

De konsekvenser vi ser är främst administrativa. Det kan dock finnas en positiv miljöskyddskonsekvens i att man alltid bedömer den mest dominerande verksamheten som huvudsaklig industriutsläppsverksamhet. Detta eftersom man i så fall blir tvungen att förhålla sig till BAT-slutsatsdokument för verksamheten tidigare än vid en annan bedömning, vilket dock givetvis enbart gäller i de fall då det finns flera delverksamheter på samma anläggning.

Klassificering

I ett initialt skede kommer klassificeringsförfarandet med beslut om huvudsaklig industriutsläppsverksamhet att medföra en ökad arbetsbelastning för berörda tillsynsmyndigheter. Naturvårdsverket bedömer dock att detta till stor del är frågan om en engångsinsats i det initiala skedet, då det därefter endast är för nya verksamheter eller vid ändring av befintliga verksamheter som denna arbetsuppgift kommer att behöva utföras.

En positiv konsekvens av att få ett beslut är att detta vid tveksamheter blir överklagningsbart, samt att det kommer att medföra en större stabilitet då verksamhetsutövaren inte ges möjlighet att ändra klassningen av industriutsläppsverksamhet från år till år.

Nytt begrepp med mera

Att ändra begreppet industriutsläppsverksamhet till IED-verksamhet bör sannolikt enbart medföra positiva konsekvenser eftersom IED-verksamhet är det begrepp som används redan nu. Begreppet industriutsläppsverksamhet medför oftast oklarhet om vad det syftar på. Övriga förändringar är endast förtydliganden och borde inte medföra några negativa konsekvenser.

4.2.5.3 ÖVRIGT

Förslagen medför i övrigt inga konsekvenser.

4.2.6 Revidering av bestämmelser i MPF

I detta dokument avsnitt 5 och 6 följer en mer ingående analys av bestämmelserna i MPF, kapitel för kapitel, bland annat utifrån de perspektiv som vi redogör för tidigare i avsnitt 4. I dessa analyser har behov av justeringar i MPF konstaterats.

Dessa beskrivs i avsnitt 5 och 6. Även i denna redovisnings avsnitt 7, 8 och 10 finns redogörelser för och förslag om ändringar i MPF.

4.2.6.1 SYFTE OCH PRINCIPER FÖR ÄNDRINGAR I MILJÖPRÖVNINGSFÖRORDNINGEN

Syftet med förslaget till reviderade bestämmelser i MPF är bland annat att ge en tydlig koppling till bilaga 1 IED och att förbättra systematiken i MPF.

Följande generella principer ligger tillgrund för förslagen i avsnitt 5 och 6:

- Så långt som möjligt likställa verksamhetsbeskrivningarna i MPF med de verksamhetsbeskrivningar som finns i bilaga 1 IED.
- Omformulera verksamhetsbeskrivningar i bestämmelser som beskriver samma process, men med olika mängd- eller kapacitetsintervall, så att de får samma mängd- eller kapacitetsmått. I nu gällande MPF kan måttet vara olika i två eller flera bestämmelser för samma typ av process.
- När så är möjligt och motiverbart ange mängd- eller kapacitetsgränser i spann (ett övre och ett undre tröskelvärde). Detta för att underlätta tillämpningen och för att motverka att verksamheter blir klassificerade enligt fel bestämmelse. En konsekvens är att antalet av de ibland svårtolkade undantagen i slutet av bestämmelserna, kan minska.
- När så är möjligt inte beskriva mer generella processer i verksamhetsbeskrivningar för en mängd- eller kapacitetsnivå och en mer detaljerad specifik process för en annan mängd- eller kapacitetsnivå avseende samma typ av verksamhet.
- För de bestämmelser som speglar verksamhetsbeskrivningar i bilaga 1 IED anges i verksamhetsbeskrivningen både korttids- och årsvärden. I vissa fall kan det bli nödvändigt även för bestämmelser som befinner sig under IED:s tröskelvärden.

Några förslag på ändringar i MPF är mer generella och för att inte behöva återupprepa dem så redovisas de nedan i denna inledande del.

4.2.6.2 SPANN FÖR TRÖSKELVÄRDEN ISTÄLLET FÖR HÄNVISNINGAR

För att särskilja bestämmelserna i MPF på ett tydligare sätt och visa vilka bestämmelser som gäller för viss verksamhet föreslår Naturvårdsverket att man i bestämmelse som omfattas av IUF, och för sådan bestämmelse som kan misstolkas som en sådan, inför tröskelvärden med ett spann för mängd eller motsvarande (ett övre och ett undre tröskelvärde), istället för enbart ett tröskelvärde i kombination med hänvisning till en eller flera andra bestämmelser. Det finns också ett skäl att genomföra detta i de bestämmelser som innehåller många undantag. Antalet undantag kan då minieras, vilket ökar tydligheten och minska risken för felaktig klassning av verksamheter.

Konsekvenser

En bestämmelses omfattning angivet i ett mängd- eller kapacitetsspann gör det tydligare för verksamhetsutövaren varför en viss bestämmelse gäller framför någon annan. Det gäller även i de fall då själva verksamhetsbeskrivningen är mer detaljerat beskriven för den enskilda verksamheten än den bestämmelse som i praktiken bör gälla till följd av angivna tröskelvärden. Detta blir extra tydligt i de fall då vissa specifika processer undantas i en anmälningspliktig nivå medan den tillståndspliktiga nivån innehåller en mer generell verksamhetsbeskrivning. Här medför ett mängd- eller kapacitetsspann i de båda bestämmelserna en större förståelse för vilken bestämmelse som ska tillämpas i det enskilda fallet.

Även för tillsynsmyndigheter bör ett mängd- eller kapacitetsspann öka tydligheten om vilken bestämmelse som ska tillämpas för en viss verksamhet.

4.2.6.3 MINIMERA ANTALET UNDANTAG I BESTÄMMELSERNA

Idag avslutas ofta bestämmelserna i MPF med undantag från provningsplikten. Undantagen inkluderar oftast av hänvisningar till andra paragrafer i MPF. Exempelvis hänvisar ett sådant undantag till 34 paragrafer. Detta medför att bestämmelserna blir svårtolkade. Naturvårdsverket har dessutom funnit att undantagen i vissa fall hänvisar till bestämmelser som beskriver en helt annan typ av process än den som omfattas av bestämmelsen där undantaget finns. Det är inte motiverat och kan vara direkt vilseledande vilket försvårar tillämpningen för både verksamhetsutövare och myndigheter.

För att göra bestämmelserna i MPF tydligare och enklare att tillämpa, föreslår Naturvårdsverket att antalet undantag i slutet av bestämmelserna minimeras och endast används där så är väl motiverat. Korsvisa hänvisningar mellan två bestämmelser bör inte förekomma. Undantag bör endast användas om en bestämmelse är överordnad en annan.

Konsekvenser:

Konsekvenserna av att, där de inte behövs, ta bort undantagen från bestämmelser bör öka förståelsen för och förenkla tillämpningen av reglerna. Dock finns det en risk att det i vissa fall kan leda till felklassning. Naturvårdsverket anser dock att det är lämpligare att i vägledning informera om hur olika bestämmelser ska särskiljas i de fall där det inte finns en bestämmelse som är överordnad en annan. Det bör ge en god förståelse för hur bestämmelserna ska tolkas. Genom en bra vägledning bör risken för felklassning bli försumbar.

4.2.6.4 MARKERING AV BESTÄMMELSER I MPF SOM OMFATTAS AV IUF

Naturvårdsverket föreslår att de bestämmelser i MPF som omfattas av IUF bör markeras i dess verksamhetskod. Detta görs lämpligen genom att lägga till ett *-i* efter verksamhetskoden, eller genom att på annat sätt tydliggöra vilka paragrafer och verksamhetsbeskrivningar i MPF som omfattas av IUF. Detta skulle skapa en

tydlig markering av vilka bestämmelser som är kopplade till krav om att följa BAT-slutsatsdokument.

Dessutom föreslås att det i miljöprövningsförordningen införs en ny informationsparagraf som informerar om betydelsen av ovanstående ”-i” samt att ytterligare information om industriutsläppsverksamheter (IED-verksamheter) återfinns i industriutsläppsförordningen.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
	1:15 § Verksamhet vars verksamhetskod är markerad med -i är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen en IED-verksamhet och ska därför även följa den förordningens bestämmelser.

Konsekvenser

Den enda identifierade konsekvensen är att reglerna blir tydligare för både verksamhetsutövare och myndigheter. Vid samråd och dialog har vi funnit brett stöd för detta förslag, framför allt från tillsynsmyndigheterna.

5 Ändringar i 2–28 kap. miljö- prövningsförordningen

5.1 Förslag för enklare identifikation

För att enklare kunna identifiera de bestämmelser i MPF som omfattas av IUF föreslås som redan nämnts att verksamhetskoderna för dessa bestämmelser avslutas med ett *-i*.

5.2 2 kap. MPF Jordbruk

5.2.1 Bakgrund

2 kap. 1 § MPF, omfattas av 1 kap. 2 § IUF. Det finns behov av att ändra bestämmelsen i MPF eftersom den inte helt överensstämmer med IED. Nuvarande lydelse innebär en risk för att verksamheter som inte omfattas av IED kan klassificeras som en industriutsläppsverksamhet. Det har i övrigt inte ingått i uppdraget att se över tillståndspliktens omfattning.

5.2.2 Analys

För 2 kap. 1 § MPF råder inte full överensstämmelse med den verksamhetsbeskrivning som finns i bilaga 1, 6b-c IED. Antalet platser specifikt för ”gyltor” omfattas inte av IED. Dessutom bör hänsyn tas till att den svenska översättningen av IED inte överensstämmer med den engelska versionen. I den svenska används till exempel termen ”slaktsvin” (”fattening pig”). Verksamhetsbeskrivningen i 1 § bör därför ändras så att den överensstämmer med IED.

5.2.3 Förslag

För att få en bättre överensstämmelse med bilaga 1, 6.6 b–c IED, förslår Naturvårdsverket att verksamhetsbeskrivningen i 2 kap. 1 § b MPF ändras. Förslaget innebär i praktiken att tillståndsplikten för betäckta gyltor, inom ett visst storleksintervall, flyttas från 1 § till 2 §. Dessutom förslår vi att formuleringar som inkluderar termerna ”slaktsvin” och ”gyltor” i 1 § ersätts med en formulering som överensstämmer med den engelska versionen av IED. Den föreslagna formuleringen ”växande grisar över 30 kg” inkluderar slaktsvin, betäckta och obetäckta gyltor.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
2:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 1.10 gäller för anläggning för djurhållning med 1. mer än 40 000 platser för fjäderfän, 2. mer än 2 000 platser för	2:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 1.10- <i>i</i> gäller för anläggning för djurhållning med <i>en kapacitet omfattande</i> 1. mer än 40 000 platser för fjäderfän, 2. mer än 2000 platser för <i>växande</i>	6.6a-c

slaktsvin och obetäckta gyltor som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion, eller 3. mer än 750 platser för suggor och betäckta gyltor.	<i>grisar tyngre än 30 kg och avsedda för produktion, eller 3. mer än 750 platser för suggor.</i>	
2:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 1.11 gäller för anläggning med stadigvarande djurhållning av nötkreatur, hästar, eller minkar med mer än 400 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, eller 5. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar.	2:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 1.11 gäller för anläggning med stadigvarande djurhållning av nötkreatur, hästar, minkar, <i>eller betäckta gyltor</i> med mer än 400 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, 5. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar, <i>eller</i> 6. <i>tre betäckta gyltor.</i>	-

5.2.4 Konsekvenser

Föreslagna ändringar innebär att en verksamhet med betäckta gyltor, som idag är tillståndspliktig enligt 1 § (mer än 750 platser), med föreslagen ändring istället kan bli tillståndspliktig enligt 2 §. Det sker om antalet platser är högst 2000 och antalet gyltor överstiger 1200 och om verksamheten inte är tillståndspliktig i övrigt enligt 1 §. En verksamhet med högst 1200 betäckta gyltor och högst 2000 platser, och som idag är tillståndspliktig om antalet platser överstiger 750 stycken, kan komma att bli anmälningspliktig enligt 3 §.

Enligt SMP (februari 2015) omfattas 298 verksamheter, som huvudverksamhet, av tillståndsplikt enligt 2 kap. 1 § MPF. Enligt webbplatsen *Utsläpp i siffror*¹¹ finns det ett femtontal verksamheter som är tillståndspliktiga på grund av 2 kap. 1 § 3, det vill säga att de har mer än 750 platser för suggor (grisar som fått kultingar) och betäckta gyltor. Det är inte möjligt att ange hur många av dessa som kan komma att flyttas från 1 till 2 § eller bli anmälningspliktiga på grund av föreslagen ändring. I praktiken bedömer vi att antalet sådana verksamheter bör vara få, eftersom tillståndsplikten eller prövningsnivån mycket sällan enbart är beroende av antalet betäckta gyltor. Uppskattningsvis bör det röra sig om maximalt ett tiotal verksamheter, varav hälften kan bli anmälningspliktiga.

¹¹ <http://utslappisiffror.naturvardsverket.se/>

För verksamhet som eventuellt flyttas ner till 2 § eller som går från tillståndsplikt till anmälningsplikt innebär detta en regelförenkling och lägre administrativa kostnader. Dessa verksamheter kommer inte längre att omfattas av 1 kap. 2 § IUF. Länsstyrelsen kommer, vad avser avgift för prövning och tillsyn, att få omklassa verksamheter som byter verksamhetskod (från 1.10 till 1.11). En flytt från tillståndsplikt till anmälningsplikt innebär att ansvaret för den operativa tillsynen flyttas från länsstyrelsen till den kommunala nämnden, om den operativa tillsynen inte redan tidigare överlåtits till kommunen.

Eftersom vi bedömer att det i praktiken är få verksamheter som påverkas av förslaget bör de sammantagna konsekvenserna bli små för verksamhetsutövare, myndigheter, miljöskyddet och i övrigt.

Tabell 2. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 2 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
389	Ca 10	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: Ca 5 C → A/B: 0	Ca -10 (298 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.3 4 kap. MPF Utvinning, brytning och bearbetning av torv, olja, gas, kol, malm, mineral, berg, naturgrus och annat

5.3.1 4 kap. 12 § MPF

4 kap. 12 § behöver justeras för att bättre överensstämma med bilaga 1 IED.

5.3.1.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Verksamhetsbeskrivning i 12 § är skriven i allmänna ordalag och stämmer i princip relativt väl överens med bilaga 1 IED, punkt 3.2. Dock krävs en textjustering för att lägga till bisatsen om sulfidmalm, eftersom den finns i punkt 3.2 och saknas i nuvarande bestämmelse.

Bedömningen är att förtydligandet av verksamhetsbeskrivningen inte ändrar innebörden i sak. Dock åstadkommer vi genom ändringen ett bättre 1:1-förhållande med bilaga 1 IED.

5.3.1.2 FÖRSLAG

Förslaget är att enbart lägga till texten ” inbegripet sulfidmalm” i verksamhetsbeskrivningen som ett –i efter verksamhetskoden.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
4:12 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 13.20 gäller för anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 13 §.	4:12 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 13.20-i gäller för anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm, <i>inbegripet sulfidmalm</i> .	2.1

5.3.1.3 KONSEKVENSER

I nuläget omfattas tre verksamheter av bestämmelsen (februari 2015) och vår bedömning är att detta inte kommer att ändras, varför varken verksamhetsutövare, tillsynsmyndighet eller prövningsmyndighet bör påverkas av textjusteringen. Naturvårdsverket förväntar sig därför inte några konsekvenser av revideringen.

5.3.2 4 kap. 16 § MPF

Nuvarande bestämmelse i MPF inkluderar mer än vad som omfattas av bestämmelsen i IED. Detta kan leda till en överimplementering av IED, varför en justering är nödvändig.

5.3.2.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Bestämmelsen i 4 kap. 16 § omfattar i nuläget både utvinning och produktion av asbest, medan bilaga 1 IED enbart omfattar produktion, inte utvinning. Dessutom handlar 4 kap. MPF om utvinning, brytning och bearbetning av torv, olja, gas, kol, malm, mineral, berg, naturgas och annat, varför vi anser att den del av bestämmelsen som omfattas av krav i 1 kap. 2 § IUF, det vill säga produktion av asbest bör vara placerad i 14 kap. MPF. Den bästa placeringen bedöms vara i nuvarande bestämmelse 14 kap. 14 § (verksamhetskod 26.130) som omfattar tillverkning av asbestprodukter. Den kan utökas till att även omfatta ”...tillverkning av asbest...” alltså inte enbart produkter. Kvar i 4 kap. blir i så fall den del av 16 § som inte omfattas av IED.

5.3.2.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
4:16 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 13.60 gäller för anläggning för utvinning och produktion av asbest.	4:16 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 13.60 gäller för anläggning för utvinning av asbest.	-

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
14:14 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.130 gäller för anläggning för tillverkning av asbestbaserade produkter.	14:15 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.130- <i>i</i> gäller för anläggning för tillverkning av <i>asbest eller</i> av asbestbaserade produkter.	3.2

5.3.2.3 KONSEKVENSER

I nuläget finns inga verksamhetsutövare som omfattas av bestämmelserna i 4 kap. 16 § eller 14 kap. 14 § varför vi bedömer att det inte kommer leda till några konsekvenser för vare sig verksamhetsutövare, tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet. Dock ger förslaget ett tydligare förhållande till bilaga 1 IED och riskerar inte att leda till överimplementering av IED-kraven.

5.3.3 Sammanfattning konsekvenser 4 kap. MPF

Förslagen medför inga konsekvenser för verksamhetsutövare, myndigheter eller i övrigt.

Tabell 3. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 4 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
34 (endast undergrupp <i>Malm och mineral</i>)	0	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	0 (2 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.4 5 kap. MPF Livsmedel och foder

5.4.1 Bakgrund, analys och principer för förslag

IED-direktivet omfattar all form av livsmedelsframställning i olika kapacitetsnivåer beroende av typ av framställning. Verksamhetsbeskrivningen för livsmedelsindustri finns under punkt 6.4, bilaga 1 IED. I 5 kap. MPF varierar verksamhetsbeskrivningarna för olika processer, dels finns mer generella verksamhetsbeskrivningar, dels mer detaljerade. Ibland finns båda för samma typ av process, men med olika tröskelvärden. Dessutom skiljer man i MPF i olika bestämmelser på råvara och producerad mängd medan man punkt 6.4, bilaga 1 IED, reglerar tillverkad mängd produkt. Vid analys av vilka verksamheter som omfattas/bör omfattas av kraven i IUF, med andra ord bör vara så kallade industriutsläppsverksamheter, har vi funnit att upp till 30 procent av sådana verksamheter var placerade i en bestämmelse som inte omfattas av 1 kap. 2 § IUF. För att underlätta särskiljning av indu-

striutsläppsverksamheter från dem som inte omfattas av IED-kraven bygger förslaget i 5 kap. på följande principer:

- Minska antalet specifika verksamhetsbeskrivningar.
- Tydliggöra vilka anläggningar som omfattas av kraven i IUF och vilka som inte gör det.
- Säkerställa fullständig implementering av IED genom att inte undanta annan hantering än ren paketering i de olika verksamhetsbeskrivningarna eller ha olika tröskelvärden beroende av var avloppsvatten från verksamheten behandlas.
- Omformulera verksamhetsbeskrivningarna så att de om möjligt utgår ifrån årlig producerad mängd.
- Ange både övre och nedre gräns/tröskelvärde för det produktionsintervall en bestämmelse omfattar.
- Strukturera verksamhetsbeskrivningarna i MPF med utgångspunkt från uppdelningen av verksamheter i bilaga 1 IED.

I vissa fall har gränsen för tillståndspflicht i nuvarande 5 kap. MPF gjorts beroende av om en verksamhet är ansluten eller ej till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspflichtigt enligt 28 kap. 1 § i MPF. I förslaget till ändring av bestämmelserna har detta tagits bort. Anledningen är till viss del att IED-direktivet inte innehåller några förutsättningar av detta slag, men framför allt för att bedömningen av vilka krav som ska gälla för en viss verksamhet i samband med tillståndsprövningen av en anläggning görs utifrån de förutsättningar som gäller för just den anläggningen på den plats där verksamheten ska bedrivas/bedrivs. I detta sammanhang tar prövningsmyndigheterna självklart hänsyn till hur förekommande avloppsvatten behandlas och villkor föreskrivs rörande utsläppta avloppsvattenmängder och föroreningsinnehållet i avloppsvattnet beroende på de förutsättningar som gäller dit avloppsvattnet leds. Detta oavsett om det leds till ett externt avloppsreningsverk eller till en recipient. Verksamheten i sig måste dessutom uppfylla de krav på exempelvis skyddsåtgärder, begränsningar, förebyggande åtgärder och bästa möjliga teknik som gäller för den aktuella typen av verksamhet och det finns i lagstiftningen inte möjlighet att flytta sådana krav till tredje part.

Livsmedelsanläggningar som är av sådan omfattning att de genom förslagen i denna redovisning, eller enligt nuvarande regler, faller under gränsen för anmälningsplicht, är som alla livsmedelsanläggningar föremål för tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen. Tillsynen utövas av samma kommunala nämnd som utövar tillsyn över miljöfarliga verksamheter. Detta innebär att nämnden har kunskap om miljöaspekterna vid livsmedelsanläggningar och har skyldighet att, vid behov, med stöd av bestämmelserna i exempelvis 2 och 26 kap. miljöbalken, ställa krav som skyddar hälsa och miljön. Skulle nämnden vid sin tillsyn enligt livsmedelslagstiftning finna att verksamheten medför risk för betydande föroreningar eller andra betydande olägenheter för människors hälsa eller miljön, har nämnden härutöver

möjligheter att med stöd av 9 kap. 6 a § miljöbalken förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd.

För verksamheter som genom nedanstående förslag blir anmälnings- eller tillståndspliktiga föreslås en övergångsbestämmelse som innebär att anmälan respektive ansökan ska göras till berörda myndigheter inom 2 år från det att ändringen av förordningen träder i kraft.

5.4.2 5 kap. 1-3 §§ MPF

5.4.2.1 BAKGRUND OCH ANALYS

För att få bättre överensstämmelse mellan bestämmelserna i MPF och bilaga 1 IED anser Naturvårdsverket att tröskelvärde för dygnproduktion bör finnas med i verksamhetsbeskrivningen för de paragrafer som omfattas av 1 kap. 2 § IUF. Även tröskelvärde för årsproduktion bör dock anges.

För att särskilja de verksamhetsutövare som vid klassificering ska omfattas av bestämmelserna i IUF från dem som inte ska det, så bör ett spann för produktionsnivåer anges i de bestämmelser som beskriver samma typ av process som en bestämmelse som omfattas av 1 kap. 2 § IUF. Detta eftersom Naturvårdsverket i analys av 5 kap. uppmärksammat en stor andel verksamhetsutövare som är klassificerade enligt bestämmelser som ligger utanför det spann som bestämmelsen omfattar. Vi anser att spann är att föredra framför undantagsbestämmelser eftersom det är tydligare. 1 § kompletteras med tröskelvärde för dygnproduktion, och i 2 och 3 §§ bör produktionsspann anges.

För att tydliggöra att slakterier skiljs från andra typer av anläggningar med livsmedelsproduktion där animaliska råvaror hanteras, införs en ny rubrik ”Slakterier” som omfattar 1-3 §§. Nuvarande underrubrik ”animaliska råvaror” kvarstår för 4-9 §§.

5.4.2.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Animaliska råvaror	Slakterier	
5:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.10 gäller för slakteri för en produktion baserad på mer än 12 500 ton slaktvikt per kalenderår.	5:1 Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.10-i gäller för slakteri <i>med en produktion baserad på en slaktvikt av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton slaktvikt per kalenderår.</i>	6.4a
5:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.20 gäller för slakteri för en produktion	5:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.20 gäller för slakteri <i>med en produktion</i>	-

baserad på mer än 7 500 ton slaktvikt per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 §.	<i>baserad på mer än 7 500 ton och upp till 12 500 ton slaktvikt per kalenderår.</i>	
5:3 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 15.30 gäller för slakteri för en produktion baserad på mer än 50 ton slaktvikt per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.	5:3 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 15.30 gäller för slakteri <i>med en produktion baserad på mer än 50 ton upp till 7 500 ton slaktvikt per kalenderår.</i>	-

5.4.2.3 KONSEKVENSER

Konsekvenserna för verksamhetsutövare och tillsynsmyndighet bör bli försumbara eftersom inget i sak ändras. Förslaget innebär enbart ett förtydligande av vad som redan gäller. Dock kan detta leda till att verksamhetsutövare som nu är felklassade kommer att byta klassificering vilket i sin tur kan leda till konsekvenser såsom ökad initial arbetsbörda för tillsynsmyndigheten vid omklassificering. Det är dock en engångsinsats. Om verksamheter som tidigare varit felaktigt klassificerade kommer att omfattas av 1 kap. 2 § IUF skulle det innebära en positiv konsekvens för miljöskyddet. Samtliga av de verksamheter som är registrerade som slakterier i SMP bedriver slakt av nöt, gris, får eller fjäderfä. Verksamhetsbeskrivningarna för slakterier omfattar dock även andra typer av slakterier, exempelvis slakterier för vilt, ren och fisk.

Genom de föreslagna ändringarna kommer tröskelvärdena för anmälnings- och tillståndspliktiga slakterier sammanfattningsvis vara följande:

Tabell 4.

Slakteri, slaktvikt	C	B	B omfattas av IUF
	50-7 500 ton/år	7 500-12 500 ton/år	>50 ton/dygn eller >12 500 ton/år

5.4.3 5 kap. 4-9 §§ MPF, animaliska råvaror

5.4.3.1 BAKGRUND OCH ANALYS

För att få bättre överensstämmelse mellan bestämmelserna i MPF och bilaga 1 IED anser Naturvårdsverket att tröskelvärde för dygnsproduktion bör finnas med i verksamhetsbeskrivningen för de bestämmelser som omfattas av 1 kap. 2 § IUF. Även tröskelvärde för årsproduktionen bör anges. Årsvärdet bör inte vara 18 500 ton eftersom den istället, vid en korrekt omräkning från bilaga 1 IED, bör vara 18 750 ton per kalenderår. Årsvärdet bör ändras för att undvika överimplementering.

Nuvarande verksamhetsbeskrivningar utgår i vissa fall från mängden råvara och i andra fall från årlig producerad mängd. Förslaget till ändring tar helt och hållet sin

utgångspunkt från årlig producerad mängd. Det innebär också tydliga övre och undre tröskelvärden för när tillstånds- och anmälningsplikt gäller.

Den indelning av animaliska råvaror i animaliska råvaror och fisk/skaldjur som gäller idag bör tas bort. Motiven för detta är att animaliska livsmedel omfattar livsmedel baserade på alla typer av råvaror från djur såsom däggdjur, fåglar, fiskar, skaldjur och även kräldjur.

Idag gällande undantag från tillstånds- eller anmälningsplikt när det gäller frysning, torkning och saltning stryks.

Uppdelningen av tillståndsplikt i anläggningar anslutna till ett externt avloppsreningssystem eller inte anslutna till sådant har strukits av motiv som tidigare angetts i avsnitt 5.4.1.

Hittills har livsmedelsproduktion baserad på animaliska råvaror, exklusive fisk/skaldjur, i de flesta fall varit anmälningspliktiga ända upp till gränsen för att omfattas av industriutsläppsförordningens bestämmelser. Detta såvida det inte varit fråga om tillverkning av livsmedel ur produkter av animaliskt ursprung baserad på mer än 40 000 ton råvara per kalenderår. Däremot har anläggningar med produktion baserad på fisk/skaldjur varit tillståndspliktiga över vissa gränser.

Oavsett vilka typer av animaliska råvaror som en produktion av animaliska livsmedel baseras på orsakar produktionen utsläpp av avloppsvatten innehållande exempelvis fett och syreförbrukande ämnen som kräver särskild behandling. Dessutom förekommer olika typer av luktstörningar, störningar från transporter, kemikalie- och avfallshantering och så vidare. Omfattningen av störningar är normalt beroende av produktionens omfattning. Aktuella störningar ska förebyggas, hindras och motverkas i enlighet miljöbalkens bestämmelser. Kraven ställs av tillsyns- och prövningsmyndigheter i relation till de störningar som sker/kan ske oavsett typ av råvara. Av detta skäl föreslås nu gemensamma tröskelvärden för anmälnings- respektive tillståndsplikt för all typ av livsmedelsproduktion baserad på animaliska råvaror.

5.4.3.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Animaliska råvaror	Animaliska råvaror	
5:4 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.40 gäller för anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av animaliska råvaror (utom endast mjölk) för en produktion av mer än 18 500 ton produkter	5:4 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.40- <i>i</i> gäller för anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling, <i>utom endast paketering, av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton</i>	6.4b i

<p>per kalenderår, om verksamheten innebär annat än endast frysning eller paketering. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 18§.</p>	<p><i>per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår.</i></p>	
<p>5:5 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.41 gäller för anläggning för tillverkning av livsmedel ur produkter av animaliskt ursprung baserad på mer än 40 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 4 eller 9 §.</p>	<p>5:5 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.45 gäller för anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling, utom endast paketering, av enbart animaliska råvaror med en produktion av mellan 2 000 ton och 18 750 ton per kalenderår.</p>	-
<p>5:6 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.50 gäller för anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av animaliska råvaror (utom mjölk, fisk och skaldjur) för en produktion av mer än 400 ton men högst 18 500 ton produkter per kalenderår, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 9 §.</p>	<p>5:6 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.50 gäller för anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling, utom endast paketering, av enbart animaliska råvaror med en produktion av mellan 400 ton och 2 000 ton per kalenderår.</p>	-
<p>5:7 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.60 gäller för anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl, fiskolja eller fiskpelletar för en produktion baserad på 1. mer än 2 000 ton fisk eller skaldjur per kalenderår, eller 2. mer än 500 ton fisk eller skaldjur per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 §. Tillståndsplikten gäller inte 1. hållbarhetsbehandling genom endast frysning, torkning eller saltning, eller 2. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 1, 4 eller 9 §.</p>	<p><i>Paragrafen föreslås strykas.</i></p>	-
<p>5:8 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.70 gäller</p>	<p><i>Paragrafen föreslås strykas.</i></p>	-

<p>för anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl, fiskolja eller fiskpelletar för en produktion baserad på mer än 10 ton fisk eller skaldjur per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte hållbarhetsbehandling genom endast frysning, torkning eller saltning eller om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 7 eller 9 §.</p>		
<p>5: 9 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 15.80 gäller för rökeri för en produktion av mer än 50 ton men högst 18 500 ton rökta produkter per kalenderår.</p>	<p>5:7 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 15.80 gäller för rökeri för en produktion <i>av mellan 50 ton och 18 750 ton per kalenderår.</i></p>	-

5.4.3.3 KONSEKVENSER

Konsekvenserna av justering av årsproduktionen bör vara försumbar. Naturvårdsverket har inte identifierat några verksamhetsutövare som berörs av ändringen. Troligen finns ett mörkertal för verksamhetsutövare som är anmälningsspliktiga och som kan påverkas av förslaget. Detta kan leda till en ökad arbetsbörda för så väl verksamhetsutövare som tillsynsmyndigheter vid omklassning (byte av verksamhetskod och provningsnivå).

För tillståndspliktiga anläggningar med en produktion baserad på fisk och/eller skaldjur innebär förslaget att det är producerad mängd produkter som regleras och inte mängden råvara. Av de 19 anläggningar som var klassade i kod 15.60 i SMP i slutet av december 2014, har de allra flesta en produktion av färdig produkt som ligger över 2 000 ton per år, oavsett om de är anslutna till ett externt avloppsreningsverk eller har egen rening. I praktiken har därför de föreslagna ändringarna sannolikt inte några direkta konsekvenser för berörda verksamhetsutövare.

För anmälningsspliktiga anläggningar med produktion baserad på fisk och/eller skaldjur flyttas gränsen för anmälningssplikt från produktion baserad på 10 ton råvara per år till 400 ton produkter per år. I SMP fanns i slutet av 2014 åtta anmälningsspliktiga anläggningar med produktion baserad på fisk/skaldjur. Här bör poängteras att de verksamheter som finns i SMP med anmälningssplikt inte ger en representativ bild av verkligheten. Omfattningen av produktionen vid dessa anläggningar är inte känd, och hur många anläggningar som fortsatt kommer att vara anmälningsspliktiga respektive inte längre är det är därför okänt. Kunskap om detta finns hos respektive tillsynsmyndighet. Även om en anläggning inte längre skulle vara anmälningsspliktig enligt miljöprovningssförordningen omfattas den fortsatt av både miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens bestämmelser varför tillsynsmynd-

digheten både har kunskap om anläggningen och möjlighet/skyldighet att ställa när så krävs.

Enligt SMP (december 2014) finns fyra livsmedelsanläggningar med tillverkning baserad på enbart animaliska råvaror, exklusive mjölk, fisk och skaldjur, som är anmälningspliktiga enligt nuvarande bestämmelser. Det är högst sannolikt att antalet är betydligt större. För ett okänt antal av dessa innebär de föreslagna bestämmelserna att tillståndsplikt införs vid en årlig produktion av mer än 2 000 ton produkt. För idag anmälningspliktiga verksamheter, för vilka tillståndsplikt införs genom ändringen, föreslås en övergångsbestämmelse som innebär att ansökan om tillstånd ska ha lämnats till prövningsmyndigheten inom viss tid från det att ändringen av miljöprövningsförordningen har trätt i kraft. Förslagen innebär att ett okänt antal producenter måste upprätta tillståndsansökningar för sin verksamhet och att företrädesvis länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer kommer att pröva dessa ansökningar. Verksamhetsutövarna blir dessutom skyldiga att lämna årlig miljörapport.

För tillsynsmyndigheterna innebär förslagen ett arbete med att se över klassningarna av samtliga anläggningar så att de är korrekta. Med den kunskap som tillsynsmyndigheterna har om sina tillsynsobjekt bör det vara fråga om en mindre arbetsinsats. Myndigheterna behöver också dokumentera uppgifter om anläggningar som blir tillståndspliktiga, och där tillståndsansökan ska lämnas till prövningsmyndigheten inom föreskriven tid.

Vid framtida tillståndsprövningar av nya anläggningar eller ändringar av befintliga tillstånd behöver prövningsmyndigheten konsekvent ange årlig produktion som gräns för tillstånd, istället för gräns för tillåten mängd råvara.

De föreslagna ändringarna innebär följande tröskelvärden vid anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter med framställning av livsmedel baserade enbart på animaliska råvaror:

Tabell 5.

	C	B	B och IUF
Animaliska råvaror	400-2 000 ton/år	2 000-18 750 ton/år	>75 ton/dygn eller >18 750 ton/år
Rökeri	50-18 750 ton/år		

5.4.4 5 kap. 10-17 och 25-30 §§ MPF

Samtliga verksamheter med produktion baserad på vegetabiliska råvaror flyttas till ett eget avsnitt i förordningen. Tröskelvärden anges för producerad mängd produkt. Naturvårdsverket föreslår att de nuvarande mera processspecifika verksamhetsbeskrivningarna, i de fall det är lämpligt, byts ut mot mera generella beskrivningar.

5.4.4.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Efter genomförandet av industriutsläppsdirektivets bestämmelser i svensk lag finns ett ökat behov av tydlighet mellan paragrafer i MPF som omfattas av 1 kap. 2 § IUF och de som inte gör det. Enligt Naturvårdsverket medför nuvarande bestämmelser risk till felklassning av verksamheter, och kraven som följer med IUF kan därför inte fullt ut efterlevas. För att kunna göra rimliga bedömningar för klassificering finns behov av ökad systematik i verksamhetsbeskrivningarna i MPF.

Oavsett vilken typ av produktion, baserad på enbart vegetabiliska råvaror, som en verksamhet har, behöver det bli mer tydligt än det är idag att verksamheten ska klassas enligt verksamhetskod 15.90 (nuvarande 10 §, ny 8 §) om den tillståndsgivna produktionen överstiger 75 000 ton per år. I slutet av 2014 fanns det 13 stycken anläggningar i SMP klassade som 15.90. Enligt avstämning av klassningarna mot gällande bestämmelser är bedömningen att antalet borde vara fler, cirka 20 stycken. En av de anläggningar som är klassade enligt 15.90 borde istället vara klassad som 15.165 eftersom produktionen baseras även på animaliska råvaror. De aktuella anläggningarna har alla en tillståndsgiven produktion som överstiger 75 000 ton per år.

Beskrivningarna av de olika bestämmelserna i nu gällande författningstext är i vissa fall beroende av mängden råvara, i andra fall av mängden tillverkad produkt, samt i vissa fall om anläggningen är ansluten till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt förordningens 28 kap. 1 § eller ej. Dessutom undantas i vissa fall frysning, torkning, tvätt och rensning. De nya verksamhetsbeskrivningarna baseras på årlig producerad mängd oavsett var avloppsvattnet renas och det enda som undantas är sådan livsmedelshantering som enbart innebär förpackning av livsmedel.

Utgångspunkten för förslaget är att all typ av produktion baserad på vegetabiliska livsmedel ska ha samma tröskelvärden för anmälnings- respektive tillståndsplikt. Det har dock bedömts att denna princip inte varit möjligt att genomföra fullt ut för följande typer av anläggningar:

- Anläggningar med produktion av eller baserad på kvarnprodukter.
- Anläggningar för tillverkning av råsprit och etanolhaltiga drycker.
- Anläggningar för tillverkning av malt, läsk och maltdryck.
- Anläggningar för framställning av jäst eller startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk.
- Anläggningar för rostning av kaffe.

Orsaken är att dessa verksamheter skiljer sig relativt mycket från annan livsmedelsproduktion. Möjligen hade anläggningar med produktion av eller baserad på kvarnprodukter kunnat slås ihop med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror. Miljöpåverkan från dessa verksamheter är dock normalt sett mindre än den från övriga inom den gruppen och det bedöms som lämpligt att anmälnings-

plikten fortsatt ska gälla upp till den nivå då en verksamhet omfattas av industriutsläppsförordningens bestämmelser. Med stöd av 9 kap. 6 a § miljöbalken kan en tillsynsmyndighet också förelägga en verksamhetsutövare att ansöka om tillstånd. Detta om verksamheten medför risk för betydande föroreningar eller andra betydande olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Bestämmelsen i 5 kap. 30 § (verksamhetskod 15.280) består i nuläget av produktion av kaffe, choklad och konfektyr samt pasta. Verksamheter för tillverkning av choklad eller konfektyr har flyttats in bland övriga verksamheter där tillverkningen är baserad på vegetabiliska råvaror. Påverkan från utsläppen från denna typ av verksamhet på hälsa och miljön är i varje fall inte mindre komplex än vad som gäller för andra typer av anläggningar inom gruppen. Detta på grund av exempelvis fettinnehåll och tillsatser i produktionen vid tillverkning av choklad eller innehåll av syreförbrukande ämnen i avloppsvatten när det gäller konfektyrfabriker. Det finns därför inget skäl för att dessa verksamheter enbart ska omfattas av anmälningsplikt.

Verksamheter som i nuläget omfattas av bestämmelserna i 5 kap. 11, 15 eller del av 30 § (verksamhetskoderna 15.100, 15.140 och del av 15.280) slås ihop till en bestämmelse för anläggningar vars produktion består av eller baseras på kvarnprodukter. Den föreslagna bestämmelsen kommer att omfatta såväl kvarnar och bagerier som tillverkning av pastaprodukter. Bageriproduktionen blir knuten till produktionsmängd istället för till mängden använd jäst. Detta eftersom bagerivaror inte nödvändigtvis är jästbaserade.

Bestämmelsen i 5 kap. 12 § har för närvarande en verksamhetsbeskrivning som baseras på mängd råvara. För ökad systematik och överensstämmelse med övriga bestämmelser förespråkar vi istället, som ovan beskrivits, att detta ersätts med ett tröskelvärde som avser producerad mängd. I nuläget (december 2014) finns åtta verksamheter i SMP med 15.110 som huvudbransch. Samtliga av dessa har tillstånd med en tillståndsgiven produktion som i praktiken överstiger 10 000 ton produkter per kalenderår, även om hälften av verksamheterna idag har tillstånd som begränsas av mängd råvara. Oavsett om anläggningarna är anslutna till externa tillståndsprövade avloppsreningsverk eller inte bör 10 000 ton produkter kunna sättas som gräns för tillståndsplikt utan att det innebär någon konsekvens för befintliga verksamheter.

Frukt och bär

Bestämmelserna som i nuläget beskriver beredning eller konservering samt tvättning och rensning av frukt och bär, med verksamhetskoder 15.120 och 15.130, föreslås slås ihop till en ny bestämmelse. Antalet anläggningar som berörs är svårt att uppskatta eftersom alla anmälningspliktiga anläggningar sannolikt inte finns registrerade i SMP och att där inte heller finns uppgifter om produktionens storlek. I slutet av 2014 fanns nio anläggningar klassade enligt 15.120 och en i 15.130. Anläggningarna kommer fortfarande att vara anmälningspliktiga men särskiljning

görs inte mellan tvättning, rensning eller annan beredning. Vi kan inte se nyttan av att administrativt skilja dem åt, och anser att en minimering av antalet bestämmelser underlättar vid klassificeringen.

Socker

Anläggningar för tillverkning av socker och stärkelse, verksamhetskoder 15.150 och 15.160, bör kunna omfattas av de grundläggande bestämmelserna för produktion baserad på vegetabiliska råvaror. De anläggningar där socker och stärkelse tillverkas och som finns registrerade i SMP, är alla klassificerade enligt verksamhetskod 15.90. Utöver det faktum att socker och stärkelse produceras av vegetabiliska råvaror, finns det därför inget behov av någon specialbestämmelse för just denna produktion.

För verksamheter för framställning av råsprit eller andra alkoholhaltiga drycker genom jäsnings eller destillation (15.230 och 15.240) baseras förslaget på produktion omräknad som ren etanol, på samma sätt som gällt hittills. Förslaget innebär endast att de övre och nedre tröskelvärden som gäller idag tydliggörs.

Bryggerier

Bryggerier och anläggningar för framställning av malt omfattas av krav enligt IED precis som övrig livsmedelsindustri. Produktionen baseras på vegetabiliska råvaror i form av sädes-, socker- och fruktråvaror och dessutom innehåller de färdiga dryckerna stora mängder vatten. Nuvarande bestämmelser i 5 kap. MPF är otydliga när det gäller hur bryggerier ska klassas och förslaget har upprättats för att få tydliga och gemensamma gränser för när bryggerier är tillståndspliktiga respektive anmälningspliktiga. I stort sett innebär förslaget ingen skillnad från vad som gäller idag, även om klassningsbestämmelserna idag tillämpats på annat sätt – sannolikt på grund av otydligheter i gällande bestämmelser. I slutet av 2014 var fyra bryggerier klassade enligt 15.250 och åtta enligt 15.260, när samtliga, enligt nuvarande bestämmelser, borde ha varit klassade i verksamhetskod 15.90. Vid de aktuella anläggningarna överskreds tillståndsgiven/faktisk produktion med god marginal 75 000 ton/år, vilket är gränsen för klassning enligt 15.90. Som en anpassning till IED-direktivet ändras nuvarande gränser angivna i kubikmeter per år till ton per år.

Jästtillverkning

För verksamheter med tillverkning av jäst eller framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk föreslås ingen ändring jämfört med vad som gäller idag, förutom att gränsen för när verksamheter omfattas av bestämmelserna i industriutsläppsförordningen tydliggörs. Detta genom att ett undre och övre tröskelvärde införs för tillståndsplikten (verksamhetskod 15.270).

Kafferosterier

För kafferosterierna föreslås ingen annan ändring än att befintlig avgränsning mot 15.90 tydliggörs genom att anmälningsplikten avgränsas genom en övre och undre

gräns. Anledningen är att miljöpåverkan från dessa anläggningar främst är beroende på valet av bränsle i rostningsprocessen.

5.4.4.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Vegetabiliska råvaror	Vegetabiliska råvaror	
<p>5:10 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.90 gäller för anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av vegetabiliska råvaror för en produktion av</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mer än 75 000 ton produkter per kalenderår, eller 2. mer än 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår. <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 18 § eller endast innebär paketering.</p>	<p>5:8 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.90-i gäller för anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling, <i>utom endast paketering, av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 300 ton per dygn eller 75 000 ton per kalenderår, eller mer än 600 ton per dygn om anläggningen är i drift högst 90 dygn i rad under ett kalenderår.</i></p>	6.4b ii
<p>5:11 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.100 gäller för bageri som förbrukar mer än 15 ton torrjäst eller 50 ton annan jäst per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 10 §</p>	<i>Föreslås strykas.</i>	-
<p>5:12§ Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.110 gäller för anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mer än 25 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 §, eller 2. mer än 10 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 §. <p>Tillståndsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beredning eller konservering genom endast frysning eller torkning, 	<p>5:9 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.95 gäller för anläggning <i>för framställning av livsmedel med beredning och behandling, utom endast paketering, av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mellan 10 000 ton och 75 000 ton per kalenderår. i de fall verksamheten inte omfattas av tillståndsplikt enligt 22, 24 eller 26 §.</i></p>	-

<p>2. beredning genom endast tvättning eller rensning, eller 3. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 10 §.</p>		
<p>5:13 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.120 gäller för anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 2 000 ton råvara per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte 1. beredning eller konservering genom endast frysning eller torkning, 2. beredning genom endast tvättning eller rensning, eller 3. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 10 eller 12 §.</p>	<p>5:10 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.100 gäller för anläggning för <i>framställning av livsmedel med beredning och behandling, utom endast paketering, av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mellan 2 000 ton och 10 000 ton per kalenderår.</i></p>	-
	<p>5:11 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15. 125 gäller för framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling, utom endast paketering, av kvarnprodukter, med en produktion av mellan 1 000 ton och 75 000 ton per kalenderår.</p>	-
<p>5:14 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.130 gäller för anläggning för endast tvättning eller rensning av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 2 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 §.</p>	<p><i>Föreslås strykas.</i></p>	-
<p>5:15 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.140 gäller för anläggning för tillverkning av kvarnprodukter för en produktion av mer än 1 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 10 §.</p>	<p><i>Föreslås strykas.</i></p>	-

<p>5:16 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.150 gäller för anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker för en produktion av</p> <p>1. mer än 25 000 ton per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 §, eller</p> <p>2. mer än 10 000 ton per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 §.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 10 §.</p>	<p><i>Föreslås strykas.</i></p>	<p>-</p>
<p>5:17 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.160 gäller för anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 10 eller 16 §.</p>	<p><i>Föreslås strykas.</i></p>	<p>-</p>
<p>Drycker</p>	<p><i>Annan livsmedelstillverkning</i></p>	
<p>5:25 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.230 gäller för anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande mer än 5 000 ton ren etanol per kalenderår.</p>	<p>5:22 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.230 gäller för anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation med en produktion av <i>mellan 5 000 ton och 75 000 ton</i> ren etanol per kalenderår.</p>	<p>-</p>
<p>5:26 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.240 gäller för anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande mer än 10 ton ren etanol per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 25 §.</p>	<p>5:23 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.240 gäller för anläggning för framställning av råsprit eller andra alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation motsvarande <i>en årlig produktion av mellan 10 ton och 5 000 ton ren etanol per kalenderår.</i></p>	<p>-</p>
<p>5:27 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.250 gäller för bryggeri eller annan anläggning för framställning av</p> <p>1. malt,</p> <p>2. mer än 1 000 kubikmeter</p>	<p>5:24 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.250 gäller för bryggeri eller annan anläggning för framställning av <i>malt, läsk eller maltdryck med en produktion av mellan 10 000 ton</i></p>	<p>-</p>

<p>läskedryck per kalenderår, eller 3. mer än 1 000 kubikmeter maltdryck per kalenderår.</p> <p>Tillståndsplikten gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsrenings- verk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 §.</p>	<p><i>och 75 000 ton per kalenderår.</i></p>	
<p>5:28 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.260 gäller för bryggeri eller annan an- läggning för framställning av malt eller mer än 1 000 kubik- meter maltdryck per kalen- derår, om verksamheten med- för utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsrenings- verk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 §.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånd- spliktig enligt 10 §.</p>	<p>5:25 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.260 gäller för bryggeri eller annan anlägg- ning för framställning av <i>malt, läsk eller maltdryck med en produktion av mellan 1 000 ton och 10 000 ton per kalenderår.</i></p>	-
<p><i>Annan livsmedelstillverkning</i></p>	<p><i>Annan livsmedelstillverkning</i></p>	
<p>5:29 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.270 gäller för anläggning för tillverkning av</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mer än 100 ton jäst per kalenderår, eller 2. startkulturer av mikroorgan- ismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggning- en har en sammanlagd reaktor- volym om minst tio kubikme- ter. 	<p>5:26 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.270 gäller för <i>tillverkning av jäst med en produktion av mellan 100 ton och 75 000 ton per kalenderår</i> eller <i>för framställning av start- kulturer av mikroorganismer</i> för livsmedelsindustri eller jord- bruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om minst tio kubikmeter.</p>	-
<p>5:30 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.280 gäller för anläggning för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tillverkning av mer än 500 ton choklad eller konfektyr per kalenderår, 2. tillverkning av mer än 1 000 ton pastaprodukter per kalen- derår, eller 3. rostning av mer än 100 ton kaffe per kalenderår. <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånd- spliktig enligt 10 §.</p>	<p>5:27 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.280 gäller för anläggning <i>för rostning av mellan 100 ton och 75 000 ton kaffe per kalenderår.</i></p>	-

5.4.4.3 KONSEKVENSER

Förslagen innebär att antalet paragrafer minskar och att bestämmelserna förenklas vilket bör göra det enklare för både verksamheter och myndigheter att klassa verksamheter korrekt jämfört med idag. Oavsett om föreslagna ändringar skulle genomföras eller inte finns det verksamheter som behöver klassas om för att anpassas till de klassningsbestämmelser som gäller idag. Omklassningen kommer att kräva en administrativ insats från tillsynsmyndigheterna. För verksamheter som idag felaktigt är klassade som anmälningspliktiga, främst bryggerier, men som omfattas av tillståndsplikt både idag och med de föreslagna ändringarna, kommer tillståndsprövning att behöva ske. Naturvårdsverket föreslår en övergångsbestämmelse som reglerar när ansökan om tillstånd för berörda verksamheter ska ha lämnats in.

Produktion av livsmedel i form av framställning av kvarnprodukter och varor baserade på kvarnprodukter, exempelvis mjöl, flingor, bröd och pasta, omfattas idag av flera olika verksamhetskoder. Hur många befintliga verksamheter som är tillståndspliktiga, både enligt nuvarande otydliga bestämmelser och de föreslagna mer tydliga, är okänt eftersom anmälningspliktiga verksamheter inte rapporterar produktionens storlek i SMP. Idag (december 2014) finns i SMP ett bageri, tre anläggningar med tillverkning av kvarnprodukter, men ingen anläggning med tillverkning av pastaprodukter. Sannolikt finns det fler verksamheter av aktuella typer som omfattas av anmälningsplikt. Ett initialt administrativt merarbete kommer att krävas för såväl myndigheter som verksamhetsutövare för omklassificering (byte av verksamhetskod).

Ändringen av beskrivningen för verksamhetskoderna 15.110 och 15.120 kommer att medföra att anläggningar där produktionen är baserad på vegetabiliska råvaror även omfattar verksamheter där råvarorna bereds genom enbart frysning, torkning, tvättning eller rensning. Dessa anläggningar blir tillstånds- respektive anmälningspliktiga om produktionen överstiger gränserna för tillstånds- respektive anmälningsplikt. Hur många verksamheter som kan komma att beröras är inte möjligt att uppskatta eftersom dessa idag inte omfattas av vare sig tillstånds- eller anmälningsplikt. Däremot är dessa livsmedelsanläggningar kända för kommunernas nämnder eftersom dessa också är tillsynsmyndigheter enligt livsmedelslagstiftningen. Ändringen kommer att medföra konsekvenser för både tillsyns- och provningsmyndigheter samt verksamhetsutövare genom behov av omklassning av verksamheter, hantering av anmälningsärenden från verksamheter som idag inte omfattas av anmälningsplikt, samt tillståndsprövning av verksamheter som idag inte omfattas av tillståndsplikt. För verksamheter som inte tidigare omfattats av anmälnings- respektive tillståndsplikt föreslås en övergångsbestämmelse så att ansvariga för verksamheterna får viss tid på sig att inkomma med anmälan respektive tillståndsansökan. När det gäller de verksamheter som idag är tillstånds- och anmälningspliktiga bedöms ändringen inte medföra några konsekvenser vare sig för verksamheter eller myndigheter.

Förslaget som innebär att sockerbruken flyttas in bland övriga anläggningar med tillverkning baserad på frukt, bär, grönsaker och rotfrukter bedöms i sig inte ha någon annan konsekvens än att verksamheterna behöver omklassificeras (ny verksamhetskod). Däremot har sockerbruk oftast tillståndspliktig produktion som innebär att de bör klassas som 15.90 och därmed också omfattas av industriutsläppsförordningens bestämmelser. Detta faktum gäller redan idag och det förändras inte genom förslaget. Om faktisk och planerad produktion är lägre än IED:s tröskelvärden kan en verksamhetsutövare begära att gällande tillstånd upphävs, alternativt att mängden tillåten produktion minskas så att verksamheterna inte omfattas av industriutsläppsförordningens bestämmelser.

Verksamheter med stärkelseproduktion bedöms i praktiken inte beröras av ändringen av bestämmelserna för verksamhetskoderna 15.150 och 15.160. Idag (december 2014) finns ingen anmälningspliktig verksamhet registrerad i SMP utan samtliga anläggningar är såväl tillståndspliktiga som tillståndsprövade. Myndigheterna berörs enbart genom att verksamheterna behöver klassas om.

Det finns idag (december 2014) fyra anläggningar registrerade i SMP med framställning av råsprit eller andra alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation. Av dessa är tre tillståndspliktiga och en anmälningspliktig. Föreslagen ändring medför inga konsekvenser vare sig för dessa verksamheter eller för myndigheterna.

För bryggerierna innebär förslaget till ändring enbart ett förtydligande av vad som gäller redan idag för de större bryggerierna, eftersom dessa har en produktion som överskrider 75 000 ton per år. Bryggerier med en så omfattande produktion ska vara klassade enligt verksamhetskod 15.90. För mindre bryggerier, med en produktion under 10 000 ton per år, föreslås anmälningsplikt. Hur många bryggerier som omfattas av denna anmälningsplikt alternativt blir tillståndspliktiga på grund av produktion mellan 10 000 och 75 000 ton per år är okänt. Detta eftersom information saknas i SMP för verksamheter som saknar tillstånd. De föreslagna ändringarna, oavsett om det enbart är förtydliganden av vad som redan gäller eller om det handlar om nya gränser för tillstånds- och anmälningsplikt, medför relativt omfattande konsekvenser för både myndigheter och verksamhetsutövare när det gäller omklassning och tillståndsprövning.

I SMP (december 2014) finns en verksamhet registrerad som producerar malt. För denna verksamhet innebär föreslagen ändring ingen skillnad jämfört med vad som gäller idag.

För de lite mer ovanliga anläggningarna för tillverkning av jäst (en i SMP december 2014), startkulturer av mikroorganismer (ingen i SMP december 2014) och kaffe (fyra i SMP december 2014) innebär de föreslagna ändringarna ingen skillnad jämfört med vad som gäller idag. Förslaget bedöms inte medföra några konsekvenser för vare sig myndigheter eller verksamhetsutövare.

De föreslagna ändringarna innebär följande tröskelvärden för produktion vid anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter med framställning av livsmedel baserade enbart på vegetabiliska råvaror.

Tabell 6.

	C	B	B och IUF
Vegetabiliska råvaror, exklusive särskilda beskrivningar	2 000 – 10 000 ton/år	10 000 – 75 000 ton/år	>75 000 ton/år eller >600 ton/dygn om högst 90 dygns produktion i rad
Kvarnprodukter	1 000 – 75 000 ton/år		
Råsprit, etanolhaltiga drycker – ren alkohol	10 – 5 000 ton/år	5 000 – 75 000 ton/år	
Malt, läsk, maltdryck	1 000 – 10 000 ton/år	10 000 – 75 000 ton/år	
Jäst/mikroorganismer		100 – 75 000 ton/år >10 m ³ reaktorvolym	
Kafferosteri	100 – 75 000 ton/år		

5.4.5 5 kap. 18 och 31-32 §§ MPF

5.4.5.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Den här gruppen av verksamheter avses omfatta alla olika typer av anläggningar där produktionen baseras på både vegetabiliska och animaliska råvaror. IED-direktivet omfattar dels sådana anläggningar där andelen animaliskt innehåll i slutprodukten överstiger 10 procent och dels sådana anläggningar där andelen animaliskt innehåll är mindre. Idet sistnämnda fallet finns en särskild omräkningsfaktor för att fastställa direktivets tröskelvärden. Enkelt uttryckt kan sägas att tröskelvärdet för att omfattas av IED-direktivet för verksamheter där andelen animaliskt innehåll i slutprodukten överstiger 10 procent är detsamma som det för produktion baserad på enbart animaliska råvaror (18 750 ton per år). Tröskelvärdet för verksamheten med livsmedelsproduktion där andelen animaliskt innehåll i slutprodukten är mindre än 10 procent ligger mellan 18 750 och 75 000 ton. Vid lägre andel animaliskt innehåll är tröskelvärdet för producerad mängd högre.

Tre verksamheter är idag (december 2014) registrerade i SMP med 15.165 som huvudverksamhet, vilket innebär att dessa verksamheter omfattas av industriutsläppsförordningens bestämmelser. Sannolikt finns det fler anläggningar än så som producerar livsmedel, baserade både på vegetabiliska och animaliska råvaror, i en sådan omfattning att verksamheterna bör omfattas av den aktuella verksamhetskoden.

Gränserna för tillstånds- och anmälningsplikt för anläggningar med produktion baserad på både animaliska och vegetabiliska råvaror med produktion som ligger under den nivå som gäller för att omfattas av industriutsläppsförordningen, har justerats så att de harmoniserar med gränserna för produktion baserat på enbart animaliska respektive enbart vegetabiliska livsmedel. Ingen av de anläggningar

som finns registrerade i SMP (december 2014) är registrerade med verksamhetsko-
den 15.290. Det innebär att det inte ska finnas några verksamheter som är till-
ståndspliktiga enligt denna punkt. Det finns dock sannolikt verksamheter i Sverige
som är tillståndspliktiga enligt denna verksamhetskod eftersom livsmedelsprodukt-
ion baserad på kombinerade råvaror förekommer i många verksamheter. Totalt sett
bör det finnas fler verksamheter som omfattas av dessa bestämmelser än de tre
tillståndspliktiga och sex anmälningspliktiga som idag (februari 2015) finns regi-
strerade i SMP.

5.4.5.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Kombinerade råvaror	Kombinerade råvaror	
<p>5:18 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.165 gäller för anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av animaliska och vegetabiliska råvaror, både i separata och kombinerade produkter, för en produktion av</p> <p>1. mer än 18 500 ton produkter per kalenderår, om slutprodukternas innehåll av animaliskt material uppgår till 10 viktprocent eller mer, eller</p> <p>2. mer än det antal ton produkter per kalenderår som motsvarar 75 000 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 5 625 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukternas innehåll.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten innebär endast paketering.</p>	<p>5:12 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.130-i gäller för anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling, <i>utom endast paketering, av både animaliska och vegetabiliska råvaror – i kombinerade och/eller separata produkter – med en produktion av</i></p> <p>1. mer än 18 750 ton per kalenderår om slutproduktens innehåll av animaliskt material uppgår till 10 viktprocent eller mer, eller</p> <p>2. mer än det antal ton produkter per kalenderår som motsvarar 75 000 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 5 625 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutproduktens innehåll.</p>	6.4b iii
Annan livsmedelstillverkning	Kombinerade råvaror	
<p>5:31 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.290 gäller för anläggning för framställning av mer än 15 000 ton livsmedel per kalenderår, om verksamheten</p> <p>1. inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 1–30 §§, och</p> <p>2. medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt</p>	<p>5:13 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.140 gäller för anläggning för framställning av <i>livsmedel med beredning och behandling, utom endast paketering, av både animaliska och vegetabiliska råvaror – i kombinerade och/eller separata produkter – med en produktion av</i></p> <p>1. mellan 5 000 och 18 750 ton</p>	-

<p>avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 §.</p>	<p><i>per kalenderår om slutproduk- tens innehåll av animaliskt material uppgår till 10 viktpro- cent eller mer, eller 2. mellan 5 000 och det antal ton produkter per kalenderår som motsvarar 75 000 minskat med det tal som bestäms ge- nom att multiplicera 5 625 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutproduktens innehåll.</i></p>	
<p>5:32 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.300 gäller för anläggning för framställning av</p> <p>1. mer än 15 000 ton livsmedel, om verksamheten</p> <p>a) inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 1–31 §§, och</p> <p>b) medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 §, eller</p> <p>2. mer än 1 000 ton livsmedel, om verksamheten</p> <p>a) inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 1–31 §§, och</p> <p>b) medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 §.</p>	<p>5:14 §. Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.150 gäller för anläggning för framställning av <i>livsmedel med beredning och behandling, utom endast paketering, av både animaliska och vegetabiliska råvaror – i kombinerade och/eller separata produkter – med en produktion av mellan 400 ton och 5 000 ton per år.</i></p>	-

5.4.5.3 KONSEKVENSER

Det finns sannolikt ett större antal verksamheter som borde klassas in i någon av de aktuella bestämmelserna än vad som idag är fallet. En översyn av hur verksamheter ska klassas behöver troligen göras oavsett om förordningens bestämmelser ändras eller ej. Detta innebär ett administrativt merarbete för både tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare genom byte av verksamhetskod och eventuellt tillståndsprövning eller anmälan. Om en verksamhet blir tillståndspliktig omfattas den också av krav om årlig miljörapport.

De föreslagna ändringarna innebär följande tröskelvärden för produktion vid anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter med framställning av livsmedel baserade på en kombination av animaliska och vegetabiliska råvaror.

Tabell 7.

	C	B	B och IUF
Animaliska/vegetabiliska råvaror ≥ 10 % animaliskt	400 – 5 000 ton/år	5 000 – 18 750 ton/år	> 18 750 ton/år om ≥ 10 % animaliskt
Animaliska/vegetabiliska råvaror < 10 % animaliskt	400 - 5 000 ton/år	5 000 – (75 000 – %animaliskt x 5 625) ton/år	> (75 000 – %animaliskt x 5 625)

5.4.6 5 kap. 19-20 §§ MPF

5.4.6.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Ett intervall för invägd mängd införs i bestämmelsen om anmälningspliktiga mejerier. Intervallet ersätter den hänvisning till annan bestämmelse som idag finns i bestämmelsen. Detta innebär enbart ett förtydligande av vad som är anmälningspliktigt och vad som är tillståndspliktigt.

De anmälningspliktiga mejerierna beskrevs tidigare så att glassproduktion uttryckligen var undantagen från beskrivningen. Detta undantag har nu tagits bort. Anledningen är att nuvarande förordningstext kan uppfattas som att verksamhet med glasstillverkning ska klassas in enligt verksamhetskod 15.170 (mejerier) om produktionen sker vid en anläggning med tillverkning av mjölkprodukter baserad på en invägning av mer än 200 ton/dygn. Glass tillverkas dock inte enbart av mjölkprodukter utan i vissa fall enbart av vegetabiliska råvaror och bestämmelserna för tillverkning av glass återfinns därför i detta förslag under gruppen ”Annan livsmedelstillverkning”, se avsnitt 5.4.7. Därmed bör det också vara möjligt och lämpligt att ändra rubriken i denna grupp till ”Mejerier”.

5.4.6.2 FÖRSLAG

Nuvarande bestämmelser i MPF	Förslag till reviderade bestämmelser i MPF	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Mjölk, oljor och fetter	Mejerier	
5:19 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.170 gäller för anläggning för framställning av mjölkprodukter baserad på en invägning av mer än 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.	5:15 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.170-i gäller för anläggning för framställning av mjölkprodukter baserade på en invägning av mer än 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.	6.4c
5:20 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.180 gäller för anläggning för framställning av mjölkprodukter (utom glass) för en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 19 §.	5:16 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.180 gäller för anläggning för framställning av mjölkprodukter för en produktion baserad på en invägning av <i>mer än 500 ton per kalenderår men maximalt 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.</i>	-

5.4.6.3 KONSEKVENSER

Av de mejerier som finns registrerade i SMP som tillståndspliktiga verksamheter producerar samtliga mjölkprodukter och inte glass. Inget av mejerierna med verksamhetskod 15.170 bedöms vara felaktigt klassificerade och verksamheterna bedöms heller inte omfattas av andra verksamhetskoder än 15.170. Den föreslagna ändringen bedöms inte medföra några konsekvenser vare sig för verksamhetsutövare eller för myndigheter.

Genom de föreslagna ändringarna kommer tröskelvärdena för mejerier sammanfattningsvis vara följande:

Tabell 8.

Mejeri, invägd mängd	C	B och IUF
	>500 ton/år och <200 ton/dygn	>200 ton/dygn

5.4.7 5 kap. 21-24 §§ MPF

Verksamhetsbeskrivningarna förtydligas genom att ett spann anges för tröskelvärden. Tröskelvärdena anpassas till att produkterna kan baseras antingen på vegetabiliska eller animaliska råvaror eller en kombination av båda.

5.4.7.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Eftersom verksamheter med produktion av oljor, fetter och glass baserar sin produktion på animaliska och/eller vegetabiliska råvaror passar produktionen inte direkt in under någon av de övriga grupperna av verksamheter. De föreslås därför få en egen grupp.

Gränserna för tillstånds- och anmälningsplikt för verksamheter med produktion av oljor eller fetter föreslås vara desamma som hittills. Förslaget innebär att övre och undre tröskelvärden tydliggörs. Härutöver föreslås en helt ny paragraf i MPF, en som omfattar större anläggningar med den här typen av produktion. Motivet för detta är att verksamheter där oljor/fetter produceras har en miljöpåverkan som är av mera omfattande och komplex karaktär, både vad gäller typer och mängder av utsläpp och graden av miljöpåverkan, än för andra typer av livsmedelsverksamheter. Gränserna för när verksamheten vid de aktuella anläggningarna föreslås omfattas av industriutsläppsförordningen är densamma som gäller för andra typer av livsmedelsproduktion baserade på animaliska respektive vegetabiliska råvaror. Tre anläggningar är för närvarande i SMP (december 2014) registrerade som tillståndspliktiga enligt verksamhetskod 15.190 och en som anmälningspliktig enligt verksamhetskod 15.200. Ytterligare en anläggning omfattas av beskrivningen och är idag (december 2014) klassad enligt verksamhetskod 15.90. Denna anläggning kommer att omfattas av den föreslagna verksamhetskoden 15.185-i (ny 17 §).

Glassproduktion har tidigare återfunnits under samma grupp som mejeriprodukter. Eftersom det finns glass som produceras enbart av vegetabiliska råvaror eller av en

blandning av vegetabiliska och animaliska råvaror, är det inte helt logiskt att klassa verksamheten i någon av de andra grupperna av verksamheter. Glassproduktionen föreslås därför ingå i gruppen ”Annan livsmedelstillverkning”. Av de befintliga verksamheter för glassproduktion som är registrerade i SMP, är en registrerad som tillståndspliktig och tre som anmälningspliktiga. Den föreslagna ändringen innebär att gränsen för när glassfabriker omfattas av industriutsläppsförordningen tydliggörs.

5.4.7.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Mjölk, oljor och fetter	Annan livsmedelstillverkning	
	5:17 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.185-i gäller för anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av 1. av mer än 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på animaliska råvaror. 2. av mer än 75 000 ton per kalenderår om produktionen baseras på vegetabiliska råvaror.	6.4b i-ii
5:21 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.190 gäller för anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av mer än 5 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 4, 10 eller 19 §.	5:18 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.190 gäller för anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av 1. mellan 5 000 ton och 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på animaliska råvaror. 2. mellan 5 000 ton och 75 000 ton per kalenderår om produktionen baseras på vegetabiliska råvaror.	-
5:22 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.200 gäller för anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en	5:19 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.200 gäller för anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med	-

produktion av mer än 100 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 4, 10, 19 eller 21 §.	<i>en produktion av mellan 100 ton och 5 000 ton per kalenderår.</i>	
Glass	Annan livsmedelstillverkning	
5:23 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.210 gäller för anläggning för tillverkning av glass för en produktion av mer än 15 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 10 eller 19 §.	5:20 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.210 gäller för anläggning för tillverkning av glass för en produktion av <i>1. mellan 15 000 ton och 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på animaliska råvaror.</i> <i>2. mellan 15 000 ton och 75 000 ton per kalenderår om produktionen baseras på vegetabiliska råvaror.</i> <i>Vid produktion över dessa mängder gäller tillståndsplikt enligt 12 §.</i>	-
5:24 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 15.220 gäller för anläggning för tillverkning av glass för en produktion av mer än 10 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 10, 19 eller 23 §.	5:21 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 15.220 gäller för anläggning för tillverkning av glass för en produktion av <i>mellan 10 ton och 15 000 ton per kalenderår.</i>	-

5.4.7.3 KONSEKVENSER

Föreslagna ändringar bedöms inte medföra några konsekvenser för vare sig för verksamhetsutövare, myndigheter eller i övrigt.

Ändringarna i bestämmelserna innebär följande tröskelvärden för produktion vid anmälningss- och tillståndspliktiga verksamheter med ”annan livsmedelstillverkning”.

Tabell 9.

	C	B	A/B och IUF
Oljor/fetter	100 - 5 000 ton/år	5 000 - 18 750 ton/år animaliska råvaror 5 000 – 75 000 ton/år vegetabiliska råvaror	B > 18 750 ton/år animaliska råvaror B > 75 000 ton/år vegetabiliska råvaror
Glass	10 - 15 000 ton/år	15 000 - 18 750 ton/år animaliska råvaror 15 000 – 75 000 ton/år vegetabiliska råvaror	B > 18 750 ton/år om ≥ 10 % animaliskt B > (75 000 – %animaliskt x 5 625)

5.4.8 5 kap. 34-39 §§ MPF

Naturvårdsverket har inte vid den översiktliga analysen, med hänsyn till bilaga 1 IED, funnit några felaktiga klassificeringar i SMP för verksamheter registrerade enligt bestämmelserna i 34-39 §§. Dock föreslår vi, i linje med övriga delar av uppdraget, att de bestämmelser som omfattas av 1 kap. 2 § IUF markeras med ett *-i* i verksamhetskoden. Naturvårdsverket föreslår även att tröskelvärden anges i ett spann, dels för att minimera undantagen i bestämmelserna, dels för att tydliggöra gränsdragning mellan bestämmelser som omfattas av 1 kap. 2 § IUF och de som inte gör det.

5.4.9 5 kap. 34§

5.4.9.1 BAKGRUND OCH ANALYS

5 kap. 34 § är missvisade eftersom den beskriver samma typ av verksamhet som 29 kap. 30 § MPF. Eftersom bestämmelsen i 29 kapitlet handlar om återvinning eller annan bearbetning av avfall anser vi att 5 kap. 34 § bör strykas. Är det frågan om annan typ av bearbetning för framställning av foder bör det fångas upp av de bestämmelser i 5 kapitlet som reglerar animaliska eller vegetabiliska råvaror.

5.4.9.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Foder	Foder	
5:34 § Tillståndspflicht B och verksamhetskod 15.320 gäller för anläggning för framställning av produkter som kan användas som djurfoder genom bearbetning av animaliska biprodukter som är kategori 3-material enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002, om produktionen baseras på mer än 2 500 ton råvara per kalenderår.	<i>Bestämmelsen föreslås strykas.-</i>	6.5

5.4.9.3 KONSEKVENSER

I nuläget är fem verksamheter klassade enligt 34 §, dock bör de egentligen vara klassade enligt bestämmelsen i 29 kap. 30 § eller någon av de bestämmelserna i

kap. 5 som hanterar framställning av foder med vegetabilisk eller animaliska råvara, alternativt en kombination av dessa (se avsnitt 5.4.12).

5.4.10 5 kap. 35-36 §§ MPF

5.4.10.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Bestämmelsen i 35 § beskriver verksamhet som producerar foder baserat på animaliska råvaror. I motsvarande beskrivning i punkt 6.4 ai, bilaga 1 IED anges ett dygnsvärde, vilket vi föreslår inkluderas i det nya förslaget. Eftersom bestämmelsen omfattas av IUF bör även verksamhetskoderna markeras med ett *-i*. Tröskelvärdet justeras så att den är densamma som i bilaga 1 IED.

För att slippa för många undantag och för att minimera risken för felklassning föreslår vi att 36 § anges med ett övre och ett undre tröskelvärde för produktionens storlek. Vi anser även att undantag som hänvisar till 29 kap. MPF är onödiga och därför bör exkluderas ur bestämmelsen. Om förtydligande om detta krävs passar det bättre i en vägledning. Endast där bestämmelserna liknar varandra så pass mycket att det kan leda till feltolkningar, eller då en av bestämmelserna ska tillämpas före en annan, bör hänvisningar användas. I övrigt bör de användas så sparsamt som möjligt, eftersom för många hänvisningar riskerar att leda till oklarheter och missförstånd. I 5 kap. 36 § framgår det tydligt att syftet med produktionen ska vara att tillverka foder av animaliska råvaror medan bestämmelserna i 29 kap. 30-32 §§ avser bortskaffning eller återvinning av djurkroppar eller animaliskt avfall, varför undantaget i slutet av nuvarande 36 § MPF bör kunna tas bort.

5.4.10.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Foder	Foder	
5:35 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.330 gäller för anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av animaliska råvaror (utom endast mjölk) för en produktion av mer än 18 500 ton produkter per kalenderår, om verksamheten innebär annat än endast paketering. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 34 eller 39 §.	5:29 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.330- <i>i</i> gäller för anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av animaliska råvaror (utom endast mjölk) för en produktion av <i>mer än 75 ton produkter per dygn eller mer än 18 750 ton produkter per kalenderår</i> , om verksamheten innebär annat än endast paketering. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 33 §.	6.4 b i
5: 36 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.340 gäller för anläggning för framställning av foder med beredning och behand-	5:30 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.340 gäller för anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av animaliska råvaror	-

<p>ling av animaliska råvaror (utom endast mjölk) för en produktion av mer än 500 ton produkter per kalenderår, om verksamheten innebär annat än endast paketering.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 34, eller 39 § eller 29 kap. 30, 31 eller 32 §.</p>	<p>(utom endast mjölk) för en produktion av mer än 500 ton <i>upp till högst 18 750</i> ton produkter per kalenderår, om verksamheten innebär annat än endast paketering.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 29 §.</p>	
--	--	--

5.4.10.3 KONSEKVENSER

Inga konsekvenser har identifierats utöver de generella inledningsvis angivna (se avsnitt 4.2.6).

5.4.11 5 kap. 37-38 §§ MPF

5.4.11.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Bestämmelsen i 37 § avspeglar punkt 6.4 aii i bilaga IED. Eftersom den baseras på dygnsproduktion anges detta i förslaget. För bestämmelsen i nuvarande 38 § föreslås ett spann som anger ett övre och undre tröskelvärde för att tydliggöra skillnaden mot vad som är tillståndspliktigt enligt nuvarande 37 §.

5.4.11.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Foder	Foder	
<p>5:37 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.350 gäller för anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av vegetabiliska råvaror för en produktion av</p> <p>1. mer än 75 000 ton produkter per kalenderår, eller</p> <p>2. mer än 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39 § eller endast innebär paketering.</p>	<p>5:31 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.350-<i>i</i> gäller för anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av vegetabiliska råvaror för en produktion av</p> <p>1. mer än 300 ton produkter per dygn eller 75 000 ton produkter per kalenderår, eller</p> <p>2. mer än 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 33 § eller endast innebär paketering.</p>	6.4 b ii
<p>5:38 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.360 gäller för anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av vegetabiliska råvaror för en pro-</p>	<p>5:32 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 15.360 gäller för anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av vegetabiliska råvaror för en produktion av mer än 5 000 ton</p>	-

<p>duktion av mer än 5 000 ton produkter per kalenderår, om verksamheten innebär annat än endast paketering.</p> <p>Anmälningssplikten gäller inte om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tillverkning av oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 37 eller 39 §. 	<p><i>upp till högst 75 000 ton</i> produkter per kalenderår, om verksamheten innebär annat än endast paketering.</p> <p>Anmälningssplikten gäller inte om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tillverkning av oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 33 §. 	
---	--	--

5.4.11.3 KONSEKVENSER

Inga konsekvenser har identifierats utöver de generella, inledningsvis angivna (se avsnitt 4.2.6).

5.4.12 5 kap. 39 §§ MPF

5.4.12.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Bestämmelsen i 39 § behöver endast justeras med ett *-i* efter verksamhetskoden. Inga övriga ändringar föreslås förutom nytt paragrafnummer.

5.4.12.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
<p>Foder</p> <p>5:39 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.370 gäller för anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av animaliska och vegetabiliska råvaror, både i separata och kombinerade produkter, för en produktion av</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mer än 18 500 ton produkter per kalenderår, om slutprodukternas innehåll av animaliskt material uppgår till 10 viktprocent eller mer, eller 2. mer än det antal ton produkter per kalenderår som motsvarar 75 000 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 5 625 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukternas innehåll. <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten innebär endast paketering.</p>	<p>5:33 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 15.370-<i>i</i> gäller för anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av animaliska och vegetabiliska råvaror, både i separata och kombinerade produkter, för en produktion av</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mer än 18 750 ton produkter per kalenderår, om slutprodukternas innehåll av animaliskt material uppgår till 10 viktprocent eller mer, eller 2. mer än det antal ton produkter per kalenderår som motsvarar 75 000 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 5 625 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukternas innehåll. <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten innebär endast paketering.</p>	<p>6.4 b iii</p>

5.4.12.3 KONSEKVENSER

Inga konsekvenser har identifierats utöver de generella, inledningsvis angivna (se avsnitt 4.2.6.4).

5.4.13 5 kap. 33 § MPF

I 33 § föreslås endast de ändringar av paragrafnummer som blir nödvändiga på grund av att andra bestämmelser i kapitlet flyttas eller stryks.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
5:33 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 15.310 gäller för anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningsskyldig verksamhet enligt någon av 1–32 §§.	5:28 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 15.310 gäller för anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningsskyldig verksamhet enligt någon av 1–27 §§.

5.4.14 Sammanfattning konsekvenser 5 kap. MPF

Förslaget till förändringar i 5 kap. MPF är relativt omfattande. De kommer att innebära konsekvenser för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter. Den största förändringen är att bestämmelsernas gränser och omfattning tydliggörs. De verksamheter som, på grund av otydliga bestämmelser, idag inte omfattas av till exempel kraven i IUF, kommer att göra det om förslagen genomförs. Notera dock att dessa verksamheter, enligt IED, redan idag borde ha omfattats av dessa krav.

Antalet verksamheter som omfattas av de bestämmelser där Naturvårdsverket föreslår sänkta tröskelvärden (eller samma oavsett kommunal eller egen avloppsvattenrening) kommer troligtvis att öka. Det innebär att de kommer att gå från att vara anmälningsskyldiga till att bli tillståndsskyldiga, vilket medför att de behöver ansöka om tillstånd och lämna årlig miljörapport. Detta gäller även vissa chokladtillverkare. Naturvårdsverket föreslår en övergångsbestämmelse som ger dessa verksamhetsutövare tid att söka tillstånd.

Tabell 10. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndsskyldiga verksamheter 5 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
126	Omöjligt att uppskatta (stort mörkertal bland verksamheter som inte är tillståndsskyldiga)	B → C: ? C → B: ? C → U: ? U → C: ? U → B: ?	+ 20 ca (75 fn ^x)

^x Enligt SMP (december/februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.5 6 kap. MPF – Textilvaror

5.5.1 Bakgrund och analys

För att öka tydligheten mellan de bestämmelser som omfattas av 1 kap. 2 § i IUF och de som inte gör det behöver bestämmelsernas omfattning avgränsas genom att produktionens storlek anges genom ett nedre och ett övre tröskelvärde (ett produktionsspann). Detta både för att minska risken för felklassning och för att undvika en del av de idag vanligt förekommande undantagen med hänvisningar till andra paragrafer i MPF. Med andra ord föreslås att undantagen i slutet av paragraferna tas bort om de inte särskilt nödvändiga eller motiverade.

5.5.2 Förslag

För att de som bereder textilfibrer eller textilier på annat sätt än genom förbehandling eller färgning ska vara tillståndspliktiga, föreslår vi ingen övre gräns för dessa verksamheter. Vi föreslår också att man inför dygnsvärden som komplement till årsvärden för att skapa tydlighet mot bilaga 1 IED.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
6:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 17.10 gäller för anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 2500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår	6:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 17.10- <i>i</i> gäller för anläggning för förbehandling eller färgning <i>där behandlingen överstiger 10 ton textilfibrer eller textilier per dygn eller 2500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.</i>	6.2
6:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 17.20 gäller för anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 200 ton textilfibrer eller textilier kalender år eller för annan beredning av mer än 200 ton textilmaterial per kalender år. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 1 §, eller 2. består av en beredningsprocess som inte medför utsläpp av avloppsvatten och utsläpp till luft av mer än 3 ton flyktiga organiska föreningar per kalenderår.	6:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 17.20 gäller för anläggning för förbehandling eller färgning <i>där behandlingen är mellan 200 ton och 2500 ton per kalender år eller för annan beredning av textilmaterial där behandlingen är mer än 200 ton per kalenderår.</i> Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten <i>består av en beredningsprocess som inte medför utsläpp av avloppsvatten och utsläpp till luft av mer än 3 ton flyktiga organiska föreningar per kalenderår.</i>	-
6:3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 17.30 gäller för anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 10	6:3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 17.30 gäller för anläggning för förbehandling eller färgning <i>där behandlingen</i>	-

ton textilfibrer eller textilier kalender år eller för annan beredning av mer än 10 ton textilmaterial per kalender år, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.	är mellan 10 ton och 200 ton per kalender år eller för annan beredning av textilmaterial där total behandling är mellan 10 ton och 200 ton per kalender år.	
---	---	--

5.5.3 Sammanfattning konsekvenser 6 kap. MPF

Förslagen leder inte i sak till någon förändring utan skapar tydligare lydelse vilket således inte borde leda till några negativa konsekvenser för vare sig verksamhetsutövare, tillsynsmyndigheter eller prövningsmyndigheter. Dock kan det bli en viss skillnad för prövningsmyndigheterna eftersom de lättare kan sätta villkor baserade på dygnsproduktion. Vi väljer att föreslå tydliga gränser på grund av att vi har uppmärksammat vissa felklassningar bland annat i 5 kap. MPF, det vill säga mellan bestämmelser i MPF som omfattas av 1 kap. 2 § i IUF och de som inte gör det. Detta kan leda till att verksamheter som idag är felklassade omklassas till ny verksamhetskod, vilket i och för sig medför en korrekt regeltillämpning, men omklassningen innebär även en ökad börda för tillsynsmyndigheten. För verksamhetsutövaren blir de utökade kraven något man ändå skulle vara skyldig att förhålla sig till.

Tabell 11. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 6 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
9	0	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	0 (3 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.6 7 kap. MPF - Päls, skinn och läder

5.6.1 Övergripande beskrivning av förslag 7 kap. MPF

Förslag om ändrat tröskelvärde för produktion i 7 kap. 1-3 §§, tillägg av dygnsvärde, samt ett spann för tröskelvärden i 7 kap. 2-3 §§.

5.6.2 7 kap. 1 § MPF

5.6.2.1 BAKGRUND OCH ANALYS

För att öka tydlighet om vilka bestämmelser som omfattas av 1 kap. 2 § IUF föreslår Naturvårdsverket att spannet för de tröskelvärden inom vilken bestämmelser gäller alltid ska anges när så kan motiveras. Det bör ske i de fall då flera bestämmelser beskriver samma process men bara någon enstaka bestämmelse leder till krav enligt IUF. Detta för att minska risken för felklassning och för att kunna ta bort en del av undantagen i MPF. Vi föreslår även att man inför dygnsvärden som alternativ till årsvärden för att skapa tydlighet mot bilaga 1 IED.

För 7 kap. 1 § stämmer inte nuvarande tröskelvärde 4000 ton färdigt läder eller färdigt pälskinn per kalenderår med bilaga 1 IED, Punkt 6.3. IED har tröskelvärdet 12 ton per dygn vilket för en produktion på 250 dygn per år motsvarar 3000 ton per kalenderår.

5.6.2.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
7:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 18.10 gäller för garveri för en produktion av mer än 4 000 ton färdigt läder eller färdigt pälskinn per kalenderår.	7:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 18.10-i gäller för <i>anläggning för garvning av hudar och skinn med en behandling av mer än 12 ton produkter per dygn eller 3 000 ton per kalenderår.</i>	6.3

5.6.2.3 KONSEKVENSER

I nuläget (februari 2015) omfattas ingen verksamhetsutövare av 1 §. Med vårt förslag kommer en verksamhet att omfattas. Dock ligger verksamhetens omfattning över tröskelvärdet i bilaga 1 IED, om den räknas om till årsvolym (12 ton/dygn * 250 dygn). Verksamheten kommer alltså i fortsättningen att helt korrekt omfattas av IED-kraven.

5.6.3 7 kap. 2 § MPF

5.6.3.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Även denna bestämmelse behöver justeras för att öka systematiken i MPF och för att minska möjlighet till felklassning mellan bestämmelser som omfattas av 1 kap. 2 § IUF och de bestämmelser som inte gör det. 7 kap. 2 § omfattas inte av kraven i IUF.

Vad gäller kromgarvning i förhållande till övrig garvning har Naturvårdsverket vid sin översyn konstaterat att tröskelvärdena i 7 kap. 2 § är olika. Vi föreslår nu att de olika tröskelvärdena likställs då kromgarvning i sig inte leder till högre miljöpåverkan. Den största miljörisken är den garvsyra som uppkommer i processen. Vi föreslår därför en sänkning av tröskelvärdet för 7 kap. 2 § till den som idag anges för kromgarvning. Skälet är att garvning i sig är en verksamhet med stor miljöpåverka och att det nuvarande tröskelvärdet för kromgarvning bedöms relevant för all garvning, med eller utan krom. För att täcka upp för verksamheter som bereder hudar och skinn på annat sätt än genom garvning med en volym över 100 ton, föreslår vi att det för dessa verksamheter inte sätts någon övre gräns i 7 kap. 2 §. Detta för att de inte ska bli U-verksamheter över 3 000 ton.

5.6.3.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
<p>7:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 18.20 gäller för anläggning för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kromgarvning för en produktion som baseras på mer än 100 ton råvara per kalenderår, eller 2. garvning för en produktion som baseras på mer än 1 000 ton råvara per kalenderår. <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 § eller 29 kap. 30 §.</p>	<p>7:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 18.20 gäller för anläggning för <i>garvning av hudar och skinn med en behandling baserad på mellan 100 ton och 3000 ton produkter per kalenderår, eller annan beredning av hudar och skinn för en behandling på mer än 100 ton.</i></p>	-

5.6.3.3 KONSEKVENSER

Föreslagen ändring kan medföra konsekvenser för verksamhetsutövare som idag bedriver en anmälningspliktig verksamhet och som med förslaget kan bli tillståndspliktig. Naturvårdsverket har dock inte kunnat identifiera någon verksamhet som skulle bli tillståndspliktig på grund av den föreslagna ändringen. Dock finns en viss osäkerhet eftersom vi inte har möjlighet att identifiera alla verksamheter som är anmälningspliktiga (ett samlat register saknas). I det fall en verksamhet skulle gå från anmälningsplikt till tillståndsplikt bedöms det vara positivt för miljöskyddet eftersom tillståndsplikt normalt sett leder till högre miljöskydds krav.

5.6.4 7 kap. 3 § MPF

5.6.4.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Även de paragrafer som innebär anmälningsplikt, nivå C, bör följa samma mönster som bestämmelser som beskriver B-nivå om det är fråga om lika eller liknande processer. Detta för att skapa tydlighet och ge bättre systematik i MPF. För 7 kap. 3 § är den enda ändringen, förutom en språklig justering, att spannet för anmälningsplikt tydliggörs. Undantagen i bestämmelsen kan då tas bort.

5.6.4.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
<p>7:3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 18.30 gäller för anläggning för garvning eller annan beredning av läder eller pälskinn för en produktion av mer än 2 ton färdigt läder eller färdigt pälskinn, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 § eller 29 kap. 30 §.</p>	<p>7:3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 18.30 gäller för anläggning för garvning eller annan beredning av <i>hudar och skinn med en behandling baserad på mellan 2 ton och 100 ton produkter per kalenderår.</i></p>	-

5.6.4.3 KONSEKVENSER

Förslaget till ändring i 7 kap. 2 § innebär att den nedre mängdgränsen när tillståndsplikt infaller sänks för verksamheter som har annan garvning än kromgarvning. Det finns därför risk för att de som i nuläget är placerad i 7 kap. 3 § istället kan komma att omfattas av 2 § och således bli tillståndspliktiga. Konsekvensen är motiverbar utifrån att förslaget bedöms som rimligt, bland annat utifrån verksamheternas miljöpåverkan, och medför en förbättrad systematik gentemot övriga bestämmelser i kapitlet.

Den föreslagna ändringen att tröskelvärden anges i ett spann bör inte innebära några konsekvenser.

5.6.5 Sammanfattning konsekvenser 7 kap. MPF

Tabell 12. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 7 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
3	Ev. 1	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	Ca +1 (1 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.7 8 kap. MPF - Trävaror

5.7.1 Övergripande om förslag 8 kap. MPF

Förslaget innebär en ändrad formulering i 8 kap. 1–2 §§, ändrat tröskelvärde för en av delpunkterna i 8 kap. 7 §, tillägg av tröskelvärden för dygnsproduktion, samt att ett spann, med nedre och ett övre tröskelvärde, anges för produktionen i 8 kap. 1, 2, 6 och 7 §§.

5.7.2 8 kap. 1 § MPF

5.7.2.1 BAKGRUND OCH ANALYS

En justering av verksamhetsbeskrivningen i 8 kap. 1 § behövs för att få en bättre överensstämmelse med punkt 6.10 i bilaga 1 IED. Verksamhetsbeskrivningen för 8 kap. 1 § omfattar i nuläget anläggningar för ”behandling av trä och träprodukter med träsnyddsmiddel” medan punkt 6.10 i bilaga 1 IED, omfattar ”behandling av trä och träprodukter med kemikalier”. Vi föreslår att man i 1 § ändrar till samma skrivning som i punkt 6.10 så att verksamhet som ska omfattas av IED-kraven också gör det. Verksamhetsbeskrivningen ändras så att den inkluderar alla typer av

behandlingar av trä och träprodukter med kemikalier, även de som inte är klassificerade som träskyddsmedel.

Efter många frågor till Naturvårdsverkets angående hur man bör tolka 8 kap. 1 § och 19 kap. 2 §, där en av delverksamheterna som omfattas är träimpregnering, föreslår vi även en förändring av den senare bestämmelsen. Detta beskrivs nedan för 19 kap. MPF (se avsnitt 5.16). Vi föreslår även i samma bestämmelse ett tröskelvärde för dygnsproduktion.

5.7.2.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
8:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 20.05 gäller för anläggning för behandling av trä och träprodukter med träskyddsmedel för en produktion av mer än 18 500 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår, om verksamheten inte endast består av behandling mot blånadssvamp.	8:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 20.05- <i>i</i> gäller för anläggning för behandling av trä och träprodukter <i>med kemikalier för en produktion av mer än 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår</i> , om verksamheten inte endast består av behandling mot blånadssvamp.	6.10

5.7.2.3 KONSEKVENSER

Naturvårdsverket bedömer att föreslagna ändringar kan leda till att några fler verksamheter kan komma att omfattas av denna bestämmelse. Dock bör inte prövningsnivån för dessa påverkas. För tillsynsmyndigheter blir det initialt en viss ökning av arbetsbördan med översyn av klassificeringen (byte av verksamhetskod) då det i nuläget kan förekomma att verksamheter kopplats till fel bestämmelse på grund av att de nuvarande verksamhetsbeskrivningarna inte kopplar till formuleringarna i bilaga 1 IED. Det är i nuläget omöjligt att uppskatta antalet verksamheter som idag kan ha klassificerats fel på grund av den idag gällande bestämmelsen. För prövningsmyndigheterna bör konsekvenserna bli försumbara, eftersom det endast rör sig om en justering av verksamhetsbeskrivningen.

5.7.3 8 kap. 2 § MPF

5.7.3.1 BAKGRUND OCH ANALYS

I 8 kap. 2 § MPF behövs en ändring av verksamhetsbeskrivningen för att tydliggöra skillnaden mot 1 §, det vill säga sådana verksamheter som omfattas av IED. Dessutom behövs en ändring så att så alla typer av behandlingar av trä och träprodukter inkluderas, det vill säga även de som inte är klassificerade som träskyddsmedel. Ordet yrkesmässigt kan strykas eftersom tillståndsplikten förutsätter en anläggning vilket knappast finns vid annan verksamhet än yrkesmässigt bedriven sådan. En

likvärdig beskrivning mellan 1 och 2 §§, samt ett angivande av nedre och övre tröskelvärden bedöms vara nödvändigt för att minska risken för felklassningar. Även här kommer förslaget om ny verksamhetsbeskrivning för 19 kap. 2 § (se avsnitt 5.16.3) att medföra en minskad risk för felklassning. De idag inskrivna undantagen i denna bestämmelse kan därmed tas bort.

5.7.3.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
8:2 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 20.10 gäller för anläggning för yrkesmässig behandling av trä och träprodukter med träskyddsmedel, om verksamheten inte är tillståndsskyldig enligt 1§ eller 19 kap. 1 eller 2 §.	8:2 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 20.10 gäller för anläggning <i>för behandling av trä och träprodukter med kemikalier för en produktion upp till maximalt 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller upp till maximalt 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår.</i>	-

5.7.3.3 KONSEKVENSER

Naturvårdsverket bedömer att konsekvenserna av den förändrade verksamhetsbeskrivningen kan medföra att något fler verksamheter kan komma träffas av klassificering enligt denna paragraf. För tillsynsmyndigheterna kan det initialt bli en viss ökad arbetsbörda med att omklassificera verksamheter. Naturvårdsverket kan inte göra någon uppskattning av antalet verksamheter som berörs, eftersom vare sig de verksamheter som är anmälningsskyldiga, eller de som varken omfattas av tillstånds- eller anmälningsskyldighet, finns registrerade i ett samlat register.

5.7.4 8 kap. 6 § MPF

5.7.4.1 BAKGRUND OCH ANALYS

För ökad tydlighet mellan bilaga 1 IED punkt 6.1c och 8 kap. 6 § MPF föreslås tillägg av ett tröskelvärde för dygnsmängd.

5.7.4.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
8:6 § Tillståndsskyldighet B och verksamhetskod 20.50 gäller för tillverkning av mer än 150 000 kubikmeter OSB-skivor, träfiberskivor eller spånskivor per kalenderår.	8:6:§ Tillståndsskyldighet B och verksamhetskod 20.50-i gäller för anläggning <i>med en produktion som överstiger 600 kubikmeter per dygn eller 150 000 kubikmeter per kalender år av OSB-skivor, träfiberskivor eller spånskivor.</i>	6.1c

5.7.4.3 KONSEKVENSER

Naturvårdsverket bedömer att förslaget inte medför några konsekvenser för vare sig verksamhetsutövare, eller i övrigt, eftersom det endast är frågan om ett förtydligande av bestämmelsen.

5.7.5 8 kap. 7 § MPF

5.7.5.1 BAKGRUND OCH ANALYS

För att minska risken för felklassning av verksamhet som ska omfattas av anmälningsplikt föreslår Naturvårdsverket att man i 8 kap. 7 § MPF anger den anmälningspliktiga nivån med ett övre tröskelvärde. Dessutom föreslår vi ett ändrat tröskelvärde för den idag gällande punkt 2, som idag är ”mer än 500 kubikmeter” per år. Vi inte kan se att miljöpåverkan från punkt 1, som saknar tröskelvärde, skulle ge någon högre miljöpåverkan än punkt 2. Naturvårdsverket anser att det är rimligt med anmälningsplikt för all produktion upp till tillståndspliktig nivå, det vill säga för såväl faner, plywood, OBS-, träfiber- och spånskivor eller andra produkter av spån.

5.7.5.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
8:7 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 20.60 gäller för anläggning för tillverkning av 1. fanér eller plywood 2. mer än 500 kubikmeter OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 6 §.	8:7 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 20.60 gäller för anläggning för tillverkning av <i>faner eller plywood, OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån, upp till och med 600 kubikmeter per dygn eller 150 000 kubikmeter per kalenderår.</i>	-

5.7.5.3 KONSEKVENSER

Konsekvenser av ändringarna blir att verksamheter som tidigare inte omfattades av anmälningsplikt från nivån 0 och upp till 600 kubikmeter per dygn eller 150 000 kubikmeter per kalender år, för tillverkning av OBS-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån, nu kommer att omfattas av anmälningsplikt. Dock ger förändringen en tydligare verksamhetsbeskrivning, bättre systematik i MPF och en mer rimlig miljöbedömning då tillverkning av andra träprodukter än plywood och faner har stor användning av miljöpåverkande kemikalier. Naturvårdsverket kan inte göra någon uppskattning av antalet verksamheter som berörs eftersom vare sig de verksamheter som är anmälningspliktiga, eller de som varken omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt, finns registrerade i ett samlat register.

Konsekvenserna för tillsynsmyndigheterna bedöms initialt bli en ökad arbetsbörda genom en engångsinsats med översyn av verksamheters klassificering, samt en eventuell hantering av verksamheter som nu blir anmälningspliktiga.

5.7.6 Sammanfattning konsekvenser 8 kap. MPF

Det är svårt att uppskatta hur många nya verksamheter som kan komma att omfattas av IUF eftersom vi vet att dessa i nuläget regleras under bestämmelserna i 19 kap. MPF. Vi har dock identifierat att totalt 20 verksamheter bör omfattas av de bestämmelser i 8 kap. som innebär att kraven i IUF ska följas. Denna identifiering har gjorts med hjälp av branschorganisationer i arbetet med BREF för träskyddsbehandling med kemikalier. I nuläget finns endast 5 verksamheter klassade i 8 kap. MPF och som omfattas av IUF. Antalet verksamheter som med förslaget skulle omfattas av 8 kap. och kraven i IUF skulle alltså öka med cirka 15 st. Det är dock viktigt att betona att dessa redan i nuläget är medvetna om att de omfattas av de krav som BAT-slutsatsdokumentet kommer att medföra. Det är endast en brist i nuvarande MPF som ger upphov till denna konsekvens.

Tabell 13. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 8 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
128	5-20 (från annat kapitel i MPF)	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	Ca +15 (5 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.8 Kap. 9 MPF - Massa, papper och pappersvaror

5.8.1 Bakgrund

9 kap. 1 och 2 §§ MPF, omfattas av 1 kap. 2 § IUF. Det finns inget behov av att ändra 9 kap. 1 § utöver att verksamhetskoden tillförs ett -i. Däremot bör 9 kap. 2 § ändras för att uppnå en bättre överensstämmelse med IED. Dessutom bör det i 9 kap. 3 § införas ett tröskelvärde för att undvika hänvisning till annan bestämmelse.

5.8.2 Analys

I 2 § stämmer inte nuvarande tröskelvärde med tröskelvärdet i punkt 6.1b, bilaga 1 IED. Därför bör tröskelvärdet för årsmängden ändras till 7 300 ton (20 ton x 365 dygn) eftersom denna typ av verksamhet nästan uteslutande bedrivs varje dygn året runt. Dessutom bör det införas ett tröskelvärde för dygnsmängd. Dessa ändringar innebär att IED inte är överimplementerat i MPF.

För att göra det tydligare vilka bestämmelser i MPF som omfattas av 1 kap. 2 § IUF är det lämpligt att tröskelvärden för verksamhetens omfattning anges som ett spann i MPF:s bestämmelser i de fall då flera bestämmelser beskriver samma process men i olika storleksklasser. De bestämmelser och de spann som omfattas av krav enligt IUF kan då lättare identifieras, vilket minskar risken för felklassning. Dessutom undviks hänvisningar och krångliga formuleringar om undantag. Vi anser därför att ett tröskelvärde bör införas i 9 kap. 3 § MPF istället för nuvarande hänvisning till 2 §.

5.8.3 Förslag

För att få en bättre överensstämmelse med bilaga 1 IED punkt 6.1b förslår Naturvårdsverket att ett *-i* läggs till i verksamhetskoden i 9 kap. 1 §, och att nya tröskelvärden införs i 2 och 3 §§.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
9:1 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 21.10 gäller för anläggning för framställning av pappersmassa av trä, returfiber eller andra fibrösa material i industriell skala.	9:1 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 21.10- <i>i</i> gäller för anläggning för framställning av pappersmassa av trä, returfiber eller andra fibrösa material i industriell skala.	6.1a
9:2 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 21.30 gäller för anläggning för framställning av mer än 7 000 ton papper, papp eller kartong per kalenderår.	9:2 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 21.30- <i>i</i> gäller för anläggning för framställning av papper, papp eller kartong <i>där produktionsmängden överstiger 20 ton per dygn eller 7 300 ton per kalenderår.</i>	6.1b
9:3 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 21.40 gäller för anläggning för framställning av papper, papp eller kartong i industriell skala per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 2 §.	9:3 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 21.40 gäller för anläggning för framställning av <i>maximalt 7 300 ton</i> papper, papp eller kartong i industriell skala per kalenderår.	-

5.8.4 Konsekvenser

Ändringen i 1 § medför inga konsekvenser. Enligt SMP (februari 2015) finns det 13 verksamheter som omfattas av verksamhetskod 21.30 (som huvudverksamhet). En kontroll visar att ingen aktiv verksamhet påverkas av det förändrade tröskelvärdet i 2 §.

Eftersom ingen verksamhet berörs av förslaget uppstår inga konsekvenser för vare sig verksamhetsutövare, myndigheter, miljöskyddet eller i övrigt.

Tabell 14. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 9 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
53	0	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	0 (52 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.9 10 kap. MPF - Fotografisk och grafisk produktion

5.9.1 Bakgrund och analys

Bestämmelserna i 10 kap. MPF omfattas inte av 1 kap. 2 § IUF. I 1 § bör dock en mindre justering göras. Hänvisningen till 19 kap. MPF bör även inkludera 19 kap. 1 § MPF eftersom denna bestämmelse kan vara tillämplig vid verksamhet som har en förbrukning av organiska lösningsmedel som överstiger 150 kilogram per timme eller 200 ton per kalenderår.

5.9.2 Förslag

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
10:1 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 22.10 gäller för rulloffsettryckeri där tryckning sker med heatsetfärg, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 19 kap. 2 eller 3 §.	10:1 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 22.10 gäller för rulloffsettryckeri där tryckning sker med heatsetfärg, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 19 kap. 1, 2 eller 3 §.	-

5.9.3 Konsekvenser

Förslaget är att betrakta som ett förtydligande av gällande rätt. Tillståndsplikt för en verksamhet gäller före anmälningssplikt, varför ett rulloffsettryckeri kan vara tillståndspliktig enligt 19 kap. 1 § även om denna bestämmelse inte är nämnd i 10 kap. 1 § MPF. Om något rulloffsettryckeri inte har tillståndsprövats enligt 19 kap. 1 § på grund av den bristande hänvisningen, har den istället blivit tillståndsprövad enligt 19 kap. 2 § som har samma prövningsnivå som 19 kap. 1 §. Förslaget kan för en sådan verksamhet medföra att den nu kan komma att omklassas till den sistnämnda bestämmelsen, vilket betyder att den omfattas av IUF. Det innebär fler miljöregler att beakta och en ökad administrativ börda för verksamhetsutövaren.

Tillsynsmyndigheten måste i ett sådant fall omklassificera verksamheten till den korrekta verksamhetskoden.

Enligt SMP (februari 2015) finns en verksamhet registrerad med huvudverksamhet kod 39.20 och med sidoverksamhet 22.10. Någon annan verksamhet med huvud- eller sidoverksamhetskod 22.10 finns inte samtidigt registrerad i SMP med verksamhetskod 39.10 eller 39.20. Vi kan dock konstatera att det finns ett tiotal offsettryckerier bland de verksamheter som omfattas av 39.20 och som inte är registrerade med sidoverksamhet 22.10. Om några av dessa har blivit felklassade och egentligen borde vara klassade enligt 39.10 har inte varit möjligt att kontrollera. Vi gör dock uppskattningen att det enbart kan vara fråga om en handfull verksamhet. Sammantaget bör det betyda att förslaget endast bör få mindre betydelse för verksamhetsutövare, myndigheter, miljöskyddet eller i övrigt.

Tabell 15. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 19 kap. 2 § MPF ^x	Antal rulloffset med heatsetfärg som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
99	Ca 5	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	Ca +5 (0 fn ^x) som omklassas till 19:1 MPF

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.10 11 kap. MPF - Stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle

5.10.1 Bakgrund

11 kap. 2 och 4 §§ MPF omfattas av 1 kap. 2 § IUF. 2 § omfattas av bilaga 1 IED, punkterna 1.3, 1.4a och 6.8. Bestämmelsen inkluderar också verksamhet som inte omfattas av IED (tillverkning av grafit). 4 § omfattas av punkt 1.2 bilaga 1 IED. Det finns ett behov att ändra bestämmelserna i MPF för att få en bättre överensstämmelse med IED.

5.10.2 Analys

En anpassning av 11 kap. bör göras för att få ett tydligare 1:1 förhållande mellan punkterna i bilaga 1 IED, och bestämmelserna i 11 kap. MPF. En ändring behövs också för att undanröja överimplementering. Det kan åstadkommas genom att 2 § ersätts med fyra olika bestämmelser. De tre första bestämmelserna bör spegla bilaga 1 IED, punkterna 1.3, 1.4a, och 6.8. Den fjärde bestämmelsen föreslås omfatta verksamhet som inte omfattas av IED. I nuvarande 4 § behövs endast en textredigering för att uppnå ett 1:1 förhållande med punkt 1.2, bilaga 1 IED.

5.10.3 Förslag

Förslaget innebär bland annat att 11 kap. tillförs ytterligare tre bestämmelser.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
11:2 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 23.10 gäller för anläggning för 1. tillverkning av koks, 2. överföring av kol till gas- eller vätskeform, eller 3. tillverkning av hårt kol inklusive grafit som inte är tillståndspliktig enligt 17 kap. 4 §.	11:2 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 23.10-i gäller för anläggning för tillverkning av koks.	1.3
	11:3 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 23.11-i gäller för anläggning för förgasning eller förvätskning av kol.	1.4a
	11:4 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 23.12-i gäller för anläggning för framställning av kol (hårt kol).	6.8
	11:5 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 23.13 gäller för anläggning för tillverkning av grafit som inte är tillståndspliktig enligt 17 kap. 4 §.	-
11:4 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 23.30 gäller för anläggning för raffinering av mineralolja eller naturgas.	11:7 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 23.30-i gäller för anläggning för raffinering av mineralolja eller gas.	1.2

På grund av ovanstående förändringar behöver paragrafnumreringen för nuvarande 3§, 5§ och 6§ ändras enligt nedan.

Förslag till ändring av 11 kap. 3 § miljöprövningsförordningen

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
11:3 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 23.20 gäller för anläggning för tillverkning av produkter ur kol, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 2 § eller 17 kap. 4 §.	11:6 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 23.20 gäller för anläggning för tillverkning av produkter ur kol, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 2, 3, 4 eller 5 § eller 17 kap. 4 §.

Förslag till ändringar av 11 kap. 5-6 § miljöprövningsförordningen

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
11:5 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 23.40 gäller för anläggning för 1. upparbetning av bestrålat kärnbränsle, 2. framställning eller anrikning av kärn-	11:8 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 23.40 gäller för anläggning för 1. upparbetning av bestrålat kärnbränsle, 2. framställning eller anrikning av kärn-

bränsle, eller 3. behandling, lagring eller slutförvaring av bestrålat kärnbränsle.	bränsle, eller 3. behandling, lagring eller slutförvaring av bestrålat kärnbränsle.
11:6 § Tillståndsplikt A och verksamhets- kod 23.50 gäller för behandling eller lagring av obestrålat kärnbränsle.	11:9 § Tillståndsplikt A och verksamhets- kod 23.50 gäller för behandling eller lagring av obestrålat kärnbränsle.

5.10.4 Konsekvenser

Totalt är det åtta verksamheter som idag (februari 2015) omfattas av 2 eller 4 § MPF. För tillsynsmyndigheten blir det en engångsinsats att klassa om en av dessa verksamheter till den nya verksamhetskoden 23.13. Den verksamheten kommer då inte längre att omfattas av 1 kap. 2 § IUF vilket är helt korrekt enligt IED. För verksamhetsutövaren innebär detta en regelförenkling och en minskad administrativ börda. Sammantaget bedöms föreslagna ändringar enbart medföra marginella konsekvenser för verksamhetsutövare, prövningsmyndigheten eller för miljöskyddet.

Tabell 16. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 11 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
8	Ca 1	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	Ca -1 (6 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.11 12 kap. MPF - Kemiska produkter

5.11.1 Övergripande om anpassning till IED

Anpassningen av 12 kap. MPF görs för att få ett tydligare 1:1 förhållande mellan punkterna i bilaga 1 IED och bestämmelserna i 12 kap.. Detta genomförs i förslaget genom att 1-5 §§ ersätts med paragrafer som speglar punkterna 4.1-4.6 i bilaga 1 IED. Det medför att 40 nya paragrafer ersätter dessa fem. Det finns inte några kapacitets- eller mängdgränser i punkterna 4.1-4.6, bilaga 1 IED, men tillverkningen ska omfatta kemiska eller biologiska reaktioner i industriell skala. De punkter som motsvarar 4.1-4.6 måste vara på en tillståndspliktig nivå, alltså A eller B. I förslaget införs produktionsnivåer i samtliga punkter, för att skilja mellan A- och B-nivå.

Produktionsnivån som utgör skiljelinje mellan A- och B-nivån har lagts på 20 000 ton/år, med undantag för växtskyddsmedel eller biocider, läkemedel och sprängämnen (motsvarar 4.4-4.6), där istället produktionsnivån 1 000 ton/år valts. Produktionsnivån 20 000 ton/år har valts utifrån vad Sverige lyfte fram som en nivå för storskalig kemikalieproduktion i BREF:en "Large volume organic chemicals,

2003” (LVOC)¹². Med denna nivå blir det även relativt få förändringar i prövningsnivåer jämfört med dagens situation. Produktionsnivån 1 000 ton/år har bedömts motiverad utifrån produktionens miljöpåverkan.

En alternativ uppdelning hade kunnat baseras på produkternas farlighet. Mängdgränserna i förslaget bedöms dock för närvarande som mer realistiska, mot bakgrund av tillgänglig information om anläggningarna i bland annat SMP. Observera att farliga ämnen fångas upp av Seveso-kraven i FMH-bilagan, som föreskriver tillståndsplikt för lagring av farliga ämnen över angivna mängder.

Begreppet ”industriell skala” förekommer i IED-direktivet (och även i IPPC-direktivet). I inledning till bilaga 1 IED anges att kommissionen ska fastställa riktlinjer för tolkning av begreppet inom den kemiska industrin. Såvitt Naturvårdsverket känner till finns ännu inga riktlinjer från kommissionen. När sådana publiceras kommer de att inarbetas i vägledningsmaterial om tillämpning av MPF. Tills vidare finns viss vägledning i Naturvårdsverkets ”Kommentarer till verksamhetsbeskrivningarna i FMH-bilagan, 2009-12-01”.

Även definition av försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, kan påverkas av kommissionens kommande riktlinjer.

Begreppet fysikalisk process som förekommer bland annat i punkten 24.110 i MPF exemplifieras delvis direkt i punkterna 24.110 B och 24.120 C (extraktion, destillation). Viss ledning finns även i Naturvårdsverkets ”Läsanvisningar till bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 2002-10-24 (blandning, lakning)”. Även ”Kommentarer till verksamhetsbeskrivningarna i FMH-bilagan, 2009-12-01” ger viss ledning, till exempel omfattas inte utspädning med vatten av redan tillverkad kemisk produkt. För läkemedel beskrivs begreppet som ”blandning av aktiv substans med andra komponenter, granulering, tablettslagning och förpackning”.

Väteperoxid är oorganiskt men omfattas av scope för BREF LVOC¹³. Sådana avvikelser kan komma att uppstå i fler BREF-dokument. Vad gäller väteperoxid har ingen hänsyn tagits till scope i BREF i denna genomgång av MPF. Istället får kopplingen av kommande BAT-slutsatser för olika delar av den kemiska industrin göras genom att i 1 kap. 2 § IUF göra en mer detaljerad hänvisning till olika bestämmelser i MPF.

¹² Best Available Techniques (BAT) Reference Document in the Large Volume Organic Chemical Industry (draft 1, april 2014)

¹³ Best Available Techniques (BAT) Reference Document in the Large Volume Organic Chemical Industry (draft 1, april 2014)

Vid framtagande av förslaget till nya punkter har avsikten varit att alla verksamheter som idag har en IPPC-kod (vilket i stort sett motsvarar nuvarande IED-punkter) i SMP också kommer att omfattas av någon bestämmelse i MPF som motsvarar IED-punkterna.

Förslagen i 12 kap. innebär i några fall att fler verksamheter nu kommer att omfattas av industriutsläppsbestämmelserna. Detta medför bland annat att BAT-slutsatser gäller för verksamheten, att statusrapport ska upprättas och att periodiska kontroller av mark och grundvatten ska ske. Detta är nödvändigt för en korrekt implementering av IED.

5.11.2 Bakgrund och analys

Kopplingen mellan bestämmelserna i nuvarande MPF och IED är mycket komplicerad och svårtolkad.

- 12 kap. 1 § (24.10 A) motsvarar 19 punkter i bilaga 1 IED, punkt 4.1a-k, 4.2a-e, 4.4, 4.5 och 4.6.
- 12 kap. 2 § (24.20 B) motsvarar 14 punkter i bilaga 1 IED, punkt 4.1a-k, 4.4, 4, 5 och 4.6.
- 12 kap. 3 § (24.40 B) motsvarar 11 punkter i bilaga 1 IED punkt 4.1a-k.
- 12 kap. 4 § 1 (24.50 B) är inte uppräknad i 1 kap. 2 § IUF fast den borde vara det. Denna paragraf motsvarar punkt 4.1b och 4.1h, bilaga 1 IED. Dessutom har inte paragrafens punkt 2 någon koppling till IED. Därför föreslår vi att 12 kap. 4 § 1 ersätts av två nya paragrafer genom att 12 kap. 4 § 2 separeras från bestämmelsen och flyttas till en egen paragraf.
- 12 kap. 5 § (24.60 B) motsvarar sex punkter i bilaga 1 IED, 4.2a-e och 4.3. Idag omfattas inte denna bestämmelse av IUF.

För att få bestämmelser som enbart innehåller verksamhetsbeskrivningar motsvarande en punkt i bilaga 1 IED, bör ovanstående bestämmelser (12 kap. 1-5§§) delas upp i 40 separata paragrafer som motsvarar 4.1-4-6 i bilaga 1 IED. Dessutom behövs en bestämmelse som inte har någon koppling till IED. Att det behövs så många bestämmelser beror på att både A- och B-nivå behövs för respektive process. Om inte dessa bestämmelser delas upp på det sätt som föreslås finns en risk att samma bestämmelse får slutsatser om bästa tillgängliga teknik i olika revideringar (i olika BREF-dokument) vilket gör det svårt att tydliggöra vilka verksamheter som bör omfattas av kraven i 2 kap. IUF.

I bilaga 1 IED finns för punkterna 4.1 och 4.2, om tillverkning av organiska respektive oorganiska kemikalier, punktlistor med tillverkning av specificerade kemikalier. Listorna föregås av ordet ”såsom”. I vårt förslag finns ingen samlande rubrik för de paragrafer som motsvarar bilagans 4.1 och 4.2. Därmed finns inte ordet ”såsom” med. Möjligen skulle det kunna medföra att tillverkning av andra organiska och oorganiska kemikalier än de i IED uppräknade felaktigt skulle exkluderas från tillståndsplikten, och därmed även från kraven enligt IUF. Vid en

genomgång av samtliga verksamheter i SMP kan vi dock inte se att någon verksamhet undantas från prövningsplikten på detta sätt.

I underpunkterna i 4.1 och 4.2 i bilaga 1 IED förekommer i flera fall exemplifieringar av kemikalier som omfattas av respektive punkt. I vårt förslag har vi inte tagit med dessa exempel. Syftet är att öka tydligheten i paragraferna, då exemplen i bilaga 1 inte genomgående är uttömmande och dessutom uttrycks på olika sätt (begreppen växlar mellan ”särskilt” och ”till exempel”). Paragraferna i MPF blir därmed också kortare och överensstämmer bättre med paragrafer i andra kapitel. Exempel bör istället finnas med i vägledningen.

5.11.3 Förslag utifrån punkterna 4.1-4.6, bilaga 1 IED

Nuvarande 12 kap. 1 – 5 §§ MPF (förutom 12 kap. 4 § 2 som redovisas i efterföljande avsnitt 5.11.4) ersätts av nedan angivna bestämmelser i paragraferna 1-43 §§. Förslagen beskrivs mer i detalj i avsnittet nedan. På några ställen är det luckor i numreringen av paragraferna. Dessa luckor kommer att fyllas med bestämmelser som föreslås i nästkommande avsnitt.

Förutom nya paragrafer föreslår vi också att några nya underrubriker införs, för att göra kapitlet mer lättläst. Rubrikerna som föreslås är ”organiska kemikalier” för 1-22 §§, ”oorganiska kemikalier” för 23-32 §§, ”gödselmedel” för 33-34, ”växtskyddsmedel och biocider” för 35-37 §§, ”läkemedel för 38-41 §§, ”sprängämnen” för 42-43 §§ samt ”övrig kemisk tillverkning” som då omfattar 44-47 §§.

Eftersom det blir omfattande förändringar av hela 12 kap. föreslås också nya verksamhetskoder. Det har här inte varit möjligt att ta hänsyn till att befintliga koder inte ska föreslås för ny verksamhetsbeskrivning utan en del befintliga koder har tyvärr nu hamnat på en helt ny typ av verksamhetsbeskrivning. Detta medför initialt en del merarbete för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare eftersom verksamheter behöver bedömas och klassas om efter en ny verksamhetskod.

5.11.3.1 FÖRSLAG PUNKT 4.1A, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Organiska kemikalier	
12:1 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.01-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka enkla kolväten med en produktionsmängd som överstiger 20 000 ton per kalenderår.	4.1a
12:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.02-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka enkla kolväten med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.1a

5.11.3.2 KONSEKVENSER

Verksamheterna delas upp på A-nivå, för en produktionsmängd som överstiger 20 000 ton per kalenderår, och B-nivå för en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår. Enligt SMP (februari 2015) finns det nio verksamheter som är klassade enligt bilaga 1 IED, pkt 4.1a. Av dessa är sju stycken klassade som 24.10 A, en som 24.60 B (likvidation beslutad 2013) och en som 24.110 B. Att vi skapar två nya paragrafer medför att två av de sju verksamheterna som är klassade enligt verksamhetskod 24.10 A istället hamnar på B-nivån.

För de två verksamheter som hamnar på B-nivå innebär det att de får en annan prövningsmyndighet samt möjligen en lägre prövnings- och tillsynsavgift. För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats för att klassa om dessa verksamheter enligt rätt paragraf och verksamhetskod. För prövningsmyndigheten eller miljöskyddet bedöms inte detta medföra några konsekvenser, enbart ett förtydligande.

5.11.3.3 FÖRSLAG PUNKT 4.1B, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Organiska kemikalier	
12:3 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.03-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka syrenehållande organiska föreningar med en produktionsmängd som överstiger 20 000 ton per kalenderår.	4.1b
12:4 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.04-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka syrenehållande organiska föreningar med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.1b

5.11.3.4 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det 17 verksamheter som är klassade enligt bilaga 1 IED, punkt 4.1b. Av dessa är 16 stycken klassade som 24.10 A och en som 24.60 B (förmodat nedlagd). Av de 16 verksamheterna kommer sex att hamna på B-nivå när vi väljer att sätta en gräns på mer än 20 000 ton för A-nivå. Av dessa sex bör två stycken klassas enligt bilaga 1 IED, punkt 4.5, eftersom de producerar läkemedel. För de fyra verksamheterna i 4.1b som hamnar på B-nivå innebär det att de får en annan prövningsmyndighet och möjligen en lägre prövnings- och tillsynsavgift.

Utöver detta finns fyra verksamhetsutövare som tillverkar RME (rapsmetylester = biodiesel) och som är klassade i 12 kap. 3 § 3 (24.40 B). En av dessa flyttas från B-nivå till A-nivå (tillståndsgiven mängd på 100 000 ton) medan två är kvar på B-nivå (tillståndsgiven mängd på 900 respektive 10 000 ton) och en är nedlagd. Det innebär att den som hamnar på A-nivå får en högre prövnings- och tillsynsavgift samt en ny prövningsmyndighet.

Den anläggning som tillverkar bränsleetanol och som är klassad i 12 kap. 4 § 1a kommer dels att bli IED-klassad (vilket den redan borde ha varit), dels gå från B- till A-nivå. Deras tillverkning beskrivs i BREF LVOC (bioetanol).

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats för att klassa om dessa verksamheter enligt rätt paragraf.

För prövningsmyndigheten bedömer Naturvårdsverket att det sammantaget inte blir några konsekvenser. Det blir inte heller några konsekvenser för miljöskyddet på grund av ändrad prövningsnivå. Däremot kan kraven som följer av IED medföra krav om ytterligare miljöskyddsåtgärder.

5.11.3.5 FÖRSLAG PUNKT 4.1C, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Organiska kemikalier	
12:5 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.05-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka svavelinnehållande organiska föreningar med en produktionsmängd som överstiger 20 000 ton per kalenderår.	4.1c
12:6 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.06-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka svavelinnehållande organiska föreningar med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.1c

5.11.3.6 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det inga verksamheter som är klassade enligt punkt 4.1c, bilaga 1 IED. Naturvårdsverket bedömer att det vare sig blir några konsekvenser för verksamhetsutövare, tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.7 FÖRSLAG PUNKT 4.1D, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
12:7 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.07-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka kväveinnehållande organiska föreningar med en produktionsmängd som överstiger 20 000 ton per kalenderår.	4.1d
12:8 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.08-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka kväveinnehållande organiska föreningar med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.1d

5.11.3.8 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det tre verksamheter som är klassade enligt punkt 4.1d, bilaga 1 IED. Av dessa är två stycken klassade som 24.40 B och en som 24.10 A. En av de tre verksamheterna som är klassad i 24.40 B, med tidigare IPPC-klassning 4.1d, bör klassas om till 4.1h (basplaster) och 4.1k (ytaktiva ämnen). Detta medför ingen ändring av provningsnivån, eftersom mängdgränsen är densamma i dessa punkter. Inte heller för de två övriga verksamheter som klassas in i denna nya föreslagna bestämmelse blir det någon förändring av provningsnivån.

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats för att klassa om dessa verksamheter. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några konsekvenser för tillsynsmyndigheter, provningsmyndigheter eller för miljöskyddet.

5.11.3.9 FÖRSLAG PUNKT 4.1E, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Organiska kemikalier	
12:9 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.09-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka fosforinnehållande organiska föreningar med en produktionsmängd som överstiger 20 000 ton per kalenderår.	4.1e
12:10 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.10-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka fosforinnehållande organiska föreningar med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.1e

5.11.3.10 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det inga verksamheter som är klassade enligt punkt 4.1e, bilaga 1 IED. Naturvårdsverket gör därför bedömningen att det inte blir några konsekvenser för vare sig verksamhetsutövare, tillsynsmyndighet, provningsmyndighet eller miljöskyddet.

5.11.3.11 FÖRSLAG PUNKT 4.1F, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Organiska kemikalier	
12:11 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.11-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka halogenerade kolväten med en produktionsmängd som överstiger 20 000 ton per kalenderår.	4.1f
12:12 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.12-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka halogenerade kolväten med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.1f

5.11.3.12 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det inga verksamheter som är klassade enligt punkt 4.1f, bilaga 1 IED. Naturvårdsverket bedömer att det finns en verksamhet som utöver sin nuvarande klassning bör klassas in i denna bestämmelse. Prövningsnivån ändras dock inte. För utövaren kan det faktum att verksamheten kommer att omfattas av flera bestämmelser i MPF medföra extra kostnader, i form av högre prövnings- och tillsynsavgifter.¹⁴

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats att klassa om denna verksamhet så att den klassas enligt rätt paragraf och verksamhetskod. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.13 FÖRSLAG PUNKT 4.1G, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Organiska kemikalier	
12:13 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.13-i gäller för anläggning för att genom kemisk och biologisk reaktion i industriell skala tillverka metallorganiska föreningar med en produktionsmängd som överstiger 20 000 ton per kalenderår.	4.1g
12:14 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.14-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka metallorganiska föreningar med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.1g

5.11.3.14 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det en verksamhet som är klassad enligt punkt 4.1g, bilaga 1 IED, och 12 kap. 1 § MPF (verksamhetskod 24.10 A). Denna flyttas från A-nivå till B-nivå. Naturvårdsverket bedömer att det finns ytterligare en verksamhet som bör klassas in i denna bestämmelse utöver sin nuvarande klassning men prövningsnivån ändras inte. För utövaren kan det faktum att verksamheten kommer att omfattas av flera bestämmelser i MPF medföra extra kostnader, i form av högre prövnings- och tillsynsavgifter.

Naturvårdsverket bedömer att det blir en initial engångsinsats för tillsynsmyndigheten att klassa om verksamheterna. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några större konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter eller prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

¹⁴ Enligt FAPT ska endast ett belopp inom varje verksamhetsgrupp ingå i beräkningen av prövnings- och tillsynsavgiften.

5.11.3.15 FÖRSLAG PUNKT 4.1H, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Organiska kemikalier	
12:15 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.15-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka plaster med en produktionsmängd som överstiger 20 000 ton per kalenderår.	4.1h
12:16 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.16-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka plaster med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.1h

5.11.3.16 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det nio verksamheter som är klassade enligt bilaga 1 IED, punkt 4.1h. Av dessa är tre stycken klassade enligt 3 § MPF (24.40 B), och resterande sex enligt 1 § (24.10 A). Av de sex som är klassade enligt 1 § har en verksamhet upphört under 2014 (ansökt om återkallelse av tillstånd). Av de kvarvarande åtta flyttas en från A- till B-nivå (tillståndsgiven mängd på 2 600 ton) och två från B till A. (En av de två bör redan idag klassas som A, på grund av tillverkning av polymer, som regleras i 24.10 A). En ändrad prövningsnivå innebär att verksamheten får en annan prövningsmyndighet och en ändrad prövnings- och tillsynsavgift.

Naturvårdsverket bedömer att det finns ytterligare en verksamhet som bör klassas in i denna bestämmelse. För denna ändras prövningsnivån från A till B. Denna verksamhet räknas idag in under punkt 4.2, bilaga 1 IED, se nedan.

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats att klassa om dessa verksamheter enligt rätt paragraf och verksamhetskod. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några större konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.17 FÖRSLAG PUNKT 4.1I, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Organiska kemikalier	
12:17 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.17-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka syntetgummi med en produktionsmängd som överstiger 20 000 ton per kalenderår.	4.1i
12:18 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.18-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka syntetgummi med en t produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.1i

5.11.3.18 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det inga verksamheter som är klassade enligt punkt 4.1i, bilaga 1 IED. Naturvårdsverket bedömer att det varken blir några konsekvenser för vare sig verksamhetsutövare, tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.19 FÖRSLAG PUNKT 4.1J, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Organiska kemikalier	
12:19 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.19-i gäller för anläggning för att genom kemisk-eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka färgämnen och pigment med en produktionsmängd som överstiger 20 000 ton per kalenderår.	4.1j
12:20 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.20-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka färgämnen och pigment med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.1j

5.11.3.20 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det inga verksamheter som är klassade enligt punkt 4.1j, bilaga 1 IED. Naturvårdsverket bedömer dock att två verksamheter som tillverkar pigment borde omfattas av 4.1j. De är idag klassade i en paragraf som inte har någon koppling till 4.1j, nämligen 12 kap. 9 § (24.110) respektive 29 kap. 56 § (90.450). Om dessa klassas korrekt bör de placeras här, vilket i så fall innebär stora konsekvenser för dem, eftersom det medför krav enligt IUF. En gräns på 20 000 ton per kalenderår har införts för att skilja på A- och B-nivå. De verksamheter vi har identifierat i SMP (februari 2015) kommer att fortsätta att vara på B-nivå.

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats för att klassa om dessa verksamheter enligt rätt paragraf. Enligt miljötillsynsförordningen får tillsynsmyndigheten dessutom krav om en mer reglerad tillsyn, vilket innebär en ökad arbetsbörda. Naturvårdsverket bedömer att miljöskyddet stärks eftersom verksamheter som nu är felklassade kommer att få högre krav enligt IUF, och därmed utökade miljöskyddskrav enligt en BREF.

5.11.3.21 FÖRSLAG PUNKT 4.1K, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Organiska kemikalier	
12:21 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.21-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka ytaktiva ämnen och tensider med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.	4.1k
12:22 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.22-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka ytaktiva ämnen och tensider med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.1k

5.11.3.22 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det en verksamhet som är klassad enligt punkt 4.1k, bilaga 1 IED, och nuvarande 3 § (24.40 B). Prövningsnivån för denna ändras inte. Naturvårdsverket bedömer att det finns två ytterligare verksamheter som, utöver sin nuvarande klassning, bör kopplas till punkt 4.1k, bilaga 1 IED. Inte heller dessa skulle få ändrade prövningsnivåer. Att verksamheterna kan komma att omfattas av flera bestämmelser i MPF kan medföra extra kostnader i form av högre prövnings- och tillsynsavgifter för verksamhetsutövarna.¹⁵

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats att klassa om dessa verksamheter enligt rätt paragraf. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.23 FÖRSLAG PUNKT 4.2A, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Oorganiska kemikalier	
12:23 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.23-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka gaser med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.	4.2a
12:24 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.24-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka gaser med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.2a

¹⁵ Enligt FAPT ska endast ett belopp inom varje verksamhetsgrupp ingå i beräkningen av prövnings- och tillsynsavgiften.

5.11.3.24 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det fyra verksamheter som är klassade enligt denna punkt i bilaga 1 IED-direktivet, varav tre enligt 1 § (24.10 A), och en enligt 5 § (24.60 B). En av dessa (verksamhetskod 24.10) är under avveckling. En bör klassas som 4.2c och 4.2e, då den inte tillverkar gas som slutprodukt. Den införda produktionsgränsen medför att en anläggning flyttas från B-nivå till A-nivå. Två verksamheter är klassade enbart enligt punkt 4.2, bilaga 1 IED, men de bör vara klassade enligt punkt 4.2a, bilaga 1 IED (verksamhetskod 24.60 B). För dessa verksamhetsutövare innebär ändringen inga konsekvenser. De två ytterligare verksamheter som tillverkar gas, som idag (februari 2015) är klassade enligt 5 § men saknar IPPC-kod i SMP, bör istället ha klassning enligt punkt. 4.2a, bilaga 1 IED. Den införda produktionsgränsen medför att en anläggning flyttas från B- till A-nivå. För dessa verksamheter medför det inte några andra konsekvenser eftersom de redan idag klassas enligt en paragraf som omfattas av 1 kap. 2 § IUF. Ytterligare en anläggning bör klassas som 4.2a, utöver sin nuvarande klassning, Detta kan för verksamhetsutövaren medföra extra kostnader i form av högre prövnings- och tillsynsavgifter genom att den kommer att omfattas av flera bestämmelser i MPF.¹⁶ I övrigt innebär det ingen ändring för verksamheten.

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats att klassa om dessa verksamheter enligt rätt paragraf och verksamhetskod. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.25 FÖRSLAG PUNKT 4.2B BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Oorganiska kemikalier	
12:25 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.25-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka syror med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.	4.2b
12:26 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.26-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka syror med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.2b

5.11.3.26 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det inga verksamheter som är klassade enligt punkt 4.2b, bilaga 1 IED. Tre befintliga verksamheter bör klassas här utöver sin nuvarande klassning eftersom de tillverkar syror. Detta kan för verksamhetsutövaren medföra extra kostnader i form av högre prövnings- och tillsynsavgifter genom

¹⁶ Enligt FAPT ska endast ett belopp inom varje verksamhetsgrupp ingå i beräkningen av prövnings- och tillsynsavgiften.

att verksamheten kommer att omfattas av flera bestämmelser i MPF¹⁷. I övrigt innebär det dock ingen ändring för verksamheterna.

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats för att klassa om dessa verksamheter enligt rätt paragraf. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.27 FÖRSLAG PUNKT 4.2C, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Oorganiska kemikalier	
12:27 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.27-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka baser med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.	4.2c
12:28 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.28-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka baser med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.2c

5.11.3.28 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det en verksamhet som är klassad enligt punkten 4.2c och 5 § MPF (24.60 B). Denna verksamhet bör dock klassas enligt 4.2d, bilaga 1 IED. Den införda produktionsgränsen medför att verksamheten flyttas från B- till A-nivå. Ytterligare två anläggningar bör, utöver sin nuvarande klassning, även ha en koppling till 4.2c och nu föreslagen bestämmelse. Detta kan för dessa verksamhetsutövare medföra extra kostnader i form av prövnings- och tillsynsavgifter genom att de kommer att omfattas av flera bestämmelser i MPF.¹⁸ I övrigt innebär det ingen ändring för verksamheterna.

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats för att klassa om dessa verksamheter enligt rätt paragraf och verksamhetskod. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

¹⁷ Enligt FAPT ska endast ett belopp inom varje verksamhetsgrupp ingå i beräkningen av prövnings- och tillsynsavgiften.

¹⁸ Enligt FAPT ska endast ett belopp inom varje verksamhetsgrupp ingå i beräkningen av prövnings- och tillsynsavgiften.

5.11.3.29 FÖRSLAG PUNKT 4.2D BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Oorganiska kemikalier	
12:29 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.29-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka salter med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.	4.2d
12:30 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.30-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka salter med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.2d

5.11.3.30 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det tre verksamheter som är klassade enligt 1 § MPF (24.10 A) med koppling till punkten 4.2d. Ytterligare en verksamhet är klassad enbart som 4.2, men bör vara klassad enligt 4.2d. Den införda produktionsgränsen medför att de tre första får en oförändrad prövningsnivå medan den tillkommande flyttas från B- till A-nivå. Ytterligare en verksamhet bör ha denna klassning utöver den klassning den har idag. För denna verksamhetsutövare kan detta medföra extra kostnader i form av prövnings- och tillsynsavgifter genom att den verksamheten kommer att omfattas av flera bestämmelser i MPF¹⁹. Men i övrigt innebär det ingen ändring för verksamheten.

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats för att klassa om dessa verksamheter enligt rätt paragraf. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.31 FÖRSLAG PUNKT 4.2E, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Oorganiska kemikalier	
12:31 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.31-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.	4.2e
12:32 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.32-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.2e

¹⁹ Enligt FAPT ska dock endast ett belopp inom varje verksamhetsgrupp ingå i beräkningen av prövnings- och tillsynsavgiften.

5.11.3.32 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns fyra verksamheter som är klassade enligt denna punkt, tre enligt 1 § (24.10 A) och en enligt 5 § (24.60 B). En av dessa bör istället klassas i överensstämmelse med bilaga 1 IED, punkterna 4.1b och 4.1h. Den införda produktionsgränsen medför att en av dessa fyra verksamheter får en ändrad prövningsnivå från B till A. Det finns ytterligare fem verksamheter som bör klassas in i denna punkt (två stycken i verksamhetskod 24.10 A och tre i 24.60 B). En av dessa får ändrad prövningsnivå från B till A. En ändrad prövningsnivå innebär att verksamheten får en annan prövningsmyndighet och en ändrad prövnings- och tillsynsavgift. Eftersom samtliga verksamheter ovan redan omfattas av krav enligt IUF, innebär detta inte några konsekvenser för dessa verksamheter.

Naturvårdsverket bedömer att det initialt blir ett arbete för tillsynsmyndigheten att klassa om verksamheten enligt rätt paragraf och verksamhetskod. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.33 FÖRSLAG PUNKT 4.3, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Gödselmedel	
12:33 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.33-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium (enkla eller sammansatta gödselmedel) med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.	4.3
12:34 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.34-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium (enkla eller sammansatta gödselmedel) med en produktionsmängd på maximalt 20 000 ton per kalenderår.	4.3

5.11.3.34 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det en verksamhet som är klassad enligt 1 § (24.10 A), med koppling till punkt 4.3, bilaga 1 IED. Denna bör istället klassas enligt en bestämmelse som är kopplad till punkterna 4.2d och 4.2b, bilaga 1 IED, eftersom det handlar om tillverkning av ammoniumnitrat respektive syra. Nytt tillstånd för verksamheten från 2015 omfattar kemiska produkter som inte används i gödningsmedel. Ytterligare en anläggning bör klassas här, eftersom den har tillstånd att tillverka gödningsmedel (tillverkningen har dock upphört). Den införda produktionsgränsen medför ingen ändrad prövningsnivå. Båda omfattas redan idag av krav enligt IUF vilket innebär att det i detta avseende inte blir några konsekvenser för dessa verksamheter.

Naturvårdsverket bedömer att det initialt blir ett arbete för tillsynsmyndigheten att klassa om verksamheterna enligt rätt paragraf. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.35 FÖRSLAG PUNKT 4.4, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Växtskyddsmedel och biocider	
12:35 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.35-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka växtskyddsmedel eller biocider med en produktionsmängd på mer än 1 000 ton per kalenderår.	4.4
12:36 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.36-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka växtskyddsmedel eller biocider med en produktionsmängd på maximalt 1 000 ton per kalenderår.	4.4

5.11.3.36 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns inga verksamheter med klassning kopplad till punkt 4.4, bilaga 1 IED. Naturvårdsverket bedömer därför att det inte blir några konsekvenser för vare sig verksamhetsutövare, tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.37 FÖRSLAG PUNKT 4.5, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Läkemedel	
12:38 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.38-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka läkemedel, även mellanprodukter med en produktionsmängd på mer än 1 000 ton per kalenderår.	4.5
12:39 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.39-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka läkemedel, även mellanprodukter med en n produktionsmängd på maximalt 1 000 ton per kalenderår.	4.5

5.11.3.38 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det fem verksamheter som är klassade enligt 1 § (24.10 A) och med koppling till punkten 4.5, bilaga 1 IED. Det finns fem verksamheter som är klassade enligt samma IED-punkt men i 2 § (24.20 B), och i 9 § (24.110 B). Av dessa blir två A-verksamheter nedflyttade till B-nivå medan fyra

flyttas från B- till A-nivå (varav två troligen inte bör vara kopplade till punkt 4.5, bilaga 1 IED, eftersom de enbart har fysikaliska processer). De som flyttas till A-nivå får högre prövnings- och tillsynsavgift samt en annan prövningsmyndighet. De som flyttas ner till B-nivå får lägre prövnings- och tillsynsavgift och en annan prövningsmyndighet. Den verksamhet som klassas enligt 9 § (24.110 B) kommer med förslaget att omfattas av kraven i IUF.

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats för att klassa om dessa verksamheter enligt rätt paragraf och verksamhetskod. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det sammantaget inte blir några konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.3.39 FÖRSLAG PUNKT 4.6, BILAGA 1 IED

Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Sprängämnen	
12.42 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.42-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka sprängämnen med en produktionsmängd på mer än 1 000 ton per kalenderår.	4.6
12.43 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.43-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka sprängämnen med en produktionsmängd på maximalt 1 000 ton per kalenderår.	4.6

5.11.3.40 KONSEKVENSER

Enligt SMP (februari 2015) finns det två verksamheter som är kopplade till punkten 4.6, bilaga 1 IED, och klassade enligt 1 § (24.10 A) respektive 9 § och 5 § (24.110 B och 24.60 B). Den verksamhet som idag är B-nivåklassad flyttas till A-nivå. Den får därmed högre prövnings- och tillsynsavgift samt en annan prövningsmyndighet.

För tillsynsmyndigheten blir det en initial engångsinsats för att klassa om dessa verksamheter enligt rätt paragraf och verksamhetskod. I övrigt bedömer Naturvårdsverket att det inte blir några konsekvenser för vare sig tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet.

5.11.4 12 kap. 4 § MPF

12 kap. 4 § 1 är kopplad till IED medan bestämmelsens punkt 2 inte är det. Därför behöver denna bestämmelse delas på två paragrafer. IED-delen av bestämmelsen går, som redan nämnts, in under punkt 4.1b, bilaga 1 IED, se avsnitt 5.11.3. Den del som inte omfattas av IED passar bäst in under den föreslagna rubriken ”Växtskyddsmedel och biocider” och vi föreslår därför att en ny paragraf placeras där, efter de två andra paragraferna.

5.11.4.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Det finns idag (februari 2015) inga anläggningar i denna bestämmelse (12 kap. 4 § 2 och verksamhetskod 24.50 B). 4 § 1 föreslås flyttats till de paragrafer i MPF som kopplar till punkt 4.1b, bilaga 1 IED (se avsnitt 5.11.3).

5.11.4.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
-	Växtskyddsmedel och biocider	
12:4 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.50 gäller för anläggning för tillverkning i industriell skala 1. genom biosyntetiska reaktioner av a) alkohol för bränsle eller andra tekniska ändamål, b) organiska syror, eller c) biopolymerer, eller 2. av biotekniska organismer för bekämpningsändamål.	12:37 Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.37 gäller för anläggning för tillverkning i industriell skala av biotekniska organismer för bekämpningsändamål.	-

5.11.4.3 KONSEKVENSER

Naturvårdsverket bedömer att det inte blir några konsekvenser för tillsynsmyndigheter, prövningsmyndigheter eller miljöskyddet, eftersom bestämmelsen inte ändras.

5.11.5 12 kap. 14 § MPF

För att skapa mer systematik i MPF föreslås att 12 kap. 14 § (24.160 B) som omfattas av 1 kap. 2 § IUF och som avser tillverkning i ugn av mer än 12 500 ton magnesiumoxid, flyttas till 14 kap. MPF som föreslås byta namn till ”Mineraliska produkter”. Bestämmelsen passar bättre där utifrån bilaga 1 IED.

5.11.5.1 BAKGRUND, ANALYS OCH FÖRSLAG

Se bakgrund och analys för 12 kap. 14 § i nästkommande avsnitt ”14 kap. MPF - Icke-metalliska mineraliska produkter” (avsnitt 5.12.10), där förslag finns om ny bestämmelse.

5.11.5.2 KONSEKVENSER

Förslaget medför sannolikt inga konsekvenser, eftersom det i SMP (februari 2015) inte finns några verksamheter registrerade enligt 12 kap. 14 § (24.160 B).

5.11.6 Allmänt om förslag 12 kap. 6-13 §§ MPF (omfattas ej av IED)

Vid genomgången av 12 kap. MPF har även övriga bestämmelser som inte är industriutsläppsverksamheter (12 kap. 6-13 §§) setts över bland annat till följd av tidi-

gare inkomna synpunkter från verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter. Bestämmelserna rör i huvudsak tillverkning genom fysikaliska processer. I vissa fall omfattas även tillverkning genom kemiska och biologiska reaktioner, men då i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala. Endast mindre förändringar och justeringar föreslås för 6-9 §§. När det gäller nuvarande 12 kap. 8 § (tillverkning mineralfiber) föreslår vi att den flyttas till 14 kap. som omfattar mineraliska produkter. Avseende bestämmelserna i 10-13 §§ föreslås inga förändringar mer än paragrafnumreringen, samt vissa justeringar i ordningsföljd med mera liknande.

5.11.7 12 kap. 6 och 7 §§ MPF

Vi föreslår att 12 kap. 6 § (24.81 C) tas bort. Dessa verksamheter kommer istället att omfattas av den mer generella bestämmelsen i 12 kap. 7 § (24.90 C).

5.11.7.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Paragraf 12 kap. 6 § bedöms täckas helt av 7 §. Det bedöms tillräckligt att ha en mer generell bestämmelse som avser tillverkning av organiska eller oorganiska ämnen genom kemiska eller biologiska reaktioner, det vill säga 12 kap. 7 §. Eftersom bestämmelsen inte direkt kan hänföras till någon av de övriga föreslagna underrubrikerna föreslås en ny rubrik, nämligen ”Övrig kemisk tillverkning”.

5.11.7.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
-	Övrig kemisk tillverkning
12:6 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 24.81 gäller för anläggning för att genom kemiska reaktioner yrkesmässigt tillverka bränsle ur vegetabilisk eller animalisk olja i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.	-
12:7 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 24.90 gäller för anläggning för att genom kemiska eller biologiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.	12:44 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 24.44 gäller för anläggning för att genom kemiska eller biologiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.

5.11.7.3 KONSEKVENSER

Förslaget medför sannolikt inga konsekvenser, eftersom sammanslagningen omfattar punkter med samma prövningsnivå.

5.11.8 12 kap. 8 § MPF

För att skapa mer systematik i MPF föreslås bestämmelsen 12 kap. 8 § MPF (verksamhetskod 24.100 C), som avser tillverkning av konstgjorda mineralfiber, att flyttas till 14 kap. MPF som föreslås byta namn till ”Mineraliska produkter”.

5.11.8.1 BAKGRUND, ANALYS OCH FÖRSLAG

Se bakgrund och analys för 12 kap. 8 § i nästkommande avsnitt ”14 kap. MPF - Icke-metalliska mineraliska produkter” (avsnitt 5.12.9), där förslag finns om ny bestämmelse.

5.11.8.2 KONSEKVENSER

Förslaget medför sannolikt inga konsekvenser, eftersom flytten inte ändrar prövningsnivån och inte heller verksamhetskod.

5.11.9 12 kap. 9 § MPF

I 12 kap. 9 § (24.110 B), undantagspunkt 1, föreslås att texten ”används eller” tas bort. Syftet är att undantaget ska omfatta sådana verksamheter där farliga ämnen används i produkten i så små mängder att produkten i sig inte blir faroklassad. Det betyder att undantaget gäller även om man tillsätter små mängder farliga ämnen till produkten, så länge slutprodukten inte klassas som farlig.

Förutom borttagandet av ovanstående ord föreslås ett tillägg i undantagspunkt 1 som hänvisar till förordning (EG) nr 1272/2008. Detta förklaras närmare i denna redovisnings avsnitt 10, ”CLP-förordningen och miljöprövningsförordningen”.

Även denna paragraf föreslås få ny numrering och verksamhetskod samt en placering under den nya föreslagna underrubriken ”Övrig kemisk tillverkning”.

5.11.9.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Förslaget innebär att fler verksamheter, med en produktion under 100 ton, omfattas av undantaget och därmed inte är tillståndspliktiga. De ytterligare verksamheter som med denna ändring omfattas av undantaget är de vars produkter inte är faroklassade, även om använda tillsatser kan vara det. De verksamheter som undantas på detta sätt blir istället anmälningspliktiga enligt den föreslagna 12 kap. 46 §.

De undantag från tillståndsplikten som anges i punkten har tolkats och tillämpats på olika sätt. Hur de ska tillämpas har dock klargjorts i en dom från Mark- och miljödomstolen i Växjö, 2013-05-29, Mål nr M 2659-12. Av domen framgår att det är tillräckligt att någon av undantagspunkterna är tillämplig för att undantag ska gälla.

Beträffande 12 kap. 9 §, undantagspunkterna 2 och 3 så kan de angivna undantagsmängderna för färg respektive rengöringsmedel ifrågasättas. Med dessa undantag kan tillverkare framställa 1000 respektive 2000 ton produkter som kan vara klassade som farliga vilket inte överensstämmer med undantagspunkt 1. En möjlighet är att ta bort undantagspunkten 2 och 3, och låta punkten 1 gälla även för dessa produkter. Konsekvensen av detta kan dock för närvarande inte bedömas

eftersom sammanställd information om C-verksamheter är begränsad. Därför lämnas inget sådant förslag i nuläget.

Pulver omfattas inte av 9 § (24.110 B) men fångas idag upp i 24.120 C. En ändring som innebär att även pulver omfattas av tillståndsplikt i 24.110 B skulle kunna vara miljömässigt motiverad, men konsekvenserna är svårbedömda av samma skäl som ovan.

5.11.9.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
-	Övrig kemisk tillverkning	
<p>12:9 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.110 gäller för anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition. <p>Tillståndsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionsstoxisk" eller "miljöfarlig", 2. tillverkning av färg eller lack, om tillverkningen uppgår till högst 1 000 ton per kalenderår, 3. tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår, 4. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillat- 	<p>12:45 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.45 gäller för anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition. <p>Tillståndsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte <i>tillverkas</i> någon kemisk produkt som, enligt förordning (EG) nr 1272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "Acute tox. 1", "Acute tox. 2", "Acute tox. 3", "STOT SE 1", "STOT RE 1", "Skin Corr. 1A", "Skin Corr. 1B", "Skin Corr. 1C", "Carc. 1A", "Carc. 1B", "Carc. 2", "Muta. 1A", "Muta. 1B", "Muta. 2", "Repr. 1A", "Repr. 1B", "Repr. 2", "Aquatic Acute 1", "Aquatic Chronic 1", "Aquatic Chronic 2", "Aquatic Chronic 3", "Aquatic Chronic 4" eller "Ozone". 2. tillverkning av färg eller lack, om tillverkningen uppgår till högst 1 000 ton per kalenderår, 3. tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen 	-

ion, eller 5. verksamhet som är tillståndspiktig enligt 19 kap. 2 §.	uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår, 4. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller 5. verksamhet som är tillståndspiktig enligt 19 kap. 2 §.	
---	---	--

5.11.9.3 KONSEKVENSER

I SMP finns (februari 2015) 128 verksamheter som är klassade (endast huvudbranschkod) enligt 9 §, verksamhetskod 24.110 B. Genom förslaget kommer ett antal verksamheter att omfattas av anmälningsplikt istället för tillståndspikt, hur många är inte möjligt att ange. Detta minskar verksamheternas kostnader för tillståndsprövning, miljörapportering med mera. Tillsynsansvaret för dessa verksamheter flyttas från länsstyrelsen till kommunen om inte ansvaret för tillsynen över dessa idag tillståndspiktiga verksamheter redan har överlåtits till kommunen.

5.11.10 12 kap. 10-13 §§ MPF

För nedanstående paragrafer föreslås inga andra ändringar än numrering samt placering av bestämmelserna.

Nuvarande 10-11 §§ föreslås placeras under rubriken ”Övrig kemisk tillverkning” medan bestämmelserna i 12-13 §§ föreslås placeras under rubriken ”Läkemedel”.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
-	Övrig kemisk tillverkning
12:10 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 24.120 gäller för anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material, 2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspiktig enligt 9 §, 3. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspiktig enligt 9 §, 4. mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation, eller 5. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspiktig enligt 9 §.	12:46 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 24.46 gäller för anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material, 2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspiktig enligt 45 §, 3. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspiktig enligt 45 § 4. mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation eller 5. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspiktig enligt 45 §. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspiktig enligt 19 kap. 2 §.

Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 §.	
12:11 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 24.130 gäller för anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. sprängämnen, 2. pyrotekniska artiklar, 3. ammunition, 4. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, 5. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, eller 6. andra kemiska produkter.	12:47 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 24.47 gäller för anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. sprängämnen, 2. pyrotekniska artiklar, 3. ammunition, 4. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, 5. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, eller 6. andra kemiska produkter.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
-	Läkemedel
12:12 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 24.140 gäller för anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningsplikten gäller inte 1. apotek och sjukhus, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 §.	12:40 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 24.40 gäller för anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningsplikten gäller inte 1. apotek och sjukhus, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 §.
12:13 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 24.150 gäller för anläggning för behandling av mellanprodukter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 1–12 §§.	12:41 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 24.41 gäller för anläggning för behandling av mellanprodukter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 1–40 eller 42–47 §§.

5.11.11 Sammanfattning konsekvenser 12 kap. MPF

Den huvudsakliga konsekvensen av förslaget för verksamheter som tillverkar kemiska produkter bedöms vara att ytterligare verksamheter, helt i enlighet med IED, kommer att omfattas av industriutsläppsbestämmelserna. Som framgår av tabellen nedan har fyra sådana verksamheter identifierats. Dessa finns inom tillverkning av bränsleetanol och läkemedel (en verksamhet vardera) och inom tillverkning av färgämnen och pigment (två verksamheter). Beträffande betydelsen av detta, se avsnitt 15.1.

Därutöver byter ett antal verksamheter provningsnivå, 15 stycken går från B- till A-nivå, och nästan lika många från A till B. För den enskilda verksamheten som flyttas upp i provningsnivå blir det vissa konsekvenser, se avsnitt 15.1 Ett område

med flera sådana verksamheter är tillverkning av läkemedel, där fyra verksamheter får ändrad prövningsnivå från B till A.

För tillsynsmyndigheterna innebär förslaget ett ökat arbete med att bedriva IED-tillsyn vid ytterligare fyra verksamheter, och att omklassificera ett åttiotal verksamheter som får en ny verksamhetskod. Flera av dessa kan behöva ett nytt klassför vilken prövnings- och tillsynsavgift de ska betala.

Förslaget bedöms ha begränsad inverkan på miljöskyddet, även om det kan antas stärkas i de fall där ytterligare verksamheter kommer att omfattas av industriutsläppsbestämmelserna.

Tabell 17. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 12 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
226	Ca 80 ^{xxx}	A → B: 12 B → A: 15 B → C: ? (avser v-kod 24.110 B) C → A/B: 0	+ 4 (94 fn ^x)

^x Enligt SMP, huvudverksamhet (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

^{xxx} Exklusive de som flyttas från B-nivå till C-nivå på grund av föreslagen ändring nuvarande 9 § (24.110 B).

5.12 14 kap. MPF - Icke-metalliska mineraliska produkter

5.12.1 Anpassning till IED

Kap. 14 MPF bör anpassas så att berörda bestämmelser får ett tydligare 1:1 förhållande till deras motsvarande punkter i bilaga 1 IED. Detta genomförs i förslaget dels genom textjusteringar, dels genom uppdelning av nuvarande bestämmelser. För att öka tydlighet mellan de bestämmelser som omfattas av 1 kap. 2 § IUF, och de som inte gör det, föreslår Naturvårdsverket att spannet (övre och nedre tröskelvärden) för kapaciteten eller produktionsmängden inom vilken bestämmelsen gäller alltid ska anges, när så kan motiveras. Så bör ske i de fall då flera bestämmelser beskriver samma process men där endast enstaka bestämmelser leder till krav enligt IUF. Övre och nedre tröskelvärden i bestämmelserna minskar risken för felklassning. Dessutom kan många av de undantag som idag anges i bestämmelserna tas bort. Vi föreslår även att man inför tröskelvärden för dygnsproduktion som komplement till årsvärden för att skapa tydlighet mot bilaga 1 IED. Bestämmelserna kommer alltså att innehålla tröskelvärden i form av både korttids- och långtidsvärden.

Dessutom flyttas två bestämmelser från 12 kap. till 14 kap. för att få en bättre systematik, då dessa bestämmelser rör mineraliska produkter (mineralfibrer respektive magnesiumoxid). Även en delmängd av 4 kap. 16 § MPF flyttas enligt förslaget till 14 kap. För att detta ska vara möjligt krävs att rubriken för 14 kap. ändras till ”Mineraliska produkter”.

5.12.1.1 FÖRSLAG NY RUBRIK 14 KAP. MPF

För att förtydliga reglerna i MPF föreslås att rubriken i 14 kap. byts till ”Mineraliska produkter” istället för ”Icke-metalliska mineraliska produkter”. Skälen redovisas i avsnittet ovan.

5.12.2 14 kap. 1 § MPF

5.12.2.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Den nuvarande bestämmelsen 14 kap.1 § motsvarar två olika punkter i bilaga 1 IED, punkt 3.3 och 3.4. För att få bestämmelser som enbart innehåller verksamhetsbeskrivningar motsvarande en punkt i bilaga 1 IED, behöver bestämmelsen delas på två. Annars föreligger risk att samma bestämmelse får slutsatser om bästa tillgängliga teknik i olika revideringar (i olika BREFar) vilket medför svårigheter med att tydliggöra vilka verksamheter som bör omfattas av kraven i 2 kap. IUF. Naturvårdsverket föreslår att man i enlighet med beskrivning i bilaga 1 IED, även anger dygnsvärden.

5.12.2.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Glas, glasvaror och keramiska produkter	Glas, glasvaror och keramiska produkter	
14:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.10 gäller för anläggning för 1. tillverkning av mer än 5 000 ton glas eller glasfiber per kalenderår, eller 2. smältning av mer än 5 000 ton mineraler per kalenderår, inklusive tillverkning av mineralull	14:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.05-i gäller för anläggning för tillverkning av <i>glas inklusive glasfiber med smältning av mer än 20 ton per dygn eller 5 000 ton per kalenderår.</i>	3.3
	14:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.10-i gäller för anläggning för smältning av mineraler, inklusive tillverkning av mineralull, med en smältning som överstiger 20 ton per dygn eller 5 000 ton per kalenderår.	3.4

5.12.2.3 KONSEKVENSER

I sak ändras inte verksamhetsbeskrivningarna (de separeras endast i två delar) och inte heller mängdnivåerna och därför bör inte antalet verksamheter som berörs förändras. Däremot kommer verksamheterna att behöva bli omklassificerade enligt de nya föreslagna bestämmelserna, det vill säga byta verksamhetskod. För tillsynsmyndigheten innebär de nya förslagen en initial engångsinsats med omklassificering av berörda verksamheter. I nuläget omfattas fyra verksamheter av 1 §.

5.12.3 14 kap. 2-4 §§ MPF

På grund av ovanstående förslag till ny paragraf behöver efterföljande paragrafer få ny numrering. I övrigt föreslås inga förändringar.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Glas, glasvaror och keramiska produkter	Glas, glasvaror och keramiska produkter
14:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.20 gäller för anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 5 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 500 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.	14:3 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.20 gäller för anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 5 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 500 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
14:3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.30 gäller för anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.	14:4 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.30 gäller för anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1, 2 eller 3 §.
14:4 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.40 gäller för anläggning för tillverkning av glasfiber, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 §.	14:5 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.40 gäller för anläggning för tillverkning av glasfiber, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 §.

5.12.4 14 kap. 5 § MPF

5.12.4.1 BAKGRUND OCH ANALYS

I punkt 3.5 i bilaga 1 IED, som motsvaras av 14 kap. 5 §, är verksamhetsbeskrivningen i IED mer specificerad än den är i 5 §. För att det inte ska finnas några skillnader mellan IED och bestämmelsen i MPF, anser Naturvårdsverket att texten i 5 § bör ändras så att den överensstämmer med den i bilaga 1 IED. Naturvårdsverket föreslår även att man likt bilaga 1 IED, anger mängd för dygnsproduktionen, men att man även behåller tröskelvärdet för årsproduktionen. Naturvårdsverket har också identifierat att årsproduktionen inte är korrekt beräknad och föreslår därför en justering. Ingen av de identifierade verksamhetsutövare som omfattas av bestämmelsen i 14 kap. 5 § kommer att påverkas av denna justering som dock anses nödvändig för att i framtiden inte riskera en överimplementering av IED.

På grund av ovanstående förslag till ny paragraf behöver även 14 kap. 5 § ändra numrering.

5.12.4.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	<i>Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag</i>
Glas, glasvaror och keramiska produkter	Glas, glasvaror och keramiska produkter	
14:5 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.50 gäller för anläggning för att genom bränning 1. tillverka mer än 18 500 ton keramiska produkter per kalenderår, eller 2. tillverka keramiska produkter med en ugnskapacitet som överstiger fyra kubikmeter och med en satsningsdensitet som överstiger 300 kilogram per kubikmeter.	14:6 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.50-i gäller för anläggning för att <i>tillverka keramiska produkter genom bränning, särskilt takpannor, tegel, eldfast sten, kakel, stengods eller porslin, med en</i> 1. <i>produktion på mer än 75 ton per dygn eller 18 750 ton per kalenderår, eller</i> 2. ugnskapacitet som överstiger fyra kubikmeter och med en satsningsdensitet som överstiger 300 kilogram per kubikmeter.	3.5

5.12.4.3 KONSEKVENSER

Eftersom justeringen av tröskelvärdet för årsproduktionen är en ökning av gränsen för vilka verksamheter som omfattas, skulle det kunna föreligga en risk att verksamheter som i nuläget omfattas av bestämmelsen, inte skulle göra det med förslaget. Förslaget är dock i linje med de krav som IED ställer och det är en överimplementering om dagens regler kvarstår. Vid granskningen av de fyra verksamhetsutövare som omfattas av denna bestämmelse så bör ingen av dem beröras av föränd-

ringarna. För tillsynsmyndigheterna föreligger risk för att det behövs en initial engångsinsats för att se över verksamheters klassificering (byta verksamhetskod).

5.12.5 14 kap. 6-7 §§ MPF

På grund av ovanstående förslag till ny paragraf behöver efterföljande paragrafer få ny numrering.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Glas, glasvaror och keramiska produkter	Glas, glasvaror och keramiska produkter
14:6 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.51 gäller för anläggning för att genom bränning tillverka mer än 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.	14:7 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.51 gäller för anläggning för att genom bränning tillverka mer än 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
14:7 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.60 gäller för anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 5 eller 6 §.	14:8 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.60 gäller för anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 6 eller 7 §.

5.12.6 14 kap. 8-13 §§ MPF

5.12.6.1 BAKGRUND OCH ANALYS

I bilaga 1 IED, punkt 3.1a respektive 3.1b, som motsvaras av 14 kap. 8 § respektive 14 kap. 10 § MPF, anges ett tröskelvärde för dygn, vilket Naturvårdsverket föreslår ska införas i bestämmelserna i MPF. Dock anser vi att man även bör behålla tröskelvärdet för årsproduktionen. Naturvårdsverket har i SMP (februari 2015) identifieras tre verksamheter som klassificeras enligt 8 §, och fem enligt 10 §.

I 14 kap. 9 §, 11-13 §§ föreslås inga ändringar förutom numrering av paragraferna.

5.12.6.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Cement, betong, kalk, krita och gips	Cement, betong, kalk, krita och gips	
14:8 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 26.70 gäller för anläggning för att 1. i roterugn tillverka mer än 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka mer än 12 500 ton cement per kalenderår.	14:9 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 26.70-i gäller för anläggning för att 1. i roterugn tillverka mer än 500 ton per dygn eller 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka mer än 50 ton per dygn eller 12 500 ton cement per kalenderår.	3.1a

14:9 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.80 gäller för anläggning för tillverkning av cement, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 8 §.	14:10 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.80 gäller för anläggning för tillverkning av cement, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 9 §.	-
14:10 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.90 gäller för anläggning för tillverkning av i ugn av mer än 12 500 ton kalk per kalenderår.	14:11 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.90- <i>i</i> gäller för anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton kalk per dygn eller 12 500 ton kalk per kalenderår.	3.1b
14:11 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.100 gäller för anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt 8, 9 eller 10 §.	14:12 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.100 gäller för anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt 9, 10 eller 11 §.	-
14:12 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.110 gäller för anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.	14:13 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.110 gäller för anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.	-
14:13 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.120 gäller för anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.	14:14 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.120 gäller för anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.	-

5.12.6.3 KONSEKVENSER

Inga konsekvenser kan identifieras.

5.12.7 14 kap. 14 § MPF

5.12.7.1 BAKGRUND OCH ANALYS

4 kap. 16 § MPF omfattar i nuläget både utvinning och produktion av asbest, medan bilaga 1 IED enbart omfattar produktion, inte utvinning. Dessutom omfattar, enligt rubrik till 4 kap. MPF, utvinning, brytning och bearbetning av torv, olja, gas, kol, malm, mineral, berg, naturgas och annat, varför vi anser att den del av bestämmelsen som omfattas av krav i 1 kap. 2 § IUF, det vill säga tillverkning av asbest, bör vara placerad i 14 kap. MPF tillsammans med tillverkning av asbestbaserade produkter. Kvar i 4 kap. MPF blir den del av 16 § som inte omfattas av 1 kap. 2 § IUF, det vill säga utvinning av asbest.

5.12.7.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Andra icke-metalliska mineraliska produkter	Andra mineraliska produkter	
14:14 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.130 gäller för anläggning för tillverkning av asbestbaserade produkter.	14:15 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.130- <i>i</i> gäller för anläggning för tillverkning av <i>asbest eller</i> av asbestbaserade produkter.	3.2

5.12.7.3 KONSEKVENSER

Inga verksamheter omfattas av bestämmelsen i nuläget och därför kan inga konsekvenser identifieras.

5.12.8 14. kap. 15-17 §§ MPF

På grund av ovanstående förslag till ny paragraf behöver efterföljande paragrafer få ny numrering. I övrigt föreslås inga förändringar i 14.kap. 15-17 §§.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Andra icke-metalliska mineraliska produkter	Andra mineraliska produkter
14:15 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.140 gäller för anläggning för behandling eller omvandling av asbest, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 14 § eller 4 kap. 16 §.	14:16 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 26.140 gäller för anläggning för behandling eller omvandling av asbest, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15 § eller 4 kap. 16 §.
14:16 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 26.150 gäller för asfaltverk eller olje-grusverk 1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.	14:17 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 26.150 gäller för asfaltverk eller olje-grusverk 1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
14:17 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 26.160 gäller för anläggning för tillverkning av varor av asfalt, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 29 kap. 9 eller 10 §.	14:18 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 26.160 gäller för anläggning för tillverkning av varor av asfalt.

5.12.9 12 kap. 8 § MPF

5.12.9.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Bestämmelsen om tillverkning av konstgjorda mineralfibrer finns i nuläget i 12 kap. 8 § MPF. Naturvårdsverket anser dock att förslaget om en ändring av 14 kapitlets rubrik till "Mineraliska produkter" möjliggör en flytt av bestämmelsen. För att skapa mer systematik i MPF föreslås därför att 12 kap. 8 § MPF (24.100 C) flyttas till 14 kap. och där placeras sist eftersom det inte är en bestämmelse som kan hänföras till IED. Denna bestämmelse anser vi hör hemma under rubriken Mineraliska produkter, och inte i 12 kap. som omfattar verksamheter som tillverkar kemiska produkter.

5.12.9.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
12:8 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 24.100 gäller för anläggning för tillverkning av konstgjorda mineralfibrer, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning.	14:20 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 23.180 gäller för anläggning för tillverkning av konstgjorda mineralfibrer, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning.	-

5.12.9.3 KONSEKVENSER

Ändringen skapar en bättre systematik i MPF. Förslaget medför sannolikt inga konsekvenser, eftersom flytten inte ändrar prövningsnivån.

5.12.10 12 kap. 14 § MPF

5.12.10.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Regeln finns nu i 12 kap. 14 § MPF. Naturvårdsverket anser dock att en ändring av 14 kapitlets rubrik till "Mineraliska produkter" skulle möjliggöra en flytt av bestämmelsen till 14 kap., där den passar bättre med utgångspunkt från bilaga 1 IED. Naturvårdsverket anser också att denna bestämmelse bör kompletteras med ett tröskelvärde för dygnsproduktion för att bättre spegla IED.

5.12.10.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
12:14 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.160 gäller för anläggning för tillverkning i ugn av mer än 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.	14:19 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 23.170-i gäller för anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton per dygn eller 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.	3.1c

5.12.10.3 KONSEKVENSER

I nuläget finns inga verksamhetsutövare som omfattas av bestämmelsen, varför konsekvenserna av ändringen bör bli små eller inga alls. Ändringen skapar dock en bättre systematik i MPF. Om någon verksamhet skulle omfattas av bestämmelsen skulle det medföra att tillsynsmyndigheten behöver göra en initial engångsinsats för att omklassificera verksamheten.

5.12.11 Sammanfattning konsekvenser 14 kap. MPF

Tabell 18. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 14 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
21	Ca 2	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	0 (18 fn ^x)

^x Enligt SMP, huvudverksamhet (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.13 15 kap. MPF - Stål och metall

5.13.1 Övergripande om förslag 15 kap. MPF

För 15 kap. 1, 3, 6, 13 och 14 §§ föreslås tröskelvärden i form av korttidsvärden (tim- och dygnsvärden) som komplement till befintliga årsvärden. Dessutom föreslås att 15 kap. 3 § delas upp i tre nya paragrafer, för att bättre stämma överens med motsvarande punkter i bilaga 1 IED.

För att minska otydligheter och säkerställa att punkten 2.5a i bilaga 1 IED täcks av motsvarande punkt i MPF föreslås att 15 kap. 11 och 12 § tas bort och att verksamhetsbeskrivningarna i 15 kap. 9 och 10 §§ justeras något.

För att säkerställa att punkten 2.5b i bilaga 1 IED täcks av motsvarande punkt i MPF föreslås ett tillägg i 13 och 14 §§, vilka omfattar smältning av icke-järnmetall. Detta för att även gjutning ska inkluderas.

5.13.2 15 kap. 1, 6, 13 och 14 §§ MPF

5.13.2.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Verksamheter som är tillståndspliktiga enligt 15 kap. 1 § (A-nivå) har i princip 365 produktionsdygn per år, inte 250 som det nu gällande årsvärdet baseras på. Därför bör tröskelvärdet höjas från 15 000 ton till 21 900 ton per år. För en bättre överensstämmelse med IED bör bestämmelsen kompletteras med ett dygnsvärde som anges i bilaga 1 IED. För att dygnsvärdet och årsvärdet ska stämma överens bör alltså årsvärdet höjas.

För bestämmelser som innebär tillståndsplikt nivå B, anser Naturvårdsverket att man även fortsättningsvis bör beräkna årsvärden utifrån 250 produktionsdygn, vilket har antagits motsvara verklig drifttid för dessa anläggningar. En ändring till 365 produktionsdygn kräver en mer djupgående analys än vad som varit möjligt att göra inom detta uppdrag. Dock föreslår vi att alla bestämmelser kompletteras med korttidsvärden, när sådan finns i bilaga 1 IED för motsvarande process/verksamhet.

I bilaga I IED omfattar punkten 2.5b både smältning och gjutning av icke-järnmetaller, med en smältningkapacitet som överstiger 4 ton per dygn för bly och kadmium eller 20 ton per dygn för övriga metaller. Denna punkt motsvaras av 15 kap. 13 och 14 §§ vilka dock endast anger smältning. Viss gjutningsverksamhet som omfattas av punkten 2.5b kan därför missas i 13 och 14 §§. Sådan verksamhet riskerar istället att klassas i 15 kap. 17 §, som explicit anger gjutning, men denna punkt är inte en industriutsläppsverksamhet. Det kan påpekas att 13 och 14 §§ inte utesluter gjutning, och att gjutning förutsätter smältning, varför klassning i 17 § för större gjuterier (> 5000 ton/år) inte skulle vara möjlig, men otydligheten bör tas bort. Vi föreslår därför att gjutning inkluderas i 13 och 14 §§.

5.13.2.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
15:1 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.10 gäller för anläggning för produktion av järn eller stål (primär eller sekundär produktion), inklusive utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen överstiger 15 000 ton per kalenderår.	15:1 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.10- <i>i</i> gäller för anläggning för produktion av järn eller stål (primär eller sekundär produktion), inklusive utrustning för kontinuerlig gjutning <i>med en produktion som överstiger 2,5 ton per timme eller 21 900 ton per kalenderår.</i>	2.2
15:6 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.40 gäller för anläggning för gjutning för en produktion av mer än 5000 ton järn eller stål per kalenderår.	15:8 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.40- <i>i</i> gäller för anläggning för gjutning <i>av järn eller stål med en produktion som överstiger 20 ton per dygn eller 5000 ton per kalenderår.</i>	2.4
15:13 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.100 gäller för anläggning för smältning av icke-järnmetall eller återvinningsprodukter, inklusive framställning av legeringsmetall, för en produktion av mer än 1000 ton bly eller kadmium per kalenderår.	15:13 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.100- <i>i</i> gäller för anläggning för smältning av <i>icke-järnmetaller, inklusive återvinningsprodukter, och gjutning, där produktionen överstiger 4 ton per dygn eller 1000 ton per kalenderår av bly eller kadmium. Smältning inkluderar framställning av legeringsmetaller.</i>	2.5b
15:14 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.101 gäller för	15: 14 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.101- <i>i</i> gäller	2.5b

anläggning för smältning av icke-järnmetall eller återvinningsprodukter, inklusive framställning av legeringsmetall, för en produktion av mer än 5 000 ton metaller per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 §.	för anläggning för smältning av <i>icke-järnmetaller, inklusive återvinningsprodukter, och gjutning, där produktionen överstiger 20 ton per dygn eller 5000 ton per kalenderår. Smältning inkluderar framställning av legeringsmetaller.</i>	
--	--	--

5.13.2.3 KONSEKVENSER

Naturvårdsverket har inte identifierat någon verksamhetsutövare som i nuläget omfattas av 15 kap. 1 § och som skulle påverkas av ett justerat tröskelvärde. Den föreslagna ändringen innebär endast att IED-krav inte överimplementeras i IUF. Eftersom omfånget av verksamheter som träffas av bestämmelsen inte ändras kan Naturvårdsverket inte heller se att det uppstår några konsekvenser för tillsynsmyndigheterna.

Införandet av korttidsvärden för att bestämmelserna i MPF på ett bättre sätt ska motsvara bilaga 1 IED, bör inte ge några större konsekvenser för vare sig verksamhetsutövare, tillsyns- eller provningsmyndigheterna, eller miljöskyddet.

Tillägget av gjutning i 13 och 14 §§ bedöms påverka tre anläggningar som idag (februari 2015) är klassade i 15 kap. 17 §. De tre har tillstånd till sådana gjutgodsmängder att de kommer att klassas i 13 § eller 14 §. De blir då industriutsläppsverksamheter. Två av dem, som hamnar i 13 §, klassas dessutom om från B- till A-nivån.

5.13.3 15 kap. 3 § MPF

5.13.3.1 BAKGRUND OCH ANALYS

15 kap. 3 § motsvaras av tre olika punkter i bilaga 1 IED. Därför bör 3 § delas upp i tre olika bestämmelser. Annars föreligger en risk att samma bestämmelse får slutsatser om bästa tillgängliga teknik i olika revideringar (i olika BREFar) vilket leder till svårigheter att tydliggöra vilka verksamheter som bör omfattas av kraven i 2 kap. IUF. Det behövs även, i enlighet med beskrivning i bilaga 1 IED, ett tröskelvärde angivet för dygn som komplement till årsvärdet.

Eftersom 15 kap. 3 § beskriver verksamheter med tillståndsplikt A, som i praktiken bedriver sin produktion kontinuerligt, föreslår Naturvårdsverket att man, precis som i förslaget med 15 kap. 1 §, ändrar årsvärdet så att det beräknas på 365 produktionsdygn istället för 250, som dagens tröskelvärde baseras på.

5.13.3.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
<p>15:3 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.30 gäller för anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom</p> <p>1. varmvalsning av mer än 120 000 ton råstål per kalenderår,</p> <p>2. hammarsmide, om slagenergin per hammare överstiger 50 kilojoule och den använda värmeeffekten överstiger 20 megawatt eller</p> <p>3. anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 12 000 ton råstål per kalenderår</p>	<p>15:3 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.25-i gäller för anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom varmvalsning av mer än 20 ton råstål per timme eller 175 200 ton råstål per kalenderår.</p>	2.3a
	<p>15:4 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.26-i gäller för anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom hammarsmide, om slagenergin per hammare överstiger 50 kilojoule och den använda värmeeffekten överstiger 20 megawatt.</p>	2.3b
	<p>15:5 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.27-i gäller för anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 2 ton råstål per timme eller 17 500 ton råstål per kalenderår.</p>	2.3c

5.13.3.3 KONSEKVENSER

Uppdelningen av bestämmelsen kommer att medföra viss ökad initial arbetsbörda främst för tillsynsmyndigheterna vid omklassificering (ändring av verksamhetskod). Dock kommer den föreslagna förändringen att medföra en bättre överensstämmelse med bilaga 1 IED. Det leder till att man minskar risken för missförstånd i tillämpningen, som i sin tur kan leda till bristfällig efterlevnad av IED. Se vidare avsnitt 4.2.1.2. om varför ett 1:1 förhållande mellan bestämmelser i MPF och bilaga 1 IED är nödvändigt.

I analysen har Naturvårdsverket inte identifierat att justeringen av tröskelvärdet medför att någon av de verksamheter som idag omfattas av bestämmelsen påverkas

eller faller ur bestämmelsens tillämpningsområde. Det gör att vi inte kan identifiera några konsekvenser av denna justering, annat än en bättre överensstämmelse med bilaga 1 IED.

5.13.4 15 kap. 9-12 § § MPF

5.13.4.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Vad gäller 15 kap. 9-12 §§ MPF (tillverkning av icke-järnmetaller) finns idag en överlappning där 11 § utgör en delmängd av 9 §, det vill säga att 9 § omfattar allt som anges i 11 §. Det som skiljer 9 § från 11 § är benämningen på de råvaror som används vid tillverkningen. I IED bilaga 1 punkten 2.5a anges råvarorna ”ore, concentrates or secondary raw materials”, vilket speglas i 9 § MPF (A-nivå) som anger ”malm, slig eller sekundärt råmaterial”. 9 § är också en industriutsläppsverksamhet enligt 1 kap. 2 § IUF.

I 11 § anges råvarorna anrikad malm, stoft och koncentrat, vilka bedöms täckas av dem som anges i 9 § MPF. Dock är en verksamhet som klassas i nuvarande 11 § inte en industriutsläppsverksamhet, även om den omfattas av bilaga 1 IED, punkt 2.5a. För att undvika denna brist på överensstämmelse föreslås att 11 § tas bort.

Även 10 § och 12 § har samma skillnad i formulering av råvaror som 9 § och 11 §, men här på B-nivå. 10 § bedöms täcka även det som omfattas av 12 §. Båda paragraferna speglar bilaga 1 IED, punkt 2.5a (på B-nivån i MPF) och 10 § utgör industriutsläppsverksamhet, medan 12 § inte omfattas av IUF. Av samma orsak som för 9 § och 11 § föreslås att även 12 § tas bort ur MPF.

För att bättre överensstämma med 2.5a föreslås därutöver att ”slig” i 9 § ändras till koncentrat, vilket bör vara en relevant benämning inom icke-järntillverkning.

5.13.4.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
15:9 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.70 gäller för anläggning för att av malm, slig eller sekundärt råmaterial producera mer än 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.	15:11 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.70-i gäller för anläggning för att av malm, <i>koncentrat</i> eller sekundärt råmaterial producera mer än 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.	2.5a
15:10 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.80 gäller för anläggning för att av malm, slig eller sekundärt råmaterial	15:12 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.80i gäller för anläggning för att av malm, <i>koncentrat</i> eller sekundärt	2.5a

<p>producera icke-järnmetall, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. gjuterier, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9 §. 	<p>råmaterial producera <i>högst 1000 ton icke-järnmetall per kalenderår</i>, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.</p>	
<p>15:11 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.90 gäller för anläggning för att av anrikad malm, stoft eller koncentrat producera mer än 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska eller elektrolytiska processer.</p>	<p><i>Paragrafen föreslås strykas.</i></p>	-
<p>15:12 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.91 gäller för anläggning för att av anrikad malm, stoft eller koncentrat producera icke-järnmetall, om produktionen sker genom metallurgiska eller elektrolytiska processer.</p>	<p><i>Paragrafen föreslås strykas.</i></p>	-

5.13.4.3 KONSEKVENSER

I SMP (februari 2015) finns en anläggning som är klassad enligt 11 § (verksamhetskod 27.90). Den skulle som en följd av förslaget klassas om till nu föreslagna 11 § (verksamhetskod 27.70-i). Verksamheten är en A-verksamhet och förblir det även med föreslagen ändring. Eftersom de redan är en industriutsläppsverksamhet på grund av andra delverksamheter, medför inte ändringen i 15 kap. några konsekvenser i det avseendet. Dock kan tidpunkten för när BAT-slutsatser ska följas komma att ändras, beroende på vad som utgör huvud- respektive sidoverksamhet.

I SMP (februari 2015) finns ingen anläggning klassad enligt 12 § (verksamhetskod 27.91) varför förslaget inte medför några konsekvenser.

5.13.5 15 kap. 2 §, 4-5 §§, 7-8 §§ samt 15-18 §§ MPF

Med anledning av ovanstående förändringar behöver även vissa justeringar göras i 2 §, 4-5 §§, 7-8 §§ samt 16 § i enlighet med nedanstående förslag. För bestämmelserna i 15 § samt 17-18 §§ föreslås inga förändringar.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>15:2 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.20 gäller för anläggning för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. produktion av järn eller stål (primär eller sekundär produktion), eller 2. behandling av järnbaserade metaller 	<p>15:2 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.20 gäller för anläggning för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. produktion av järn eller stål (primär eller sekundär produktion), eller 2. behandling av järnbaserade metaller

genom varmvalsning. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 3 §.	genom varmvalsning. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1, 3, 4 eller 5 §.
15:4 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.31 gäller för anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom kallvalsning av mer än 100 000 ton stål per kalenderår.	15:6 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.31 gäller för anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom kallvalsning av mer än 100 000 ton stål per kalenderår.
15:5 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.32 gäller för anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 100 000 ton stål per kalenderår.	15:7 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.32 gäller för anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 100 000 ton stål per kalenderår.
15:7 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.50 gäller för anläggning för gjutning för en produktion av 1. mer än 500 ton järn eller stål per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 6 §, eller 2. mer än 500 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 14 §.	15:9 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.50 gäller för anläggning för gjutning för en produktion av 1. mer än 500 ton järn eller stål per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 6 §, eller 2. mer än 500 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 14 §.
15:8 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 27.60 gäller för anläggning för gjutning för en produktion av mer än 10 ton järn, stål, aluminium, zink eller magnesium per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 6, 7 eller 14 §.	15:10 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 27.60 gäller för anläggning för gjutning för en produktion av mer än 10 ton järn, stål, aluminium, zink eller magnesium per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 8, 9 eller 14 §.
15:16 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.120 gäller för anläggning för yrkesmässig smältning eller raffinering av icke-järnmetall ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 9–15 §§. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.	15:16 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 27.120 gäller för anläggning för yrkesmässig smältning eller raffinering av icke-järnmetall ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 11–15 §§. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.

5.13.6 Sammanfattning konsekvenser 15 kap. MPF

Tabell 19. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 15 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
132	Ca 13	A → B: 0 B → A: 2 A/B → C: 0 C → A/B: 0	Ca +3 (48 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.14 16 kap. MPF - Metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning

5.14.1 Övergripande om förslag 16 kap. MPF

Texten i 1 § justeras för att uppnå en bättre överensstämmelse med punkt 2.6 bilaga 1 IED. I 2 § föreslås ett spann för volymen på behandlingsbadet (ett övre och ett undre tröskelvärde). Dessutom föreslås att järnfosfatering inte längre ska vara undantagen tillståndsplikt under en badvolym på 30 kbm. För att få en bättre systematik bör nuvarande 6 § flyttas så att den placeras efter 2 § (ny 3 §) samt att punkt 1 om järnfosfatering stryks ur 7 § eftersom denna process, istället föreslås ingå i 3 §. Även kemisk och elektrolytisk ytbehandling som ger upphov till avloppsvatten upp till maximalt en kubikmeter per år, föreslås omfattas av anmälningsplikt.

5.14.2 16 kap. 1 § MPF

5.14.2.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Verksamhetsbeskrivningen i 16 kap. 1 § stämmer i princip överens med punkt 2.6 bilaga 1 IED, men det behövs en textjustering. Texten om järnfosfatering, som inte finns med i punkt 2.6, kan tas bort eftersom den processen inkluderas i kemisk ytbehandling.

Eftersom det endast är frågan om ett förtydligande av verksamhetsbeskrivningen ändras inte innebörden i sak. Dock åstadkoms en mer exakt överensstämmelse med texten i bilaga 1 IED (ett 1:1 förhållande).

5.14.2.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
16:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.10 gäller för anläggning för järnfosfatering eller annan kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbadet har en sammanlagd volym som överstiger 30 kubikmeter.	16:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.10-i gäller för anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbadet har en sammanlagd volym som överstiger 30 kubikmeter.	2.6

5.14.3 16 kap. 2, 6 och 7 § MPF

5.14.3.1 BAKGRUND OCH ANALYS

För att systematiken i 16 kap. ska bli tydligare och mer logisk bör de bestämmelser som inte omfattas av IED, ha samma systematik som den bestämmelse som omfattar industriutsläppsverksamhet, det vill säga som 1 §. För att underlätta förståelsen av bestämmelserna bör det införas ett spann för volymen på behandlingsbad i 2 §. Dessutom bör nuvarande 6 § flyttas så att den placeras direkt efter 2 § (ny 3 §). Det leder till en bättre ordningsföljd av bestämmelserna utifrån verksamhetstyp och

storleksordning. Den nuvarande 7 § bör placeras sist i kapitlet (ny 10 §) eftersom det är en samlingsbestämmelse som beskriver flera olika processer.

I dagsläget är all järnfosfatering anmälningspliktig verksamhet om inte behandlingsbadets sammanlagda volym överstiger 30 kubikmeter, se nuvarande 1, 2 och 7 §§. Anmälningsplikten för järnfosfatering har ingen nedre gräns till skillnad mot annan kemisk eller elektrolytisk ytbehandling som har endast är anmälningspliktig om verksamheten ger upphov till mer än en kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Det är inte logiskt eller systematiskt enligt Naturvårdsverkets bedömning att denna process, i jämförelse med annan kemisk ytbehandling, inte omfattas av tillståndsplikt under den nivå som innebär att de är en industriutsläppsverksamhet och omfattas av kraven i IUF. Orsaken till att järnfosfatering är undantagen tillståndsplikt i nuvarande bestämmelse (2 §) är att Naturvårdsverket tidigare avsåg att utarbeta generella föreskrifter för denna process. Dessa skulle ersätta tillståndsplikten. Naturvårdsverket har dock i dagsläget inte några planer på att utarbeta generella föreskrifter. Därför bör järnfosfatering inte undantas från tillståndsplikt under den nivå som omfattas av 1 §. Undantaget i nuvarande 2 § bör därför strykas. Dessutom kan punkt 1 i nuvarande 7 § tas bort eftersom järnfosfatering under den nivå som föreslås bli tillståndspliktig (ny lydelse 2 §) inkluderas i den bestämmelse som reglerar anmälningspliktig anläggning för all kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast (ny 3 §). Därmed undanröjs den ologiska skillnaden mellan järnfosfatering och övrig kemisk och elektrolytisk ytbehandling vad gäller den nedre gränsen för när anmälningsplikt börjar gälla.

Verksamheter som inte ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per år eller har en badvattenvolym som är större än 30 kbm, omfattas inte av tillståndsplikt eller anmälningsplikt enligt 16 kap. MPF. Däremot kan eventuell anläggning i verksamheten för behandling av farligt avfall, till exempel behandling av ytbehandlingsbad eller avloppsvatten från ytbehandlingen, vara tillståndsplikt eller anmälningspliktig enligt nuvarande bestämmelser 29 kap. 46-47 §§. I denna redovisning föreslås ändringar av dessa bestämmelser i 29 kap. för att bland annat anpassa dessa till kraven i IED, se avsnitt 6.5.17.

Anläggningar för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast som ger upphov till avloppsvatten om maximalt en kubikmeter per kalenderår, det vill säga även så kallade "slutna" anläggningar²⁰, bör vara anmälningspliktiga enligt 16 kap. MPF. Detta oavsett om farligt avfall behandlas i verksamheten eller inte. Därför föreslås att tröskelvärdet 1 kubikmeter avloppsvatten (se nuvarande 6 §) tas bort (se ny 3 §). Motiveringen är att dessa verksamheter kan omfatta en stor volym behandlingsbad (upp till 30 kubikmeter då tillståndsplikt börjar gälla enligt 1 §),

²⁰ Med slutna anläggningar avses i allmänhet ytbehandlingsanläggningar som inte medför utsläpp av renat avloppsvatten till recipient (till exempel dagvattenledning, vattendrag, sjö, hav eller kommunalt avloppsreningsverk).

samt hanterar stora mängder kemiska produkter och farligt avfall. En anmälningsplikt innebär bland annat att tillsynsmyndigheten ges tillfälle att ta ställning till verksamhetens lokalisering och behov av skyddsåtgärder innan den etableras.

5.14.3.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
<p>16:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.20 gäller för anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. behandlingsbadet har en sammanlagd volym som överstiger 1 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. <p>Tillståndsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. betning med betpasta, 2. järnfosfatering, 3. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §. 	<p>16:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.20 gäller för anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. behandlingsbadet har en sammanlagd volym <i>mellan 1 och 30 kubikmeter</i>, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. <p>Tillståndsplikten gäller inte betning med betpasta.</p>	-
<p>16:6 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.60 gäller för anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. betning med betpasta, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §. 	<p>16:3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.25 gäller för anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. betning med betpasta eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §. 	-
<p>16:7 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.70 gäller för anläggning för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. järnfosfatering, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 §. 2. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt 19 kap. 1, 2, 3, 4 eller 5 §, 3. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 	<p>16:10 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.95 gäller för anläggning för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt 19 kap. 1, 2, 3 eller 5 2. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 	-

<p>4. blåstring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår,</p> <p>5. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår,</p> <p>6. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller</p> <p>7. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till mer än 500 kilogram per kalenderår.</p>	<p>4. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår,</p> <p>5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller</p> <p>6. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till mer än 500 kilogram per kalenderår.</p>	
---	--	--

5.14.4 Förslag samtliga bestämmelser 16 kap. MPF

Naturvårdsverket föreslår att bestämmelserna i 16 kapitlet får följande lydelse och ordningsföljd för att skapa tydligare regler och en bättre systematik.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>16:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.10 gäller för anläggning för järn-fosfatering eller annan kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbadet har en sammanlagd volym som överstiger 30 kubikmeter.</p>	<p>16:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.10-<i>i</i> gäller för anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbadet har en sammanlagd volym som överstiger 30 kubikmeter.</p>
<p>16:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.20 gäller för anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. behandlingsbadet har en sammanlagd volym som överstiger 1 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. <p>Tillståndsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. betning med betpasta, 2. järnfosfatering, eller 3. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §. 	<p>16:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.20 gäller för anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. behandlingsbadet har en sammanlagd volym <i>mellan 1 och 30 kubikmeter</i>, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. <p>Tillståndsplikten gäller inte betning med betpasta.</p>
<p>16:6 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.60 gäller för anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. betning med betpasta, eller 	<p>16:3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.25 gäller för anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. betning med betpasta eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.

<p>2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.</p>	
<p>16:3 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.30 gäller för anläggning för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. <p>Tillståndsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod.</p>	<p>16:4 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.30 gäller för anläggning för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. <p>Tillståndsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod</p>
<p>16:4 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.40 gäller för anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beläggning med metall som sker med vakuummetod, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §. 	<p>16:5 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.40 gäller för anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beläggning med metall som sker med vakuummetod, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
<p>16:5 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.50 gäller för anläggning för termisk ytbehandling i form av varmdoppning eller termisk sprutning med en metallförbrukning av mer än 2 ton per kalenderår.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 kap. 3 §.</p>	<p>16:6 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.50 gäller för anläggning för termisk ytbehandling i form av varmdoppning eller termisk sprutning med en metallförbrukning av mer än 2 ton per kalenderår.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 kap. 3, 4 eller 5 §.</p>
<p>16:8 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.71 gäller för blästringsarbete omfattande mer än 500 kvadratmeter yta, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 7 §.</p>	<p>16:7 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.71 gäller för blästringsarbete omfattande mer än 500 kvadratmeter yta, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 10 §.</p>
<p>16:9 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.80 gäller för anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg från mer än 50 ton metallgods per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 19 kap. 1, 2 eller 4 §.</p>	<p>16:8 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 28.80 gäller för anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg från mer än 50 ton metallgods per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 19 kap. 1 eller 2.</p>
<p>16:10 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.90 gäller för anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 9 § eller 19 kap. 1, 2 eller 4 §.</p>	<p>16:9 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 28.90 gäller för anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 8 § eller 19 kap. 1 eller 2.</p>
<p>16:7 § Anmälningsplikt C och verksamhets-</p>	<p>16:10 § Anmälningsplikt C och verksam-</p>

<p>kod 28.70 gäller för anläggning för</p> <ol style="list-style-type: none">1. järnfosfatering, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 §,2. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt 19 kap. 1, 2, 3, 4 eller 5 §,3. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten,4. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår,5. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår,6. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller7. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till mer än 500 kilogram per kalenderår.	<p>hetskod 28.95 gäller för anläggning för</p> <ol style="list-style-type: none">1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt 19 kap. 1, 2, 3 eller 5 §.2. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten,3. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår,4. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår,5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller6. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till mer än 500 kilogram per kalenderår
---	--

5.14.5 Konsekvenser

5.14.5.1 16 KAP. 1 § MPF

Enligt SMP (april 2015) omfattas 81 verksamheter som huvudverksamhet av denna bestämmelse. Vår bedömning är att detta inte kommer att ändras, varför varken verksamhetsutövare, tillsynsmyndighet, prövningsmyndighet, miljöskyddet eller annat påverkas av textjusteringen.

5.14.5.2 16 KAP. 2, 6 OCH 7 §§ MPF

Enligt nuvarande bestämmelser är all järnfosfatering anmälningspliktig verksamhet om behandlingsbadet har en volym som understiger 30 kubikmeter. Överstiger behandlingsbadet en sammanlagd volym om 30 kubikmeter inträder tillståndsplikt (1 §). Förslaget innebär att järnfosfatering, i likhet med övriga verksamheter med kemisk eller elektrolytisk ytbehandling där behandlingsbadet har en sammanlagd volym mellan 1 och 30 kubikmeter och verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, blir tillståndspliktig verksamhet (ny 2 §). Dessutom föreslås att anmälningsplikten utökas så att all kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, även sådan som ger upphov till maximalt 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår och som idag inte omfattas av anmälningsplikt, blir anmälningspliktig verksamhet. Naturvårdsverket kan inte bedöma hur många verksamheter som genom förslagen blir tillståndspliktiga eller anmälningspliktiga eftersom det inte finns något samlat register eller samlad information om de verksamheter som idag inte är tillståndspliktiga.

För verksamhetsutövare innebär förslagen om utökad tillstånds- och anmälningsplikt att de administrativa kostnaderna för prövning och anmälan ökar. Årliga mil-

jörapporter ska lämnas för tillståndspliktig verksamhet. Prövnings- och tillsynsavgifter kommer sannolikt att bli högre. Även kostnaderna för miljöskyddsåtgärder kan öka som resultat av en tillståndsprövning eller ett anmälningsförfarande. För miljöprövningsdelegationerna innebär förslaget om utökad tillståndsplikt att ett antal verksamheter ska tillståndsprövas. Tillsynsmyndigheten (den kommunala nämnden) kommer att få handlägga anmälningsärenden för ytterligare ett antal verksamheter. Dessutom behöver tillsynsmyndigheten omklassificera verksamheter (ny verksamhetskod) som till exempel byter prövningsnivå från C till B eller som blir anmälningspliktiga från att idag inte alls omfattats av bestämmelserna i 16 kap. MPF.

Förslagen bör ha en sammantagen positiv effekt för miljöskyddet eftersom en utökad tillstånds- och anmälningsplikt kan leda till högre miljöskydds krav och en utökad tillsyn.

Genom de föreslagna ändringarna kommer tröskelvärdena för anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter som använder kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, att sammanfattningsvis vara följande:

	Nivå C	Nivå B	Nivå B omfattas av IUF
Kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast	All kemisk eller elektrolytisk ytbehandling med undantag för verksamhet som är tillståndspliktig eller enbart består av betning med betpasta.	All kemisk eller elektrolytisk ytbehandling med mer än 1 kbm upp till och med 30 kbm badvolym och mer än 10 kbm avloppsvatten.	Mer än 30 kbm badvolym.

5.14.5.3 SAMMANFATTNING KONSEKVENSER 16 KAP. MPF

Tabell 20. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 16 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
240	?	A → B: 0 B → A: 0 B → C: 0 C → B: ? U ^{xxx} → C: ?	0 (81 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

^{xxx} Verksamhet som idag inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt

5.15 17 kap. MPF - Elektriska artiklar

En liten justering görs i 4 § genom att verksamhetskoden tillförs ett *-i* för att markera att denna typ av verksamhet omfattas av IED.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
17:4 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 31.40 gäller för anläggning för tillverkning av grafitelektroder genom bränning eller grafitisering.	17:4 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 31.40- <i>i</i> gäller för anläggning för tillverkning av grafitelektroder genom bränning eller grafitisering.	6.8

5.15.1 Konsekvenser

Ändringen medför inte några konsekvenser utan innebär endast ett förtydligande.

5.16 19 kap. MPF - Förbrukning av organiska lösningsmedel

5.16.1 Övergripande om förslag 19 kap. MPF

I 1 § görs enbart ett förtydligande så att verksamhetsbeskrivningen bättre överensstämmer med punkt 6.7, bilaga 1 IED.

2 och 4 §§ slås samman till en ny bestämmelse för att få en bättre överensstämmelse med 1 § och för att minska risken för felklassningar. I 19 kap. 3 § behålls de punkter som innehåller verksamheter som förbrukar mindre än 5 ton organiska lösningsmedel, resterande punkter bör ingå i den generella bestämmelsen 19 kap. 5 §. Naturvårdsverket föreslår att de mera processspecifika beskrivningarna i de nuvarande verksamhetsbeskrivningarna i 2-3 §§ byts ut mot en mera generell beskrivning likt den i 1 §.

5.16.2 19 kap. 1 § MPF

1 § behöver textjusteras för att bättre överensstämma med bilaga 1 IED.

5.16.2.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Texten för verksamhetsbeskrivning i 1 § är skriven i allmänna ordalag och stämmer i princip överens med punkt 6.7, bilaga 1 IED. Det behöver läggas till text om vilken ytbehandling som verksamhetsbeskrivningen syftar på, det vill säga den text som finns i punkt 6.7, bilaga 1 IED. Eftersom det endast är frågan om ett förtydligande är vår bedömning att detta inte ändrar innebörden i sak. Dock åstadkommer vi genom ändringen ett bättre 1:1 förhållande med bilaga 1 IED.

5.16.2.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
<p>19:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 39.10 gäller för anläggning för ytbehandling av material, föremål eller produkter med en förbrukning av organiska lösningsmedel, om förbrukningen uppgår till mer än 150 kilogram per timme eller 200 ton per kalenderår.</p> <p>Med förbrukning avses lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall.</p>	<p>19:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 39.10-<i>i</i> gäller för anläggning för ytbehandling av material, föremål eller produkter, <i>i synnerhet för appretering, tryckning, bestrykning, avfettning, vattenskyddsimpregnering, limning, målning, rengöring eller impregnering</i>, med en förbrukning av organiska lösningsmedel, om förbrukningen uppgår till mer än 150 kilogram per timme eller 200 ton per kalenderår.</p> <p>Med förbrukning avses lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall.</p>	6.7

5.16.2.3 KONSEKVENSER

I nuläget (april 2015) omfattas 22 verksamheter och vår bedömning är att textjusteringen inte kommer att påverka dessa verksamheter, varför varken verksamhetsutövare, tillsynsmyndighet eller prövningsmyndighet bör påverkas.

5.16.3 19 kap. 2 och 4 §§ MPF

19 kap. 2 och 4 §§ ändras och slås samman så att det blir en mer generell bestämmelse som omfattar de verksamheter som omfattas av de båda befintliga bestämmelserna. Dessutom föreslås en hänvisning till 1 § i den nya bestämmelsen.

5.16.3.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Efter genomförandet av industriutsläppsdirektivets bestämmelser i svensk lag finns ett ökat behov av tydlighet mellan paragrafer i MPF som omfattas av 1 kap. 2 § IUF, och de som inte gör det. Nuvarande 19 kap. 2 § MPF medför, enligt Naturvårdsverkets uppfattning, en risk för felklassning av verksamheter eftersom det inte finns någon hänvisning till 1 §. Den processspecifika uppräkningspunkterna a-o får till följd att de krav som följer av IUF inte fullt ut kan efterlevas. Uppräkningspunkterna i 2 § kan även leda till att impregnering av trä och träprodukter som omfattas av 8 kap. 1 § MPF (industriutsläppsverksamheter) kan felklassas, det vill säga att de klassas enligt 19 kap. 2 § istället för 8 kap. 1 §. Den processspecifika uppräkningspunkterna i 19 kap. 2 § har sitt ursprung från den tidigare gällande *Naturvårdsverkets föreskrifter om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar*

förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar (NFS 2001:11)²¹. Det finns inget uttryckligt krav på att sådana verksamheter måste vara tillstånds- eller anmälningspliktiga.

För att det inte ska bli ett administrativt merarbete för verksamhetsutövare och myndigheter väljer Naturvårdsverket att behålla undantagen för farmaceutiska produkter och tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat där tillståndplikten börjar vid en förbrukning av 50 ton respektive 100 ton.

Naturvårdsverket har i SMP granskat verksamheter som klassats enligt 2 §. Kontrollen visade att det i SMP (februari 2015) finns 102 verksamheter som klassats enligt denna bestämmelse, som huvudverksamhet. Totalt var tre av dessa 102 verksamheter IPPC-klassade (februari 2015) och ska enligt nuvarande implementering av IED vara klassade enligt 1 §. Det kan även finnas fler verksamheter som förbrukar mer än 200 ton organiska lösningsmedel per kalenderår men som inte har kunnat identifieras vid kontrollen.

Vi har även identifierat att verksamheter klassats enligt denna bestämmelse men som troligen istället borde klassas enligt 8 kap. 1 §, vilken omfattas av 1 kap. 2 § IUF. Därför bör den föreslagna ändringen även medverka till en bättre efterlevnad av IED vad gäller verksamheter som behandlar trä eller träprodukter med kemikalier.

5.16.3.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
<p>19:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 39.20 gäller för anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas</p> <p>1. med mer än 25 ton per kalenderår i</p> <p>a) rulloffset med heatsetfärg, b) djuptryck av publikationer, c) djuptryck av förpackningar, flexografi, screentryck, laminering eller lackering, d) yt rengöring, e) fordonslackering, f) bandlackering, g) beläggning av lindningstråd, h) beläggning av trätor, i) träimpregnering, j) läderbeläggning,</p>	<p>19:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 39.15 gäller för anläggning där det per kalenderår förbrukas</p> <p>1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, 2. mer än totalt 25 ton organiska lösningsmedel. 3. mer än 50 ton per kalenderår i tillverkning av farmaceutiska produkter, eller 4. mer än 100 ton per kalenderår i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat. Med förbrukning avses detsamma som i 1 § andra stycket. Vid tillämpningen av första stycket ska inte sådana organiska lösningsmedel medräknas som omfattas av för-</p>	-

²¹ Nu ersatt av förordning (2013:254) om användning av organiska lösningsmedel

<p>k) skotillverkning, l) laminering av trä eller plast, m) limbeläggning, n) annan beläggning, o) omvandling av gummi, eller p) utvinning av vegetabilisk olja eller animaliskt fett eller raffinering av vegetabilisk olja, 2. med mer än 50 ton per kalenderår i tillverkning av farmaceutiska produkter, eller 3. med mer än 100 ton per kalenderår i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat. Med förbrukning avses det samma som i 1 § andra stycket.</p>	<p>ordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen eller av föreskrifter som meddelats med stöd av den förordningen. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §. Tillståndsplikten enligt första stycket 2 gäller inte sjukhus.</p>	
<p>19: 4 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 39.40 gäller för anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller 2. mer än totalt 25 ton organiska lösningsmedel. Med förbrukning avses det samma som i 1 § andra stycket. Vid tillämpningen av första stycket ska inte sådana organiska lösningsmedel medräknas som omfattas av förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen eller av föreskrifter som meddelats med stöd av den förordningen. Tillståndsplikten enligt första stycket gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §. Tillståndsplikten enligt första stycket 2 gäller inte sjukhus.</p>		

5.16.3.3 KONSEKVENSER

För tillsynsmyndigheterna blir det initialt en engångsinsats att se över klassningen för dessa verksamheter som med förslaget omfattas av en ny bestämmelse och verksamhetskod. Totalt berör det enligt SMP cirka 110 verksamheter (april 2015).

Eftersom två befintliga bestämmelser enbart slås samman så blir det ingen skillnad för miljöskyddet eller i övrigt. Prövnings- och tillsynsmyndigheterna får en bestämmelse att beakta, istället för två, vilket bör förenkla förfarandet. Eftersom vi

föreslår att mängdgränserna för förbrukning av organiska lösningsmedel för farmaceutiska produkter och tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat ska vara kvar så blir konsekvensen minimal för dessa verksamheter. Det enda som behöver ses över är att de vid en översyn blir klassade enligt korrekt verksamhetskod.

5.16.4 19 kap. 3 och 5 §§ MPF

Naturvårdsverket föreslår att 5 § behålls som den är och att 3 § ändras så att de verksamheter som har tröskelvärden med mer än 5 ton organiska lösningsmedel inte finns med i 3 § utan istället omfattas av 5 §. De verksamheter som har tröskelvärden under 5 ton per kalenderår föreslås även fortsättningsvis omfattas av 3 §. Dessutom föreslås att lackering av fordon till följd av reparation med mera omfattas av samma regler som gäller annan fordonslackering, det vill säga att de blir anmälningspliktiga vid en förbrukning av mer än 500 kg organiska lösningsmedel. Dock behöver bestämmelsen placeras i en ny separat paragraf (ny 4 §) på grund av de rapporteringskrav som följer av IED.

5.16.4.1 BAKGRUND OCH ANALYS

Efter genomförandet av industriutsläppsdirektivets bestämmelser i svensk lag finns ett ökat behov av tydlighet mellan bestämmelserna i MPF som omfattas av 1 kap. 2 § IUF och de som inte gör det. Naturvårdsverket anser, för att få en bättre systematik i MPF, att de verksamheter som förbrukar mer än 5 ton organiska lösningsmedel bör ingå i nuvarande 5 § så att en uppräkningslista av dessa verksamheter i 3 § undviks. Den processspecifika uppräkningslistan i 3 § har sitt ursprung från den tidigare gällande *Naturvårdsverkets föreskrifter om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar* (NFS 2001:11)²². Det finns inget uttryckligt krav på att dessa verksamheter måste vara tillståndspliktiga eller anmälningspliktiga. För att kunna göra rimliga bedömningar vid en klassificering finns behov av ökad systematik i miljöprövningsförordningens verksamhetsbeskrivningar.

För att de verksamheter som är anmälningspliktiga vid en lägre förbrukning än 5 ton per kalenderår inte ska hamna utanför MPF och varken bli tillstånds- eller anmälningspliktiga, vilket i så fall skulle försvåra tillsynen och möjligheten att ställa miljöskyddskrav, föreslår vi att hänvisningen till farokriterierna behålls i 3 §. Beträffande användningen av farokriterier, se avsnitt 10.

Naturvårdsverket har ingen möjlighet att kontrollera hur många verksamheter som kommer att beröras av föreslagna ändringar eftersom verksamheter som inte är tillståndspliktiga inte finns registrerade i ett samlat register. Naturvårdsverket bedömer dock att sammanslagningen av bestämmelserna inte bör beröra särskilt många verksamheter.

²² Nu ersatt av förordning (2013:254) om användning av organiska lösningsmedel

I nya 19 kap. 4 § föreslås ytterligare en kategori: *lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar (fordonsreparationslackering)*.

Innan den 1 januari 2008 omfattades lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som skedde utanför tillverkningsanläggningar (fordonsreparationslackering) av dåvarande bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH-bilagan) vilket bland annat innebar att verksamheter blev anmälningspliktiga vid en förbrukning av mer än 500 kg lösningsmedel. Dåvarande reglering hade sitt ursprung i direktiv 1999/13/EG.

Direktiv 1999/13/EG ändrades senare genom direktiv 2004/42/EG (Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG av den 21 april 2004 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering och om ändring av direktiv 1999/13/EG) vilket också föranledde ändringar i FMH-bilagan genom förordning 2007:674. Ändringarna innebar, från och med 1 januari 2008, att begreppet fordonslackering i FMH-bilagan inte längre innefattade lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar eftersom detta tagits bort från direktivet. Med hänvisning till p 2 i art 13 i 2004/42/EG ovan skulle det dock kunna vara fullt möjligt att inrymma *lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar*, det vill säga det som traditionellt kanske förknippas med fordonsreparationslackering, i begreppet fordonslackering. Detta skulle enligt Naturvårdsverkets mening vara önskvärt. Nuvarande reglering innebär att fordonslackering till följd av reparation är anmälningspliktiga först från en förbrukning av 5 ton (19 kap. § 5 miljöprövningsförordningen) medan annan fordonslackering är anmälningspliktig redan från 500 kg. Ur miljösynpunkt finns det ingen anledning att skilja på tillverkningsanläggningar och andra verksamheter som lackerar vägfordon.

5.16.4.2 FÖRSLAG

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
19:3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 39.30 gäller för anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. mer än 15 ton i rulloffset med heatsetfärg, 2. mer än 15 ton vid djuptryck av förpackningar, flexografi, screentryck, laminering eller	19:3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 39.30 gäller för anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. mer än 1 ton i ytrensning, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat har klassifi-	-

<p>lackering, 3. mer än 1 ton i ytrengröring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer", "kan ge cancer", "kan ge ärftliga genetiska skador", "kan ge cancer vid inandning", "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" eller "kan ge fosterskador", 4. mer än 2 ton i annan ytrengröring, 5. mer än 500 kilogram i fordonslackering, 6. mer än 5 ton i beläggning av lindningstråd, 7. mer än 15 ton i beläggning av trätor, 8. mer än 1 kilogram i kemtvätt, 9. mer än 10 ton i läderbeläggning, 10. mer än 5 ton i skotillverkning, 11. mer än 5 ton i laminering av trä eller plast, 12. mer än 5 ton i limbeläggning, 13. mer än 5 ton i annan beläggning, 14. mer än 15 ton i omvandling av gummi, eller 15. mer än 10 ton i utvinning av vegetabilisk olja eller animaliskt fett eller raffinering av vegetabilisk olja. Med förbrukning avses detsamma som i 1 § andra stycket. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.</p>	<p>cerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "misstänks kunna ge cancer" (R40), "kan ge cancer" (R45), "kan ge ärftliga genetiska skador" (R46), "kan ge cancer vid inandning" (R49), "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" (R60) eller "kan ge fosterskador" (R61), eller enligt förordning (EG) nr 1272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "Carc. 1A", "Carc. 1B", "Carc. 2", "Muta. 1A", "Muta. 1B", "Repr. 1A" eller "Repr. 1B", 2. mer än 2 ton i annan ytrengröring, 3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller 4. mer än 1 kilogram i kemtvätt. Med förbrukning avses detsamma som i 1 § andra stycket. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.</p>	
	<p>19:4 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 39.35 gäller för anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kilogram lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller</p>	-

	<p><i>dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar.</i></p> <p><i>Med förbrukning avses detsamma som i 1 § andra stycket.</i></p> <p><i>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.</i></p>	
<p>19:5 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 39.50 gäller för anläggning där det per kalenderår förbrukas</p> <p>1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller</p> <p>2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel.</p> <p>Med förbrukning avses detsamma som 1 § andra stycket.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3 eller 4 §.</p>	<p>19:5 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 39.50 gäller för anläggning där det per kalenderår förbrukas</p> <p>1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller</p> <p>2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel.</p> <p>Med förbrukning avses detsamma som 1 § andra stycket.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2 eller 3 §.</p>	-

5.16.4.3 KONSEKVENSER

För tillsynsmyndigheterna blir det initialt en engångsinsats att se över klassningen för de verksamheter som behöver flyttas till en ny bestämmelse. I övrigt ger förslaget en bättre systematik i förhållande till de övriga bestämmelser som avser förbrukning av organiska lösningsmedel. Tolkningen av bestämmelserna bör förenklas för verksamhetsutövare och myndigheter.

Reparationslackering omfattas idag enbart av anmälningsplikt vid en förbrukning av minst 5 ton organiska lösningsmedel (5 §). Nu föreslås anmälningsplikt vid en förbrukning över 500 kg per år (ny 4 §). Eftersom verksamheter som varken är tillstånds- eller anmälningspliktiga inte finns registrerade i något samlat register är det omöjligt att närmare uppskatta hur många av dessa som genom förslaget blir anmälningspliktiga. Det finns flera hundra verksamheter i Sverige som utanför tillverkningsanläggningar lackerar vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration. Vår bedömning är att endast en bråkdel av dessa har en förbrukning av organiska lösningsmedel som överstiger 500 kg per år och som med föreslagen förändring skulle bli anmälningspliktiga. Eftersom den föreslagna nya bestämmelsen enbart omfattar krav på anmälan bedöms den sammantagna administrativa konsekvensen för dessa få verksamhetsutövare, och för tillsynsmyndigheterna, vara liten. I de fall förbrukningen överstiger 500 kg per år bedöms en anmälningsplikt ge en viss positiv miljöeffekt eftersom tillsynsmyndigheten, innan verksamheten etableras och startas, kan reglera lokalisering och försiktighetsåtgärder, till exempel ställa krav om åtgärder för att minska utsläppen. Att anmälan även krävs för dessa verksamheter medför en likabehandling av samtliga verksamheter som lackerar fordon där mer än 500 kg organiska lösningsmedel förbrukas per år. Ur miljöskyddssynpunkt finns det ingen anledning att skilja på tillverkningsanläggningar

och andra verksamheter som lackerar vägfordon vad avser förbrukning av organiska lösningsmedel.

5.16.5 Sammanfattning konsekvenser 19 kap. MPF

Troligtvis kommer ett antal verksamhetsutövare att byta klassificering från 19 kap. 2 § till 19 kap. 1 § eller till 8 kap. 1 §. Exakt vilken bestämmelse de olika verksamheterna kommer att omfattas av är svårt för Naturvårdsverket att bedöma enbart utifrån informationen i SMP. Det är beroende av om deras användning av organiskt lösningsmedel i första hand är till följd av träskyddsbehandling (8 kap.) eller annan behandling (19 kap.). Vi vet dock att idag borde cirka 50 verksamheter antingen omfattas av 19 kap. 1 § eller 8 kap. 1 § eftersom de faller inom de tröskelvärden som gäller enligt bilaga 1 IED. Det har konstaterats efter den kartläggning som gjorts av Naturvårdsverket tillsammans med branschorganisationer inför revidering av BREFar. Enligt SMP är totalsumman av 19 kap. 1§ och 8 kap. 1§ i nuläget (april 2015) enbart 6+22, alltså 28 stycken. Detta skulle innebära att övriga bestämmelser i 19 kap. rymmer övriga cirka 25 verksamheter. Andra bestämmelser, troligtvis 19 kap. 2 § MPF kan omfatta cirka 25 verksamheter som kan komma att omfattas av IUF efter en förändring enligt vårt förslag. Dessa kommer således att behöva omklassas. Detta innebär således en initial ökad administrativ arbetsbörda för tillsynsmyndigheterna och mer omfattande krav, både administrativa krav och miljöskyddskrav, för de verksamhetsutövare som med förslaget kommer att omfattas av IUF. Dock bör påpekas att det är krav som de redan i nuläget borde vara skyldiga att följa men på grund av felklassning, orsakad av otydliga regler, har de inte klassats enligt korrekt bestämmelse och verksamhetskod.

Återinförandet av anmälningsplikten för lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration berör och medför ökade administrativa kostnader för ett fåtal verksamheter. Det är dock omöjligt att ange ett mer preciserat antal. För de verksamheter som med förslaget blir anmälningspliktiga och för de tillsynsmyndigheter som ska hantera dessa anmälningar, innebär förslaget en ökad administrativ börda.

Tabell 21. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 19 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
132	Ca 120 ^{xxx}	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0 U → C: ? ^{xxxx}	Ca + 25 (21 fn ^x)

^x Enligt SMP (april 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

^{xxx} Det okända antalet verksamheter som flyttas från 39.30 till 39.50 är inte inräknade.

^{xxxx} Avser verksamheter, reparationslackering av fordon, som föreslås bli anmälningspliktiga.

5.17 21 kap. MPF - Gas- och vätskeformiga bränslen, el, värme och kyla

5.17.1 Bakgrund

21 kap. 1, 5 och 6 §§ omfattas av 1 kap. 2 § IUF. Miljödepartementet har bett Naturvårdsverket att inom uppdraget se över verksamhetsbeskrivningen i 1 § eftersom Länsstyrelsen i Skåne framfört att bestämmelsen bör omformuleras. Länsstyrelsen anser att bestämmelsen inte bör knytas till tillförd effekt då många anläggningar inte har någon förbränningspanna eller enbart en liten sådan. Istället föreslår Länsstyrelsen att tillståndsplikten bör begränsas av producerad energimängd, GWh, per kalenderår. Även utifrån IED finns det ett behov att se över 1, 5 och 6 §§.

Det finns också behov att se över kopplingen mellan bestämmelserna i 21 kap. om framställning av gasformigt bränsle och bestämmelserna i 29 kap. om biologisk behandling av avfall, se även avsnitt 6.5.9. Bestämmelserna i 21 kap. tillämpas ofta för anläggningar som uppgraderar biogas från avfall till ren metangas, medan rötning av avfall prövas enligt 29 kap. Däremot används bestämmelserna i 21 kap. för rötning av andra substrat än avfall såsom gödsel. Här finns det dessutom behov av att höja prövningsgränsen för rötning av gödsel, vilket har föreslagits i betänkandet Djurhållning och miljön - hantering av risker och möjligheter med stallgödsel, (SOU 2013:5).

5.17.2 Analys

5.17.2.1 21 KAP. 1 § MPF SAMT FÖRBRÄNNING

Länsstyrelsen i Skåne som föreslagit förändringar i 1 § har sannolikt utgått från att formuleringen ”total installerad tillförd effekt” förutsätter att det ska vara en förbränningsanläggning inblandad. Men så behöver det inte vara och i regel finns det ingen förbränningsanläggning vid en sådan här anläggning. Däremot brukar man inom energisektorn ange bränslen i effekt, energi, kilogram eller kubikmeter. Sedan används omräkningsfaktorer för dessa enheter.

Svårigheten med Länsstyrelsens föreslagna GWh-gräns är att en anläggning kan vara stor men köras lite och vice versa. Då bör man även ta hänsyn till hur mycket en sådan anläggning används. Därför är en effektgräns att föredra. Dessutom bör vi hålla fast vid det tröskelvärde som anges i IED.

För att i framtiden undvika missuppfattningar och tveksamheter om tillståndspliktens omfattning finns dock ett behov att förtydliga verksamhetsbeskrivningen i nuvarande 1 §. Bestämmelsens hänvisning till 11 kap. 2 § kan tas bort eftersom den genom våra förslag inte längre behövs.

I nuvarande 5 § behöver inga andra förändringar göras mer än att ett *-i* tillförs verksamhetskoden. Detsamma gäller 6 §. I sistnämnda bestämmelse, samt även 7 § som inte omfattas av IUF, bör det istället för hänvisningar till ovanliggande be-

stämmelser, införs ett spann för tröskelvärden (övre och undre tröskelvärden) som visar när dessa är tillämpliga. Förutom dessa ändringar behöver paragrafnumreringen justeras på grund av övriga förslag till tillägg i 21 kapitlet.

5.17.2.2 RÖTNING OCH UPPGRADERING

Bestämmelserna om gas- och vätskeformiga bränslen 21 kap. 2 § och 3 §, används idag både för anläggningar som genom rötning producerar biogas och för anläggningar som uppgraderar biogasen till fordonsbränsle. Att både rötning och uppgradering omfattas av samma paragrafer är inte ändamålsenligt eftersom miljöpåverkan från rötning respektive uppgradering är olika. Vid uppgradering trycksätts ofta gasen för att kunna avskilja vatten och koldioxid. Detta kan öka risken för läckage av metangas. Det finns därför behov av nya punkter som skiljer rötning (anaerob biologisk behandling) från uppgradering. Därför bör två nya bestämmelser införas för rötning av substrat som inte utgörs av avfall. Rötning av avfall prövas enligt befintliga bestämmelser i 29 kap. MPF. Det bör dock vara möjligt att ta emot upp till 500 ton avfall per kalenderår vid tillstånd enligt 21 kap. MPF, se mer om detta nedan.

Uppgradering bör även fortsättningsvis omfattas av bestämmelserna för framställning av gasformigt bränsle, nuvarande 21 kap. 2 § och 3 § (föreslagna 4 § och 5 §). Dessa paragrafer omfattar även annan framställning av gasformigt bränsle såsom gasol från glycerol, vätgas från rå biogas och dimetyleter (DME) från rå biogas. För att det inte finnas en ”lucka” i bestämmelserna bör därför dessa paragrafer även omfatta framställning av vätskeformigt bränsle. Vidare bör bränslemängden uttryckas i energi istället för i volym bränsle vilket även bör gälla för de paragrafer som omfattar rötning. 150 000 kubikmeter metan motsvarar 1 500 MWh.

För att ytterligare förtydliga skillnaden mellan rötning och uppgradering bör nya rubriker införas i 21 kap. MPF. Dessutom bör bestämmelserna avseende rötning (anaerob biologisk behandling) placeras före bestämmelserna om uppgradering eftersom rötning kommer före uppgradering i processen.

Tillstånds- och anmälningsplikt vid rötning av gödsel, grödor och växtmaterial

För verksamhet som omfattas av 2 kap. MPF (anläggningar för djurhållning) är det problematiskt att en anmälningspliktig anläggning som installerar rötning kan omfattas av tillståndsplikt enligt 21 kap. MPF. För att i högre grad möjliggöra ökad rötning på gårdsanläggningar föreslås därför i utredningen ”Djurhållning och miljö – hantering av risker och möjligheter med stallgödsel” (SOU 2013:5) en höjning av gränsen för när tillståndsplikt inträder enligt 21 kap. MPF. Förslaget i utredningen är att gränsen höjs till 300 000 kubikmeter gasformigt bränsle per kalenderår, där huvuddelen av materialet som rötas består av stallgödsel. Den volymen motsvarar rötning av gödsel från drygt 400 djurenheter mjölkkor. En sådan höjning skulle innebära att anmälningspliktiga anläggningar för djurhållning inte blir tillståndspliktiga om de börjar röta gödsel.

Gränsen för tillståndsplikt bör höjas enligt utredningens förslag till en nivå som innebär att anmälningspliktiga gårdar inte blir tillståndspliktiga om de installerar en röttningsanläggning för rötning av gödsel. Höjningen motiveras ur ett miljöperspektiv med att metanavgången från rötad gödsel är lägre jämfört med avgången från obehandlad gödsel. Även om röttningsanläggningen kan medföra metanläckage bedöms den samlade miljöeffekten vara positiv.

Gränser för provningsplikt bör uttryckas i producerad energimängd istället för i mängd producerad biogas eftersom energiinnehållet i den producerade metangasen kan variera och det är otydligt om det är rå biogas eller metangas som avses. Energiinnehållet i 300 000 kubikmeter rå biogas (innehåller mellan 45 – 85 procent metan) är högst cirka 2 500 MWh.

Vidare bör det vara möjligt för anläggningarna att också ta emot upp till 500 ton icke farligt avfall utan att anläggningen blir provningspliktig enligt 29 kap. MPF. Detta för att möjliggöra behandling av olika organiska material tillsammans (samarötning) som i regel ger ett bättre metanutbyte än om varje material rötas var för sig. Avfall i form av gödsel bör dock inte inkluderas i dessa 500 ton vid bedömning av tillståndsplikt. För rötning av gödsel som utgörs av avfall bör istället tröskelvärdet sättas till 25 000 ton som är gränsen för att vara en industriutsläppsverksamhet i enlighet med IUF och 29 kap. MPF (biologisk behandling). Rötning av 500 ton gödsel ger bara upphov till biogas motsvarande 60 MWh. Det skulle innebära att i princip all rötning av gödsel som avfall skulle bli tillståndspliktig. Om anläggningen ska kunna ta emot gödsel som vid rötning producerar maximalt 300 000 kubikmeter biogas (2 500 MWh) och utöver detta 500 ton avfall behöver provningsgränsen höjas ytterligare. Matavfall är exempel på avfall som kan komma i fråga. Rötning av 500 ton matavfall ger cirka 65 000 kubikmeter metan med energiinnehållet 650 MWh. Det skulle ge totalt 2 500 MWh + 500 MWh = 3 000 MWh. Därför bör tröskelvärdet för tillståndsplikt vid rötning av gödsel, grödor och andra biologiska material höjas till 3 000 MWh per år, vilket även kan inkludera rötning av 500 ton avfall (gödsel som definieras som avfall ska i detta sammanhang inte räknas in i denna mängd).

5.17.3 Förslag

För att i sak få en bättre överensstämmelse med punkt 1.4 b, bilaga 1 IED, föreslår Naturvårdsverket att verksamhetsbeskrivningen i 21 kap. 1 § ändras och förtydligas. Detta för att det ska bli enklare att tolka verksamhetsbeskrivningen och för att förebygga eventuella missförstånd och tveksamheter om tillståndspliktens omfattning. Även om det innebär att bestämmelsen i MPF därmed inte får samma ordalydelse som IED så bedömer vi att MPF och IED överensstämmer i sak. Eftersom missförstånd och tveksamheter förebyggs bedömer vi att förslaget ökar förutsättningarna för en korrekt implementering av IED. I enlighet med analysen ovan föreslås också ändringar i 5–7 §§.

Naturvårdsverket föreslår att 21 kap. 2-3 §§ MPF om framställning av gasformigt bränsle, delas upp i separata punkter, dels för uppgradering av biogas (oavsett om det härrör från avfall eller annat substrat), dels för rötning av annat substrat än avfall. Det föreslås vara tillåtet att ta emot upp till 500 ton avfall i dessa anläggningar utan att det behöver ske en prövning enligt 29 kap. MPF. Vidare höjs tröskelvärdet för tillståndsplikt för rötning av material bestående av stallgödsel, grödor och andra växtmaterial till produktion av 3 000 MWh biogas per kalenderår.

För att verksamheter som producerar bränslen i form av ”enkla kolväten”, vilka omfattas av IED (kemisk industri), inte ska bli felaktigt klassificerade och därmed inte omfattas av reglerna i IUF, behövs ett undantag i den föreslagna 4 §. Undantaget hänvisar till 12 kap. 1 och 2 §§ som omfattar anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion tillverka enkla kolväten (punkt 4.1a, bilaga 1 IED).

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
	Anaerob biologisk behandling	
	<p>21:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.01 gäller för anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, oavsett om det utgörs av avfall eller ej, grödor och annat biologiskt material, producerar mer än 3 000 MWh biogas per kalenderår.</p> <p><i>Utöver ovanstående material kan även upp till 500 ton icke farligt avfall per kalenderår behandlas.</i></p> <p><i>Om ingående mängd avfall överstiger 500 ton per kalenderår är verksamheten istället tillståndspliktig enligt 29 kap.33 eller 34 §. I ingående mängd avfall ska inte stallgödsel som utgör avfall inräknas.</i></p> <p><i>Om ingående mängd stallgödsel som utgör avfall överstiger 25 000 ton per kalenderår är verksamheten istället tillståndspliktig enligt 29 kap.33 eller 34 §.</i></p> <p><i>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten samtidigt utgör tillståndspliktig verksamhet enligt 29 kap. 33 eller 34 §.</i></p>	-
	<p>21:2 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 40.02 gäller för anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, oavsett om det utgörs av avfall eller ej, grödor och</p>	-

	<i>annat biologiskt material producerar biogas, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 §.</i>	
Gas- och vätskeformiga bränslen	Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen	
21:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.05 gäller för anläggning för överföring av bränslen till gas- eller vätskeform med en total installerad tillförd effekt av 20 megawatt eller mer, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 11 kap. 2 §.	21:3 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.05-i gäller för anläggning för <i>förgasning eller förvätskning av andra bränslen än kol där anläggningen har en kapacitet att överföra 20 megawatt tillförd bränsleeffekt eller mer.</i>	1.4b
21:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.10 gäller för anläggning för framställning av mer än 150 000 kubikmeter gasformigt bränsle per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 § eller 11 kap. 1, 2 eller 4 §.	21:4 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.15 gäller för anläggning för <i>a) uppgradering, eller b) annan tillverkning annat än via anaerob biologisk behandling, av mer än 1500 MWh gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.</i> <i>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 12 kap. 1 eller 2 §.</i>	-
21:3 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 40.20 gäller för anläggning för framställning av gasformigt bränsle, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 § eller 11 kap. 1, 2 eller 4 §.	21:5 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 40.20 gäller för anläggning för <i>a) uppgradering, eller b) annan tillverkning annat än via anaerob biologisk behandling, av som högst 1500 MWh gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår.</i>	-
Förbränning	Förbränning	
21:5 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 40.40 gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.	21:7 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 40.40-i gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.	1.1
21:6 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.50 gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 50 megawatt eller mer, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 5 §.	21:8 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.50-i gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av <i>minst 50 megawatt och högst 300 megawatt.</i>	1.1
21:7 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.51 gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 5 eller 6 §.	21:9 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.51 gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt <i>och mindre än 50 megawatt.</i>	-

Övriga bestämmelser i 21 kap.(4 §, 8-14 §§) behöver justeras enligt följande på grund av de förändringar som föreslås ovan.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Kärnkraft	Kärnkraft
21:4 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 40.30 gäller för kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor.	21:6 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 40.30 gäller för kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor
Förbränning	Förbränning
21:8 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 40.60 gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. mer än 500 kilowatt, om annat bränsle används än enbart eldningsolja eller bränslegas, eller 2. mer än 10 megawatt, om inget annat bränsle används än eldningsolja eller bränslegas. Anmälningsplikten gäller inte 1. stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 5, 6, 7 eller 9 §.	21:10 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 40.60 gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. mer än 500 kilowatt, om annat bränsle används än enbart eldningsolja eller bränslegas, eller 2. mer än 10 megawatt, om inget annat bränsle används än eldningsolja eller bränslegas. Anmälningsplikten gäller inte 1. stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 7, 8, 9 eller 11 §.
21:9 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 40.70 gäller för gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt.	21:11 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 40.70 gäller för gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt.
Vindkraft	Vindkraft
21:10 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.90 gäller för verksamhet med 1. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre 150 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.	21:12 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.90 gäller för verksamhet med 1. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre 150 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.
21:11 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.95 gäller för verksamhet med 1. sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter,	21:13 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.95 gäller för verksamhet med 1. sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter,

<p>2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller</p> <p>3. ett eller fler vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra sådana vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten eller verksamheterna med de andra vindkraftverken påbörjades. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 10 §.</p>	<p>2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller</p> <p>3. ett eller fler vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra sådana vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten eller verksamheterna med de andra vindkraftverken påbörjades. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 12 §.</p>
<p>21:12 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 40.100 gäller för verksamhet med</p> <p>1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter,</p> <p>2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller</p> <p>3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 10 eller 11 §.</p>	<p>21:14 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 40.100 gäller för verksamhet med</p> <p>1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter,</p> <p>2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller</p> <p>3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 12 eller 13 §.</p>
<p>Värme- och kylanläggningar</p>	<p>Värme- och kylanläggningar</p>
<p>21:13 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 40.110 gäller för värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt. Anmälningsplikten gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.</p>	<p>21:15 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 40.110 gäller för värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt. Anmälningsplikten gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.</p>
<p>21:14 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 40.120 gäller för anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.</p>	<p>21:16 § Anmälningsplikt C och verksamhetsskod 40.120 gäller för anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.</p>

5.17.4 Konsekvenser

5.17.4.1 NY LYDELSE 1 §

Det finns ingen verksamhet med verksamhetskod 40.05 registrerad i SMP (februari 2015), varken som huvud- eller sidoverksamhet. Vi känner inte heller till någon sådan verksamhet varför vi bedömer att missförstånd eller tveksamhet i tillämpningen inte är orsaken till att det saknas registrerad verksamhet med denna kod. Vår bedömning är därför att förslaget inte får några konsekvenser för befintliga verksamhetsutövare, myndigheter, miljöskyddet eller i övrigt. Det förtydligande av verksamhetsbeskrivningen som föreslås i bestämmelsen bör däremot

förhindra framtida missförstånd och tveksamheter om tillståndspliktens omfattning i det fall att en anläggning för förgasning eller förvätskning av andra bränslen än kol blir aktuell.

5.17.4.2 RÖTNING OCH UPPGRADERING

Verksamhetsutövare

Ändringarna innebär att gränsen för tillståndsplikt för rötning av gödsel på gårdsnivå höjs. Det kommer minska den administrativa bördan för företag som avser bygga anläggning för rötning av gödsel. Enligt uppgift från Jordbruksverket finns det 52 anläggningar som är anmälda för att ingå i gödselgasstödet, det vill säga rötter stallgödsel. Flera av dessa anläggningar har ekonomiska svårigheter. Om gränsen för provningsplikt höjs innebär det också att provnings- och tillsynavgifterna kan bli lägre. En höjd tillståndsgräns för rötning av gödsel minskar både den administrativa bördan och minskar kostnaderna för jordbruksföretagen.

Dagens dåliga lönsamhet gör det dock osäkert hur många nya anläggningar för rötning av gödsel som kommer att byggas. Det är osäkert om investeringsstödet ”Biogasutlysningen” som administreras av Energimyndigheten kommer att finnas kvar vilket kan minska utbyggnaden. Utan det nyligen införda gödselgasstödet hade lönsamheten varit ännu sämre.

Den administrativa bördan bedöms också minska genom att det blir tydligare vad som ingår i de olika bestämmelserna. Tidigare var det otydligt vad som omfattades av bestämmelsen för anläggning som framställer mer än 150 000 gasformigt bränsle. Denna punkt kunde användas både för uppgradering och för rötning. I vårt förslag har denna paragraf delats upp i separata paragrafer för uppgradering och rötning. Det nya förslaget innebär att det blir tydligare att verksamheter som rötter avfall inte behöver prövas enligt 21 kap. MPF. Rötning av avfall prövas enligt 29 kapitlet. För verksamheter med biologisk behandling av avfall med tillståndsplikt B gäller vidare att de kan ta emot gödsel, grödor och andra växtmaterial utan att behöva prövas enligt 21 kapitlet. Det minskar både den administrativa bördan och provnings- och tillsynsavgifterna för dessa verksamheter.

I betänkandet Djurhållning och miljön – hantering av risker och möjligheter med stallgödsel (SOU 2013:5), s. 331-332, anges följande konsekvenser för enskilda och näringslivet av att provningsgränsen för gödsel höjs.

Utredningens förslag innebär att gränsen för tillståndspliktig biogasproduktion höjs så att en djuranläggning som i huvudsak rötter gårdens egen gödsel förblir anmälningspliktig. Det är positivt för enskilda och näringslivet att en tillståndsprövning inte behöver ske av befintlig anmälningspliktig djurhållning för att en biogasanläggning etableras, om provningsmyndigheten bedömer att det inte innebär en väsentlig ändring av gödselhanteringen som föranleder att tillstånd krävs. Biogasanläggningen och djurhållningen kan därmed prövas av samma instans. Förändringen tar således sikte på mindre djurhållande verk-

samheter som inte är tillståndspliktiga. Det minskar de administrativa kostnaderna och är särskilt positivt för små företag. Förslaget om att höja gränsen för tillståndsplikt bör leda till att handläggningstiderna blir kortare och kostnaderna blir lägre för de företag som berörs. För den enskilde företagaren är tidsaspekten vid prövningen en viktig faktor.

....

Uppgifter om de administrativa kostnaderna för ett tillståndsförfarande kan hämtas ur två av varandra oberoende källor.

....

Bedömningarna skiljer sig alltså kraftigt åt mellan dessa källor. Från 40 timmar enligt Tillväxtverkets databas till cirka 300 timmar enligt Svenskt Näringsliv (när tiden för förstudie tagits bort). De administrativa kostnaderna för ett anmälningsförfarande uppgår till cirka 41 000 kronor och beräknas ta cirka 80 timmar i anspråk för företagen (Tillväxtverkets databas Malin, anmälan av miljöfarlig verksamhet).

Tillsyns- och prövningsmyndigheter

Antalet verksamheter som behöver tillståndsprövas kommer att minska genom att gränsen för tillståndsplikt B höjs för rötning av gödsel, grödor och andra växtmaterial. Vidare kommer tillsyn och prövning underlättas genom att det blir tydligare vad som ingår i de olika prövningsbestämmelserna. Eftersom ett antal anläggningar kommer att byta verksamhetskod behöver tillsynsmyndigheten omklassificera dessa (en engångsinsats). Nya beslut om avgiftsklassning enligt FAPT kan behövas.

I SOU 2013:5, s. 329, anges följande konsekvenser för länsstyrelserna av att prövningsgränsen för gödsel höjs.

Förslaget att höja gränsen för när tillstånd krävs för en biogasanläggning minskar arbetet för länsstyrelserna eftersom färre samråds- och tillståndsärenden behöver behandlas. För ett enskilt ärende uppskattas resursåtgången för samrådsförfarandet till 2,5 effektiva arbetsdagar och resursåtgången från det att ansökan inkommer till det att beslut fattats till 15 effektiva arbetsdagar (Undersökning av genomförandetider och framtida resursbehov för projekt med miljöpåverkan, Svenskt Näringsliv, mars 2012, s. 25). Det är svårt att uppskatta hur många ärenden det kan handla om där endast biogasanläggningen prövas och i hur många fall tillstånd till biogasanläggning behandlas i samband med prövning av utökning av djurhållning. Totalt har 49 företag fått stöd till en biogasanläggning via landsbygdsprogrammet, vilket ger en bild av storleksordningen av verksamheten. Länsstyrelserna kan dock komma att behöva ta fram yttranden till kommunen i anmälningsärendena.

Miljöskydd

Ökad rötning av gödsel bedöms minska de totala metanutsläppen. Det beror på att metanavgången vid spridning av rötad gödsel är lägre jämfört med avgången från obehandlad gödsel. Även om röttningsanläggningen medför en risk för metanläckage bedöms de totala metanutsläppen minska. Det är av stor vikt att risken för läckagen vid rötning minimeras genom en mycket effektiv kontroll och ett bra underhåll.

I SOU 2013:5, s. 327-328, anges följande konsekvenser för miljöskyddet av att prövningsgränsen för gödsel höjs.

Förslagen, som innebär att biogasanläggningar på gårdsnivå främjas, beräknas få följande positiva effekter för miljön. Rötning till biogas leder till minskad avgång av klimatgaser från gödseln och till att fossila bränslen kan ersättas av biobränslen, vilket är positivt för miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan. Rötresten har samma näringsinnehåll som orötad gödsel, förutom att kvävet är mer växttillgängligt eftersom ammoniuminnehållet är högre. Det bör leda till ett effektivare växtnäringsutnyttjande och därmed gynna miljö kvalitetsmålen Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet och Hav i balans samt levande kust och skärgård. Det bedöms också vara positivt för att följa miljö kvalitetsnormerna för vatten. Förutom ovanstående miljöeffekter kan olägenheter för omgivningen minska eftersom rötresten luktar mindre.

....

Förslagen kan dock få negativa effekter för miljön i form av risk för ammoniakförluster vid olämplig lagring och spridning samt risk för utsläpp av växthusgaser i form av metanläckage från anläggningen vid till exempel driftstörningar, om utrötningen är otillräcklig eller om anläggningen har tekniska brister. Totalt sett har dock rötad gödsel lägre växthusgasutsläpp än obehandlad gödsel (JTI-rapport 2012, Lantbruk och industri nr 402 Växthusgaser från stallgödsel, s. 31).

5.17.4.3 SAMMANFATTNING KONSEKVENSER

Tabell 22. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 21 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF
419	Ett 40-tal	A → B: 0 B → A: 0 B → C: 12-15 C → A/B: 0	0 (121 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.18 28 kap. MPF - Rening av avloppsvatten

5.18.1 Bakgrund och analys

28 kap. 3 § behöver omformuleras för att få en bättre överensstämmelse med punkt 6.11, bilaga 1 IED.

Den svenska översättningen av punkt 6.11 bilaga 1 IED lyder:

”Oberoende utförd rening av avloppsvatten utanför anläggningens område som inte omfattas av direktiv 91/271/EEG och som släpps ut av en anläggning som omfattas av kapitel II.”

Lydelsen i den engelska upplagan av IED bilaga 1 punkt 6.11 är följande:

”Independently operated treatment of waste water not covered by Directive 91/271/EEC and discharged by an installation covered by Chapter II”

En jämförelse av de båda texterna visar att den engelska originaltexten inte anger att det skulle röra sig om verksamhet som sker utanför anläggningens område. Vid det svenska genomförandet av bestämmelsen har man dock utgått från den svenska översättningen av direktivet vilket därmed medfört att bestämmelsen, enligt vår mening, inte är korrekt formulerad. Dessutom innehåller det svenska genomförandet i 3 § en skrivning om att det ska handla om verksamheter som drivs av en annan verksamhetsutövare. Denna skrivning är svårtolkad och enligt vår bedömning direkt felaktig.

Ytterligare en felaktighet i nuvarande 3 § är de undantag som görs för de verksamheter som omfattas av 1 och 2 §§. Detta är felaktigt då undantaget enligt IED enbart bör gälla för de verksamheter som omfattas av direktiv 91/271/EEG om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse, det så kallade avloppsdirektivet. Avloppsdirektivet omfattar avloppsreningsanläggningar som tar emot avloppsvatten från tätbebyggelse med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter.

Bestämmelsen i 3 § ska inte bygga på storlek utan gäller för verksamheter som omfattas av 1 kap. 2 § IUF (industriutsläppsverksamheter) oavsett storlek. Det enda undantaget som kan göras från detta är som sagt för de verksamheter som omfattas av avloppsdirektivet.

I 28 kap. 1-2 §§ finns däremot tröskelvärden som bygger på dimensionering beroende av personer eller personekvivalenter. Bestämmelsen i 2 § är dessutom en svensk bestämmelse som inte härrör från något direktiv, därför vore det märkligt om den bestämmelsen, som endast innebär anmälningsplikt, har företräde framför tillståndspliktig industriutsläppsverksamhet enligt nuvarande 3 §.

Sammanfattningsvis anser Naturvårdsverket att bestämmelsen i 3 § bör omfatta verksamheter som utför avloppsrening av industriavloppsvatten från egen eller

annans industriutsläppsverksamhet. Det kan dock innehålla avloppsvatten från anställda på verksamheten om detta inte leds till kommunalt avloppsreningsverk. Naturvårdsverket föreslår därför att lydelsen i 3 § ändras för att tydligare vara i enlighet med den engelska upplagan av IED. För att bättre stämma överens med IED så ändras också undantagen till att endast omfatta de verksamheter som huvudsakligen tar emot avloppsvatten från hushåll, vilket är det som avses med hänvisningen till avloppsdirektivet i punkten 6.11, bilaga 1 IED.

5.18.2 Förslag

Naturvårdsverket föreslår att lydelsen i 3 § ändras för att tydligare vara i enlighet med den engelska upplagan av IED. Naturvårdsverket föreslår även att ordningsföljden av bestämmelserna ändras så att den nationella bestämmelsen med anmälningspliktig nivå i nuvarande 2 § läggs sist i 28 kap. MPF.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
28:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.10 gäller för avloppsreningsanläggning med en anslutning av fler än 2 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter.	28:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.10 gäller för avloppsreningsanläggning med en anslutning av fler än 2 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter.	-
28:2 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.20 gäller för avloppsreningsanläggning som är dimensionerad för mer än 200 personekvivalenter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 §.	28:3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.30 gäller för avloppsreningsanläggning som är dimensionerad för mer än 200 men högst 2000 personekvivalenter.	-
28:3 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.25 gäller för avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar som avses i 2 kap. 1 §, 4 kap. 12 eller 16 §, 5 kap. 1, 4, 10, 18, 19, 34, 35, 37 eller 39 §, 6 kap. 1 §, 7 kap. 1 §, 8 kap. 1 eller 6 §, 9 kap. 1 eller 2 §, 11 kap. 2 eller 4 §, 12 kap. 1, 2, 3, 5 eller 14 §, 14 kap. 1, 5, 8, 10 eller 14 §, 15 kap. 1, 3, 6, 9, 10, 13 eller 14 §, 16 kap. 1 §, 17 kap. 4 §, 19 kap. 1 §, 21 kap. 1, 5 eller 6 § eller 29 kap. 3, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 30, 35, 36, 38, 39, 49, 50, 54 eller 58 § men som	28:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.15-i gäller för avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar som avses i 1 kap. 2 § <i>Industriutsläppsförordningen (2013:250)</i> . <i>Tillståndsplikt enligt denna bestämmelse gäller inte om verksamheten huvudsakligen tar emot avloppsvatten från hushåll eller om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 13 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.</i>	6.11

<p>drivs av en annan verksamhetsutövare.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 eller 2 § eller enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.</p>		
---	--	--

5.18.3 Konsekvenser

Punkt 6.11, bilaga 1 IED, är något svårtolkad. Det kommer sannolikt att bli enklare att tolka IED-bestämmelsen när det finns ett BAT-slutsatsdokument med beslutade slutsatser. Den nu föreslagna 2 § kan få till följd att många industriutsläppsverksamheter, med egen rening av industriellt avloppsvatten, kan ha en sidoverksamhet som omfattas av denna bestämmelse. Eftersom denna bestämmelse enbart är tillämplig vid avloppsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar som avses 1 kap. 2 § IUF, medför dock inte vårt förslag någon förändring av totalantalet verksamheter som omfattas av IUF.

Idag finns ingen verksamhet som är klassad enligt den nuvarande 3 § (februari 2015). Naturvårdsverket bedömer att för de verksamheter som kan komma att klassas enligt den föreslagna 2 § kan det bli ökade kostnader för att uppfylla IED-kraven. Miljöskyddet kan stärkas då verksamhetsutövarna kan behöva förhålla sig till ökade miljöskyddkrav enligt BAT-slutsatsdokument. Tillsynsmyndigheterna kan få ökade kostnader för tillsyn i enlighet med kraven i IED.

Tabell 23. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 28 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
457	Okänt antal eftersom det är beroende av kommande BAT-slutsatsdokument för bilaga 1 IED, punkt 6.11.	A → B: 0 B → A: 0 B → C: 0 C → A/B: 0	0 (0 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

5.19 29 kap. MPF – Avfall

Hela 29 kap. MPF behöver ses över så att det blir mera systematiskt och lätthanterligt. Det behövs till exempel förbättringar för att implementera avfallsdirektivet korrekt, de begrepp som används behöver ses över, etcetera. Därför har analysen av 29 kap. inte gjorts enbart ur ett IED-perspektiv. Bakgrund, analys och förslag för 29 kap. MPF finns redovisat i nästkommande avsnitt 6.

6 Avfallshantering 29 kap. MPF

6.1 Uppdrag och genomförande

Enligt uppdragsbeskrivningen ska bestämmelser i miljöprövningsförordningen (MPF) och verksamhetsbeskrivningar som rör avfallshantering ses över för att åstadkomma bättre överensstämmelse med de gränsdragningar och den terminologi som används i övriga bestämmelser om avfall. I uppdraget ingår även att se över systematiken mellan avfallshanteringsverksamheter och vissa andra verksamheter i miljöprövningsförordningen.

Vissa av bestämmelserna i 29 kap. påverkas av de krav som följer av IED-direktivets genomförande. IED ställer särskilda krav på vissa verksamheter som är utpekade i direktivets bilaga 1 och som tar emot vissa mängder avfall. Samtidigt utarbetas BAT-slutsatser (best available technique) som kopplas till dessa bestämmelser, och leder till bindande krav för de verksamheter som omfattas. Kraven är generellt högre för industriutsläppsverksamheter än för annan tillståndspliktig verksamhet enligt 29 kap. MPF. Det är därför mycket viktigt att klassningen blir korrekt vad avser vilka verksamheter som faller in under IED-direktivet, och vilka som inte gör det.

Fokus har lagts på att se över systematiken i 29 kap., det vill säga de gränsdragningar och den terminologi som används. Vi har så långt det är möjligt försökt använda begrepp som stämmer överens med avfallsdirektivet och annan relevant avfallslagstiftning. Vi har också fokuserat på de synpunkter som inkommit från främst länsstyrelser, till exempel att se över de undantag som är kopplade till bestämmelserna. Dessa anses av många vara svåra att förstå, vilket leder till att verksamheter i vissa fall klassas fel. Vi har även gjort en översyn av vissa begrepp till exempel anläggning och yrkesmässig.

6.2 Systematiken i 29 kap. MPF

6.2.1 Genomförande av IED

IED-direktivet har stor påverkan på 29 kap. Vid den tidigare översynen av 29 kap. infördes till stor del nya paragrafer för att omfatta de verksamheter som tas upp i bilaga 1 IED. Det finns dock fortfarande otydligheter och oklarheter. Vi har inom detta uppdrag tittat på olika möjligheter att tydliggöra och strukturera om 29 kap. i förhållande till IED och på det sättet lyfta fram de paragrafer som har koppling till direktivet. Syftet har i huvudsak varit att det tydligare ska framgå om en viss verksamhet omfattas av bilaga 1 IED. Ett alternativ är att bryta upp nuvarande indelningen av 29 kap. som baseras på typ av verksamhet, och placera samtliga bestämmelser som omfattas av IED, oavsett typ av verksamhet, först i 29 kap. Det skulle då bli tydligare vilka verksamheter som omfattas av IED respektive vilka som inte gör det. Vi anser att det alternativet är tänkbart, men har valt att gå vidare med att låta systematiken och indelningen, precis som idag, utgå från typ av verk-

samhet. Anledningen är främst att indelningen utifrån det huvudsakliga verksamhetsområdet är att föredra med utgångspunkt från de synpunkter vi mottagit under arbetets gång. Det bör dock på annat sätt göras mycket tydligt vilka bestämmelser som är kopplade till IED (industriutsläppsverksamheter) och vilka som inte är det.

6.2.1.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Strukturen görs om men att vi i princip behåller indelningen utifrån typ av verksamhet, det vill säga vi väljer att inte bryta ut industriutsläppsverksamheter, oavsett typ av verksamhet, för sig.
- En markering görs av de bestämmelser som omfattar industriutsläppsverksamheter, efter verksamhetskoden följer ett *-i* (se vidare avsnitt 4.2.6.4).

6.2.1.2 KONSEKVENSER

Vi bedömer att förslaget leder till en ökad tydlighet och tidsbesparing för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare. Det bör också leda till att färre verksamheter felklassas. Miljöskyddet kan komma att påverkas beroende på om förslaget leder till att fler eller färre verksamheter omfattas av IED. Dock är det svårt att göra en bedömning av om miljöskyddet påverkas positivt eller negativt då vi ännu inte kan se hur samtliga verksamheter klassas enligt IED, samt vilka krav som kommer att ställas i BAT-slutsatser.

6.2.2 Indelningen av 29 kap. MPF

Generellt kan sägas att indelningen av bestämmelser i 29 kap. inte uppfattas som helt logisk. Till exempel omfattar rubriken *Förbehandling, sortering och mekanisk bearbetning* inte all verksamhet som faller under dessa begrepp. Bestämmelserna innehåller undantag som innebär att man för vissa typer av verksamheter som omfattas av dessa begrepp, även måste tillämpa bestämmelser under rubriken *Annan återvinning eller bortskaffande*. Det finns en risk att man uppfattar vissa verksamheter som undantagna från provningsplikt eftersom det inte finns någon tillämplig bestämmelse under det avsnitt som stämmer bäst överens med just den typen av verksamhet. Ett annat problem är att det under ett och samma avsnitt finns två paragrafer för sortering av icke-farligt avfall, men inte någon motsvarande för sortering av farligt avfall. Eftersom sortering också är en del av återvinning eller bortskaffning innebär det att ett flertal olika bestämmelser kan bli tillämpliga.

I nuvarande 29 kap. kommer många av de större och mer omfattande bestämmelserna, som dessutom omfattar industriutsläppsverksamheter, sist. Det gör att ett stort antal paragrafer behöver undantas från dessa. Vi har tittat på flera olika förslag att lösa detta. Ett är att de mer generella paragraferna om återvinning/bortskaffande av avfall som idag återfinns i slutet av 29 kap. läggs först i kapitlet följt av de verksamhetskoder som är avsedda för mer specifika avfallsslag. Det innebär att många av industriutsläppsverksamheterna behandlas tidigare i kapitlet. Det i sig kan öka tydligheten, och den som ska tillämpa bestämmelserna kan

börja med att göra en bedömning av om verksamheten faller in under dessa eller ej. Svårigheten ligger emellertid i att kombinera de verksamhetskoder som följer av IED med de mer specifika koder som finns i förordningen idag. Vissa av koderna som är införda på grund av IED skär över flera verksamhetsområden, i motsats till dem som inte är kopplade till IED.

Sammanfattningsvis anser vi att det behövs en bättre indelning av de olika typerna av verksamheter. Det är dock svårt att få till en lämplig indelning eftersom vissa av bestämmelserna är mycket specifika för en viss typ av verksamhet medan andra är mer generella, till exempel återvinning eller bortskaffande av avfall över vissa mängder. Det kan också finnas en fördel med att ha kvar bestämmelser som används frekvent och är vedertagna.

6.2.2.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Ordningsföljden i 29 kap. ändras. Vi har valt att lägga de paragrafer som innefattar större, mer omfattande verksamheter, först. Detta sammanfaller delvis med att de också är industriutsläppsverksamheter, dock inte fullt ut. Se vidare bilaga 1 för ett utförligt sammanställt förslag.

6.2.2.2 KONSEKVENSER

Vi bedömer att förslaget till ny struktur leder till en mer logisk indelning där de större verksamheterna kommer först, vilka också till stor del är industriutsläppsverksamheter. Strukturen är dock inte helt olik den som används idag. En ändring av strukturen i 29 kap. leder ändå inledningsvis till något ökade administrativa kostnader för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare, när de ska sätta sig in i och börja tillämpa nya regler. Dock avser vi att behålla de nuvarande verksamhetskoderna i de fall då verksamhetsbeskrivningarna inte påverkas av vårt förslag. Vi bedömer att förslaget till att en ny tydligare struktur på sikt leder till tidsbesparingar och lägre administrativa kostnader. Förslaget har ingen påverkan på miljöskyddet.

6.2.3 Undantag i bestämmelserna

Många av bestämmelserna i 29 kap. har ett stort antal undantag vilket gör dem svårlästa. I vissa fall undantas dessutom verksamhetskoder som inte ens bör vara aktuella. Även då undantagen beaktas är det ibland svårt att avgöra enligt vilken bestämmelse en verksamhet ska klassas. Det är inte alltid tydligt i 29 kap. vilken verksamhetskod som har företräde framför en annan.

Naturvårdsverket får många frågor om hur MPF är uppbyggd, och påpekanden om att de många undantagen i sig gör att verksamheter ibland riskerar att bli felklassade. Undantagen bör minimeras eftersom de försvårar förståelsen. Det bör hellre införas fler paragrafer om det är nödvändigt för tydligheten. Generellt anser vi att många undantag kan strykas, för vissa paragrafer är detta helt okontroversiellt.

Många undantag finns med utan att de enligt vår bedömning egentligen är nödvändiga. Tolkningen av vilken paragraf som ska användas för en viss verksamhet måste göras utifrån den indelning som finns i 29 kap., det vill säga att överskrifterna i de olika avsnitten i 29 kap. vägleder om hur bestämmelserna ska tillämpas.

6.2.3.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis anser vi att:

- De många undantagen som generellt finns kopplade till bestämmelserna i 29 kap. försvårar förståelsen. Undantag bör endast användas då det är nödvändigt och relevant.

6.2.3.2 KONSEKVENSER

Vi bedömer att förslaget ovan leder till förenklingar för både tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare då tydligheten ökar. Åtgärden är efterfrågad av bland annat av tillsynsmyndigheter. Det kan dock inledningsvis leda till något ökade administrativa kostnader för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare, när de ska sätta sig in i och börja tillämpa de nya reglerna. Förslaget har ingen påverkan på miljöskyddet.

6.3 EU:s krav på avfallsområdet

Bestämmelser om avfall finns främst i 15 kap. miljöbalken, avfallsförordningen (2011:927) och avfallsdirektivet (2008/98). De svenska bestämmelserna om avfall ska tolkas mot bakgrund av bland annat avfallsdirektivet. Terminologin i MPF skiljer sig i vissa delar från terminologin i miljöbalken, avfallsförordningen och avfallsdirektivet. Detta innebär otydligheter vid tillämpningen och kräver mycket vägledning. Det riskerar även att leda till att rättstillämpningen inte blir enhetlig. Naturvårdsverket anser att använda begrepp och formuleringar så långt som möjligt bör anpassas till avfallsdirektivet i syfte att minska utrymmet för olika tolkningar.

6.3.1 Avfallsdirektivets krav på tillstånd

Av art. 23 i avfallsdirektivet framgår att medlemsstaterna ska kräva att alla verksamhetsutövare som har för avsikt att behandla avfall ska inneha ett tillstånd från behörig myndighet. Enligt art. 3.14 definieras behandling av avfall som återvinnings- eller bortskaffningsförfaranden, inklusive beredning före återvinning eller bortskaffande. Sådant tillstånd ska omfatta vissa i direktivet uppräknade uppgifter och får beviljas för en viss period. Enligt art. 24 får medlemsstaterna undanta verksamhetsutövare från kravet på tillstånd bland annat om verksamheten består i bortskaffande av eget icke-farligt avfall på den plats där detta uppkommer eller återvinning av avfall. Detta förfarande förutsätter att generella regler beslutas. Av art. 25 framgår att en medlemsstat som vill bevilja undantag enligt art. 24 ska underätta kommissionen. Sverige har inte gjort någon sådan underrättelse om undantag. För att uppfylla kraven i direktivet innebär detta att alla verksamhetsutövare som har för avsikt att behandla avfall ska inneha tillstånd eller anmälan som uppfyller

kraven i artikel 23. Bland annat rör det sig om typer och mängder av avfall, tekniska krav, försiktighetsåtgärder med mera.

6.3.2 Svenskt genomförande av avfallsdirektivet

Den som bedriver miljöfarlig verksamhet i Sverige kan omfattas av tillstånds- eller anmälningsskyldighet. Miljöfarliga verksamheter som ska prövas klassas som A-, B- eller C-verksamheter. A- och B-verksamheter lever upp till de krav som ställs enligt avfallsdirektivet, medan C-verksamhet innebär att en anmälan ska göras till kommunens miljönämnd. Det finns också så kallade U-verksamheter där krav inte ställs på vare sig tillstånd eller anmälan. De ska ändå följa kraven i miljöbalken och kommunens miljönämnd eller motsvarande utövar tillsyn. Reglerna för C- och U-verksamheter lever inte upp till de krav som ställs enligt avfallsdirektivet, att ett beslut ska fattas med visst givet innehåll. Verksamheter som inte är tillståndsskyldiga rapporterar inte till Svenska Miljöportalen (SMP) vilket medför att det saknas samlad information om antalet sådana verksamheter och verksamheternas omfattning.

En anmälningsskyldig verksamhet får enligt 9 kap. 6 c § miljöbalken tidigast påbörjas sex veckor efter det att anmälan har gjorts om inte tillsynsmyndigheten bestämmer något annat. Detta innebär att verksamheten efter denna tid kan påbörjas utan beslut från tillsynsmyndigheten. Enligt 27 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) ska den myndighet som handlägger ett anmälningsskyldigt ärende om det behövs meddela föreläggande om försiktighetsåtgärder eller förbud.

2011 genomfördes en ändring av 22 kap. miljöbalken i syfte att genomföra avfallsdirektivets krav på vilka uppgifter som ett tillstånd till behandling av avfall ska innehålla. Avsikten var att ställa samma krav på innehåll som ställs i direktivet. I förarbetena till ändringen i 22 kap. miljöbalken anges att direktivets krav på vilka uppgifter ett tillstånd ska innehålla gäller för all behandling av avfall, det vill säga även sådan behandling som enligt vår nationella reglering är anmälningsskyldig. I den mån även en anmälan bör innehålla sådana uppgifter som krävs enligt 22 kap. miljöbalken föreslås att ett sådant krav ska införas i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) (Se prop. 2010/11:125 s. 30 ff.). Detta har ännu inte införts.

Ett alternativ till ovanstående är att Sverige utnyttjar möjligheten till undantag från tillståndsskyldigheten och fastställer allmänna regler för behandling i enlighet med art. 24 avfallsdirektivet. Sverige måste då underrätta kommissionen om detta enligt art. 25 avfallsdirektivet.

För att en anmälan om återvinning eller bortskaffande ska uppfylla kraven i art. 23 avfallsdirektivet kan en bestämmelse införas där man ställer krav på att ett beslut fattas efter anmälan om återvinning eller bortskaffande och krav på vilka uppgifter som ett sådant beslut ska innehålla. En sådan bestämmelse skulle kunna införas i

FMH. Innehållet i beslutet följer av det som anges i art. 23. Naturvårdsverket anser att kraven på beslut för C-verksamheter som behandlar avfall säkerställer att myndigheten gör de överväganden som krävs för att avfallshanteringen ska genomföras utan fara för människors hälsa och utan att skada miljön. Kravet på beslut skulle lämpligtvis komma att omfatta samtliga verksamheter på C-nivå, det vill säga även befintliga.

För att detta praktiskt ska vara genomförbart behöver verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter en övergångsperiod för att ta fram och lämna in anmälan, handlägga och besluta i dessa anmälningsärenden. Förslagsvis får verksamhetsutövarna ett år på sig från ikraftträdande att inkomma med en kompletterande anmälan. Därefter bör tillsynsmyndigheten få två år på sig att meddela beslut. Vi bedömer också att det behövs en bestämmelse som riktar sig till verksamhetsutövaren där det specificeras vilka uppgifter en anmälan ska innehålla. Dessa båda bestämmelser föreslås införas i FMH (se förslag nedan).

När det gäller verksamheter som behandlar avfall och som idag klassas som U-verksamheter skulle det även för dessa behöva meddelas beslut. Det kan i vissa fall vara lämpligt att dessa lyfts till C-nivå. Vi bedömer dock att det inom detta regeringsuppdrag inte är möjligt att se över samtliga U-verksamheter i syfte att lägga fram ett förslag för att dessa ska leva upp till kraven enligt avfallsdirektivet. Vi har därför valt att enbart belysa problematiken, och lämnar alltså inte något konkret förslag vad gäller U-verksamheter som behandlar avfall.

6.3.2.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Det införs ett krav på beslut för C-verksamheter i FMH.
- Tillsynsmyndighetens beslut efter anmälan ska leva upp till de krav som ställs i art 23 avfallsdirektivet.
- Verksamhetsutövare ska inkomma med en kompletterande anmälan senast ett år efter att bestämmelsen trätt i kraft samt att tillsynsmyndighetens får ytterligare två år att meddela beslut.
- Ett liknande resonemang bör göras vad gäller verksamheter som behandlar avfall och som idag klassas som U-verksamheter. Vi har dock inte haft möjlighet att se över dessa verksamheter inom ramen för uppdraget. Vi lämnar därför inget förslag för U-verksamheter.

Naturvårdsverket bör ha möjlighet att överklaga tillsynsmyndigheternas beslut eftersom de har stor betydelse för genomslaget av EG-rätten i Sverige och för rättssystemets allmänna legitimitet. Naturvårdsverket har rätt att föra talan i ansökningsmål för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen. I praxis har det dock ansetts innebära att Naturvårdsverket inte har talerätt i så kallade anmä-

ningsärenden²³ eftersom anmälningsförfarandet anses utgöra en del av tillsynsmyndigheternas tillsynsverksamhet. Någon allmän möjlighet för myndigheten att överklaga tillsynsbeslut enligt miljöbalken finns inte vilket alltså är en skillnad mot vad som gällde under miljöskyddslagen²⁴. Det är därför av största vikt att dessa beslut ses som en del av tillståndsprövningen vilka Naturvårdsverket har möjlighet att överklaga, alternativt att Naturvårdsverkets roll att tillvarata allmänna intressen kompletteras med en möjlighet att överklaga tillsynsbeslut på samma sätt som vi har möjlighet att överklaga domar och beslut om tillstånd, vilket har framförts tidigare vid ett flertalet tillfällen.

Förslag till nya bestämmelser i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
-	<p>25 f § En anmälan som avser en verksamhet med återvinning eller bortskaffande av avfall ska, utöver det som anges i 25 §, innehålla följande punkter:</p> <p>a) Typer och mängder av avfall som får behandlas</p> <p>b) Tekniska krav och eventuella övriga krav som är relevanta för platsen i fråga, för varje typ av tillåtet förfarande</p> <p>c) De säkerhets- och försiktighetsåtgärder som ska vidtas</p> <p>d) Föreskriven metod för varje typ av förfarande</p> <p>e) Övervaknings- och kontrollförfaranden vid behov</p> <p>f) Bestämmelser om avslutande och efterbehandling vid behov</p>
-	<p>27 a § I fråga om sådana anmälningspliktiga verksamheter som avser återvinning eller bortskaffande av avfall ska den myndighet som handlägger ärendet, utöver det som anges i 27 § första meningen, meddela den som har gjort anmälan ett beslut.</p> <p>Ett sådant beslut ska minst innehålla följande punkter:</p> <p>a) Typer och mängder av avfall som får behandlas</p> <p>b) Tekniska krav och eventuella övriga krav som är relevanta för platsen i fråga, för varje typ av tillåtet förfarande</p> <p>c) De säkerhets- och försiktighetsåtgärder som ska vidtas</p>

²³ MÖD 2000:54

²⁴ Frågan om Naturvårdsverkets talerätt avseende tillsynsbeslut har tidigare berörts i bl.a. utredningen om Naturvårdsverket 2008- SOU 2008:62

	<p>d) Föreskriven metod för varje typ av förfarande</p> <p>e) Övervaknings- och kontrollförfaranden vid behov</p> <p>f) Bestämmelser om avslutande och efterbehandling vid behov</p> <p>Beslutet får avse en viss period och får därefter förlängas.</p>
--	--

6.3.2.2 KONSEKVENSER

Nya verksamheter

Ovanstående förslag innebär att det krävs ett myndighetsbeslut för att nytillkommande C-verksamheter som avser att behandla avfall ska få bedrivas. Beslutet ska innehålla vissa givna uppgifter som finns specificerade i avfallsdirektivets art. 23. Även om den information som ska tillhandahållas inte kan anses vara omfattande, leder ändå detta till konsekvenser. För verksamhetsutövarna innebär det framförallt att de ska tillhandahålla den information som krävs. Det är dock underlag som redan idag lämnas i många fall. För tillsynsmyndigheten blir konsekvensen framförallt att ett beslut ska fattas gällande den aktuella verksamheten. De slutsatser vi dragit inom uppdraget, baserat på samtal och kontakter med tillsynsmyndigheter, är att många redan idag meddelar verksamhetsutövaren i ett skriftligt svar. Ett beslut med visst givet innehåll kan kräva något mer handläggningstid. Men vår bedömning är att det ändå inte leder till någon avsevärt ökad tidsåtgång. Den generella bedömningen av om till exempel försiktighetsåtgärder ska vidtas, görs redan idag.

Befintliga verksamheter

Även för befintliga verksamheter som redan bedriver verksamhet på C-nivå bör ett beslut fattas. Detta kommer att leda till ökade administrativa kostnader för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare, när de ska sätta sig in i och tillämpa de nya reglerna. Det är i storleksordningen cirka 1000 befintliga C-verksamheter som kommer att behöva göra en kompletterande anmälan. De administrativa kostnaderna för ett anmälningsförfarande uppgår till cirka 41 000 kronor och beräknas ta cirka 80 timmar i anspråk för verksamhetsutövaren²⁵. Eftersom det för befintliga verksamheter inte bör vara nödvändigt med en fullständig nyanmälan utan endast en kompletterande, bedömer vi att kostnaden bör bli mindre, i storleksordningen 25 000 kr per anmälan. Totalt skulle den administrativa kostnaden för verksamhetsutövarna för dessa cirka 1000 verksamheter i så fall bli 25 miljoner kr. Tillsynsmyndigheternas kostnader för att handlägga och besluta i dessa ärenden bedöms uppgå till ungefär en fjärdedel av verksamhetsutövarnas. Eftersom tillsynsmyndigheten kan finansiera sin handläggning genom avgifter vältras denna kostnad över på verksamhetsutövarna. Den totala kostnaden för dem, som engångskostnad, blir då i storleksordningen 30–35 miljoner kronor. Kostnaden för tillsynsmyndighet-

²⁵ Tillväxtverkets databas Malin, anmälan av miljöfarlig verksamhet

erna bör spridas ut över en period på ett par år så att de får tillräckligt med tid att besluta i dessa ärenden.

Miljöskyddet

Vi bedömer att krav om beslut med ett angivet minimiinhåll leder till positiva konsekvenser för miljöskyddet, då tillsynsmyndigheterna på ett mer strukturerat sätt handlägger och bedömer anmälningar för verksamheter som behandlar avfall. Då vi idag har hantering av farligt avfall på C-nivå bedömer vi att det är högst rimligt att det alltid fattas ett beslut där vissa miljömässiga överväganden gjorts.

6.4 Begrepp och formuleringar i 29 kap. MPF

6.4.1 Mängdgränser

I 29 kap. finns i de allra flesta koderna en övre mängdgräns. Ofta är det uttryckt som *den hanterade avfallsmängden, tillförda mängden avfall, den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle utgörs av*, eller liknande. I bilaga 1 IED där kraven finns på avfallsbehandlingar, används begreppen *kapacitet* och *totalkapacitet*. Vi har haft för avsikt att så långt som möjligt använda de begrepp som finns i direktiven för att minimera tolkningsutrymmet. När det gäller begreppet kapacitet kan detta tolkas som om man avser den kapacitet som en verksamhet teoretiskt har. Det behöver inte nödvändigtvis vara densamma som den kapacitet man har tillstånd för (den kan vara lägre än den faktiska kapaciteten). Vår bedömning är därför att kapacitet inte motsvarar det vi avser.

De begrepp som idag används, tillförd mängd, hanterad mängd och så vidare, kan i vissa fall innebära att man behöver tolka angiven mängdgräns på olika sätt. Vår avsikt har varit att så långt som möjligt använda samma formulering i alla bestämmelser där så är lämpligt, eftersom det finns risk för att användningen av olika formuleringar leder till oklarheter och tolkningsproblem. Eftersom de begrepp som idag används inte alltid går att likställa finns dock en risk för att man genom att ändra dessa, får oönskade konsekvenser. Ett exempel på det är bestämmelserna som rör mellanlagring. Den nuvarande formuleringen lyder ”om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle överstiger x ton”. Därför har vi bedömt att de idag använda formuleringarna inte bör ändras.

6.4.1.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Ingen ändring görs av de olika formuleringar som används i 29 kap. vad gäller angivande av mängdgränser.

6.4.1.2 KONSEKVENSER

Förslaget får inga konsekvenser då vi behåller de nuvarande skrivningarna.

6.4.2 Övre och undre tröskelvärden

När det gäller mängdgränserna i 29 kap. och hur dessa uttrycks, är det inte alltid tydligt och lättläst. Så som indelningen ser ut idag finns sällan både undre och övre tröskelvärden (mängdgränser) i angivna i paragraferna. Man tvingas ofta läsa flera paragrafer för att komma fram till om en viss paragraf omfattar verksamheten.

6.4.2.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Undre och övre tröskelvärden (mängdgränser) ska anges för när bestämmelsen är tillämplig. Vi föreslår en sådan skrivning på de allra flesta verksamhetskoderna (se även avsnitt 6.5). Vi avser inte att med detta genomföra någon ändring av hur verksamhetskoderna ska tolkas eller tillämpas.

6.4.2.2 KONSEKVENSER

Förslaget förväntas leda till att tillsynsmyndigheter sparar tid och att felklassningar undviks i högre grad då tydligheten ökar. Vi bedömer att förslaget också för verksamhetsutövare leder till en större tydlighet och minskade administrativa kostnader. Vi bedömer att förslaget inte kommer att påverka miljöskyddet.

6.4.3 Begreppet anläggning

I de flesta bestämmelser i 29 kap. används begreppet anläggning. Räckvidden av begreppet anläggning har behandlats i praxis men är inte helt klar. Av praxis framgår att det krävs att någon åtgärd av teknisk natur har vidtagits för att möjliggöra den avsedda verksamheten. Enbart förhållandet att en verksamhet bedrivs på en viss plats, med viss varaktighet innebär inte att en anläggning inrättats. Vad som ska anses utgöra en anläggning måste bestämmas med hänsyn till den enskilda verksamhetens art, något som framgår i ett flertal domar från MÖD²⁶.

Av avfallsdirektivet framgår att alla verksamhetsutövare som har för avsikt att behandla avfall ska inneha ett tillstånd från behörig myndighet. Det finns inget krav i avfallsdirektivet på att det ska finnas en anläggning för att tillståndsprövning ska krävas. Deponering definieras i 5 § avfallsförordningen som ett bortskaffande som innebär att avfall läggs på en upplagsplats. Inte heller här ställs krav på att det ska vara en anläggning.

Det kan finnas förfaranden för att behandla avfall som inte kräver åtgärder av teknisk natur. Begreppet anläggning är inte tydligt definierat vilket skapar oklarheter. Naturvårdsverket får ett stort antal frågor som handlar om vägledning kring begreppet. Eftersom direktivet kräver tillstånd för alla som har för avsikt att behandla avfall anser vi att begreppet anläggning bör strykas i de flesta av paragraferna i 29

²⁶ MÖD 2002:36, MÖD 2004:59, MÖD 2005:37, MÖD 2006:1 och MÖD 2006:60

kap. För förbränningsanläggningar bör begreppet kvarstå eftersom det där har en koppling till verksamheten som sådan.

En anledning till att begreppet anläggning används i MPF är IPPC-direktivet. Anläggning fanns med i direktivet med en tydligare koppling till den verksamhet som bedrivs. Även i IED-direktivet finns en definition av anläggning ("installations"). Det som avses är en stationär, teknisk enhet som utför en eller fler verksamheter.

Det har förekommit fall då begreppet anläggning lett till problem för tillsynsmyndigheten att förelägga verksamhetsutövare som bedrivit verksamhet utan tillstånd eller anmälan. Då det saknats en anläggning, det vill säga en åtgärd av teknisk natur, har verksamhetsutövaren argumenterat för att anmälan/tillstånd inte behövs eftersom det inte är en anläggning. I dessa fall är det också svårt att ställa någon till ansvar för otillåten miljöverksamhet (29 kap. 4 § miljöbalken). Snöupplag är ett exempel där verksamheter kommer att omfattas av provningsreglerna om begreppet anläggning slopas. Möjligen kan det för vissa sådana typer av verksamheter behövas separata bestämmelser med anpassade tröskelvärden som avgränsar anmälnings- och tillståndsplikten. Ett eventuellt införande av sådana bestämmelser kräver dock ytterligare utredning.

6.4.3.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Begreppet anläggning stryks i 29 kap. i de paragrafer där det inte bedöms leda till en utökning av omfattningen eller påverkar den avsedda tolkningen av paragrafen
- När det gäller förbränningsanläggningar behålls begreppet anläggning då det där har en koppling till verksamheten som sådan.

6.4.3.2 KONSEKVENSER

En möjlig risk med att ta bort begreppet anläggning är att begreppet särskiljer en mer yrkesmässigt bedriven verksamhet från aktiviteter av mer privat och tillfällig karaktär som bedrivs av en privatperson, till exempel hobbyaktivitet eller normala aktiviteter inom hushållet, som kompostering (biologisk behandling) av enskilda hushållsavfall. För de flesta bestämmelserna är de undre tröskelvärdena så högt satta, till exempel behandling av farligt avfall över en viss mängd, att de i praktiken inte kan omfatta sådana aktiviteter. För ett fåtal paragrafer ser vi en teoretisk risk att någon oavsiktligt skulle kunna komma att omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt. Det gäller framförallt de paragrafer där det saknas ett nedre tröskelvärde (mängdgräns). I dessa fall begränsar den i verksamhetsbeskrivningen angivna typen av verksamhet risken för att hobbyaktiviteter eller normala aktiviteter inom hushållet inkluderas i det som kan anses vara en verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt MPF.

Syftet med att ta bort begreppet anläggning är till exempel inte att all typ av nedskräpning ska anses utgöra illegala deponier. Det finns alltså en viss risk att det uppstår gränsdragningsproblem huruvida mindre avfallsupplag utan tillstånd utgör illegal deponi eller nedskräpning. Denna risk ser vi egentligen bara avseende 29 kap. 37 och 40 §§ där en nedre gräns saknas. Även om begreppet anläggning tas bort bör det, för att något ska anses utgöra en deponiverksamhet, finnas ett mått av organisation, beständighet samt omfattning, det vill säga att det bedrivs en verksamhet. Enskilda aktiviteter som att det i mindre omfattning vid ett enstaka tillfälle sker nedskräpning på en plats bör inte anses utgöra en verksamhet. Om däremot nedskräpningen upprepas på denna plats kan det möjligen utvecklas till en verksamhet där till exempel fastighetsägaren, om ingen annan kan anses vara verksamhetsutövare, är den som är ansvarig för verksamheten.

Sammantaget bedömer vi att förslaget leder till ett förenklat förfarande för tillsynsmyndigheter och därmed till minskade administrativa kostnader. Även för verksamhetsutövare leder förslaget till en tydlighet om i vilka fall en anmälan eller ett tillstånd krävs. Vi har idag inte något underlag som visar i hur många fall begreppet anläggning leder till tveksamheter eller till svårigheter att åtgärda verksamheter som bedrivs, inte heller där begreppet anläggning lett till att anmälan inte gjorts eller att tillstånd inte söks. Det är därför svårt att uppskatta i vilken omfattning förslaget påverkar tillståndsmyndigheter och verksamhetsutövare. Frågan har dock aktualiserats vid ett flertal tillfällen, och många tillsynsmyndigheter har framfört att begreppet leder till svårigheter i tillsynen.

För miljöskyddet bedömer vi att den föreslagna ändringen får positiva konsekvenser. Det finns idag verksamheter som bedrivs där man hävdar att man faller utanför 29 kap. på grund av att det inte finns någon anläggning. Förslaget bör leda till ökade möjligheter för tillsynsmyndigheten att vidta åtgärder som leder till rättelse, vilket bör vara till fördel för miljöskyddet.

6.4.4 Begreppet yrkesmässig

Begreppet yrkesmässig används i 29 kap. 10, 11, 12, 28 och 29 §§. Liksom begreppet anläggning, som beskrivits ovan, är det inte helt logiskt att begreppet finns i endast ett fåtal paragrafer. Naturvårdsverket tar emot frågor om detta, till exempel om det faktum att begreppet finns i vissa paragrafer innebär att övriga paragrafer, där yrkesmässigt inte nämns, omfattar även verksamhet av mer privat natur. I praktiken bör dock inte detta vara något problem eftersom det i de paragrafer där begreppet yrkesmässigt inte finns med, är bestämmelser med nedre tröskelvärden (mängdgränser). Dessa är så pass höga att tillstånds- eller anmälningsplikten i praktiken aldrig kan omfatta aktiviteter som utförs av privatpersoner, till exempel inom hushållet. På de ställen där begreppet yrkesmässigt finns i verksamhetsbeskrivningen handlar det om paragrafer utan ett nedre tröskelvärde. I dessa fall har det ansetts vara lämpligt att använda sig av begreppet för att undanta sådant som är av mer privat natur. Eftersom vi föreslår att begreppet anläggning tas bort från många av bestämmelserna i 29 kap. finns dock en risk att verksamheter omfattas som man

inte har avsett. Det gäller framförallt nuvarande 53 och 56 §§. Dessa saknar nedre gränser och vi bedömer det därför lämpligt att i dessa bestämmelser lägga till begreppet yrkesmässigt.

6.4.4.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Skrivningarna bör generellt sett vara likartade, det vill säga att det inte är logiskt att begreppet yrkesmässigt används i ett fåtal paragrafer. Dock kan en ändring (det vill säga att ta bort yrkesmässigt från 29 kap.) leda till oklarheter vad gäller omfattningen, särskilt i samband med att begreppet anläggning föreslås tas bort. Vi föreslår därför att begreppet yrkesmässig behålls i 29 kap.
- Begreppet yrkesmässigt läggs till i 53 och 56 §§ (nya 26 och 28 §§).

6.4.4.2 KONSEKVENSER

Förslaget leder inte till några konsekvenser då vi föreslår att begreppet yrkesmässig kvarstår. Begreppet behålls i de paragrafer där det finns idag och läggs till i 53 och 56 §§ (nya 26 och 28 §§) eftersom dessa saknar nedre mängdgränser och därmed riskerar att omfatta verksamheter som inte bör omfattas.

6.4.5 Begreppet icke-farligt avfall

De flesta koderna delas in i *farligt avfall* och *annat avfall än farligt avfall*. Uttrycket *annat avfall än farligt avfall* är inte helt lämpligt rent språkmässigt. I tal används ofta icke-farligt avfall för den typ av avfall som menas. Att byta till icke-farligt avfall i MPF har diskuterats i tidigare utredningar. Den risk man har sett är att begreppet kan signalera att avfallet är att anse som ofarligt. Man har då valt att behålla det nuvarande begreppet. Idag används *icke-farligt avfall* i andra förordningar och direktiv, till exempel i deponidirektivet och i IED-direktivet. Vi anser därför att det är lämpligt att använda samma begrepp för att undvika tolknings- och tillämpningsproblem. Vi anser också att det förenklar språket i MPF.

6.4.5.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Begreppet *icke-farligt avfall* används istället för *annat avfall än farligt avfall*. Det är viktigt att framhålla att det inte innebär en ändring i tolkningen av avfallstyp, vilket vi avser att framhålla ytterligare genom vägledning.

6.4.5.2 KONSEKVENSER

En konsekvens av ovanstående förslag är att det möjligen kan signalera att det rör sig om avfall som inte är farligt. Idag används dock begreppet i vissa direktiv, varför vi anser att det numera är ett etablerat begrepp där risken för feltolkning bedöms vara liten. Vi bedömer därför att förslaget leder till att reglerna i MPF blir tydligare och enklare att tolka för både tillsynsmyndigheter och verksamhetsutö-

vare. Vi ser inte några konsekvenser för miljöskyddet då ändringen inte innebär någon annan tolkning av begreppet än idag.

6.4.6 Begreppet lagring

Av avfallsdirektivet framgår att det är nödvändigt att skilja mellan tre olika typer av lagring:

- tillfällig/inledande lagring av avfall i väntan på insamling
- lagring som en del av insamling
- lagring av avfall i väntan på behandling

Den inledande lagringen av avfall i väntan på insamling är undantagen från bilagorna I och II i avfallsdirektivet och ska därmed inte anses vara ett återvinnings- eller bortskaffningsförfarande. Här bör också en viss sortering ingå, det man med kommissionsspråk kallar för försortering. Till skillnad från behandling eller förbehandling, är det en sortering som inte kräver ingrepp och som syftar till att öka återvinningsgraden, för att separera olika produkter som är avfall utifrån till vilken verksamhet dessa ska transporteras till eller liknande.

Det man menar med lagring som en del av insamling definieras i art. 3.10 i avfallsdirektivet som ”uppsamling av avfall, inbegripet försortering och inledande lagring av avfall för vidare transport till en avfallshanteringsanläggning”. Det här är en lagring som sker på en annan plats än där avfallet uppstod. Lagringen klassas som en avfallshantering. Om lagringen anses vara en del av insamlingen bör dock sådan lagring inte anses falla in under den lagring som omnämns i D15 och R13 i bilagorna I och II i avfallsdirektivet (det vill säga det som är återvinnings- eller bortskaffningsförfaranden). Under lagring som en del av insamling faller också den lagring in som vi benämner mellanlagring.

Lagring av avfall i avvaktan på behandling innebär lagring på den plats där det kommer att återvinnas eller bortskaffas. Denna lagring är en avfallshantering enligt avfallsdirektivet. Det är också denna typ av lagring man avser i punkt 5.5, bilaga 1 IED. Vi har idag inte någon motsvarande paragraf i MPF som särskiljer denna lagring eller som gör det tydligt att detta är en industriutsläppsverksamhet. Vi behöver därför införa en bestämmelse som innefattar denna lagring.

6.4.7 Begreppet mellanlagring

Mellanlagring är ett svenskt begrepp som har använts under lång tid i MPF och tidigare i FMH-bilagan. Mellanlagring används varken i avfallsdirektivet, avfallsförordningen eller 15 kap. miljöbalken. Begreppet användes i den numera upphävda avfallsförordningen (2001:1063), men ersattes delvis av begreppet insamling i samband med att avfallsförordningen (2011:927) infördes.

Mellanlagring definieras i Naturvårdsverkets allmänna råd till den tidigare avfallsförordningen (2001:1063) avseende farligt avfall till bilaga 4 och 5 (NFS 2004:14)

som sådan yrkesmässig insamling och lagring av avfall på en plats där avfallet inte har uppkommit och där avfallet inte heller ska bortskaffas eller återvinnas. Insamling definieras i 4 § avfallsförordningen som ”hämtning eller mottagning av avfall samt sortering, lagring eller annan hantering av det hämtade eller mottagna avfallet innan det transporteras vidare till behandling”.

Även om mellanlagring är ett väl inarbetat svenskt begrepp så krävs idag mycket vägledning för att klargöra hur mellanlagring förhåller sig till terminologin i avfallsförordningen och avfallsdirektivet. Avfallsförordningen innehåller krav på anmälan till länsstyrelsen för yrkesmässig insamling av avfall. Den som samlar in farligt avfall och är anmälningspliktig ska även föra anteckningar enligt avfallsförordningen²⁷. Detta innebär att verksamhetsutövaren måste sätta sig in både i terminologin i MPF, där verksamheten definieras som mellanlager, och terminologin i avfallsförordningen där verksamheten definieras som insamling. Naturvårdsverket anser därför att reglerna skulle bli tydligare om begreppet mellanlagring i MPF ersattes av ett begrepp som bättre sammanfaller med avfallsdirektivets insamlingsbegrepp. Begreppet skulle motsvara det vi idag klassar som mellanlager. Lämpligen används istället lagring som en del av insamling då det är det begrepp som används i avfallsdirektivet.

För att ytterligare tydliggöra begreppet lagring som del av insamling kan det vara lämpligt att en definition införs. Den bör då lämpligen tydligt beskriva vad som inte anses vara lagring som del av insamling. Det bör till exempel vara den lagring som sker för en längre period än tre år innan avfallet återvinns, eller för en längre period än ett år innan avfallet bortskaffas. Även den lagring som sker tillfälligtvis/kortare tid i samband med omlastning bör inte omfattas av begreppet lagring som en del av insamling. Genom en sådan definition bör också den lagring som sker där avfallet uppstår, undantas. Lagring som en del av insamling bör således motsvara den lagring som vi idag benämner mellanlagring. Syftet är alltså inte att ändra kraven som ställs på mellanlagring utan att införa EU:s terminologi.

I avfallsförordningen finns idag en definition på insamling: hämtning eller mottagning av avfall samt sortering, lagring eller annan hantering av det hämtade eller mottagna avfallet innan det transporteras vidare till behandling.

6.4.7.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Istället för begreppet mellanlagring används formuleringen lagring som en del av insamling.
- En definition av lagring som en del av insamling införs i 4 § avfallsförordningen.

²⁷ 46 och 56 §§ avfallsförordningen (2011:927)

Förslag till ändrad bestämmelse 4 § avfallsförordningen

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>4 § I denna förordning avses med återanvändning: en åtgärd som innebär att en produkt eller komponent som inte är avfall används igen för att fylla samma funktion som den ursprungligen var avsedd för, insamling: hämtning eller mottagning av avfall samt sortering, lagring eller annan hantering av det hämtade eller mottagna avfallet innan det transporteras vidare till behandling, förberedelse för återanvändning: en avfallshantering som genom kontroll, rengöring eller reparation gör att produkter eller komponenter som blivit avfall kan återanvändas, återvinning: en avfallshantering som beskrivs i bilaga 2 eller som på annat sätt innebär att avfallet kommer till nytta som ersättning för annat material eller förbereds för att komma till sådan nytta eller en avfallshantering som innebär förberedelse för återanvändning, materialåtervinning: återvinning genom att upparbeta avfallsmaterial till nya produkter, material eller ämnen som inte ska användas som bränsle eller fyllnadsmaterial, och bortskaffande: en avfallshantering som beskrivs i bilaga 3 eller som på annat sätt innebär att innehavaren gör sig av med avfallet utan att det återvinns eller att det lämnas till någon som samlar in eller transporterar bort det.</p>	<p>4 § I denna förordning avses med återanvändning: en åtgärd som innebär att en produkt eller komponent som inte är avfall används igen för att fylla samma funktion som den ursprungligen var avsedd för, insamling: hämtning eller mottagning av avfall samt sortering, lagring eller annan hantering av det hämtade eller mottagna avfallet innan det transporteras vidare till behandling, förberedelse för återanvändning: en avfallshantering som genom kontroll, rengöring eller reparation gör att produkter eller komponenter som blivit avfall kan återanvändas, återvinning: en avfallshantering som beskrivs i bilaga 2 eller som på annat sätt innebär att avfallet kommer till nytta som ersättning för annat material eller förbereds för att komma till sådan nytta eller en avfallshantering som innebär förberedelse för återanvändning, materialåtervinning: återvinning genom att upparbeta avfallsmaterial till nya produkter, material eller ämnen som inte ska användas som bränsle eller fyllnadsmaterial, bortskaffande: en avfallshantering som beskrivs i bilaga 3 eller som på annat sätt innebär att innehavaren gör sig av med avfallet utan att det återvinns eller att det lämnas till någon som samlar in eller transporterar bort det, och</p> <p><i>lagring som en del av insamling: lagring av avfall på annan plats än där avfallet uppkommit.</i></p> <p><i>Som lagring som sker som en del av insamling anses inte</i></p> <ol style="list-style-type: none"><i>1. lagring som sker tillfälligtvis/kortare tid i samband med omlastning,</i><i>2. lagring som sker för en längre period än tre år innan avfallet återvinns,</i><i>3. lagring som sker för en längre period än ett år innan avfallet bortskaffas, eller</i><i>4. lagring som sker vid återvinnings- eller bortskaffningsverksamhet.</i>

6.4.7.2 KONSEKVENSER

Vi avser inte att ändra omfattningen av begreppet mellanlagring, utan föreslår att man använder EU:s begrepp, lagring som en del av insamling. Vi bedömer ändå att ändringen kan leda till vissa konsekvenser för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare, det vill säga oklarheter om vad som ryms inom begreppet del av insamling. Under en övergångsperiod kommer det att krävas tillsynsvägledning på området. På längre sikt bör förändringen förenkla tolkningen av avfallsreglerna. Vi bedömer inte att miljöskyddet påverkas.

6.4.8 Lagring i avvaktan på behandling

Lagring av avfall i avvaktan på behandling innebär lagring på den plats där det kommer att återvinnas eller bortskaffas. Denna lagring är en avfallsbehandling enligt avfallsdirektivet. Lagringen omfattas också av bilaga 1 IED (punkt 5.5) om det rör sig om lagring av mer än 50 ton farligt avfall. Vi har idag inte någon motsvarande verksamhetskod som särskiljer denna lagring. Idag omfattas lagring som sker i anslutning till verksamheten normalt sett av de anmälningar eller de tillstånd som verksamheten innehar. Vi behöver därför i 29 kap. införa en sådan kod som motsvarar den i bilaga 1 IED.

Enligt EU-kommissionen är det upp till varje medlemsstat att avgöra var gränsen går för vad som ska ingå i respektive typ av lagring. Det beror bland annat på vilken typ av avfall, vilken omfattning, vilken lagringstid och i vilket syfte lagringen bedrivs. Naturvårdsverket bedömer att den lagring som avses i bilaga 1 IED omfattar den lagring som sker i avvaktan på återvinning eller bortskaffande, det vill säga i anslutning till verksamheten, om den vid något tillfälle överstiger 50 ton farligt avfall. En sådan tolkning kan leda till att ett stort antal verksamheter påverkas.

Naturvårdsverkets bedömning är att det inte är helt logiskt att en viss typ av lagring omfattas av IED (lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande), medan en annan inte gör det (lagring som en del av insamling). Vi har inom detta uppdrag tittat på om syftet med att ställa högre krav på lagringen som sker i avvaktan på återvinning eller bortskaffande främst är kopplat till sådan lagring som sker över något längre tid - till exempel där man lagrar i syfte att komma upp i vissa mängder innan återvinning kan ske. En typisk återvinningsverksamhet som hanterar farligt avfall måste alltid kunna ha ett visst lager i syfte att bedriva en effektiv verksamhet. Lagringen sker därför enbart i detta syfte. Vi ser inte någon miljömässig fördel med att just denna typ av lagring skulle klassas som en industriutsläppsverksamhet samtidigt som lagring som en del av insamling inte gör det. Det är möjligt att man åsyftat en viss typ av lagring men vi ser små möjligheter att tolka bilaga 1 IED på annat sätt än att lagring av farligt avfall i avvaktan på återvinning eller bortskaffande om mängden vid något tillfälle överstiger 50 ton, omfattas av IED.

6.4.8.1 FÖRSLAG

Sammantaget föreslår vi att:

- En ny prövningspunkt införs i 29 kap. som omfattar lagring av farligt avfall i avvaktan på återvinning eller bortskaffande om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till mer än 50 ton.

6.4.8.2 KONSEKVENSER

Den föreslagna ändringen kan innebära stora konsekvenser för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare. Den lagring som avses i IED har vi tidigare inte behandlat som en separat lagring (verksamhet) enligt MPF. Det innebär att ett stort antal verksamhetsutövare som bedriver återvinning eller bortskaffande i och med detta, kan komma att omfattas av bilaga 1 IED. Det kan även gälla C-verksamheter. För utförligare konsekvensbeskrivning, se avsnitt 6.5.2.2.

6.5 Analys och förslag 29 kap. MPF

6.5.1 Mellanlagring (29 kap. 1-2 §§)

1 och 2 §§ omfattar mellanlagring av icke-farligt avfall. En högre gräns gäller för mellanlagring av icke-farligt avfall som är avsett för byggnads- eller anläggningsändamål. Mellanlagring av icke-farligt avfall under 10 ton klassas som en U-verksamhet. För mellanlagring av mer än 30 000 ton icke-farligt avfall som är avsett för byggnads- och anläggningsändamål, krävs tillstånd (B-verksamhet). Motsvarande mängd för övrigt icke-farligt avfall är 10 000 ton.

Vi har under arbetets gång inte fått indikationer på att mängdgränserna för mellanlagring behöver förändras varför dessa föreslås kvarstå. I likhet med övriga bestämmelser i 29 kap. anser vi dock att ett förtydligande bör göras av 1 och 2 §§ genom att mängdgränserna tydligt skrivs ut. En följd av det är att undantagen inte behövs. *Anmälningsplikten gäller inte lagring av avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas* talar om när mellanlagring övergår till att klassas som en deponi. Eftersom vi föreslår att en definition av lagring som en del av insamling införs, där det tydligt framgår att sådan lagring inte är lagring som sker mer än ett år före bortskaffande, eller tre år innan det återvinns eller behandlas, kan detta undantag strykas i bestämmelserna.

Formuleringen *återvinns eller behandlas* i ovanstående undantag används inte på andra ställen i 29 kap. Behandling är per definition återvinning och bortskaffande enligt avfallsdirektivet. I 5 § avfallsförordningen finns en indirekt definition av deponi. Undantagen då en plats eller anläggning inte ska anses vara en deponi är då avfallet lagras innan det *återvinns eller behandlas* (upp till tre år innan det återvinns eller behandlas, ett år innan det bortskaffas). Även om vår bedömning är att det i detta fall är tillräckligt att använda *behandlas* vilket då inkluderar återvinning, anser vi inte att en ändring bör göras. Så som det är uttryckt idag används begreppet även i avfallsförordningen.

Att införa begreppet lagring som en del av insamling istället för mellanlagring behandlas i avsnitt 6.4.7. Detsamma gäller att begreppet anläggning tas bort, samt att begreppet icke-farligt avfall införs i MPF.

6.5.1.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Begreppet mellanlagring stryks och istället används formuleringen lagring som en del av insamling.
- Begreppet anläggning tas bort.
- Begreppet icke-farligt avfall används istället för formuleringen annat avfall än farligt avfall.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Mellanlagring	Lagring som en del av insamling	
<p>29:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.30 gäller för anläggning för mellanlagring av annat avfall än farligt avfall, om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle utgörs av</p> <p>1. mer än 10 000 ton avfall som inte är avsett för byggnads- eller anläggningsändamål, eller</p> <p>2. mer än 30 000 ton avfall, om anläggningen inte är tillståndspliktig enligt 1.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte anläggning för lagring av avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas, eller tre år innan det återvinns eller behandlas.</p>	<p>29:49 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.30 gäller för lagring som en del av insamling av icke-farligt avfall om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle utgörs av</p> <p>1. mer än 30 000 ton avfall som är avsett för byggnads- eller anläggningsändamål, eller</p> <p>2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall.</p> <p><i>Med lagring som en del av insamling avses i denna förordning detsamma som i avfallsförordningen (2011:927).</i></p>	-
<p>29:2 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.40 gäller för anläggning för mellanlagring av annat avfall än farligt avfall, om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle är större än 10 ton.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte</p> <p>1. anläggning för lagring av avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas, eller</p> <p>2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.</p>	<p>29:50 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.40 gäller för lagring som en del av insamling av icke-farligt avfall</p> <p>1. om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle är mellan 10 ton och 30 000 ton avfall som är avsett för byggnads- eller anläggningsändamål, eller</p> <p>2. om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle är mellan 10 ton och 10 000 ton annat icke-farligt avfall.</p>	-

6.5.1.2 KONSEKVENSER

Det finns idag cirka 20 verksamheter som klassas som 1 § (90.30) och uppskattningsvis flera hundra verksamheter som är anmälda enligt 2 § (90.40). Förslaget att tydliggöra skrivningarna i 1-2 §§, framförallt genom att skriva ut undre och övre gränser, bedömer vi kommer att leda till förenklingar för både tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare. Vi föreslår också att begreppet anläggning stryks samt att icke-farligt avfall används istället för formuleringen annat avfall än farligt avfall. Detta föreslås för åtskilliga koder i 29 kap, bakgrunden beskrivs i ett tidigare avsnitt 6.4. De föreslagna ändringarna bedöms inte påverka miljöskyddet.

6.5.2 Mellanlagring (29 kap. 3 §)

Lagring av farligt avfall med en totalkapacitet som överstiger 50 ton, omfattas av IED. I bilagan framgår att det omfattar lagring av farligt avfall i avvaktan på återvinning eller bortskaffande med undantag för tillfällig lagring, före insamling, på den plats där avfallet uppkommer.²⁸ Det innebär att det är den lagring som sker i direkt anslutning till en verksamhet som bedriver återvinning eller bortskaffande som avses. Idag inkluderas denna lagringsverksamhet i den verksamhet som återvinner eller bortskaffar avfallet.

Så som 3 § är formulerad idag och införd i 29 kap., innefattar den en annan typ av lagring än den som avses i bilaga 1 IED, vilket beskrivs mer ingående i avsnitt 6.4.8. Då lagring av avfall sker som en del av insamlingen faller det inte in under återvinnings- och bortskaffningsförfarandena i bilagorna till avfallsdirektivet. Det faller därmed inte in under bilaga 1 IED. Idag saknar vi alltså en paragraf i 29 kap. för den lagring som man avser i bilaga 1 IED.

För att 3 § ska anses genomföra punkt 5.5. i bilaga 1 IED behöver vi koppla den till den typ av lagring som man avser, det vill säga den lagring som sker vid en verksamhet där återvinning eller bortskaffande bedrivs, inte till den lagring som är en del av insamlingen. Lämpligvis sker detta genom att man för denna paragraf använder en ny verksamhetskod för att särskilja att detta handlar om en annan typ av lagring och verksamhet än den som idag omfattas av 3 §. Dessutom behövs en paragraf som täcker in den lagring som sker som en del av insamling över samma mängd, det vill säga över 50 ton farligt avfall. Detta kan göras genom att man inför ytterligare en paragraf eller genom att man justerar 4 §. Justeringen skulle då innebära att man tar bort den övre gränsen på 50 ton farligt avfall när det gäller lagring som sker som en del av insamling.

²⁸ Hänvisning görs också till att med tillfällig lagring avses inledande lagring enligt definitionen i punkt 10 artikel 3. Den lagringen är *insamling*, i vilket vårt begrepp mellanlagring ingår.

6.5.2.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- 3 § ändras (ny 53 §) så att den istället för mellanlager (lagring som en del av insamling) omfattar lagring som sker i avvaktan på återvinning eller bortskaflande.
- Begreppet anläggning tas bort.
- Ett *-i* tillkommer efter verksamhetskoden för att indikera att detta handlar om en industriutsläppsverksamhet.
- En ny verksamhetskod används för den föreslagna 53 § för att särskilja reglerna, då de rör helt olika typer av lagringar.
- Den verksamhet som innefattar lagring av farligt avfall över 50 ton och som faller in under lagring som en del av insamling, förs över till 4 § genom att där stryka undantaget och kopplingen till den nuvarande 3 § (ny 53 §).

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Mellanlagring	<i>Lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaflande</i>	
29:3 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.45 gäller för anläggning för mellanlagring av farligt avfall, om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till mer än totalt 50 ton farligt avfall. Tillståndsplikten gäller inte anläggning för lagring av farligt avfall under längre tid än ett år innan det bortskaflas eller tre år innan det återvinns eller behandlas.	29:53 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.408-i gäller för <i>lagring av farligt avfall i avvaktan på återvinning eller bortskaflande</i> , om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till mer än 50 ton farligt avfall.	5.5

6.5.2.2 KONSEKVENSER

Den föreslagna ändringen innebär stora konsekvenser för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare. Den lagring som avses i IED har vi tidigare inte behandlat som en separat lagringsverksamhet enligt MPF. Det innebär att ett stort antal verksamhetsutövare som bedriver återvinning eller bortskaflande och i och med det, lagring av farligt avfall, kan komma att omfattas av denna prövningsbestämmelse som omfattas av bilaga 1 IED-direktivet. Eftersom denna lagring ansetts ingå i själva bortskaflnings- eller återvinningsverksamheten och dess tillstånd, innebär det att en helt ny separat prövningsbestämmelse införs för lagringen. Vi bedömer att det kan handla om ett hundratal A- och B-verksamheter, samt ett 30-tal C-verksamheter som berörs. I C-verksamheterna har vi inte räknat med bildemontörer (cirka 330-340 stycken). Dessa tar visserligen emot och lagrar farligt avfall (icke sanerade uttjänta fordon) men den lagring som sker kan också falla in under lagring som en del av insamlingen. I syfte att inte överimplementera IED-direktivet

bedömer vi därför att den lagring som sker där bör hamna i kategorin lagring som en del av insamling.

Det är inte helt tydligt varför en typ av lagring ska falla in under IED-direktivet medan en annan undantas helt. Möjligen skulle en skillnad i lagringstid kunna vara grund för olika krav, men det är inte givet att en lagring som sker vid återvinning eller bortskaffande lagras längre tid än det avfall som lagras som en del av insamlingen.

För de verksamhetsutövare som omfattas av bestämmelsen får den nya paragrafen konsekvenser. I praktiken kan verksamhetsutövaren, om förslaget genomförs, ha en återvinningsverksamhet enligt 29 kap. som inte är en industriutsläppsverksamhet, men ett lager i anslutning till verksamheten på över 50 ton farligt avfall, som klassas som en industriutsläppsverksamhet. De allra flesta som har ett lager av farligt avfall i samband med återvinning och/eller bortskaffande har detta enbart i syfte att kunna bedriva en effektiv verksamhet. Idag är de allra flesta verksamheter som återvinner eller bortskaffar farligt avfall klassade som A- eller B-verksamheter (ett hundratal). Naturvårdsverkets bedömning är att kravet på att IED-klassa denna typ lagring, och därmed göra skillnad på olika lagringstyper, är tveksamt ur miljöskyddssynpunkt. Genomförandet kommer att leda till stora kostnader för verksamhetsutövare. Med beaktande av de konsekvenser det leder till anser vi därför att det är mycket tveksamt om denna typ av lagring, som sker i avvaktan på återvinning eller bortskaffande, bör vara en separat tillståndspliktig industriutsläppsverksamhet. Dock ser vi inte någon möjlighet till undantag från IED.

Den skillnad i bedömning av olika typer av lager som görs om en ny provningspunkt införs för lagring som sker i avvaktan på återvinning eller bortskaffande, kan också vara kontraproduktiv ur miljösynpunkt. En verksamhetsutövare som bedriver återvinning och som har ett lager i anslutning till verksamheten som överstiger 50 ton farligt avfall, kan undvika krav enligt IED genom att flytta sitt lager eller en del av det, till en annan plats. Det lagret kan då komma att klassas som lagring som en del av insamling, det vill säga det vi idag kallar mellanlager, vilka inte omfattas av IED. Detta i sin tur skulle kunna leda till ett ökat transportarbete och en ökad miljöpåverkan. Samtidigt skulle en sådan situation kunna leda till att arbetsbelastningen ökar hos tillsynsmyndigheterna då en bedömning måste göras i varje enskilt fall av vilken typ av lagring det är fråga om och om denna omfattas av IED.

Även för verksamhetsutövare innebär förslaget konsekvenser. De kan komma att klassas som en industriutsläppsverksamhet på grund av det lager av farligt avfall de har i anslutning till sin verksamhet. Vi har svårt att göra en bedömning av konsekvenser för miljöskyddet. Detta baseras på att vi ännu inte vet vilka krav som kommer i BAT-slutsatser för denna typ av verksamhet, och om de leder till fler och mer långtgående miljöskyddsåtgärder, och i och med det, ett högre miljöskydd.

C-verksamheter som genom detta förslag får ett tillståndspliktigt lager får högre administrativa kostnader eftersom de behöver tillståndspröva lagret. De blir skyl-

diga att lämna årlig miljörapport och sannolikt får de högre provnings- och tillsynsavgifter. Dessutom tillkommer administrativa kostnader för att uppfylla IED-reglerna.

6.5.3 Mellanlagring (29 kap. 4 och 5 §§)

För mellanlagring av farligt avfall som inte omfattas av IED täcks detta idag in av 4 och 5 §§. 4 § innebär tillståndsplikt och 5 § anmälningsplikt för mellanlagring av mindre mängder farligt avfall samt ett undantag som gör det möjligt att samla in avfall i små mängder utan vare sig anmälan eller tillstånd enligt MPF. Som beskrivits ovan finns en koppling till IED-direktivet om det är en lagring som sker i avvaktan på återvinning eller bortskaffande. Mellanlagring innebär lagring som en del av insamling, och faller alltså inte in under kraven enligt IED, oavsett mängd. Eftersom 3 § justeras behöver vi inte längre ha en övre gräns kopplad till 50 ton farligt avfall i 4 §.

Ytterligare en felaktighet finns idag i 3 och 4 §§ och gäller mellanlagring av avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter. Om man mellanlagrar mer än 50 ton elektriska och elektroniska produkter omfattas dessa av både 3 och 4 §§. (farligt avfall som uppgår till mer än 50 ton vid något tillfälle). Eftersom 3 § även är en industriutsläppsverksamhet, har denna bestämmelse gällt i första hand. Det har inneburit att 4 § 3 aldrig har kunnat bli tillämplig. Detta är också en problematik som framförts från tillsynsmyndigheter. I och med att vi nu ser över de olika lagringsbegreppen och vilka som ska kopplas till IED, justeras även denna felaktighet. 3 § föreslår vi ska omfatta den lagring som sker vid verksamhet där återvinning eller bortskaffande bedrivs. Om man istället lagrar elavfall som en del av insamlingen faller man inte in under bilaga 1 IED, och därmed behöver vi i det fallet inte ha en maxgräns på 50 ton farligt avfall.

Lagring av farligt avfall som utgörs av motordrivna fordon faller idag in under 5 § om det är upp till 50 ton. Över den mängden hänvisas till 3 §. Baserat på ovanstående resonemang, att vårt förslag resulterar i att det handlar om helt olika typer av lagring, behöver hänvisning istället göras till 4 § om lagring av motordrivna fordon sker som en del av insamling. Den hantering som sker vid en auktoriserad bildemonterare bedömer vi är lagring som sker som en del av insamlingen. Eftersom det också kan sägas vara lagring som sker vid återvinning skulle det även kunna falla in under IED och den lagring som sker i anslutning till återvinning eller bortskaffande. Dock anser vi att den lagring som sker vid en bildemontering mer är att likna vid lagring som sker som en del av insamling. Det är inte förrän vi ser resultatet i form av BAT-slutsatser som vi slutligen kan göra en bedömning av om denna tolkning är korrekt utifrån IED.

En synpunkt som framkommit i översynen är att gränsen 1 ton annat farligt avfall ibland leder till att avfallsinnehavare måste öka frekvensen av transporter för att inte överstiga 1 ton (undantaget i 5 § 2). Det finns visserligen även risker med att lagra för stora mängder farligt avfall, men i detta fall har det från vissa tillsyns-

myndigheter erfarits att det istället leder till ökade transporter. Rent teoretiskt kan man visserligen tänka sig att gränsen 1 ton höjs något. Utifrån det underlag och de synpunkter vi fått in kan vi dock, inom detta uppdrag, inte göra en bedömning av om det är lämpligt att höja gränsen eller var den mängdgränsen i så fall skulle gå. Det har också inkommit synpunkter som tyder på att 1 ton är att anse som en generös gräns med tanke på att det handlar om farligt avfall. Vår bedömning är att låta gränsen 1 ton annat farligt avfall kvarstå, men det kan vara aktuellt att se över denna gräns om anledningar till det framkommer. När det gäller de övriga typerna av avfall ser vi ingen anledning att ändra gränserna, men däremot att tydliggöra skrivningarna.

I både 4 och 5 §§ finns undantaget ”Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §”. Eftersom vi föreslår att 3 § kopplas till den lagring som sker i avvaktan på återvinning eller bortskaffande, samt att vi föreslår att tydliggöra mängderna med både ett nedre och ett övre tröskelvärde, kan detta undantag strykas.

6.5.3.1 FÖRSLAG

Sammantaget föreslår vi att:

- Formuleringen lagring som en del av insamling används istället för mellanlagring.
- Ett tillägg görs i 4 § så att även lagring av mer än 50 ton farligt avfall som utgörs av motordrivna fordon omfattas.
- Övre och undre tröskelvärden (mängdgränser) tydligt skrivs in i bestämmelsen.
- Undantaget kopplat till lagring under längre tid än ett år respektive tre år innan bortskaffande respektive återvinning stryks.
- Begreppet anläggning stryks.
- Förkortningen kg används istället för kilogram.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Mellanlagring	Lagring som en del av insamling	
29:4 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.50 gäller för anläggning för mellanlagring av farligt avfall, om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 5 ton oljeavfall, 2. mer än 30 ton blybatterier, 3. mer än 50 ton elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 30 ton impregnerat trä, eller	29:51 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.50 gäller för <i>lagring av farligt avfall som en del av insamling</i> om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 5 ton oljeavfall, 2. mer än 30 ton blybatterier, 3. mer än 50 ton elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 30 ton impregnerat trä,	-

<p>5. mer än 1 ton annat farligt avfall. Tillståndsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. anläggning för lagring av farligt avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §. 	<p>eller</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. mer än 50 ton farligt avfall som utgörs av motordrivna fordon 6. mer än 1 ton annat farligt avfall. 	
<p>29:5 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.60 gäller för anläggning för mellanlagring av farligt avfall</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. som utgörs av uttjänta motordrivna fordon där mängden avfall inte uppgår till mer än totalt 50 ton farligt avfall, eller 2. om mängden farligt avfall inte vid något tillfälle uppgår till <ol style="list-style-type: none"> a. mer än 5 ton oljeavfall, b. mer än 30 ton blybatterier, c. mer än 50 ton elektriska eller elektroniska produkter, d. mer än 30 ton impregnerat trä, eller e. mer än 1 ton annat farligt avfall. <p>Anmälningsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. anläggning för lagring av farligt avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas, eller 2. anläggning för lagring som en del av insamling om mängden avfall inte vid något tillfälle uppgår till mer än 1 ton elektriska eller elektroniska produkter, 1 500 kilogram blybatterier eller 200 kilogram annat farligt avfall, eller 3. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §. 	<p>29:52 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.60 gäller för lagring av farligt avfall som en del av insamling</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. som utgörs av uttjänta motordrivna fordon där mängden avfall uppgår till högst 50 ton farligt avfall, eller 2. om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till <ol style="list-style-type: none"> a. mellan 200 kg och 5 ton oljeavfall, b. mellan 1500 kg och 30 ton blybatterier, c. mellan 1 ton och 50 ton elektriska eller elektroniska produkter, d. mellan 200 kg och 30 ton impregnerat trä, eller e. mellan 200 kg och 1 ton annat farligt avfall. <p>Anmälningsplikten gäller inte lagring som en del av insamling om mängden avfall vid något tillfälle är maximalt 1 ton elektriska eller elektroniska produkter, 1 500 kg blybatterier eller 200 kg annat farligt avfall.</p>	-

6.5.3.2 KONSEKVENSER

Vi bedömer att ändringen från begreppet mellanlagring till formuleringen lagring som en del av insamling kan leda till konsekvenser under en övergångsperiod. Trots att innebörden av begreppen ska motsvara varandra, kan det leda till oklarheter och därmed högre administrativa kostnader för framförallt tillsynsmyndigheter men även verksamhetsutövare. I och med att 3 § kopplas till den lagring som sker vid återvinnings- och bortskaffningsverksamheter, och 4 § behålls för den lagring som är en del av insamlingen (mellanlagring) betyder det att dessa två paragrafer nu hanterar helt olika typer av lagring - i dagens 29 kap. innebär de samma typ av lagring, men med en skillnad i mängder. Förslagen läggs utifrån att vi ska leva upp till bilaga 1 IED. Det finns idag drygt 190 verksamheter som är klassade enligt 4 §. Motsvarande siffra för 5 § är mer osäker eftersom rapportering saknas för C-verksamheter. Men enligt de uppskattningar som gjorts baserade på ett antal

utvalda kommuner, rör det sig om i storleksordningen 150 verksamheter. Vi bedömer inte att miljöskyddet påverkas av de föreslagna ändringarna.

Övriga förslag som läggs syftar främst till att förtydliga och minska risken för fel-tolkningar, till exempel införandet av övre och undre tröskelvärden (mängdgränser) och att stryka undantaget för lagring under längre tid än ett år, respektive tre år innan bortskaffande respektive återvinning. Detsamma gäller förslaget att stryka begreppet anläggning. Detta hanteras separat i avsnitt 6.4.3. Vi bedömer att ändringarna underlättar för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare. Genom att skriva ut undre och övre tröskelvärden förtydligas vilken paragraf som ska tillämpas. Även för verksamhetsutövare ökar tydligheten och leder därmed till att man lättare förstår under vilken paragraf den aktuella verksamheten faller in. Vi ser inte att miljöskyddet påverkas nämnvärt, då ändringarna framförallt innebär förtydliganden och förenklingar.

6.5.4 Sortering (29 kap. 6 och 7 §§)

Sortering av avfall kan både ingå som en del av insamlingen och som en del i återvinningen eller bortskaffandet. Om sorteringen sker som en del av annan återvinnings- eller bortskaffningsverksamhet, kan den i vissa fall ingå i tillståndet för denna. Detsamma gäller om man har sin verksamhet inom insamling, i definitionen för insamling nämns sortering som ett steg. 6 och 7 §§ ska alltså främst användas då verksamheten huvudsakligen består i att sortera avfall. Enligt det underlag som finns i SMP klassas drygt 40 verksamheter under 6 §, verksamhetskod 90.70 (huvudbransch). Antalet verksamheter klassade som 7 §, verksamhetskod 90.80, är mer osäkert på grund av att det är en C-verksamhet, men uppskattningar visar att det rör sig om ett hundratal verksamheter.

När det gäller elavfall finns en definition för sortering i Naturvårdsverkets föreskrifter (2005:10) om yrkesmässig insamling, förbehandling och återvinning av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter:

sortering: uppdelning av el-avfall i olika fraktioner, utan att något ingrepp görs beträffande de elektriska eller elektroniska delarna.

Den sortering man menar i föreskrifterna ovan är enbart kopplade till elavfall och svåra att applicera på annat avfall. I avfallsdirektivet och avfallsförordningen saknas en generell definition för sortering av avfall.

Av bilaga 2 och 3 till avfallsförordningen (R 12 och D 13) framgår att inledande hantering före återvinning eller bortskaffande inklusive förbehandling där sortering ingår, omfattas av begreppet återvinning respektive bortskaffande.

Enligt 4 § avfallsförordningen är sortering en del av insamling. I art. 3.10 avfallsdirektivet definieras insamling som uppsamling av avfall, inbegripet försortering och inledande lagring av avfall för vidare transport till en avfallshanteringsanläggning.

Detta innebär att direktivet skiljer på sortering och försortering. I kommissionens vägledning framhålls att det är viktigt att veta om sortering är en del av behandling eller insamling.²⁹ Om det är försortering som avses i bestämmelsen så behöver den enligt avfallsdirektivet inte vara tillståndspliktig enligt art. 23. Det räcker med registrering enligt art. 26. Insamling är anmälningspliktig enligt 46 § avfallsförordningen.

Sammanfattningsvis anser Naturvårdsverket att inledande sortering eller försortering kan ske i samband med insamling utan att klassas som sortering enligt MPF. Däremot om sortering sker som en återvinningsverksamhet bör sorteringen klassas som återvinning enligt 6 eller 7 §. Vi avser att vägleda kring detta i samband med en eventuell ändring av 29 kap.

6.5.4.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Begreppet icke-farligt avfall används i bestämmelserna nedan.
- Mängdgränser tydliggörs.
- Begreppet anläggning tas bort.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Förbehandling, sortering och mekanisk bearbetning	<i>Mekanisk bearbetning och sortering</i>	
29:6 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.70 gäller för anläggning för sortering av annat avfall än farligt avfall, om den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte sortering av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.	29:44 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.70 gäller för sortering av <i>icke-farligt avfall</i> , om den hanterade mängden är större än 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte sortering av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.	-

²⁹ Guidance on the interpretation of key provisions of Directive 2008/98/EC on waste, European Commission 2012,(s. 36)

<p>29:7 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.80 gäller för anläggning för sortering av annat avfall än farligt avfall, om den hanterade avfallsmängden är större än 1 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 6 §.</p>	<p>29:45 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.80 gäller för sortering av <i>icke-farligt avfall</i>, om den hanterade mängden är <i>1. större än 1000 ton avfall för byggnads- eller anläggningsändamål per kalenderår, eller</i> <i>2. mellan 1 000 ton och 10 000 ton annat icke-farligt avfall per kalenderår.</i></p>	<p>-</p>
--	---	----------

6.5.4.2 KONSEKVENSER

De ändringar som föreslås i 6-7 §§ är endast av mindre omfattning. Vi förslår att begreppet icke-farligt avfall används och att begreppet anläggning tas bort vilket behandlas i avsnitt 5.4.3 i denna redovisning. Vi föreslår också att undre och övre tröskelvärden (mängdgränser) anges för att öka tydligheten. Vi bedömer att dessa ändringar leder till minskade administrativa kostnader för framförallt tillsynsmyndigheter men även för verksamhetsutövare. Vi bedömer inte att miljöskyddet påverkas av de föreslagna ändringarna.

6.5.5 Förbehandling (29 kap. 8 §)

Förbehandling enligt avfallsdirektivet är ett vidare begrepp än det vi har definierat i Naturvårdsverkets föreskrifter (2005:10) om yrkesmässig förbehandling av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter. Begreppet förbehandling används i bilagorna 1 och 2 till avfallsdirektivet. Det har överförts till bilagorna i avfallsförordningen. Där anges att utväxling av avfall som ska bli föremål för annan hantering omfattar inledande hantering före återvinning, inklusive förbehandling. Därefter följer en exemplifierande uppräkningslista på vad som kan anses utgöra förbehandling: demontering, sortering, krossning, komprimering, pelletering, torkning, fragmentering, konditionering, omförpackning, separering, sammansmältning eller blandning. Begreppet förbehandling används även på andra ställen i MPF.

I Naturvårdsverkets föreskrifter om yrkesmässig förbehandling av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, definieras förbehandling som sortering, demontering eller annan behandling av elavfall inom därför avsedd anläggning som föregår återvinning, bortskaffande eller ytterligare förbehandling av avfallet. Från arbetet inom EU-kommissionen har tidigare sagts att isärtagning/demontering inför vidare behandling är exempel på verksamheter som man inte anser bör omfattas av IED-direktivet. Det är dock alltid en tolkningsfråga vad som ska ingå i dessa begrepp. Naturvårdsverket gör bedömningen att behandling av elavfall inte omfattas av bilaga 1 IED.

Begreppet förbehandling definieras inte i direktiv 2012/19 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE). Där pratar man om behandling (*treatment*) av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter. Eftersom förbehandling i avfallsdirektivet används som ett vidare begrepp är

det inte lämpligt att vi har en definition av förbehandling av WEEE. Begreppet kan användas även för andra typer av avfall. Ett tänkbart alternativ är därför att den behandling som sker av WEEE benämns behandling, i likhet med *treatment* i WEEE-direktivet.

Befintlig 8 § (verksamhetskod 90.90) gäller allt avfall som utgörs av WEEE oavsett om detta är farligt avfall eller inte. Generellt sett är blandat elavfall klassat som farligt avfall. Undantag görs för förbehandling som består av ingrepp i komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja. Isolerolja klassas som PCB-haltigt vilket gör att särskilda krav gäller. Hantering av PCB-varor regleras genom förordningen (2007:19) om PCB m.m. I *Pröva eller inte pröva?* kommenteras undantaget med att verksamheter som behandlar produkter som innehåller isolerolja provas enligt punkterna om behandling av farligt avfall.³⁰ Skrivningen i 8 § är dock inte tydlig som den ser ut i dagsläget. Det är främst 55 och 56 §§ (verksamhetskoderna 90.440 och 90.450) som kan vara aktuella i de fall det handlar om komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja. Idag finns undantag för 8 § i 55 och 56 §§. Detta innebär att det idag är mycket oklart var sådan hantering ska falla in. Vi föreslår därför att dessa undantag stryks så att 55 § eller 56 § gäller. Vi har också för avsikt att tydligare vägleda om vad som gäller för komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.

6.5.5.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Förbehandling av WEEE benämns behandling, i likhet med *treatment* i WEEE-direktivet.
- Det tydligare ska framgå vad som gäller för komponenter som innehåller isolerolja, dels genom vägledning men också genom att undantagen för 8 § stryks i 55 och 56 §§.
- Begreppet anläggning tas bort.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Förbehandling, sortering och mekanisk bearbetning	Behandling av elavfall	
29:8 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.90 gäller för anläggning för yrkesmässig förbehandling av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, med undantag för förbehandling som består av	29:46 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.90 gäller för yrkesmässig <i>behandling av avfall</i> som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter. <i>Anmälningsplikten gäller inte be-</i>	-

³⁰ Naturvårdsverkets, Rapport 5353, Pröva eller inte pröva? 2004

ingrepp i komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.	<i>handling av komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.</i>	
---	--	--

6.5.5.2 KONSEKVENSER

Vi föreslår att begreppet förbehandling ändras till behandling. En ändring av ett väl inarbetat begrepp kan leda till konsekvenser, även om omfattningen inte föreslås ändras. Vi bedömer därför att det kommer att behövas tillsynsvägledning om denna ändring. Ett sådant förslag leder också till ändringar i föreskrifter om förbehandling av elavfall. Då dessa under 2015 ses över, skulle ändringen av begreppet förbehandling kunna genomföras vid samma tillfälle. Den nuvarande formuleringen har lett till frågor om vad som gäller för ingrepp i komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja. Det är inte tydligt att det för dessa verksamheter gäller högre krav, det vill säga att det är framförallt 55 § eller 56 § som är aktuella. Idag finns undantag i dessa bestämmelser för just 8 §. Vi föreslår därför att undantagen stryks. Vi bedömer att ovanstående leder till förenklingar för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter då tydligheten ökar. Eftersom detta är en C-verksamhet saknar vi bra underlag för antal verksamheter som är klassade enligt 8 §. Enligt grova uppskattningar baserat på frågor till ett begränsat antal kommuner, tror vi att det kan röra sig om 10-20 verksamheter. Då vi inte avser att omfattning eller innebörd av paragrafen ändras, leder inte ändringen till att miljöskyddet påverkas.

6.5.6 Mekanisk bearbetning (29 kap. 9 och 10 §§)

Det är inte helt tydligt vad som innefattas i begreppet mekanisk bearbetning. Det bör omfatta det som i avfallsförordningen och i direktivet kallas förbehandling. Den exemplifierande uppräkningslistan anger bland annat krossning, komprimering och fragmentering. Detta innebär att mekanisk bearbetning är en del av behandlingen, det vill säga antingen återvinning eller bortskaffande.

9 och 10 §§ påverkas av kraven i IED. En fragmenteringsverksamhet för metallavfall som har en tillståndsgiven tillförd mängd avfall som överstiger 18 750 ton per kalenderår (motsvarande 75 ton per dygn) klassas som en industriutsläppsverksamhet. Då verksamheten klassas som en industriutsläppsverksamhet ska 50 § tillämpas istället. Det gör att det måste vara tydligt i paragraferna för mekanisk bearbetning vid vilka mängder och vid vilken typ av behandling verksamheten övergår till att klassas som en industriutsläppsverksamhet.

Ytterligare en svårighet är att tydliggöra att det endast gäller fragmentering av metallavfall. Den fragmentering som avses med IED tolkar vi som den sönderdelning av metallavfall som sker i kvarnar (*shredding*). Det är endast denna bearbetning som ska klassas in som industriutsläppsverksamhet. Övrig mekanisk bearbetning såsom att skära, bränna och så vidare i syfte att fördela till mindre stycken metall, är i normalfallet inte att anse som fragmentering. Det bör istället klassas som mekanisk bearbetning och falla in under 9 § eller 10 § beroende på mängd. Detta gör att vi behöver förtydliga verksamhetsbeskrivningarna.

För att bestämmelserna för mekanisk bearbetning ska stämma överens med kraven i IED på återvinning som sker genom fragmentering av metallavfall, behöver just fragmentering tydligt skrivas ut och en övre mängdgräns i 9 § för fragmentering av metallavfall läggas till. På så sätt tydliggörs det att fragmentering särskiljs från övrig mekanisk bearbetning, och att en tydlig övre gräns visar när verksamheten övergår till en industriutsläppsverksamhet. Den nedre gränsen på 10 000 ton per kalenderår föreslår vi behålls (det klassas då som en C-verksamhet). Då verksamheten tar emot avfall över 100 000 ton per kalenderår är 51 § tillämplig.

Sådan återvinning som sker genom mekanisk bearbetning av icke-farligt avfall som utgörs av annat avfall än metall, faller in under mekanisk bearbetning och ingår därmed i 9 §.

I de nuvarande 9 och 10 §§ går gränsen mellan B- och C-verksamhet vid hanterad avfallsmängd per kalenderår på 10 000 ton. Undantaget är mekanisk bearbetning av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål. Undantaget är också om verksamheten är tillståndspliktig enligt 30 § eller 50 §. 30 § rör bearbetning av animaliska biprodukter (ABP). Om det rör sig om bearbetning av ABP faller verksamheten naturligt in under det avsnitt som hanterar avfall som utgörs av animaliska biprodukter. Det bör därför inte vara nödvändigt att undanta dessa från 9 och 10 §§. Undantaget som görs om verksamheten är tillståndspliktig enligt 50 § (nya 22 §) kan i vissa fall vara relevant, varför vi väljer att behålla detta undantag i 9 §.

Tillståndsplikten gäller inte krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål. Om det är fråga om icke-farligt avfall är denna verksamhet istället anmälningspliktig enligt 29 kap. 10 §.

10 § innebär att anmälningsplikt C gäller för anläggning som genom mekanisk bearbetning återvinner icke-farligt avfall upp till 10 000 ton hanterad mängd per kalenderår, och utan mängdgräns mekanisk bearbetning avsett för byggnads- och anläggningsändamål. Vi har under arbetets gång inte fått in synpunkter som tyder på att denna paragraf bör ändras, däremot frågor om hur undantaget tillämpas för avfall som är avsett för byggnads- och anläggningsändamål. Av de synpunkter vi fått in framgår det att det tillämpas mycket olika. Av vissa tillsynsmyndigheter tolkas undantaget som tillämpligt endast då krossningen med mera sker vid platsen där det ska användas, medan andra tolkar det som giltigt oavsett plats. Vi avser att ta med denna fråga i kommande vägledning.

I 10 § finns undantag för 9, 30, 31, 32 och 50 §§. Vi bedömer att dessa undantag inte behövs. Genom att förtydliga verksamhetsbeskrivningen behövs inte längre undantaget 9 §. De undantagna 30-32 §§ är ABP-verksamheter och dessa undantag behövs inte utifrån ovanstående resonemang. Undantag för 50 § behövs inte heller, det är en IED-kod för avfallsmängder över 18 750 ton per kalenderår. När det gäller mekanisk bearbetning av farligt avfall, saknas en sådan bestämmelse. Vi har inte under arbetets gång fått indikationer på att det efterfrågas. Om det skulle fram-

komma att en sådan bestämmelse behövs, är det lämpligt att den läggs till i samband med 9 och 10 §§.

6.5.6.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Ett undantag behålls i den nuvarande 9 § (verksamheten är då tillståndspliktig enligt nuvarande 50 § som är en industriutsläppsverksamhet).
- den nedre gränsen på 10 000 ton per kalenderår behålls (det klassas då som en C-verksamhet).
- Den övre gränsen skrivs ut i 9 §, det vill säga 100 000 ton per kalenderår. Den gäller redan idag men den finns inte utskrivet i 9 §. Den nedre gränsen behålls oförändrad.
- Den övre mängdgränsen skrivs ut i 10 §.
- Det skrivs in att 10 § är tillämplig för krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning av avfall för byggnads- och anläggningsändamål.
- Formuleringen annat avfall än farligt avfall ändras till till icke-farligt avfall.
- Begreppet anläggning stryks.
- Undantagen stryks utifrån vad som anförs ovan.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Förbehandling, sortering och mekanisk bearbetning	Mekanisk bearbetning och sortering	
29:9 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.100 gäller för anläggning för att genom mekanisk bearbetning återvinna annat avfall än farligt avfall, om den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte 1. krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 30 eller 50 §.	29:42 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.100 gäller för att genom mekanisk bearbetning återvinna <i>icke-farligt avfall</i> om den hanterade mängden är <i>mellan 10 000 och 100 000 ton</i> per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om 1. verksamheten är tillståndspliktig enligt 22 §, eller 2. för krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.	-
29:10 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.110 gäller för anläggning för att genom mekanisk bearbetning yrkesmässigt återvinna annat avfall än farligt avfall, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 9, 30, 31, 32 eller 50 §.	29:43 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.110 gäller för 1. att genom mekanisk bearbetning yrkesmässigt återvinna <i>icke-farligt avfall</i> om den hanterade mängden är <i>högst 10 000 ton per kalenderår</i> , eller 2. krossning, siktning eller motsva-	-

	<i>rande mekanisk bearbetning av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.</i>	
--	---	--

6.5.6.2 KONSEKVENSER

Den stora förändringen i 9 § är kopplad till att fragmentering av metallavfall över vissa mängder ska klassas som industriutsläppsverksamhet (50 §). Vid den förra översynen av MPF infördes verksamhetskoder till följd av IED-direktivet. Dock är det inte tydligt i 9 § att verksamheten vid en viss behandling och mängdgräns kan komma att falla in under IED. Ändringen föreslås därför i första hand för att tydliggöra detta. Det finns idag ett undantag kopplat till 50 §, vilket innebär att det inte bör ha lett till att verksamheter felklassats. Vi bedömer dock att ett förtydligande kan vara lämpligt, det vill säga att det tydligare skrivs ut vilka mängder och verksamheter som omfattas av 9 §. Det finns idag (februari 2015) 87 verksamheter som är klassade enligt 9 §. Vi bedömer att förslaget kommer att underlätta för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare genom att man lättare kan konstatera hur en verksamhet ska klassas. Ändringarna påverkar inte miljöskyddet då det endast rör sig om förtydliganden av 9 §.

Liknande förtydliganden föreslås för 10 §. När det gäller 10 § saknas exakta siffror men det underlag vi har pekar på i storleksordningen 80-90 verksamheter. Genom undantagen gäller redan den mängdgräns som vi nu föreslå ska skrivas ut. Även här bedömer vi att de föreslagna ändringarna leder till att arbetet underlättas för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter. De föreslagna ändringarna bedöms inte påverka miljöskyddet.

6.5.7 Uttjänta motordrivna fordon (29 kap. 11 och 12 §§)

Återvinning eller omhändertagande av uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186) är idag en anmälningspliktig verksamhet enligt 12 §. För att bedriva en sådan verksamhet krävs också auktorisation. Återvinning eller omhändertagande av uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen är idag tillståndspliktig verksamhet enligt 11 § där tillstånd ges av länsstyrelsen. Det kan till exempel vara skrotning av mopeder, motorcyklar, skotrar eller lastbilar. Vi har gjort bedömningen att demontering av skrotbilar med mera inte omfattas av bilaga 1 IED. Vi bedömer heller inte att den lagring som sker i anslutning till verksamheten ska anses vara en IED-klassad verksamhet. Detta baseras på att isärtagning/demontering inte ska anses falla in under IED-direktivet, samt att den lagring som sker utgör en del av insamlingen (se även avsnitt 6.4.6 och 6.4.7).

Naturvårdsverket har tidigare föreslagit att auktoriserade bilskrotare bör kunna ta emot andra mindre fordon än bilar, till exempel mopeder, motorcyklar, med mera. Förslaget bygger på en framställan från 2009 (Regelförenkling rörande skrotning av vissa uttjänta fordon under 3,5 ton, Dnr 551-2628-09 Rp) och gällde dåvarande bilagan till FMH. Under arbetets gång har det också framkommit att man bör se

över hantering av avfall som utgörs av trädgårdsredskap, husvagnar med mera. Vi har dock inom detta uppdrag inte kunnat utreda denna fråga vidare.

Bilskrotningsförordningen ställer krav på auktoriserade bilskrotare. Kraven handlar till exempel om hur skrotningen ska gå till och om att hårdgjorda ytor, oljeavskiljare med mera ska finnas. Ur miljösynpunkt bör en sådan verksamhet kunna ta emot även andra mindre fordon utan att behöva ha ytterligare tillstånd. Skrotningen av dessa mindre fordon bör därför kunna omfattas av anmälningsplikt, om skrotningen utförs av auktoriserad bilskrotare.

Förslaget innebär visserligen inte att dessa andra mindre fordon skulle omfattas av auktorisationen eller kraven i bilskrotningsförordningen, men anmälningsplikten gör det möjligt för tillsynsmyndigheten att förelägga om skyddsåtgärder om det behövs.

I nuvarande bestämmelser nämns lagring som en del i verksamhetens omfattning. Om en verksamhetsutövare enbart sysslar med lagring av uttjänta fordon faller detta in under mellanlagring (lagring som en del av insamling). Om lagring av uttjänta fordon sker i samband med bilskrotningsverksamheten ingår det i verksamhetskoderna för återvinning av uttjänta fordon. Lagring behöver därför inte särskilt nämnas.

Begreppet anläggning föreslås också strykas. Detta behandlas särskilt i avsnitt 6.4.2.

6.5.7.1 FÖRSLAG

Sammantaget föreslår vi att:

- Tillståndskravet tas bort för skrotning av andra mindre fordon än bilar, till exempel mopeder, motorcyklar, med mera, om skrotningen utförs av auktoriserad bilskrotare.
- Orden *lagring* och *anläggning* i 11 och 12 §§ stryks (nya 47 och 48 §§).

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Uttjänta motordrivna fordon	Återvinning av uttjänta fordon	
29:11 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.119 gäller för anläggning för återvinning av avfall genom sådan lagring, tömning, demontering eller annat yrkesmässigt omhändertagande av uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrot-	29:47 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.119 gäller för återvinning av avfall genom sådan tömning, demontering eller annat yrkesmässigt omhändertagande av uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186).	-

ningsförordningen (2007:186).	<i>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 48 § 2.</i>	
29:12 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.120 gäller för anläggning för återvinning av avfall genom sådan lagring, tömning, demontering eller annat yrkesmässigt omhändertagande av uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186).	29:48 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.120 gäller för återvinning av avfall genom sådan tömning, demontering eller annat yrkesmässigt omhändertagande av 1. uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186) eller 2. andra uttjänta motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kg, om fordonen tas om hand av en bilskrotare som är auktoriserad enligt bilskrotningsförordningen (2007:186).	-

6.5.7.2 KONSEKVENSER

Ändringen innebär en regelförenkling framförallt för de auktoriserade bilskrotarna. Det finns idag 330-340 bilskrotare i Sverige, en stor del av dessa har i praktiken möjlighet att ta emot mindre fordon som mopeder, motorcyklar med mera. För de skrotare som endast tar emot mindre fordon eller de som tar emot fordon över 3,5 ton (lastbilar med mera) kvarstår kravet på tillståndsplikt. Idag finns 5 verksamheter klassade enligt 90.119 som huvudbransch. För tillsynsmyndigheten bedömer vi att förslaget leder till enklare och tydligare regler.

Många tillsynsmyndigheter har framfört synpunkter att det saknas miljöskäl för den formulering som gäller idag, det vill säga att det inte är möjligt för auktoriserade bilskrotare att ta emot mindre fordon utan att söka tillstånd. Vi bedömer även att förslaget bör underlätta för privatpersoner som behöver göra sig av med mindre fordon då tillgången på mottagningsställen då ökar dramatiskt. Därmed ser vi även en positiv konsekvens för miljöskyddet då möjligheten att lämna farligt avfall för omhändertagande ökar.

6.5.8 Användning för anläggningsändamål (29 kap. 13 och 14 §§)

För användning av avfall för anläggningsändamål finns två verksamhetskoder baserade på om föroreningsrisken är ringa eller inte. Att provningsnivån baseras på föroreningsrisken gör avgränsningen mellan C- och B-verksamhet otydlig. Detta har lett till att tillsynsmyndigheterna i princip alltid ställer krav på verksamhetsutövaren att göra en riskbedömning innan anmälan eller ansökan sker. Riskbegreppet återfinns även i punkter för uppläggning av muddermassor och anmälan om efterbehandling i 28 § FMH, men har där inte orsakat samma diskussion.

I arbetet med att förtydliga gränsdragningen mellan provningsnivåerna har vi övervägt att använda andra faktorer i kombination med eller istället för risknivån. Ett möjligt sätt att underlätta gränsdragningen är att sätta en generell skyddsnivå med nivåer för totalhalt och lakning. Detta är dock svårt att göra då olika typer av avfall

kan innehålla en mängd olika ämnen som kan utgöra en föroreningsrisk. Vid återvinning av avfall för anläggningsändamål bör en bedömning av halten av ett ämne göras för bedömning av riskerna för hälsa och markmiljö, medan riskerna med utlakningen av ämnet på kort och lång sikt bedöms för påverkan på grundvatten och ytvatten. I Naturvårdsverkets handbok *Återvinning av avfall i anläggningsarbeten*, 2010:1, (februari 2010), finns framräknade ämnen men de är för få till antalet för att täcka alla situationer och avfallsslag.

Andra sätt skulle kunna vara att kombinera risknivån med en mängdgräns, såsom i gällande muddringsbestämmelser, alternativt att tillämpa deponeringspunktens begränsning på 25 000 ton avfall. Det kan emellertid få till följd att vissa verksamheter som är U-verksamheter ur ett riskperspektiv idag blir tillståndspliktiga utan att det är miljömässigt motiverat.

Mark- och miljööverdomstolen har också meddelat två domar som har betydelse för principerna för bedömningen. De avser deponitäckning kopplat till riktvärden för förorenad mark och omgivningspåverkan vid lakning³¹, respektive användning av inert avfall för anläggningsändamål³².

Ett tredje sätt att underlätta gränsdragningen skulle kunna vara att låta provningsnivån styras av om avfallet i fråga är icke-farligt (tillståndspliktigt) eller inert (anmälningspliktigt). Även om kriterier, främst för lakning, för avfall som tas emot på en inert deponi finns saknas en fullständig definition av inert avfall med totalhalter och lakningskriterier, samt kriterier för lakning för icke-farligt avfall som läggs på en icke farligt avfall-deponi.

Miljööverdomstolen har dessutom delvis utvecklat definitionen av inert avfall med koppling till bakgrundsnivåer för andra ämnen än dem som ingår i mottagningskriterierna, vilket gör definitionen platsspecifik.³³ Utifrån domen är det därför mycket svårt att dra några allmänna slutsatser gällande definitionen av inert avfall, möjliga att lägga till grund för en tydlig och klar provningsnivå.

Alla deponier, utom de som har en godkänd sluttäckning, är tillståndspliktiga och har föreskrivna skyddsåtgärder som ska uppfyllas. Vid användning av avfall för anläggningsändamål kan avfallet ligga oskyddat med andra exponeringsscenarier till följd. Vi anser att miljö- och hälsoskyddsnivån inte bör vara lägre för avfall för anläggningsändamål än för deponier.

³¹ MÖD 2011:5

³² Mark- och miljööverdomstolens dom 2013-01-15 i mål nr M 1004-12

³³ Mark- och miljööverdomstolens dom 2013-01-15 i mål nr M 1004-12

Utifrån vad som redovisats ovan bedömer vi att det är svårt att ersätta riskbegreppet med mängdgränser, halt- och lakningsgränser eller avfallsklassning. Risknivån bör därför även fortsättningsvis vara styrande för provningsnivån.

Enligt deponidirektivet är en deponi:

”en upplagsplats för avfall på eller i jorden (det vill säga under mark), inklusive

- interna upplag (det vill säga en deponi där avfallsproducenten själv hanterar avfall på produktionsplatsen), samt
- en permanent plats (det vill säga mer än för ett år) för tillfällig lagring av avfall

men med uteslutande av

- anläggningar där avfall omlastas för att beredas för vidare transport för återvinning, behandling eller bortskaffande på annan plats, samt
- lagring av avfall innan det återvinns eller behandlas för en period av som regel mindre än tre år, eller
- lagring av avfall innan det bortskaffas för en period av mindre än ett år.”

Som framgår innefattar definitionen mer än vad som normalt avses med orden deponi eller soptipp. Exempelvis innefattar definitionen användning av avfall för anläggningsändamål, som ju är en sorts upplagsplats. I ett av skälen till direktivet anges dock att återvinning av inert eller icke-farligt avfall som är lämpligt för användning av restaurering och utfyllnadsarbete eller för byggnadsändamål, inte behöver utgöra en deponeringsverksamhet.³⁴

Definitionen av deponi har inte uttryckligen förts in i svensk lagstiftning. Istället definieras begreppet indirekt genom definitionen av deponering i 5 § avfallsförordningen:

”Med deponering avses i denna förordning ett bortskaffande som innebär att avfall läggs på en upplagsplats för avfall (deponi).

Som deponi anses inte en plats eller anläggning där avfall

1. lastas om för att beredas för vidare transport till en annan plats där det ska återvinnas, behandlas eller bortskaffas,
2. lagras innan det återvinns eller behandlas, om lagringen sker för en kortare period än tre år, eller
3. lagras innan det bortskaffas, om lagringen sker för en kortare period än ett år.”

Direktivets förtydligande i fråga om användning av inert eller icke-farligt avfall är inte infört i definitionen.

Vi anser att när farligt avfall används för anläggningsändamål bör anläggningen, i enlighet med EU-rätten, vara att anse som en deponi. Det innebär bland annat att

³⁴ Skäl 15, Rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall

avfallet inte upphör att vara avfall trots att anläggningen har färdigställts. Detta leder i sin tur till att enbart inert och icke-farligt avfall bör vara aktuella när paragraferna avseende användning av avfall för anläggningsändamål tillämpas. Paragraferna bör därför begränsas till att endast omfatta inert och icke-farligt avfall.

Att uttryckligen nämna icke-farligt och inert avfall i paragraferna om användning för anläggningsändamål innebär inte att alla typer av sådant avfall kan användas i sådant syfte. Det följer av att en miljöbedömning alltid ska göras vid prövningen avseende det avfall som ska användas i det enskilda fallet och på den specifika platsen. Vissa avfallsslag kan då vara olämpliga att använda trots att de inte klassas som farligt avfall.

En inskränkning av tillämpningsområdet för nuvarande 13-14 §§ MPF kan ge uppfattningen att användning av farligt avfall för sådana ändamål istället ska prövas enligt de paragrafer som innehåller generella bestämmelser för återvinning eller bortskaffande av farligt avfall (nuvarande 55-56 §§). Detta riskerar att leda till att bestämmelserna i deponiförordningen inte tillämpas, vilket enligt vår uppfattning innebär ett felaktigt genomförande av deponidirektivet.

För att säkerställa en korrekt tillämpning av deponidirektivet och samtidigt minska vägledningsbehovet bör direktivets definition av deponi uttryckligen och ordagrant föras in i avfallsförordningen, alternativt i deponeringsförordningen. Definitionen bör innehålla ett förtydligande om att återvinning av inert eller icke-farligt avfall som är lämpligt för användning av restaurering och utfyllnadsarbete eller för byggnadsändamål, inte behöver utgöra en deponeringsverksamhet.

Av samma anledning bör det i nuvarande 13-14 §§ tydliggöras att det ska vara frågan om återvinning för att paragraferna ska tillämpas. Användning som inte fyller något annat syfte än kvittblivning är att betrakta som deponering oavsett typ av avfall.

När det gäller kopplingen till IED bedömer vi att denna typ av verksamhet inte omfattas. IED omfattar *installations*, vilket innebär en stationär, teknisk enhet som utför en eller flera aktiviteter. När det gäller återvinning av avfall för anläggningsändamål sker inte detta på en sådan plats och omfattas därför inte av IED-direktivet.

6.5.8.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Risknivån fortsatt ska avgöra prövningsnivån.
- Det förtydligas att det ska vara frågan om *återvinning* för att paragraferna ska vara tillämpliga.
- Det förtydligas att det ska vara frågan om inert avfall och icke-farligt avfall för att paragraferna ska vara tillämpliga.

- Det införs en definition av deponi i avfallsförordningen där det också förtydligas att återvinning av inert eller icke-farligt avfall för anläggningsändamål inte är att anses som deponering (ett förslag till formulering av en sådan paragraf ges under avsnittet 6.5.13 om deponering).

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Användning för anläggningsändamål	Återvinning för anläggningsändamål	
29:13 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.130 gäller för användning för anläggningsändamål av avfall på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa.	29:37 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.131 gäller för <i>återvinning av inert och icke-farligt avfall</i> för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa.	-
29:14 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.140 gäller för användning för anläggningsändamål av avfall på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.	29:38 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.141 gäller <i>återvinning av inert och icke-farligt avfall</i> för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.	-

6.5.8.2 KONSEKVENSER.

Vårt förslag att inskränka paragraferna till återvinning av inert och icke-farligt avfall innebär inte något formellt förbud mot användning av farligt avfall för anläggningsändamål. Istället innebär förslaget att sådan användning, i enlighet med EU-rätten, ska prövas utifrån deponilagstiftningen. I det fall ett uttryckligt förbud mot användning av farligt avfall för anläggningsändamål är önskvärt bör det föras in i avfallsförordningen (motsvarande deponiförbuden för organiskt och brännbart avfall i deponiförordningen) och inte i miljöprövningsförordningen som enbart reglerar provningsnivån.

Förslaget innebär en förändring i sak av nuvarande bestämmelser i MPF. Skillnaden bör dock i praktiken inte bli särskilt stor, eftersom användning av farligt avfall i anläggningsarbeten i de allra flesta fall torde vara att bedöma som olämplig ur miljösynpunkt. Baserat på 2013 års siffror i SMP finns inte någon verksamhet under 90.130 som huvudverksamhet. Ett fåtal verksamheter har verksamhetskoderna 90.130 som sidoverksamhet.

Det bör också noteras att användning av farligt avfall redan idag bör prövas som en deponi, mot bakgrund av deponidirektivet. Detsamma gäller användning som inte fyller något annat syfte än kvittblivning. Det betyder att sådan användning idag

omfattas av dubbla provningspunkter, dels som deponering dels som användning för anläggningsändamål. Förslaget innebär därför tydligare regler.

Tydliggörandet av vilka regler som gäller säkerställer en korrekt tillämpning av deponidirektivet och minskar samtidigt vägledningsbehovet, vilket bör minska tillsynsmyndigheternas administrativa kostnader. Sammantaget bedöms dock effekterna av förslaget vara små för verksamhetsutövare och myndigheter samt för miljöskyddet.

6.5.9 Biologisk behandling (29 kap. 15 – 17 §§)

15–17 §§ avser biologisk behandling av avfall, vilket omfattar rötning och kompostering. De har kopplingar till flera andra delar i miljöprovningsförordningen vilket innebär gränsdragningsproblem och att paragraferna tillämpas på olika sätt. Det finns också en del otydligheter, främst gällande följande paragrafer:

- 21 kap. Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen, el, värme och kyla. 2-3 §§
- 28 kap. Rening av avloppsvatten. 1-3 §§
- 29 kap. Avfall 30-32 §§ (Animaliska biprodukter)

Exempel på hur paragraferna tillämpas på olika sätt är att anläggningar för rötning av avfall ofta provas både enligt 29 kap. 15-17 §§ om biologisk behandling och enligt 21 kap. För rötning av avloppsslam är det normala istället att provning bara sker enligt 28 kap. om rening av avloppsvatten eftersom rötning ses som en integrerad del i reningsverket. Här finns behov av förtydliganden och vägledning.

Det är heller inte helt tydligt vilken punkt som bör användas vid uppgradering av biogas till fordonsbränsle. En möjlig tolkning är att uppgradering av biogas från avfall skulle kunna rymmas under biologisk behandling av avfall i 29 kap. Den normala tillämpningen är dock att provning sker enligt 21 kap. om framställning av gasformiga bränslen.

En annan otydlighet är att paragraferna i 21 kap. används både för anläggningar som genom rötning producerar biogas och för anläggningar som uppgraderar biogasen till fordonsbränsle. Att både rötning och uppgradering omfattas av samma paragrafer är inte ändamålsenligt, eftersom miljöpåverkan från rötning respektive uppgradering är olika.

Vidare finns behov av ändringar av 29 kap. 15-16 §§ för att tydliggöra gränsen för när verksamheter för biologisk behandling är industriutsläppsverksamheter. Idag omfattas man av både 15 § och 50 § om den tillförda mängden avfall överstiger 100 000 ton per år. Om verksamheten genom biologisk behandling återvinner eller bortskaffar över 18 750 ton per kalenderår gäller 50 § före 16 §. Om man enbart sysslar med bortskaffning av icke-farligt avfall genom biologisk behandling över 12 500 ton per kalenderår gäller 49 § före 16 §. En IED-klassning har alltid före-

träde, men här finns en otydlighet som riskerar att leda till felklassningar. Det finns också behov av att förtydliga att begreppet bearbetning av animaliska biprodukter i 30-31 §§ inte avser biologisk behandling.

Ett problem som påtalats för Naturvårdsverket är att om man har ett tillstånd enligt 21 kap. och vill utöka verksamheten med mindre mängder avfall, måste tillstånd sökas även enligt 29 kap. Detsamma gäller om man har tillstånd enligt 29 kap. och vill ta emot substrat som inte är avfall. Detta har man särskilt belyst när det gäller hantering av stallgödsel i utredningen "Djurhållning och miljön - hantering av risker och möjligheter med stallgödsel" (SOU 2013:5). Där föreslås också en höjning av gränsen för när tillståndsplikt inträder enligt 21 kap.

Vi föreslår i denna redovisning en sådan höjning, se avsnitt 5.17. Detta motiveras ur ett miljöperspektiv med att metanavgången från rötad gödsel är lägre jämfört med avgången från obehandlad gödsel. I syfte att ytterligare underlätta för denna typ av verksamhet, i enlighet med ovanstående utredning, är det också lämpligt att hantering av gödsel, upp till den gräns då det klassas som en industriutsläppsverksamhet, det vill säga 25 000 ton per kalenderår, faller in under 21 kap. Detta oavsett om det klassas som avfall eller ej. Vi bedömer att det också kan vara lämpligt att en verksamhet kan ta emot mindre mängder annat avfall om man har ett tillstånd enligt 21 kap. Detsamma bör gälla det omvända förhållandet, det vill säga om man har ett tillstånd enligt 29 kap. bör det vara möjligt att ta emot substrat som inte är avfall.

6.5.9.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Det i 21 kap. om framställning av gasformiga bränslen införs separata punkter för uppgradering av biogas och för rötning av annat substrat än avfall. Det är dock tillåtet att ta emot upp till 500 ton icke-farligt avfall i dessa verksamheter utan att det behöver ske en prövning enligt 29 kap.
- Tröskelvärdet när tillståndsplikt inträder för rötning av material bestående av stallgödsel, grödor och andra växtmaterial höjs (se vidare avsnitt 5.17).
- Vägledning till 28 kap. ges om att rötning av avloppsslam bör ses som en integrerad process i reningen av avloppsvatten, om de inte tar emot externt slam. Prövning behöver därmed inte ske enligt 21 eller 29 kap. MPF. Om däremot reningsverket kompletteras med en verksamhet för uppgradering av gasen bör den prövas enligt 21 kap. MPF.
- Övre tröskelvärden för tillståndsplikt för biologisk behandling respektive för anaerob biologisk behandling (rötning) införs i 16 § 29 kap. för att tydliggöra när dessa verksamheter klassas som en industriutsläppsverksamhet (50 §).
- Ett undantag görs för 49 § (nya 21 §) i de fall då den biologiska behandlingen endast utgörs av bortskaffande - då gäller en lägre gräns på 12 500 ton per kalenderår när verksamheten övergår till att klassas som en industriutsläppsverksamhet. Vi väljer att enbart göra ett undantag till skillnad mot att skriva ut i likhet med mängdgränserna för återvinning och bortskaffande, eftersom det

inte är vanligt förekommande med verksamheter som enbart bortskaffar genom biologisk behandling.

- 15 § stryks eftersom den krockar med verksamhetskoden för IED-klassad verksamhet.
- Gödsel upp till 25 000 ton per kalenderår undantas från tillståndsplikten enligt 29 kap. 16-17 §§. Rötning av gödsel prövas istället enligt 21 kap. även om det klassas som avfall.
- Det bör tydliggöras att rötning och kompostering (biologisk behandling) inte omfattas av begreppet bearbetning i 30-31 §, lämpligen genom en omformulering av 30-31 §§.
- Begreppet anläggning stryks.
- Det införs ett undantag som hänvisar till bestämmelserna om animaliskt avfall (enligt förslag 35 och 36 §§).

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Biologisk behandling	Biologisk behandling	
29:15 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.150 gäller för anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte 1. park- och trädgårdsavfall, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 30 §.	<i>Bestämmelsen föreslås strykas</i>	
29:16 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.160 gäller för anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte 1. park- och trädgårdsavfall, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15, 30, 49 eller 50 §.	29:33 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.161 gäller för biologisk behandling av <i>icke-farligt avfall</i> <i>1. om den tillförda mängden avfall är mellan 500 och 18 750 ton per kalenderår eller,</i> <i>2. om den tillförda mängden avfall är maximalt 25 000 ton per kalenderår om verksamheten endast avser anaerob biologisk nedbrytning.</i> Tillståndsplikten gäller inte park- och trädgårdsavfall. <i>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningspliktig enligt 21, 35 eller 36 §.</i>	-
29:17 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.170 gäller för anläggning för biologisk behandling av annat avfall än	29:34 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.171 gäller för biologisk behandling av <i>icke-farligt avfall</i> , om	-

farligt avfall, om 1. den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är större än 10 ton per kalenderår, eller 2. den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är större än 50 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15, 16, 49 eller 50 §.	1. den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mellan 10 och 500 ton per kalenderår, eller 2. den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är mellan 50 och 18 750 ton per kalenderår.	
---	---	--

6.5.9.2 KONSEKVENSER

Verksamhetsutövare

År 2013 fanns det 24 verksamheter för rötning av avfall och 41 komposteringsanläggningar för avfall enligt Avfall Sveriges statistik presenterat i ”Svensk Avfallshantering 2014”³⁵. Föreslagna ändringar i 29 kap. avseende biologisk behandling (rötning och kompostering) handlar främst om att bättre införliva IED-direktivet i MPF. Vår bedömning är att dessa ändringar kommer tydliggöra vilka verksamheter som ska klassas som industriutsläppsverksamheter.

En ändring i 29 kap. som kommer att förenkla för verksamhetsutövare är vårt förslag att prövningsplikten enligt 29 kap. inte ska omfatta gödsel upp till 25 000 ton per kalenderår, om det klassas som avfall. Med detta undantag har det ingen betydelse för rötning av gödsel om det klassas som avfall eller inte. Tillståndsplikten baseras enbart på hur mycket biogas som kan produceras från gödsel enligt de tröskelvärden som föreslås i 21 kap. MPF. Färre sådana verksamheter kommer att bli tillståndspliktiga enligt MPF. Detta minskar de administrativa kostnaderna för verksamhetsutövarna och kan också minska avgifter för prövning och tillsyn.

Prövnings- och tillsynsmyndigheter

Vägledningen om vilka verksamheter som klassas som industriutsläppsverksamheter kommer kräva resurser. Naturvårdsverket behöver ta fram vägledning om tolkningen. Vi bedömer dock att de föreslagna ändringarna kommer att tydliggöra vilka verksamheter som är industriutsläppsverksamheter, vilket bör minska de administrativa kostnaderna för att tolka reglerna och vägleda om dem.

Miljöskydd

Ändringarna har inga större effekter på miljön. Förslagen som rör gödsel bör dock underlätta etableringen av fler anläggningar vilket bör ge vissa positiva effekter för miljöskyddet eftersom metanavgången från rötad gödsel är lägre jämfört med avgången från obehandlad gödsel.

³⁵ http://www.avfallsverige.se/fileadmin/uploads/Statistikfiler/SAH_2014.pdf

6.5.10 Förbränning (29 kap. 18 – 29 §§)

När det gäller bestämmelserna om förbränning av avfall är dessa huvudsakligen redan utformade så att de dels tar sin utgångspunkt i vad som anges i punkt 5.2 bilaga 1 IED, dels innebär en uppdelning i avfallsförbränningsanläggning och samförbränningsanläggning såsom framgår av art 3.40 och 3.41 samt kapitel IV i IED.

I de nuvarande förbränningsbestämmelserna används begreppen samförbränningsanläggning och avfallsförbränningsanläggning. Det har hittills i MPF inte angetts om dessa begrepp ska ha samma innebörd som de har enligt nämnda definitioner i förordning (2013:253) om förbränning av avfall. Vår bedömning är att denna otydlighet är olämplig. För att minska tolkningsutrymmet är en tänkbar lösning att dessa båda begrepp definieras i syfte att det tydligt ska framgå att samma definitioner ska tillämpas som i förordning (2013:253) om förbränning av avfall.

Det är också lämpligt att det som är industriutsläppsverksamhet markeras med ett *-i* efter verksamhetskoden, i likhet med övriga bestämmelser som omfattar industriutsläppsverksamheter. Detsamma gäller att använda begreppet icke-farligt avfall istället för, annat avfall än farligt avfall, som används idag. I vissa bestämmelser används enbart begreppet avfall då man avser icke-farligt avfall. Även här bör formuleringen icke-farligt avfall användas.

6.5.10.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Samförbränningsanläggning resp. avfallsförbränningsanläggning definieras i bestämmelserna för förbränning. Samförbränningsanläggning definieras som *samförbränningsanläggning enligt 7 § förordning (2013:253) om förbränning av avfall*. Avfallsförbränningsanläggning definieras som *avfallsförbränningsanläggning enligt 6 § förordning (2013:253) om förbränning av avfall*.
- Formuleringen annat avfall än farligt avfall ändras till begreppet icke-farligt avfall.
- Övre och undre tröskelvärden (mängdgränser) skrivs ut, så långt det är möjligt, i syfte att underlätta förståelsen.
- Ett *-i* läggs till efter de verksamhetskoder som klassas som industriutsläppsverksamheter.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Förbränning	Förbränning	
29:18 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.180 gäller för samförbränningsanläggning där farligt avfall för-	29:1 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.180- <i>i</i> gäller för samförbränningsanläggning där	5.2 <i>b</i>

bränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår.	farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår. <i>Med samförbränningsanläggning avses detsamma som i 7 § i förordning (2013:253) om förbränning av avfall.</i>	
29:19 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.181 gäller för avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår.	29:2 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.181-i gäller för avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår.	5.2 b
29:20 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.190 gäller för samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 18 §.	29:3 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.190 gäller för samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är upp till 2 500 ton per kalenderår.	-
29:21 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.191 gäller för avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 19 §.	29:4 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.191 gäller för avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är upp till 2 500 ton per kalenderår.	-
29:22 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.200 gäller för samförbränningsanläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns.	29:5 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.200-i gäller för samförbränningsanläggning där <i>icke-farligt avfall</i> förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns.	5.2 a
29:23 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.201 gäller för avfallsförbränningsanläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns.	29:6 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.201-i gäller för avfallsförbränningsanläggning där <i>icke-farligt avfall</i> förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåter-	5.2 a

	vinns.	
<p>29:24 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.210 gäller för samförbränningsanläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns. <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 22 §.</p>	<p>29:7 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.210-i gäller för samförbränningsanläggning där <i>icke-farligt avfall</i> förbränns, om den tillförda mängden avfall <i>är mellan 18 000 och 100 000 ton per kalenderår</i>.</p> <p>I den tillförda mängden inräknas inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns. 	5.2 a
<p>29:25 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.211 gäller för avfallsförbränningsanläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns. <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 23 §.</p>	<p>29:8 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.211-i gäller för avfallsförbränningsanläggning där <i>icke-farligt avfall</i> förbränns, om den tillförda mängden avfall <i>är mellan 18 000 och 100 000 ton per kalenderår</i>.</p> <p>I den tillförda mängden inräknas inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns. 	5.2 a
<p>29:26 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.220 gäller för samförbränningsanläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 50 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns. <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 22 eller 24 §.</p>	<p>29:9 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.220 gäller för samförbränningsanläggning där <i>icke-farligt avfall</i> förbränns, om den tillförda mängden avfall <i>är mellan 50 och 18 000 ton per kalenderår</i>.</p> <p>I den tillförda mängden inräknas inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns. 	5.2 a
<p>29:27 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.221 gäller för avfallsförbränningsanläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 50 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns. <p>Tillståndsplikten gäller inte om verk-</p>	<p>29:10 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.221 gäller för avfallsförbränningsanläggning där <i>icke-farligt avfall</i> förbränns, om den tillförda mängden avfall <i>är mellan 50 och 18 000 ton per kalenderår</i>.</p> <p>I den tillförda mängden inräknas inte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, 	-

<p>samheten är tillståndspliktig enligt 23 eller 25 §.</p>	<p>eller 2. rent träavfall som energiåtervinns.</p>	
<p>29:28 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.230 gäller för samförbränningsanläggning där annat avfall än farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22, 24 eller 26 §. Anmälningsplikten gäller inte anläggning där endast 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall förbränns och energiåtervinns, eller 2. rent träavfall förbränns och energiåtervinns.</p>	<p>29:11 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.230 gäller för samförbränningsanläggning där <i>icke-farligt avfall</i> förbränns yrkesmässigt, <i>om den tillförda mängden inte överstiger 50 ton per kalenderår</i>. Anmälningsplikten gäller inte anläggning där endast 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall förbränns och energiåtervinns, eller 2. rent träavfall förbränns och energiåtervinns.</p>	-
<p>29:29 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.231 gäller för avfallsförbränningsanläggning där annat avfall än farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 23, 25 eller 27 §. Anmälningsplikten gäller inte anläggning där endast 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall förbränns och energiåtervinns, eller 2. rent träavfall förbränns och energiåtervinns.</p>	<p>29:12 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.231 gäller för avfallsförbränningsanläggning där <i>icke-farligt avfall</i> förbränns yrkesmässigt, <i>om den tillförda mängden avfall inte överstiger 50 ton per kalenderår</i>. Anmälningsplikten gäller inte anläggning där endast 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall förbränns och energiåtervinns, eller 2. rent träavfall förbränns och energiåtervinns.</p>	-

6.5.10.2 KONSEKVENSER

Vi föreslår endast mindre ändringar i verksamhetskoderna som rör förbränning varför konsekvenserna bör vara begränsade. Vi bedömer att de föreslagna ändringarna leder till förenklingar och tydligare verksamhetsbeskrivningar för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare. Ändringarna får inte några konsekvenser för miljöskyddet.

6.5.11 Animaliska biprodukter (29 kap. 30 – 32 §§)

I 30-32 §§ finns de bestämmelser som reglerar avfall som utgörs av animaliska biprodukter (ABP). De verksamheter som omfattas här är de som på annat sätt än genom förbränning, bearbetar mer än vissa mängder ABP. 29 kap. omfattar behandling av avfall, och det är också avsikten här, även om man inte uttryckligen skriver det. Det är alltså underförstått att man avser avfall som utgörs av animaliska biprodukter. 30 § är idag klassad som en industriutsläppsverksamhet.

I bilaga 1 IED finns punkt 6.5, som omfattar bortskaffande eller återvinning av djurkroppar eller animaliskt avfall över vissa mängder. Denna behöver föras in i 29

kap. Eftersom vi redan har paragrafer som rör ABP behöver dessa ses över, alternativt formuleras i likhet med IED-punkten. Vi får relativt mycket frågor kring ABP-paragraferna, framförallt om begreppet bearbetning. Ordet har en särskild betydelse i de förordningar som reglerar ABP och som Jordbruksverket vägleder om. I avfallsreglerna finns inte bearbetning definierat. Begreppet behöver därför förtydligas alternativt strykas från 29 kap. Enligt Naturvårdsverkets tidigare kommentarer till FMH-bilagan anges att rötning och kompostering enligt (EG) nr 1774/2002 inte är ”bearbetning” utan ”omvandling”.³⁶ Även i SOU 2013:5 om hantering av stallgödsel anges att dessa paragrafer inte är aktuella för biogasanläggningar, enligt samstämmiga bedömningar från Naturvårdsverket och Jordbruksverket (sid 254).

Den koppling som görs i paragraferna till kategori 1-, 2- eller 3- material enligt förordning (EG) nr 1069/2009, är inte helt lämplig eftersom 29 kap. reglerar vilken provningsnivå en verksamhet ska ha beroende på dess miljöpåverkan. Det är därför tillräckligt att i 29 kap. reglera de mängder avfall som tas emot och hanteras inom verksamheten. Övriga specifika krav som följer av förordning 1069/2009 och andra krav som finns i regelverk under Jordbruksverkets ansvarsområde bör regleras i den lagstiftningen.

30 § omfattar tillståndspliktig verksamhet för bearbetning av ABP över 2 500 ton per kalenderår. Det är samma mängdgräns som IED-gränsen för återvinning eller bortskaffande av djurkroppar eller animaliskt avfall. Djurkroppar ryms inom begreppet animaliskt avfall, det bör därför vara tillräckligt att använda begreppet animaliskt avfall. En tänkbar lösning är följaktligen att omformulera 30 § till att omfatta den verksamhet som beskrivs i bilaga 1 IED. Idag är fem verksamheter klassade enligt 30 § som huvudkod. 31-32 §§ omfattar anmälningspliktig verksamhet och det saknas samlad information om antalet verksamheter och deras omfattning. Dock visar en enkät riktad till utvalda kommuner att koderna används i mycket begränsad omfattning. 31 § omfattar de verksamheter som bearbetar mellan 20 ton och 2 500 ton ABP per kalenderår. 32 § gäller för förbehandling av ABP, inga mängdgränser finns utskrivna. Det är fullt möjligt att ha kvar 31 § som en C-verksamhet. Dock bör formuleringen likna den i 30 §, eftersom det annars blir mycket otydligt ifall det rör sig om liknande verksamheter. Om begreppen återvinning och bortskaffande används så ingår förbehandling i dessa begrepp. 32 § kan därmed strykas.

Att omformulera dagens koder för ABP till den formulering som finns i IED leder till en ändrad omfattning. Vi har efter samråd med Jordbruksverket dragit slutsatsen att den föreslagna formuleringen kan leda till att fler verksamheter kan komma att falla in under 30-31 §§. Den koppling som idag finns till bearbetning begränsar kraftigt vilka typer av verksamheter som är berörda. Bilaga 1 IED gör dock att vi

³⁶ Kommentarer till verksamhetsbeskrivningarna i FMH-bilagan, avdelning 1. Naturvårdsverket 2009-12-01

behöver formulera koden på ett sådant sätt att de verksamheter som återvinner eller bortskaffar djurkroppar eller animaliskt avfall faller in under rätt kod. Dessutom är förbränning undantaget i de nu gällande 30-31 §§. Detta gör att de cirka 200 gårds-pannor samt ett 30-tal kremeringsanläggningar för djur som idag finns är undantagna i 30-31 §§. Dessa faller idag in under förbränningskoderna. Här föreslår vi ingen ändring, därmed bör alltså undantaget vara kvar.

Bestämmelserna har en koppling till 5 kap. MPF och foderframställning. Punkt 6.5. i bilaga 1 IED som omfattar animaliskt avfall och djurkroppar, är idag implementerad i 5 kap. 34 §. Eftersom vi föreslår att den IED-klassade verksamheten som är kopplad till animaliskt avfall implementeras genom den nya bestämmelsen 29 kap. 35 § föreslår vi också en följdändring i 5 kap. Kopplingen till IED i 5 kap. 34 § tas bort (se även avsnitt 5.4.9).

6.5.11.1 FÖRSLAG

Sammantaget föreslår vi att:

- 30 § ändras till bortskaffande eller återvinning av animaliskt avfall i syfte att bättre stämma överens med formuleringen i bilaga 1 IED.
- 31 § (ny 36 §) behålls på C-nivå, men att den omformuleras i likhet med 30 § (ny 35 §).
- 32 § stryks, förbehandling av ABP ingår i återvinning, och omfattas därför av 31 § (ny 36 §).
- Begreppet anläggning tas bort.
- Ett -i läggs till i den nya 35 § för att markera att detta är en industriutsläppsverksamhet.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Animaliska biprodukter	Animaliskt avfall	
29:30 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.240 gäller för anläggning för att på annat sätt än genom förbränning per kalenderår bearbeta mer än 2 500 ton animaliska biprodukter som är kategori 1-, kategori 2- eller kategori 3- material enligt förordning (EG) nr 1069/2009, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 5 kap. 34 § eller 7 kap. 1 §.	29:35 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.241-i gäller för bortskaffande eller återvinning av animaliskt avfall där den tillförda mängden överstiger 2 500 ton per kalenderår. <i>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningspliktig enligt 1- 12 §§.</i>	6.5
29:31 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.250 gäller för anläggning för att på annat sätt än genom förbränning per kalenderår bearbeta mer än 20 ton animaliska biprodukter	29:36 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.251 gäller för bortskaffande eller återvinning av animaliskt avfall där den tillförda mängden är upp till 2 500 ton per	-

<p>som är kategori 1-, kategori 2- eller kategori 3-material enligt förordning (EG) nr 1069/2009, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 30 § eller 5 kap. 34 §.</p>	<p><i>kalenderår.</i> <i>Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningsspliktig enligt 9 - 12 §§.</i></p>	
<p>29:32 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 90.260 gäller för anläggning för förbehandling av animaliska biprodukter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 30 eller 31 § eller 5 kap. 34 §.</p>	<p><i>Paragrafen föreslås strykas.</i></p>	-

6.5.11.2 KONSEKVENSER

Ändringen i 30 § (ny 35 §) leder till konsekvenser för verksamhetsutövare då den omformuleras för att bättre stämma överens med formuleringen i punkt 6.5, bilaga 1 IED. I och med förslaget till ändrad verksamhetsbeskrivning kan fler verksamheter komma att omfattas av bestämmelsen. 30 § omfattas redan idag av IUF, men det finns idag (februari 2015) inga verksamheter som är klassade enligt 30 § som huvudverksamhet. Däremot används 30 § som sidoverksamhet i ett fåtal fall.

För tillsynsmyndigheten bedömer vi att de föreslagna ändringarna leder till förenklad handläggning då reglerna blir tydligare. Just begreppet bearbetning har orsakat många frågor och tveksamheter. För miljöskyddet ser vi inga konsekvenser, möjligen kan ändringen få till följd att högre miljöskyddskrav ställs på de eventuella verksamheter som genom ändringen blir industriutsläppsverksamheter. De uppgifter vi har gällande C-verksamheter enligt 31 och 32 §§ är att dessa omfattar ett mycket litet antal verksamheter.

6.5.12 Uppläggning (29 kap. 33 och 34 §§)

Med deponering avses enligt 5 § avfallsförordningen ett bortskaffande som innebär att avfall läggs på en upplagsplats för avfall, en deponi. Som deponi anses inte en plats eller anläggning där avfall

- 1) lastas om för att beredas för vidare transport till en annan plats där det ska återvinnas, behandlas eller bortskaffas,
- 2) lagras innan det återvinns eller behandlas, om lagringen sker för en kortare period än tre år, eller
- 3) lagras innan det bortskaffas, om lagringen sker för en kortare period än ett år.

Detta innebär att uppläggning av muddermassor är att betrakta som deponering enligt avfallsförordningen.

Trots det innehåller MPF särskilda uppläggningsparagrafer för muddermassor och för inert avfall som uppkommit i gruv- eller täktverksamhet. Anledningen är troligen att det i svensk lagstiftning tidigare fanns regler för uppläggning av avfall som inte betecknades som deponering och att viss uppläggning av muddermassor är

undantagen från deponeringsdirektivet. Att uppläggning av muddermassor är att betrakta som deponering innebär att sådan hantering omfattas av tillståndsplikt både enligt 35-37 §§ (deponering) och 33-34 §§ (uppläggning).

Ramdirektivet för avfall innehåller bestämmelser om tillståndsplikt för bortskaffande och återvinning av avfall och krav om uppgifter som tillståndet ska innehålla. Deponidirektivet innehåller bland annat bestämmelser om hur deponin ska utformas, vad som krävs för att få tillstånd och vad tillståndet ska innehålla. Båda direktiven innehåller undantag för viss hantering av muddermassor. Undantagen är dock olika formulerade. Eftersom tillståndsplikten regleras i ramdirektivet är det undantagen från dess tillämpningsområde som styr möjligheten att göra undantag från tillstånds- eller anmälningsplikt enligt MPF.

Det som är undantaget från ramdirektivet för avfall, och därmed från tillståndsplikten, är ”sediment som flyttats i ytvatten vid underhåll av vatten och vattenvägar eller för att förhindra översvämning eller mildra effekterna av översvämning och torka eller återvinning av mark från havet, om det är bevisat att sedimenten är icke-farliga”. Det bör noteras att undantaget rör förflyttning av sediment i vatten och att ingen deponering av muddermassor på land därför är undantagen från tillståndsplikten. Undantaget kan utnyttjas till att undanta sådana massor från såväl anmälnings- som tillståndsplikt enligt MPF.

Det som undantags från deponidirektivet är ”deponering av icke-farligt muddrings-slam längs med mindre vattenvägar, från vilka det har muddrats, och av icke-farligt slam i ytvatten, inbegripet botten”. Undantaget kan utnyttjas till att undanta sådana massor från tillståndsplikt, men inte anmälningsplikt enligt MPF (se avsnitt 6.3.1).

Att det finns särskilda verksamhetskoder för uppläggning av muddermassor gör dels att sådan hantering omfattas av dubbla bestämmelser (deponering och uppläggning), dels att det felaktigt antyds att uppläggning är något annat än deponering och att deponiförordningen därför inte skulle vara tillämplig.

Av denna anledning bör 33 § strykas och begreppet uppläggning ersättas av begreppet deponering i 34 §. För att undvika överlappande bestämmelser är det nödvändigt att införa ett undantag för sådan deponering från övriga paragrafer som rör deponering.

Den deponering av muddermassor som omfattas av anmälningsplikt enligt 34 § bör inskränkas till sådan deponering som är undantagen från deponiförordningen.

Undantagsmöjligheten i ramdirektivet för avfall bör tydliggöras genom att ett motsvarande undantag förs in i de paragrafer som rör deponering. I syfte att undvika en onödigt komplicerad formulering av undantaget bör endast de delar av undantagsmöjligheten som i första hand är relevanta för Sverige utnyttjas (det vill säga förflyttning av sediment i ytvatten vid underhåll av vatten och vattenvägar). Vi bedömer att det inte behövs någon anmälningsplikt för sådan hantering av muddermas-

sor som omfattas av undantaget från tillståndsplikten. Det bör istället ske vid prövningen av vattenverksamheten enligt 11 kap. miljöbalken.

Förslag till omformuleringar av paragrafer om deponering presenteras även i avsnitt 6.5.13.

När det gäller undantaget för inert avfall som uppkommit i gruv- eller täktverksamhet gäller samma resonemang som ovan. Det vill säga att även detta avfall kan falla in under deponipunkterna. Då inert avfall från gruv- och täktverksamhet ska lagras under viss tid, bör bestämmelserna om lagring som en del av insamlingen vara tillämpliga (nya 49 och 50 §§). Om det handlar om längre tid eller permanent lagring bör deponipunkterna vara aktuella. Vår bedömning är att uppläggning av inert avfall som uppkommit i gruv- och täktverksamhet kan strykas med hänvisning till ovanstående resonemang.

För kopplingen till IED gör Naturvårdsverket bedömningen att den deponering som omfattas av 34 § inte omfattas av direktivet. IED omfattar *installations* som innebär en stationär, teknisk enhet som utför en eller flera aktiviteter. När det gäller deponering av muddringsslam anser vi inte att det kriteriet är uppfyllt och verksamheten omfattas därför inte av IED-direktivet.

6.5.12.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- 33 § stryks och att den verksamhet som omfattas av paragrafen istället omfattas av någon av deponeringsparagraferna.
- 34 § omformuleras på så sätt att begreppet uppläggning ersätts av begreppet deponering och de muddermassor som omfattas av paragrafen begränsas till sådana som är undantagna från deponiförordningens bestämmelser (däribland särskilda krav på innehåll i tillståndet).
- Bestämmelsen om inert avfall som uppkommit i gruv- eller täktverksamhet stryks.
- Ett undantag från tillståndsplikten införs för sådan deponering av muddermassor som enbart innebär att massorna flyttas i vatten, vilket innebär att varken tillstånds- eller anmälningsplikt råder för dessa (förslag till formulering framgår i avsnitt 6.5.13 om deponering).

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Uppläggning	Deponering	
29:33 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.270 gäller för uppläggning av muddermassa 1. på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om	<i>Paragrafen föreslås strykas</i>	

föroreningsrisken inte endast är ringa, eller 2. i större mängd än 1 000 ton.		
29:34 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 90.280 gäller för uppläggning av 1. högst 1 000 ton muddermassa på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken endast är ringa, eller 2. inert avfall som uppkommit i gruv- eller täktverksamhet.	29:13 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 90.281 gäller för <i>deponering av högst 1000 ton icke-farligt muddringsslam längs mindre sund, kanaler eller vattenvägar, från vilka det har muddrats, om föroreningsrisken endast är ringa eller mindre.</i>	-

6.5.12.2 KONSEKVENSER

Förslaget, som bygger på en tolkning av EU-rätten, innebär att all uppläggning av muddermassor på land är att anse som deponering och därmed tillstånds- eller anmälningsskyldigt. Detta oavsett föroreningsrisk. Det innebär att uppläggning av muddermassor som inte ens innebär ringa risk och som idag klassas som U-verksamhet blir anmälningsskyldigt eller tillståndsskyldigt beroende på om det sker längs mindre vattendrag eller på andra ställen. Vi har, genom en enklare enkät riktad till ett antal kommunala miljökontor, försökt få klarhet i hur många sådana U-verksamheter det kan finnas. Kännedomen om U-verksamheter är emellertid så bristfällig att det inte varit möjligt att dra någon slutsats om antalet berörda U-verksamheter.

Undantaget gällande muddermassor som förflyttas i vatten innebär en förenkling av bestämmelserna. Det är dock troligt att gällande bestämmelser inte tillämpas vid sådan hantering idag. Det skulle innebära att förslaget i praktiken inte innebär någon förenkling. Eftersom kännedomen är för bristfällig avseende antalet berörda U-verksamheter samt hur sådan masshantering sker idag, är det svårt att bedöma vilken effekt ur miljösynpunkt som förslaget får.

Förslaget att stryka inert avfall som uppkommit i gruv- eller täktverksamhet bedöms inte leda till några konsekvenser för tillsynsmyndigheter eller verksamhetsutövare. Undantaget för uppläggning av avfall från gruvverksamhet har i praktiken inte använts för permanent uppläggning. Dessutom finns begränsningar i och med utvinningdirektivet för denna hantering. När det gäller undantaget för avfall som uppkommit i täktverksamhet är detta inte vanligt förekommande. Detta handlar om C-verksamheter där det saknas samlad information om antalet verksamheter och deras omfattning, men en bedömning har gjorts utifrån en enkät till ett antal utvalda kommuner. Resultatet pekar på att undantaget i princip inte används.

6.5.13 Deponering (29 kap. 35 – 41 §§)

Deponeringsbestämmelserna är sedan tidigare anpassade till IED varför vi inte anser att några förändringar är nödvändiga. 41 § är relativt ny och vi har inte fått

några indikationer på att tillämpningen skulle vara problematisk. Några frågor om tolkning har inkommit, men dessa bör lämpligast avhjälpas genom vägledning.

Vid Naturvårdsverkets översyn³⁷ av deponiskatten uppkom frågor om deponiåtervinning, det vill säga återvinning av exempelvis metaller ur nedlagda deponier, och eventuell särskild bestämmelse om prövning av sådan verksamhet. På grund av bland annat bristande underlag för att kunna bedöma konsekvenserna las inget förslag fram i denna utredning. Av samma skäl har vi inte heller inom detta arbete tagit fram något förslag på egen bestämmelse för deponiåtervinning. Frågan kommer dock att utredas närmare i Naturvårdsverkets pågående uppdrag om sanering och materialutvinning vid nedlagda avfallsanläggningar, vilket ska redovisas senast 1 november 2015.

Som framgår av avsnitt 6.5.12 om uppläggningspunkter anser vi att det som hittills har benämnts som uppläggningspunkter bör betraktas som deponering. Det innebär att nuvarande uppläggningspunkter bör strykas och istället ingå under deponeringspunkterna. Det innebär i sin tur att vissa undantag avseende gruvavfall och muddermassor bör föras in under de punkter som rör deponering av annat avfall än farligt avfall. För ytterligare information se avsnitt 6.5.12.

Som framgår av avsnitt 6.5.8 om användning av avfall för anläggningsändamål anser vi att det bör föras in en direkt definition av begreppet deponi och att det bör förtydligas att återvinning av inert eller icke-farligt avfall för anläggningsändamål inte är att anse som deponeringsverksamhet. För ytterligare information se avsnitt 6.5.8.

Vi bedömer också att det är lämpligt att stryka begreppet anläggning, se avsnitt 6.4.3. Detsamma gäller att använda icke-farligt avfall istället för annat avfall än farligt avfall, se avsnitt 6.4.5.

6.5.13.1 FÖRSLAG

Sammantaget föreslår vi att:

- 34 § omformuleras på så sätt att begreppet uppläggningspunkter ersätts av begreppet deponering och de muddermassor som omfattas av paragrafen begränsas till sådana som är undantagna från deponiförordningens bestämmelser (däribland särskilda krav på innehåll i tillståndet). Författningsförslaget redovisas i avsnitt 6.5.12 ovan.
- Ett undantag från tillståndsplikten införs för sådan deponering av muddermassor som enbart innebär att massorna flyttas i vatten, vilket innebär att varken tillstånds- eller anmälningsplikt råder för dessa.
- En direkt definition av deponi införs i avfallsförordningen.

³⁷ Översyn av deponiskatten, NV 00338-13, 2013-12-20 (redovisat till regeringen i december 2013)

- Det förtydligas att återvinning av inert eller icke-farligt avfall för anläggningsändamål inte är att anses som deponering.
- Begreppet anläggning stryks.
- Begreppet icke-farligt avfall används istället för formuleringen annat avfall än farligt avfall.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Deponering	Deponering	
29:35 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.290 gäller för anläggning för deponering av annat avfall än inert eller farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 100 000 ton per kalenderår.	29:14 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.290- <i>i</i> gäller för deponering av annat avfall än inert eller farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 100 000 ton per kalenderår. <i>Tillståndsplikten gäller inte deponering av icke-farliga sediment som flyttats i ytvatten vid underhåll av vatten och vattenvägar.</i>	5.4
29:36 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.300 gäller för anläggning för deponering av annat avfall än inert eller farligt avfall, om 1. den tillförda mängden avfall är större än 2 500 ton per kalenderår, eller 2. den tillförda mängden avfall som deponeras i anläggningen är större än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt <u>35</u> eller <u>41 §</u> .	29:15 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.300- <i>i</i> gäller för deponering av annat avfall än inert eller farligt avfall, om 1. den tillförda mängden avfall är större än 2 500 ton per kalenderår, eller 2. den tillförda mängden avfall som deponeras är större än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte 1. deponering av icke-farliga sediment som flyttats i ytvatten vid underhåll av vatten och vattenvägar, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 14 §.	5.4
29:37 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.310 gäller för anläggning för deponering av inert avfall eller annat avfall än farligt avfall, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt <u>35</u> , <u>36</u> eller <u>41 §</u> .	29:16 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.310 gäller för deponering av inert avfall eller icke-farligt avfall. <i>Tillståndsplikten gäller inte</i> 1. deponering av icke-farliga sediment som flyttats i ytvatten vid underhåll av vatten och vattenvägar, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 13, 14 eller 15 §.	-
29:38 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.320 gäller för anläggning för	29:17 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.320- <i>i</i> gäller för	5.4

deponering av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton per kalenderår.	deponering av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton per kalenderår.	
29:39 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.330 gäller för anläggning för deponering av farligt avfall, om 1. den tillförda mängden avfall är större än 2 500 ton per kalenderår, eller 2. den tillförda mängden avfall som deponeras i anläggningen är större än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 38 eller 41 §.	29:18 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.330- <i>i</i> gäller för deponering av farligt avfall, om 1. den tillförda mängden avfall är större än 2 500 ton per kalenderår, eller 2. den tillförda mängden avfall som deponeras är större än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 17 §.	5.4
29:40 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.340 gäller för anläggning för deponering av farligt avfall, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 38, 39 eller 41 §.	29:19 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.340 gäller för deponering av farligt avfall, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 17 eller 18 §.	-
29:41 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.341 gäller för sluttäckt anläggning för deponering av avfall där sluttäckningen har godkänts enligt 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enligt 33 § samma förordning.	29:20 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.341 gäller för sluttäckt deponi av avfall där sluttäckningen har godkänts enligt 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enligt 33 § samma förordning.	-

Förslag till ändrad och ny bestämmelse i avfallsförordningen

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
5 § Med deponering avses i denna förordning ett bortskaffande som innebär att avfall läggs på en upplagsplats för avfall (deponi). Som deponi anses inte en plats eller anläggning där avfall 1. lastas om för att beredas för vidare transport till en annan plats där det ska återvinnas, behandlas eller bortskaffas, 2. lagras innan det återvinns eller behandlas, om lagringen sker för en kortare period än tre år, eller 3. lagras innan det bortskaffas, om lagringen sker för en kortare period än ett år.	5 § Med deponi avses i denna förordning en upplagsplats för avfall, inklusive ett internt upplag eller en permanent plats (det vill säga mer än för ett år) för tillfällig lagring av avfall. Som deponi anses inte en plats där avfall 1. lastas om för att beredas för vidare transport till en annan plats där det ska återvinnas, behandlas eller bortskaffas, 2. lagras innan det återvinns eller behandlas, om lagringen sker för en kortare period än tre år, eller 3. lagras innan det bortskaffas, om lagringen sker för en kortare period än ett år.
	5 a § Med deponering avses i denna förordning ett bortskaffande som innebär att avfall läggs på en deponi. Återvinning av lämpligt inert eller icke-farligt avfall för restaurering och utfyllnadsarbete eller för byggnadsändamål är inte att anse som deponering.

6.5.13.2 KONSEKVENSER

För information om konsekvenser se avsnitt 6.5.8.2 och 6.5.12.2.

6.5.14 Uppgrävda massor (29 kap. 42 och 43 §§)

42 och 43 §§ avser återvinnings- eller bortskaffningsförfaranden av farligt avfall som består av uppgrävda massor. 42 § omfattar mängder större än 20 000 ton per kalenderår. Denna paragraf avser verksamheter som omfattas av IED. Vi bör alltså ändra mängdgränsen eller hänvisa denna typ av verksamhet till någon av de mer generella avfallspunkterna. Vår bedömning är att dessa verksamheter istället bör omfattas av 54 § (ny 23 §) vilket är den paragraf som omfattar återvinning eller bortskaffande av farligt avfall över 2 500 ton per kalenderår. Då kan nuvarande 42 § strykas.

43 § gäller för återvinning eller bortskaffande av farligt avfall som består av uppgrävda massor, den gäller då det rör sig om mängder upp till 20 000 ton per kalenderår. Eftersom även denna paragraf omfattar verksamheter som faller in under IED-direktivets krav behöver korrekt mängdgräns föras in i bestämmelsen. Lämpligen sätts gränsen vid 2 500 ton per kalenderår baserat på att mängder över den gränsen omfattas av IED. Över 2 500 ton omfattas verksamheterna av den föreslagna nya 23 §.

Vi föreslår också begreppet anläggning tas bort i kvarvarande bestämmelse.

6.5.14.1 FÖRSLAG

Sammantaget föreslår vi att:

- 42 § stryks.
- Ett övre tröskelvärde (mängdgräns) 2 500 ton per kalenderår skrivs in i 43 § (ny 39 §).
- Begreppet anläggning stryks.
- Ett undantag görs i 43 § (ny 39 §) för den deponibestämmelse som skulle kunna vara aktuell samt för 44 § (nya 40 §).

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Annan återvinning eller bortskaffande	Uppgrävda massor	
29:42 § Tillståndspflicht A och verksamhetskod 90.350 gäller för anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall som består av uppgrävda massor, om den tillförda mängden avfall är större än 20 000 ton per kalenderår.	<i>Paragrafen föreslås strykas.</i>	

Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt <u>38</u> eller <u>44</u> §.		
29:43 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.360 gäller för anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall som består av uppgrävda massor. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 38, 39, 40, 42 eller 44 §.	29:39 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.361 gäller för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall som består av uppgrävda massor <i>om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.</i> <i>Tillståndsplikten gäller inte verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 eller 40 §.</i>	-

6.5.14.2 KONSEKVENSER

De föreslagna ändringarna kan komma att leda till konsekvenser för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare, främst för att tröskelvärdena (mängdgränserna) sänks kraftigt. De som föreslås är dock i enlighet med IED. Redan idag omfattas vissa av dessa verksamheter av 54-55 §§ i de fall där mängderna avfall överstiger 2 500 ton per kalenderår. På så sätt finns här en överlappning och en oklarhet i vilken paragraf som är tillämplig vid vilka verksamheter och mängder.

En konsekvens för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter blir att de verksamheter som överstiger 2 500 ton per kalenderår och därmed faller in under 54 §, klassas som en A-verksamhet. 54 § är också en paragraf som omfattas av IUF. Det finns idag (februari 2015) tre verksamheter som enligt SMP rapporterat sin huvudkod enligt 90.350 (42 §). Motsvarande för verksamhetskod 90.360 (43 §) är åtta verksamheter. För miljöskyddet kan vi idag inte fullt ut bedöma vilka konsekvenser de föreslagna ändringarna får. Det beror till stor del på kraven i de kommande BAT-slutsatserna för denna typ av verksamhet. Generellt sett innebär en klassning som industriutsläppsverksamhet ökade administrativa kostnader och eventuellt även ökade miljöskydds krav.

6.5.15 Uppgrävda förorenande massor (29 kap. 44 §)

Bestämmelsen gäller för anläggning för att återvinna eller bortskaffa avfall som består av uppgrävda förorenade massor från den plats där anläggningen finns om anläggningen finns på platsen under högst en tolv månaders period. Formuleringen är något otydlig, och det är oklart i vilken utsträckning denna verksamhetskod används eftersom det saknas samlad information om antalet C-verksamheter. Men utifrån den information vi har används denna paragraf i mycket begränsad omfattning.

När det gäller kopplingen till IED-direktivet gör Naturvårdsverket bedömningen att den tidsbegränsade behandling av avfall som det handlar om i 44 § inte omfattas. IED omfattar *installations* som innebär en stationär teknisk enhet där en eller flera aktiviteter utförs. När det gäller hantering på plats av förorenade massor under

högst en tolvmånadersperiod anser vi inte att detta uppfyller det kriteriet, och behandlingen omfattas därför inte av IED.

I likhet med övriga bestämmelser i 29 kap. MPF bör även här begreppet anläggning tas bort vilket också leder till mindre justeringar i bestämmelsen.

6.5.15.1 FÖRSLAG

Sammantaget föreslår vi att:

- Begreppet anläggning tas bort och att bestämmelsen skrivs om något för att tydliggöra verksamhetsbeskrivningen.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Annan återvinning eller bortskaffande	Uppgrävda massor	
29:44 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.370 gäller för anläggning för att återvinna eller bortskaffa avfall som består av uppgrävda förorenade massor från den plats där anläggningen finns, om 1. anläggningen finns på platsen under högst en tolvmånadersperiod, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 36, 37, 38, 39 eller 40 §.	29:40 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.370 gäller för återvinning eller bortskaffande av avfall som består av uppgrävda förorenade massor från den plats där verksamheten bedrivs, om 1. verksamheten bedrivs under högst en tolvmånadersperiod, och 2. inte är tillståndspliktig enligt 15, 16, 17, 18 eller 19 §.	-

6.5.15.2 KONSEKVENSER

Vi föreslår endast mindre förändringar i 44 §, varför vi inte bedömer att förslaget bör leda till några konsekvenser för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare. Den information vi har pekar på att denna paragraf inte används i någon större utsträckning. Det är inte möjligt att göra en närmare bedömning eftersom det saknas samlad information om antalet C-verksamheter.

Liksom i de flesta andra paragrafer tas begreppet anläggning bort. Förslaget att ändra från *där anläggningen finns* till *där verksamheten bedrivs*, bedömer vi inte leder till några konsekvenser. Avsikten är att förtydliga skrivningen. Vi bedömer att förslagen inte får några konsekvenser för miljöskyddet.

6.5.16 Avvattning av avfall (29 kap. 45 §)

45 § omfattar avvattning av avfall eller farligt avfall som uppkommer vid platsen, eller som förts till mellanlager för avfall, om uppställningstiden är högst sextio dagar under en tolvmånadersperiod. Mängden som behandlas får vara högst 2 000 ton. Verksamheten klassas som en C-verksamhet. Synpunkter har framförts från

tillsynsmyndigheter att det saknas en paragraf för längre tid än de 60 dagarna som omfattas av den aktuella paragrafen.

Det är visserligen tänkbart att man formulerar ytterligare en paragraf för en längre tidsperiod och/eller större mängd avfall. Vi bedömer dock att man vid en sådan utökning bör göra en översyn av om den då skulle klassas som en B-verksamhet. En annan möjlighet är att man tillämpar andra paragrafer då verksamheten överstiger mängder och/eller tid i 45 §. För mer än 60 dagar bör verksamheten istället omfattas av bestämmelser som avser farligt avfall - 46 § om avfallet har uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns, i övrigt 55 § eller 56 §. Om det istället handlar om icke-farligt avfall är det tänkbart att man omfattas av 51 §, 52 § eller 53 §. De tröskelvärden som finns idag kan därför vara lämpliga att behålla.

Avvattningen klassas i de ovanstående fallen som en behandling av avfall (återvinning/bortskaffande). Om behandlingar görs i syfte att ett avfall vid nästa anläggning eller i nästa steg ska återvinnas/bortskaffas, klassas även dessa som återvinning/bortskaffande. Det vill säga att det inte finns något hinder för att, när mängder eller tid överstiger tröskelvärdena i 45 §, övergå till andra, mer generella koder i 29 kap.

I 45 § anges att den omfattar avvattning som uppkommer vid platsen eller som förts till mellanlager för avfall. Om en återvinningsverksamhet bedrivs vid annan plats bör den i första hand klassas som en återvinning och inte som ett mellanlager. Den huvudverksamhet som verksamheten ska klassas utifrån är fortfarande avvattning av avfall. En följd av det är att kopplingen till mellanlager kan strykas. Vi har fått in synpunkter som pekar på att det i vissa fall är lämpligt att avvattna vid annan plats än den där avfallet uppkommit och att man då använt sig av kopplingen till mellanlager. Utifrån denna aspekt bedömer vi det som lämpligt att stryka även kopplingen till att avfallet ska ha uppkommit på platsen. På så sätt behålls möjligheten att avvattna avfall på annan plats än den där det uppkommit.

I bestämmelsen används idag formuleringen avfall eller farligt avfall. På det sätt detta skrivs i 45 § används inte begreppen i övrigt i 29 kap. I de flesta fall är det lämpligare att antingen använda avfall (och det betyder då både icke-farligt och farligt avfall) eller skriva ut icke-farligt och farligt avfall. Att enbart använda begreppet avfall kan leda till oklarheter om vad som omfattas (farligt eller icke-farligt avfall). Några tillsynsmyndigheter har påpekat att det finns en sådan risk.

När det gäller kopplingen till IED gör Naturvårdsverket bedömningen att den tidsbegränsade behandling av avfall som det handlar om i 45 § inte omfattas av direktivet. IED omfattar stationära, tekniska enheter där en eller flera verksamheter bedrivs (*installations*). Vi anser inte att detta kriterium uppfylls här.

6.5.16.1 FÖRSLAG

Sammantaget föreslår vi att:

- Formuleringen att avfallet ska ha uppkommit vid platsen eller förts till mellanlager stryks.
- Det skrivs i bestämmelsen att den omfattar både icke-farligt och farligt avfall.
- Begreppet anläggning stryks.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Annan återvinning eller bortskaffande	Avvattning	
29:45 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 90.375 gäller för anläggning för avvattning av avfall eller farligt avfall som uppkommer vid platsen, eller som förts till mellanlager för avfall, om uppställningstiden är högst sextio kalenderdagar under en tolv månadersperiod och mängden avfall som behandlas är högst 2 000 ton.	29:41 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 90.375 gäller för avvattning av <i>icke-farligt</i> och farligt avfall om uppställningstiden är högst sextio kalenderdagar under en tolv månadersperiod och mängden avfall som behandlas är högst 2 000 ton.	-

6.5.16.2 KONSEKVENSER

Naturvårdsverket bedömer att de föreslagna ändringarna kan innebära att tillsynsvägledning behövs då paragrafen omformuleras något. Att stryka den del av 45 § som innebär att avfallet ska ha uppkommit vid platsen eller förts till mellanlager, har i praktiken använts som att det finns en möjlighet att flytta avfallet till annan plats. Vi avser inte att 45 § ska tolkas på något annat sätt än som görs idag. Att skriva ut icke-farligt och farligt avfall är inte avsett att leda till någon annan tolkning än idag. Vi avser enbart att förtydliga verksamhetsbeskrivningen och använda samma begrepp som i övriga 29 kap. Begreppet anläggning stryks, vilket beskrivs ytterligare i avsnitt 6.4.3. Vår samlade bedömning är därför att förslaget bör leda till förenklingar och förtydliganden för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare. De föreslagna ändringarna påverkar inte miljöskyddet.

6.5.17 Behandling av farligt avfall som uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns (29 kap. 46 och 47 §§)

Under 46 § klassas behandling av farligt avfall om avfallet uppkommit i den egna verksamheten. Både övre och undre tröskelvärden (mängdgränser) saknas. Dessutom finns ett undantag om behandlingen leder till materialåtervinning eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 45 § (avvattning av avfall). 47 § klassas som C-verksamhet och gäller för behandling av farligt avfall om avfallet uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns, och om behandlingen leder till materialåtervinning. Även här saknas tröskelvärden.

Som en följd av IED är det inte lämpligt att ha bestämmelser utan mängdgränser om verksamheten riskerar att omfattas av IED. I bilaga 1 IED där det framgår vilka typer av verksamheter inom avfallsområdet som omfattas, gäller undre tröskelvärde om 10 ton per dygn för återvinning eller bortskaffande av farligt avfall. Omräknat till årsbasis resulterar det i en total mängd som uppgår till 2 500 ton. 46 § bör alltså ha en total mängd på högst 2 500 ton per kalenderår för de återvinnings- och bortskaffningsförfaranden som omfattas av bilaga 1 IED. För övriga återvinnings- och bortskaffningsförfaranden har vi möjlighet att ha en högre gräns, det vill säga för dem som inte faller in under IED. Alternativt skulle man kunna klassa in dessa i någon av de mer generella koderna för återvinning, till exempel verksamhetskod 90.440 (nuvarande 55 §). Det är dock en A-verksamhet och säger att huvuddelen av det avfall som avses behandlas kommer från andra inrättningar. Detta kan visserligen justeras, men framförallt för att kod 55 § har prövningsnivån A, anser vi det mer lämpligt att införa en ny paragraf. I den paragrafen måste det tydligt framgå att den endast är tillämplig för den typ av återvinning som inte omfattas av IED. En annan möjlighet är att ytterligare dela upp verksamheterna, till exempel i två nya paragrafer istället för en. Vi lämnar här förslag på endast en ny paragraf. Syftet är att göra bestämmelserna så tydliga som möjligt och i vissa fall anser vi att det kan vara lämpligare att införa fler paragrafer för att uppnå detta syfte.

47 § gäller för behandling av farligt avfall om avfallet uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns och om behandlingen leder till materialåtervinning. 47 § är klassad som en C-verksamhet, anmälningsplikt. Som ovan beskrivits är det inte möjligt att ha verksamhetsbeskrivningar där det saknas mängdgräns, om den återvinning som bedrivs riskerar att falla in under IED. Man kan också miljömässigt ifrågasätta lämpligheten i att ha en bestämmelse för behandling av farligt avfall utan ett övre tröskelvärde. Utifrån de synpunkter vi fått under arbetets gång är dock bedömningen att en sådan paragraf i vissa fall kan behövas. Det är fullt tänkbart att behålla en sådan formulering under förutsättning att ett övre tröskelvärde införs. Bestämmelsen är endast aktuell för farligt avfall där avfallet uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns och då behandlingen leder till materialåtervinning. Eftersom det handlar om en anmälningspliktig verksamhetskod saknas samlad information om antalet verksamheter och deras omfattning. Det är därför svårt att göra en bedömning av var en sådan gräns bör sättas, då återvinningen bör övergå till att vara tillståndspliktig. Eftersom det är farligt avfall talar det för ett lägre tröskelvärde. Vi anser att upp till 500 ton per kalenderår är rimligt. Över den mängden är verksamheten tillståndspliktig enligt 46 §.

Utifrån ovanstående resonemang är vår bedömning att det är lämpligt att undre och övre tröskelvärde sätts för 46 §. Vi föreslår 500 och upp till 2 500 ton per kalenderår då det rör sig om återvinning, och från 0 upp till 2 500 ton då det handlar om bortskaffande. För 47 § (ny 32 §) gäller ett tröskelvärde på 500 ton per kalenderår. Över 2 500 ton per kalenderår klassas verksamheten som en industriutsläppsverksamhet (nuvarande 54 §, föreslagna 23 §). För de verksamheter som behandlar

farligt avfall som uppkommit i den egna verksamheten och där typen av verksamhet inte är någon industriutsläppsverksamhet (som räknas upp i den föreslagna 23 §) bedömer vi att det är lämpligast att införa en ny paragraf.

I 46 och 47 §§ använder man ordet behandling, till skillnad från övriga paragrafer där återvinning och/eller bortskaffande används. Avfallsdirektivets definition av behandling är återvinnings- eller bortskaffningsförfaranden, inklusive beredning före återvinning eller bortskaffande. Det är alltså fullt möjligt att använda antingen behandling eller återvinning och bortskaffande, men enhetliga begrepp bör eftersträvas. Vi har i vårt förslag valt att använda återvinning eller bortskaffande, eftersom vi bedömer att det är tydligast.

Uppdelningen mellan behandlingar som sker på den anläggning där avfallet uppkommit, och behandling av avfall på anläggning som tar emot avfall från andra anläggningar, finns på flera ställen i 29 kap. Så länge mängderna inte överstiger de gränser som finns i IED-direktivet är det fullt möjligt att ha kvar dessa. Utifrån de synpunkter vi fått från framförallt länsstyrelser, kan det finnas ett behov av att ha kvar en sådan indelning. Ett alternativ är att helt ta bort uppdelningen mellan de anläggningar som tar emot avfall utifrån, och de som behandlar avfall från den egna verksamheten.

Konvertering av smittförande avfall

Konvertering av smittförande avfall, till exempel autoklivering, sker ofta på sjukhus då det rör sig om avfall med risk för smitta. Autoklivering är att anse som en avfallsbehandling, syftet är att behandla avfallet så att smittrisken elimineras. Därefter kan avfallet gå till förbränning eller annan återvinning. Sjukhus klassas som anmälningspliktig verksamhet, vilket leder till att då konvertering av det smittförande avfallet sker vid sjukhuset kan behandlingen bli en tillståndspliktig verksamhet. Vi har fått in synpunkter från ett flertal länsstyrelser på att detta är ett problem. Enligt uppgift finns något sjukhus som klassat autoklivering som tillståndspliktig enligt 46 §. Flera andra har klassat det som icke tillstånds- eller anmälningspliktigt. Dessa hänvisar till Socialstyrelsens regler kring hantering av avfall med smittrisk. Vi bedömer därför att det är lämpligt att införa en paragraf för denna verksamhet.

Att denna verksamhet klassas som en anmälningspliktig verksamhet bör vara tillräckligt. Det kan vara lämpligt att införa ett undantag i 46 § (ny 29 §) för autoklivering och annan typ av konvertering av smittförande avfall som sker vid sjukhus där huvuddelen av det avfall som behandlas kommer från den egna verksamheten. Denna typ av behandling faller då lämpligen in under en egen paragraf.

I nuvarande verksamhetsbeskrivningar används uttrycket *om avfallet har uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns*. Eftersom vi genomgående, då det är möjligt, föreslår att begreppet anläggning stryks kan det vara lämpligt att ändra även denna formulering till: *om avfallet har uppkommit i den egna verksamheten*.

6.5.17.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Övre och undre tröskelvärden skrivs in i den nya 29 § (ersätter nuvarande 46 §) då det rör sig om återvinning (500-2 500 ton per kalenderår) och för bortskaffande (0-2 500 ton per kalenderår).
- Ett övre tröskelvärde på 500 ton per kalenderår införs i 47 § (ny 32 §).
- En ny paragraf införs för de verksamheter som behandlar farligt avfall som uppkommit i den egna verksamheten och där typen av verksamhet inte omfattas av IED, det vill säga de som räknas upp i 54 § (ny 23 §).
- Det införs en ny paragraf med anmälningsskyldighet för konvertering av smittförande avfall vid sjukhus (ny 30 §).
- Ett undantag för konvertering av smittförande avfall vid sjukhus införs i den nya 29 §.
- Formuleringen *avfallet har uppkommit i den egna verksamheten* används istället för *om avfallet har uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns*.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Annan återvinning eller bortskaffande	Återvinning eller bortskaffande av avfall som uppkommit i egen verksamhet	
29:46 § Tillståndsskyldighet B och verksamhetskod 90.380 gäller för anläggning för behandling av farligt avfall, om avfallet har uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns. Tillståndsskyldigheten gäller inte behandling som leder till materialåtervinning eller om verksamheten är anmälningsskyldig enligt 45 §.	29:29 § Tillståndsskyldighet B och verksamhetskod 90.381 gäller för 1. återvinning av farligt avfall om mängden avfall är mellan 500 och 2 500 ton per kalenderår, eller 2. bortskaffande av farligt avfall om mängden avfall uppgår till högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsskyldigheten gäller sådant avfall som uppkommer i den egna verksamheten. Tillståndsskyldigheten gäller inte om verksamheten är anmälningsskyldig enligt 30 §.	-
	29:30 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 90.382 gäller konvertering av smittförande avfall vid sjukhus om huvuddelen av det avfall som behandlas kommer från den egna verksamheten.	-
	29:31 § Tillståndsskyldighet B och verksamhetskod 90.383 gäller för återvinning eller bortskaffande av farligt avfall om mängden avfall överstiger 2 500 ton per kalen-	-

	<i>derår, om avfallet har uppkommit i den egna verksamheten och om behandlingen av farligt avfall inte är någon av de uppräknade i 23 §.</i>	
29:47 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 90.390 gäller för anläggning för behandling av farligt avfall, om 1. avfallet har uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns, och 2. behandlingen leder till materialåtervinning.	29:32 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 90.391 gäller för återvinning av farligt avfall upp till 500 ton per kalenderår, om 1. avfallet har uppkommit i den egna verksamheten, och 2. behandlingen leder till materialåtervinning.	-

6.5.17.2 KONSEKVENSER

Enligt SMP är åtta verksamheter klassificerade enligt verksamhetskod 90.380 (46 §). Vi bedömer därför att förslaget till ny verksamhetsbeskrivning i 46 § (ny 29 §) får en begränsad påverkan. Ett övre tröskelvärde skrivs in i bestämmelsen för att uppfylla kraven i IED. Det är dock relativt högt, 2 500 ton farligt avfall per kalenderår. Enligt de uppgifter vi har från tillfrågade tillsynsmyndigheter bör det inte drabba någon verksamhet. Om någon verksamhet ändå skulle påverkas blir konsekvensen att verksamheten blir klassad som en industriutsläppsverksamhet enligt den föreslagna 23 §, vilket medför högre administrativa kostnader samt eventuellt även högre kostnader för miljöskyddet.

Förslaget om ett övre tröskelvärde i 47 § (ny 32 §) kan komma att påverka verksamheter genom att de blir tillståndspliktiga över tröskelvärdet 500 ton per kalenderår. Eftersom det är C-verksamheter och det inte finns samlad information om antalet sådana verksamheter eller deras omfattning, kan vi inte uppge antalet verksamheter som anmälts enligt 47 § eller den omfattning som återvinningen har vid dessa verksamheter. Våra uppskattningar baserade på ett urval kommuner tyder på att 10-20 verksamheter klassats enligt 47 §. För de verksamheter som blir tillståndspliktiga medför förslaget högre administrativa kostnader eftersom de måste ansöka om tillstånd för verksamheten, att de ska ta fram en årlig miljörapport och att de sannolikt även får högre avgift för prövning och tillsyn. Verksamheten kan också komma att klassas som en industriutsläppsverksamhet vilket i än högre grad ökar de administrativa kostnaderna och eventuellt innebär höjda kostnader för miljöskydd.

För tillsynsmyndigheter bedömer vi att konsekvensen framför allt blir tydligare bestämmelser. Eftersom fler verksamheter kan bli tillståndspliktiga kan förslagen medföra en ökad arbetsbelastning i första hand för prövningsmyndigheter, men även för tillsynsmyndigheter.

Den nya paragraf som införs för att hantera konvertering av smittförande avfall, såsom autoklavering, bör främst leda till att tillsynsmyndigheterna lättare kan tolka reglerna och bedöma när prövningsplikt föreligger. Bristen på vägledning om hur dessa verksamheter ska klassas enligt nuvarande regler har framförts vid ett flertal

tillfällen. Förslaget innebär att verksamhetsutövarna få tydligare och mer förutsägbara prövningsregler. För sjukhus som bedriver någon form av konvertering av smittförande avfall, tillkommer dock en ny anmälningsplikt. Något sjukhus har idag tillstånd för denna verksamhet. För dessa innebär förslaget att tillståndsplikten upphör och verksamheten istället blir anmälningspliktig, vilket i sin tur innebär lägre administrativa kostnader. För sjukhus som inte har anmält verksamheten enligt MPF blir konsekvensen att en anmälan ska göras. Detta medför en ny administrativ kostnad för dessa verksamhetsutövarna. Även de kommunala tillsynsmyndigheterna får en höjd administrativ kostnad för att handlägga dessa anmälningsärenden. Den kostnaden kan dock finansieras genom avgifter till verksamhetsutövarna.

Vi bedömer att miljöskyddet inte påverkas mer än marginellt, eftersom endast ett fåtal verksamheter bedöms bli påverkade av förslagen.

6.5.18 Destruktion av halogenerade klorfluorkarboner eller halon (29 kap. 48 §)

48 § gäller för anläggning för destruktion eller annan bearbetning av kasserade produkter som innehåller fullständigt eller ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner eller halon. CFC har bland annat använts i kylskåp men är sedan länge utfasat. Ämnet kommer dock in till destruktion i äldre kylskåp. Halon används bland annat som brandsläckningsmedel.

48 § var ursprungligen avsedd för anläggningar som tar emot och till exempel behandlar kylskåp. Idag kommer kylmöbler in som avfall och innehåller även andra köldmedier än CFC och halon. HFC har under en period använts. Samtliga gaser som används som köldmedier täcks inte in så som verksamhetsbeskrivningen lyder idag. För att generellt täcka in köldmedier som använts bör formuleringen innefatta ozonnedbrytande ämnen och fluorerade växthusgaser. Definitioner på dessa två begrepp finns i respektive EU-direktiv. 48 § saknar dessutom ett tröskelvärde, vilket inte är förenligt med IED.

Enligt SMP finns idag (februari 2015) fyra verksamheter i Sverige som tar emot och behandlar kylmöbler och annat avfall som innehåller köldmedier. Både CFC och halon klassas som farligt avfall, varför behandlingen enligt denna bestämmelse bör kunna falla in under de paragrafer i 29 kap. som innebär återvinning eller bortskaffande av farligt avfall. Alternativt bör bestämmelsen revideras, så att den omfattar de köldmedier som används idag, samt de som har använts sedan CFC var det vanligast förekommande köldmediet.

Vår bedömning är att det är lämpligast att stryka 48 §. Hänvisning kan istället göras till de mer generella paragrafer som innefattar återvinning av farligt avfall. De bestämmelserna är anpassade till IED. Om verksamheten tar emot farligt avfall för återvinning eller bortskaffande upp till 10 ton per dygn eller 2500 ton per kalenderår gäller den nu föreslagna 28 §. Om mängderna farligt avfall som tas emot vid

verksamheten överstiger de mängderna klassas verksamheten enligt IED. Den faller då in under den nu föreslagna 23 §.

6.5.18.1 FÖRSLAG

Sammantaget föreslår vi att:

- Nuvarande 48 § stryks.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Annan återvinning eller bortskaffande		
29:48 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.400 gäller för anläggning för destruktion eller bearbetning av kasserade produkter som innehåller fullständigt eller ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner eller halon.	<i>Paragrafen föreslås strykas</i>	-

6.5.18.2 KONSEKVENSER

I dagsläget finns fyra verksamheter som är klassade enligt 48 §. Genom vårt förslag att stryka koden och hänvisa till de mer generella återvinningskoderna för farligt avfall avses inte någon ändring av prövningsnivå av de berörda verksamheterna. Ur den synvinkeln bedömer vi att det inte blir några konsekvenser. Dock finns en risk att verksamheter som hanterar större mängder avfall blir klassade som industriutsläppsverksamheter. Det gäller dock redan idag även om det inte tydligt framgår av 48 §. Det finns också en risk att verksamheter blir felaktigt klassificerade om det inte finns specifika bestämmelser just dessa verksamheter, det vill säga destruktion eller bearbetning av kasserade produkter som innehåller klorfluorkarboner eller halon. Vi avser att vara tydliga med vägledning om detta om ändringen genomförs. Eftersom paragrafen idag endast omfattar klorfluorkarboner och halon finns en otydlighet om var hanteringen av kasserade produkter som innehåller övriga köldmedier ska hanteras, vilket kan utgöra en risk för felklassning. En konsekvens är därför att tydligheten bör öka för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare i och med att paragrafen stryks och genom vägledning hänvisas till 54 § eller 56 §, beroende på mottagna mängder farligt avfall. Vi bedömer inte att miljöskyddet påverkas av de föreslagna ändringarna.

6.5.19 Återvinning eller bortskaffande av icke-farligt avfall (29 kap. 49-50 §§)

49 och 50 §§ är båda verksamhetskoder för återvinning eller bortskaffande av icke-farligt avfall. Båda omfattar verksamheter som omfattas av IED. Bestämmelsernas formuleringar är relativt lika den formulering som finns i bilaga 1 IED. 49 § gäller

för verksamheter som bortskaffar icke-farligt avfall genom biologisk behandling, fysikalisk-kemisk behandling, förbehandling av avfall för förbränning eller samförbränning eller behandling av slagg eller aska, samt behandling i verksamheter för fragmentering av metallavfall. 49 § genomför punkt 5.3 a bilaga 1 IED, och är aktuell för verksamheter med en tillförd mängd avfall över 50 ton per dygn. Fragmentering av metallavfall, saknas dock i den nu gällande 49 §.

I IED nämns i samband med metallavfallet, att det också inkluderar avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter (WEEE) samt uttjänta fordon. Dessa två avfallsströmmar är att betrakta som farligt avfall, och bör därför aldrig vara aktuella under en punkt som hanterar verksamheter som *bortskaffar icke-farligt avfall*. När WEEE-avfall och uttjänta fordon förbehandlats/sanerats klassas avfallet oftast som icke-farligt avfall, och vissa komponenter/fraktioner som farligt avfall. Det icke-farliga avfallet bör då inte benämnas som WEEE-avfall eller uttjänta fordon utan då som exempelvis metallavfall, plastavfall, chassin och så vidare. Det bör vara få verksamheter som kan omfattas av 49 §, då den enbart avser bortskaffande av denna typ av avfall. Enligt SMP finns idag (februari 2015) ingen verksamhet klassad enligt denna bestämmelse.

Om verksamheten både återvinner och bortskaffar avfall gäller istället 50 §. Det finns idag (februari 2015) fyra verksamheter med tillstånd enligt 50 §. 50 § genomför punkt 5.3b bilaga 1 IED. Det tröskelvärde som gäller är 75 ton per dygn, vilket multiplicerat med 250 dygn, vilket ger 18 750 ton per kalenderår (inte 18 500 ton som gäller idag). Det är därför lämpligt att mängden justeras till 18 750 ton för att överensstämma med IED. En högre gräns, maximalt 25 000 ton per kalenderår, gäller då den enda verksamhet som bedrivs är anaerob biologisk nedbrytning.

Som beskrivits i avsnitt 6.4.3 bedömer vi att det är lämpligt att begreppet anläggning stryks från bestämmelserna i 29 kap. där det är möjligt. Liksom i övrigt bedömer vi att begreppet icke-farligt avfall bör användas istället för annat avfall än farligt avfall.

6.5.19.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- 49-50 §§ (förslagets 21 och 22 §§) formuleras mer i enlighet med bilaga 1 IED för att minska risken för felklassningar.
- Ett *-i* läggs till efter verksamhetskoderna för att indikera att det är industriutsläppsverksamheter.
- Tröskelvärdet i 50 § (ny 22 §) ändras till 18 750 ton istället för 18 500 ton.
- Begreppet anläggning stryks.
- Begreppet icke-farligt avfall används istället för annat avfall än farligt avfall.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Annan återvinning eller bortskaffande	Generell återvinning/bortskaffande	
<p>29:49 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.405 gäller för anläggning för att bortskaffa annat avfall än farligt avfall genom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. biologisk behandling, 2. fysikalisk-kemisk behandling, 3. förbehandling av avfall för förbränning, eller 4. samförbränning eller behandling av slagg eller aska. <p>Tillståndsplikten gäller endast om den tillförda mängden avfall är större än 12 500 ton per kalenderår.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 50 § eller 28 kap. 1 eller 2 § eller enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.</p>	<p>29:21 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.405-<i>i</i> gäller för <i>bortskaffande av icke-farligt avfall med en tillförd mängd som överstiger 12 500 ton per kalenderår genom en eller flera av följande verksamheter</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. biologisk behandling 2. fysikalisk-kemisk behandling 3. förbehandling av avfall för förbränning eller samförbränning 4. behandling av slagg eller aska 5. <i>fragmentering av metallavfall.</i> 	5.3a
<p>29:50 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.406 gäller för anläggning för att återvinna, eller en anläggning för att återvinna eller bortskaffa, annat avfall än farligt avfall genom biologisk behandling, förbehandling av avfall för förbränning eller samförbränning, behandling av slagg eller aska eller fragmentering av metallavfall, om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. den tillförda mängden avfall är större än 18 500 ton per kalenderår, eller 2. den tillförda mängden avfall är större än 25 000 ton per kalenderår och verksamheten består av endast anaerob biologisk behandling. <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § eller enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.</p>	<p>29:22 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.406-<i>i</i> gäller för <i>återvinning, eller återvinning och bortskaffande, av icke-farligt avfall med en tillförd mängd som överstiger 18 750 ton per kalender år genom en eller flera av följande verksamheter</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. biologisk behandling 2. förbehandling av avfall för förbränning eller samförbränning 3. behandling av slagg eller aska 4. fragmentering av metallavfall. <p><i>Tillståndsplikten gäller en tillförd mängd avfall på maximalt 25 000 ton per kalenderår om verksamheten endast avser anaerob biologisk nedbrytning.</i></p>	5.3b

6.5.19.2 KONSEKVENSER

Enligt de uppgifter vi har från SMP finns idag (februari 2015) ingen verksamhet som klassas enligt 49 §. Fyra verksamheter är klassade enligt 50 §. Sammanfattningsvis är vår bedömning att de föreslagna ändringarna i 49–50 §§ (nya 21 och 22 §§) leder till tydligare regler och att man lättare förstår vilka verksamheter som omfattas av dessa paragrafer. Det gäller för både verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter. De föreslagna ändringarna påverkar inte miljöskyddet.

6.5.20 Återvinning eller bortskaffande av icke-farligt avfall (29 kap. 51-53 §§)

Enligt dessa paragrafer klassas verksamheter som återvinner och/eller bortskaffar icke-farligt avfall och som inte omfattas av IED. Dock saknas det i de nuvarande bestämmelserna vid vilken mängd och vilken typ av återvinning eller bortskaffning verksamheten övergår till att bli en industriutsläppsverksamhet. Det finns stor risk för att verksamheter klassas fel så som 51-53 §§ är utformade idag. 49-50 §§ och 54 § omfattas av IED och alla dessa är kopplade till återvinning/bortskaffande av avfall. IED reglerar både mängdgränser samt vilken typ av återvinning/bortskaffande som omfattas.

51 § omfattar återvinning eller bortskaffande av icke-farligt avfall om mängden avfall överstiger 100 000 ton per kalenderår (A-verksamhet). Dock är det otydligt hur klassning ska göras av en verksamhet som tar emot över 100 000 ton per kalenderår och där verksamheten omfattas av IED. Det är fullt möjligt att idag feltolka paragraferna så att en verksamhet över dessa mängder enbart klassas enligt 51 §. Vi bedömer därför att 51 § behöver förtydligas (se föreslagen 24 §) så att det tydligt framgår vilken paragraf som gäller i första hand. Det finns idag (februari 2015) enligt SMP en verksamhet som klassas enligt 51 §.

52 § omfattar verksamheter för återvinning/bortskaffande av icke-farligt avfall mellan 500 ton och 100 000 ton per kalenderår (B-verksamhet). I likhet med 51 § finns en risk för felklassning när det gäller verksamheter som omfattas av IED. Vi bedömer därför i likhet med 51 § att ett tydliggörande behövs där man ger 50 § (ny 22 §) företräde före 52 § (ny 25 §). Idag klassas enligt SMP (februari 2015) 42 verksamheter enligt 52 §.

53 § (C-verksamhet) omfattar återvinning eller bortskaffande av icke-farligt avfall om den tillförda mängden är högst 500 ton per kalenderår. Det framgår av undantaget som hänvisar till inte mindre än 34 paragrafer. Då begreppet anläggning föreslås tas bort bör en koppling till yrkesmässighet läggas till eftersom bestämmelsen omfattar behandling av avfall från 0 kg. Detta för att omfattningen av bestämmelsen inte ska utökas.

I likhet med övriga koder bör det övre tröskelvärde tydligt skrivas in i bestämmelse (se ny 26 §). Liksom i övriga koder bedömer vi det lämpligt att man istället för att använda begreppet annat avfall än farligt avfall, använder icke-farligt avfall.

Det finns också ett flertal undantag i nuvarande paragrafer som medför att bestämmelserna är svårlästa. I dessa bestämmelser kan vissa av undantagen tas bort, eftersom vi bedömer att ett flertal är onödiga. Det underlättar i hög grad tolkningen av bestämmelserna.

6.5.20.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- Ett förtydligande görs i 51-53 §§ (nya 24-26 §§) så att det tydligt framgår att dessa paragrafer ska användas då det rör sig om verksamheter som inte omfattas av bilaga 1 IED.
- Begreppet icke-farligt avfall används istället för formuleringen annat avfall än farligt avfall.
- Begreppet anläggning stryks.
- Undre och övre tröskelvärden skrivs ut i 52 och 53 §§ (nya 25 och 26 §§).

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Annan återvinning eller bortskaffande	Generell återvinning/bortskaffande	
29:51 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.410 gäller för anläggning för att återvinna eller bortskaffa annat avfall än farligt avfall, om den mängd avfall som tillförs anläggningen är större än 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 1, 2, 6–10, 13–17, 22–37, 44 och 45 §§.	29:24 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.410 gäller för återvinning eller bortskaffande av icke-farligt avfall med en tillförd mängd på mer än 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt någon av 5-6, 14-16, 21-22, 35, 37-38, 40 och 42-46 §§.	-
29:52 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.420 gäller för anläggning för att återvinna eller bortskaffa annat avfall än farligt avfall, om den mängd avfall som tillförs anläggningen är större än 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 1, 2, 6–10, 13–17, 22–37 och 44–51 §§.	29:25 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.420 gäller för återvinning eller bortskaffande av icke-farligt avfall, med en tillförd mängd på mellan 500 ton och 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt någon av 7-10, 13, 15-16, 21-22, 33-38 och 40-46 §§.	-
29:53 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.430 gäller för anläggning för att återvinna eller bortskaffa annat avfall än farligt avfall, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 1, 2, 6–10, 13–17, 22–37, 44, 45 och 49–52	29:26 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.430 gäller för yrkesmässig återvinning eller bortskaffande av icke-farligt avfall med en tillförd mängd upp till 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om	-

§§.	<i>verksamheten är tillståndspliktig enligt någon av 13, 34, 36-38, 40-41, 43 och 46 §§.</i>	
-----	--	--

6.5.20.2 KONSEKVENSER

Enligt SMP finns idag (februari 2015) en verksamhet klassad enligt 51 §. Det innebär att det troligen inte finns verksamheter i dagsläget som felaktigt klassats enligt 51 §, men som borde ha klassats enligt 50 §. För verksamhetsutövare bör förslagen om tydligare regler leda till en minskad risk för felklassning. Även för tillsynsmyndigheterna bör förslagen innebära tydligare, mer lättolkade regler. För miljöskyddet bedömer vi att ändringarna inte leder till några konsekvenser.

6.5.21 Återvinning eller bortskaffande av farligt avfall (29 kap. 54-56 §§)

Paragraferna för återvinning och bortskaffande av farligt avfall finns i 54-56 §§. I 54 § återfinns de industriutsläppsverksamheter som återvinner/bortskaffar farligt avfall över tröskelvärdet 2 500 ton per kalenderår (motsvarar bilaga 1 IED, 10 ton per dygn). Nuvarande skrivning är mycket otydlig och svårläst. Hänvisning görs till R-respektive D-koderna i bilagorna till avfallsförordningen (koder för återvinning respektive bortskaffande). Samtidigt är inte samtliga verksamheter inkluderade i denna paragraf enligt vad som gäller enligt bilaga 1 IED. Till exempel är biologisk behandling och fysikalisk/kemisk behandling kopplade till D-koder i dagens 29 kap. Det innebär att det ska vara bortskaffande för att dessa ska vara aktuella. I bilaga 1 IED finns inte denna koppling, utan där gäller samtliga uppräknade verksamheter både återvinning och bortskaffande.

Det är viktigt att koderna är mycket tydliga för att verksamheter ska klassas korrekt. Det är lika viktigt att tydliga och korrekta paragrafer finns för de verksamheter som inte ska klassas som industriutsläppsverksamheter. När det gäller 54 § (ny 23 §) är det lämpligt att man skriver ut de återvinnings- och bortskaffningsförfaranden som verksamhetskoden omfattar. Enligt SMP finns idag (februari 2015) ingen verksamhet klassad enligt 54 §.

55 § gäller för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat kommer från andra inrättningar och den tillförda mängden avfall är större än 2 500 ton per kalenderår. Vi föreslår endast mindre förändringar, till exempel att stryka kopplingen till att huvuddelen av det avfall som behandlas kommer från andra inrättningar. Formuleringen leder till många frågor. Denna koppling finns inte uttryckt i andra paragrafer i 29 kap. trots att det är normalfallet att avfallet har uppkommit på en annan plats än den där det behandlas. Anledningen till att det finns uttryckt just i 55 § torde vara att det i 46 och 47 §§ skrivs att avfallet ska ha uppkommit i den egna verksamheten. Enligt dessa bestämmelser ska allt avfall som behandlas ha uppkommit i den egna verksamheten. Det innebär att samtliga verksamheter som tar emot avfall från andra inrättningar faller in under 55 §, oavsett andel. Det kan inte vara avgörande att huvudde-

len ska ha uppkommit någon annanstans. Vi bedömer därför inte att dagens formulering behövs i 55 § (ny 27 §). Undantaget från 54 § (ny 23 §) skrivs också om. Enligt de uppgifter som finns i SMP klassas idag (februari 2015) 24 verksamheter enligt denna paragraf.

56 § gäller för sådan behandling av farligt avfall som inte faller in i någon av de ovan beskrivna 54-55 §§. Från 56 § undantas bland annat 54-55 §, vilket innebär att 56 § gäller upp till en årlig mängd på 2 500 ton. De många undantagen bör tas bort i så stor utsträckning som möjligt eftersom de försvårar tolkningen av bestämmelsen. Behandling av farligt avfall där den totala tillförda mängden avfall är över 10 ton per dygn eller 2 500 ton per kalenderår klassas som industriutsläppsverksamhet (se 54 §). Under denna mängd gäller 56 §. För att öka tydligheten är det lämpligt att skriva ut det övre tröskelvärdet. Liksom i 55 § finns en koppling till att huvuddelen av det behandlade avfallet ska ha uppkommit vid andra inrättningar. Vi föreslår att detta stryks även i 56 § (ny 28 §) av samma skäl som för 55 § (ny 27 §). Liksom i nuvarande 53 § föreslås ett tillägg av begreppet yrkesmässig, med anledning av att begreppet anläggning stryks. Det finns annars risk för att en utökning av omfattningen görs. Idag klassas enligt SMP (februari 2015) 13 verksamheter under denna kod.

56 a § har nyligen införts i 29 kap. och omfattar fartygsåtervinning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg.

För samtliga ovan nämnda paragrafer är det lämpligt att begreppet anläggning stryks.

6.5.21.1 FÖRSLAG

Sammanfattningsvis föreslår vi att:

- 54 § (ny 23 §) formuleras mer likt den skrivning som finns i bilaga 1 IED, det vill säga att det skrivs ut vilken typ av återvinning eller bortskaffande som avses, och att samtliga de verksamheter som nämns i bilaga 1 IED inkluderas.
- Ett *-i* tillförs verksamhetskoden i 54 § (ny 23 §) för att markera att det är en industriutsläppsverksamhet.
- Begreppet anläggning stryks.
- Den övre mängdgränsen skrivs ut i 56 § (ny 28 §) för att tydliggöra när verksamheten övergår till att klassas som en industriutsläppsverksamhet (nuvarande 54 §, ny 23 §).
- Formuleringen att huvuddelen av det avfall som behandlas kommer från andra inrättningar stryks i 55-56 §§ (nya 27-28 §§).
- Begreppet yrkesmässig läggs till i 56 § (ny 28 §).

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Annan återvinning eller bortskaffande	Generell återvinning/bortskaffande	
<p>29:54 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.435 gäller för anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall enligt ett förfarande som anges i R2, R5, R6, R7, R8 eller R9 i bilaga 2 eller i D4, D8, D9, D13 eller D14 i bilaga 3 till avfallsförordningen (2011:927), om den tillförda mängden farligt avfall är större än 2 500 ton per kalenderår.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 18, 19, 38 eller 39 §.</p>	<p>29:23 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.435-i gäller för återvinning eller bortskaffande av farligt avfall med en tillförd mängd som överstiger 2 500 ton per kalenderår genom en eller flera av följande verksamheter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. biologisk behandling 2. fysikalisk-kemisk behandling 3. återvinning/regenerering av lösningsmedel 4. återvinning/regenerering av oorganiska material utom metaller och metallföreningar 5. regenerering av syror eller baser 6. återvinning av komponenter som används till att minska föroreningar 7. återvinning av komponenter från katalysatorer 8. omräffinerings av olja eller annan återanvändning av olja 9. invallning 10. sammansmältning eller blandning innan någon av de övriga verksamheter som förtecknas i punkt 1-9 eller inför återvinning eller bortskaffande av avfall i avfallsförbränningsanläggningar eller i samförbränningsanläggningar 11. Omförpackning innan någon av de övriga verksamheter som förtecknas i punkt 1-9 eller inför återvinning eller bortskaffande av avfall i avfallsförbränningsanläggningar eller i samförbränningsanläggningar. 	5.1
<p>29:55 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.440 gäller för anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall, om huvuddelen av det avfall som avses att bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar och den tillförda mängden avfall är större än 2 500 ton per kalenderår.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om</p>	<p>29:27 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.440 gäller för återvinning eller bortskaffande av farligt avfall, med en tillförd mängd som överstiger 2 500 ton per kalenderår om behandlingen av farligt avfall inte är någon av de uppräknade i 23 §.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig</p>	-

verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 4, 5, 8, 11–14, 18–26, 30–34, 38–48 och 54 §§.	<i>enligt någon av 1-2, 17-20, 31, 35, 40 och 47-48 §§.</i>	
29:56 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.450 gäller för anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall, om huvuddelen av det avfall som avses att bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar. Tillståndsplikten gäller inte 1. förorenade uppgrävda massor, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 4, 5, 8, 11–14, 18–26, 30–34, 38–48, 54 och 55 §§.	29:28 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.450 gäller för yrkesmässig återvinning eller bortskaffande av farligt avfall med en tillförd mängd upp till 2 500 ton per kalenderår. <i>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt någon av 3-4, 19-20, 29-30, 32, 36-41 och 47-48 §§.</i>	-
Annan återvinning eller bortskaffande	Fartygsåtervinning	
29:56 a § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.451 gäller för anläggning för att återvinna avfall genom sådant yrkesmässigt omhändertagande av fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG, i den ursprungliga lydelsen.	29:54 Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.451 gäller för att återvinna avfall genom sådant yrkesmässigt omhändertagande av fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG, i den ursprungliga lydelsen.	-

6.5.21.2 KONSEKVENSER

För 54 § föreslår vi att de återvinnings- och bortskaffningsförfaranden som är aktuella skrivs ut, till skillnad från idag då R-respektive D-koder anges (se ny 23 §). Detta bedömer vi ökar tydligheten för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter. Dessutom läggs samtliga verksamheter till som finns uppräknade i bilaga 1 IED. Det finns idag inte några verksamheter som är klassade enligt 54 §. Genom det tillägg som görs av biologisk behandling och fysikalisk/kemisk behandling som sker som återvinning, kan vissa verksamheter komma att falla in under den nya 23 §. Dessa bör idag ha klassats enligt 55 §. Totalt klassas idag enligt SMP (februari 2015) 24 verksamheter enligt 55 §, vilket alltså är det maximala antalet verksamheter som kan påverkas. Förändringen innebär att de klassas om till industriutsläppsverksamhet. Om så sker ökar det dessa verksamheters administrativa kostnader samt eventuellt även kostnaderna för miljöskyddsåtgärder.

För 55 § (ny 27 §) föreslås endast att begreppet anläggning tas bort samt mindre förtydliganden. Att ta bort begreppet anläggning behandlas särskilt i avsnitt 6.4.3.

När det gäller 56 § (ny 28 §) föreslår vi att den övre gränsen, 2 500 ton per kalenderår, skrivs ut. Idag är det samma gräns som gäller vilket framgår genom undantagen i 56 §. Att skriva ut både övre och undre tröskelvärden där det är aktuellt ger tydligare regler för både verksamhetsutövare och myndigheter, och minskar risken för feltolkningar. Vi bedömer att de föreslagna ändringarna inte får några konsekvenser för miljöskyddet. I 56 a § föreslår vi endast att begreppet anläggning stryks, i likhet med övriga paragrafer i 29 kap.

6.5.22 Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar (29 kap. 57-60 §§)

För paragraferna som reglerar lagring av kvicksilveravfall och underjordsförvar finns idag (februari 2015) inga verksamheter rapporterade enligt SMP. Enligt uppgift finns ett nyligen utfärdat tillstånd enligt 57 §. Lagring av kvicksilverhaltigt avfall i djupt bergförvar omfattas inte av IED om mängden är maximalt 50 ton. Verksamheter enligt 58 § är klassade som industriutsläppsverksamheter och genomför punkt 5.6, bilaga 1 IED. För att säkerställa korrekt klassning, då lagring sker av mer än 50 ton farligt avfall, bör 58 § vara överordnad 57 §.

59 § omfattar underjordsförvar av farligt avfall upp till 50 ton. Mängdgränsen är inte utskrivet utan är formulerad som ett undantag från 58 §. 60 § omfattar underjordsförvar av annat avfall än farligt avfall.

6.5.22.1 FÖRSLAG

Sammantaget föreslår vi att:

- Begreppet anläggning stryks i 57 § (ny 56 §).
- I 58 § (ny 55 §) adderas ett *-i* efter verksamhetskoderna för att markera att detta är en industriutsläppsverksamhet.
- 58 § (ny 55 §) görs överordnad 57 § (ny 56 §) för att säkerställa att man i första hand väljer den prövningspunkt som kopplar till industriutsläppsförordningen.
- I 59 § (ny 57 §) skrivs det övre tröskelvärdet in i verksamhetsbeskrivningen.
- I 60 § (ny 58 §) används begreppet icke-farligt avfall istället för formuleringen annat avfall än farligt avfall.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar	Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar	
29:57 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.455 gäller för anläggning för permanent lagring av kvicksilveravfall med minst 0,1 viktprocent kvicksil-	29:56 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.455 gäller för permanent lagring av kvicksilveravfall med minst 0,1 viktprocent kvicksil-	-

ver i djupt bergförvar.	ver i djupt bergförvar. <i>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 55 §.</i>	
29:58 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.456 gäller för underjordsförvar av mer än totalt 50 ton farligt avfall.	29:55 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.454-i gäller för underjordsförvar av mer än totalt 50 ton farligt avfall.	5.6
29:59 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.457 gäller för underjordsförvar av farligt avfall, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 58 §.	29:57 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.457 gäller för underjordsförvar av farligt avfall <i>upp till 50 ton farligt avfall.</i>	-
29:60 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.458 gäller för underjordsförvar av annat avfall än farligt avfall.	29:58 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.458 gäller för underjordsförvar av <i>icke-farligt</i> avfall.	-

6.5.22.2 KONSEKVENSER

Den ändring som kan leda till konsekvenser är att det i praktiken sätts en övre mängdgräns i 57 § på grund av att denna faller in under bilaga 1 IED. Redan idag finns dock 58 § genomförd som en industriutsläppsverksamhet. Av den anledningen bör inte vårt förslag till ändring leda till några konsekvenser. Det finns idag (februari 2015) inga verksamheter som är klassade enligt 57–60 §§ enligt SMP, men enligt uppgift har nyligen ett tillstånd enligt 57 § meddelats.

6.5.23 Radioaktivt avfall (29 kap. 61-62 §§)

Det finns idag (februari 2015) fyra verksamheter som är klassade enligt 61 § och en verksamhet som är klassad enligt 62 §. Radioaktivt avfall omfattas inte av bilaga 1 IED. Begreppet anläggning används även i dessa koder, vilket vi genomgående föreslår ska strykas 29 kap. om det är möjligt.

6.5.23.1 FÖRSLAG

Sammantaget förslår vi att:

- Begreppet anläggning stryks.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse	Punkt bilaga 1 IED för nytt förslag
Radioaktivt avfall	Radioaktivt avfall	
29:61 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.460 gäller för anläggning för behandling av högaktivt radioaktivt avfall, slutförvaring av radioaktivt	29:59 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.460 gäller för behandling av högaktivt radioaktivt avfall, slutförvaring av radioaktivt	-

avfall eller lagring av radioaktivt avfall.	avfall eller lagring av radioaktivt avfall.	
29:62 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.470 gäller för anläggning för bearbetning, lagring, slutförvaring eller annan hantering av använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (1988:220), om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 61 §.	29:60 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.470 gäller för bearbetning, lagring, slutförvaring eller annan hantering av använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (1988:220), om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 59 §.	-

6.5.23.2 KONSEKVENSER

Vi bedömer att förslaget inte medför några konsekvenser.

6.5.24 Lagring och avskiljning av koldioxid (29 kap. 63 och 64 §§)

Bakgrund, analys, förslag, konsekvenser med mera, se denna redovisnings avsnitt 7.

6.5.25 Sammanfattning konsekvenser 29 kap. MPF

6.5.25.1 TYDLIGARE VERKSAMHETBESKRIVNINGAR

En stor del av de förslag som läggs vad gäller 29 kap. handlar om att förtydliga paragrafernas verksamhetsbeskrivningar. Till exempel föreslår vi genomgående att undre och övre tröskelvärden (mängdgränser) skrivs ut i respektive paragraf. Det innebär ingen ändring i sak, utan leder enbart till att tydligheten ökar. Detsamma gäller de förslag som hanterar olika begrepp. Vi föreslår att begreppet icke-farligt avfall ska användas istället för annat avfall än farligt avfall. Denna typ av ändringsförslag kan initialt innebära att det behövs tid för verksamhetsutövare och myndigheter att sätta sig in i och tolka bestämmelserna. Sammantaget och på sikt bör dock de tydligare reglerna leda till tidsbesparing. Vi avser att vägleda om de ändringar som görs, för att initialt underlätta eventuella övergångs- och tolkningsproblem. Ändringarna får inte någon påverkan på miljöskyddet.

6.5.25.2 BEGREPPET ANLÄGGNING TAS BORT

Vi föreslår att begreppet anläggning tas bort för de verksamhetsområden där det är lämpligt. Det kan i vissa fall leda till att fler verksamheter faller in under dessa paragrafer beroende på hur begreppet tolkats tidigare. Många verksamheter som kan påverkas av detta finns på C-nivå vilket gör att det är svårt att uppskatta hur många som berörs eftersom samlad information om antalet C-verksamheter och deras omfattning saknas. Vi bedömer dock att de samlade konsekvenserna är små för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare.

6.5.25.3 ÄNDRINGAR SOM FÖLJD AV IED

Vissa förslag läggs som en direkt följd av IED-bestämmelserna. I 29 kap. finns idag vissa paragrafer utan ett övre tröskelvärde (mängdgräns). Då en sådan verksamhet faller in under bilaga 1 IED måste vi införa motsvarande IED-koder i MPF. Det kan i vissa fall leda till att en verksamhet som hittills klassats som en C-verksamhet, nu kommer att klassas som en tillståndspliktig industriutsläppsverksamhet. Eftersom samlad information om C-verksamheter är begränsad går det inte att göra en god bedömning av hur många, om några, sådana verksamheter berörs. De siffror vi har kommer från en enkät genomförd till ett urval av kommuner. Dock har vi ingen möjlighet att frånga de verksamhetsbeskrivningar och tröskelvärden som finns i IED. Ett område där vi ser en risk för konsekvenser för verksamhetsutövare är 46-47 §§ (behandling av farligt avfall från den egna verksamheten). Här saknas idag tröskelvärden, vilket vi nu föreslår införs på grund av krav i IED.

Ett annat område där verksamheter kan komma att få en ändrad prövningsnivå är återvinning eller bortskaffande av farligt avfall som består av uppgrävda massor. Här sätts övre gränser utifrån IED vilket kan leda till att vissa går från B- till A-nivå och dessutom klassas som industriutsläppsverksamhet.

Ytterligare ett område som påverkas av IED-direktivet är lagring av farligt avfall. Den lagring som sker i anslutning till återvinning eller bortskaffande har hittills ofta inkluderats i återvinnings- eller bortskaffningsverksamheten. Denna lagring pekas dock enligt IED ut som en egen specificerad verksamhet. Det är därför nödvändigt att ha en egen paragraf för detta i 29 kap. MPF. Samtidigt omfattas inte annan lagring av farligt avfall av bilaga 1 IED, det gäller lagring som sker som en del av insamlingen. Här hamnar till exempel det vi idag benämner mellanlagring.

Vi föreslår att tre paragrafer stryks helt ur 29 kap. och att sex nya läggs till. Anledningen till detta är framförallt att vi anpassar paragraferna till IED-direktivets krav.

6.5.25.4 BESLUT OM ANMÄLNINGSPLIKTIG VERKSAMHET

Nya verksamheter

Förslag innebär att det krävs ett myndighetsbeslut för att få bedriva ny C-verksamhet med behandling av avfall. Beslutet ska innehålla vissa givna uppgifter som finns specificerade i avfallsdirektivets art 23. För verksamhetsutövarna innebär det framförallt att de i anmälan ska tillhandahålla den information som krävs. Det är dock underlag som redan idag lämnas i många fall. För tillsynsmyndigheten blir konsekvensen framförallt att ett beslut ska fattas gällande den aktuella verksamheten. De slutsatser vi dragit inom uppdraget, baserat på samtal och kontakter med tillsynsmyndigheter, är att många redan idag meddelar verksamhetsutövaren ett skriftligt svar. Ett beslut med visst givet innehåll kan kräva något mer handläggningstid. Men vår bedömning är att det ändå inte leder till någon avsevärt ökad tidsåtgång. Den generella bedömningen av om till exempel försiktighetsåtgärder ska vidtas, görs redan idag.

Befintliga verksamheter

Även för befintliga verksamheter som redan bedriver verksamhet på C-nivå bör ett beslut fattas. Detta kommer att leda till ökade administrativa kostnader för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare, när de ska sätta sig in i och tillämpa de nya reglerna. Det är i storleksordningen cirka 1000 befintliga C-verksamheter som kommer att behöva göra en kompletterande anmälan. De administrativa kostnaderna för ett anmälningsförfarande uppgår till cirka 41 000 kronor³⁸. Eftersom det för befintliga verksamheter bör vara tillräckligt med en kompletterande anmälan, bedömer vi att kostnaden bör bli mindre, i storleksordningen 25 000 kr per anmälan. Totalt skulle den administrativa kostnaden för verksamhetsutövarna för dessa cirka 1000 verksamheter i så fall bli 25 miljoner kr. Om även tillsynsmyndighetens avgift för att handlägga dessa ärenden inkluderas blir totalkostnaden i storleksordningen 30 – 35 miljoner kronor.

6.5.25.5 KONSEKVENSER SAMMANTAGET

Sammantaget bedömer vi att de huvudsakliga konsekvenserna för tillsynsmyndigheterna är att paragraferna förtydligas och förenklas. Detta bör leda till att mindre tid går åt för att tolka bestämmelserna, och att verksamhetsutövarnas och myndigheternas tolkningar blir mer likvärdiga. Där så varit möjligt har vi också valt att ta bort eller förtydliga vissa paragrafer där vi har fått synpunkter, framförallt från tillsynsmyndigheter, om svårigheter att tolka bestämmelserna. Till exempel gäller detta paragraferna som rör animaliska biprodukter där vi väljer att införa IED-direktivets formulering, samt där vi har reviderat verksamhetsbeskrivningarna så att inte begrepp används som leder till feltolkningar.

Den ökade tidsåtgång vi kan bedöma drabbar tillsynsmyndigheterna handlar i första hand om att de behöver omklassa vissa verksamheter. Framförallt är det aktuellt i de fall då övre tröskelvärden (mängdgränser) skrivits in, vilket tydliggjort att vissa verksamheter då ska klassas enligt en annan paragraf och där verksamheten då kan bli en industriutsläppsverksamhet. Det är svårt att göra en uppskattning av hur många verksamheter som berörs av detta, eftersom det till viss del rör sig om C-verksamheter. För dessa saknas samlad information om både antal, typ av verksamhet och verksamheternas omfattning. För verksamhetsutövare bedömer vi att de föreslagna ändringarna leder till att tydligheten ökar. För miljöskyddet bedömer vi att de föreslagna ändringarna får positiva konsekvenser även om de är begränsade i omfattning.

³⁸ Tillväxtverkets databas Malin, anmälan av miljöfarlig verksamhet

Tabell 24. Antal verksamheter som bedöms byta verksamhetskod, prövningsnivå och förändring av antal verksamheter som omfattas av IUF.

Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter 29 kap. MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter prövningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx}
95 (A-nivå) 923 (B-nivå)	Ca 30-40	A → B: 0 B → A: 12 A/B → C: 1 C → A/B: 10 Delverksamhet blir ny B: Ca 100 ^{xxx}	Ca +130-140 (270 fn ^x)

^x Enligt SMP (februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

^{xxx} Delverksamhet (intern lager) som idag ingår i tillstånd för huvudverksamhet, men som med förslag i denna redovisning, i enlighet med IED, blir industriutsläppsverksamhet prövningsnivå B, se avsnitt 6.4.8 och 6.5.2

7 Avskiljning och geologisk lagring av koldioxid

7.1 Bakgrund och förutsättningar

7.1.1 Uppdraget

Miljödepartementet har konstaterat att det finns anledning att se över tillstånds- och anmälningsplikten för geologisk lagring och avskiljning av koldioxid utöver de verksamheter som nu är tillståndspliktiga enligt 29 kap. 63 och 64 §§ miljöprövningsförfordningen (MPF).

7.1.2 Geologisk lagring och avskiljning

7.1.2.1 CCS I SVERIGE

CCS står för *carbon capture and storage* och är det sammanhållande namnet för avskiljning, transport och lagring av koldioxid. CCS ses som ett av många alternativ i arbetet med att minska människans utsläpp av koldioxid till atmosfären och genom detta nå uppsatta klimatmål. Koldioxid som avskiljs från rökgaser injekteras på stora djup i berggrund med de rätta geologiska förutsättningarna. I Sverige finns sådana potentiella lagringsplatser främst i så kallade saltvattensakvifärer. Vid injektering av koldioxid reagerar denna kemiskt med porvätskan och löses upp i denna, eller binds till bergarten och bildar nya mineral på lagringsplatsen. Lagringen blir på detta sätt stabil, men processen är tidskrävande. Även om inte koldioxiden måste ha mineraliserats fullt ut innan inlagringen är säker ur ett samhällsperspektiv – vilket tar tusentals år – så behöver en anläggning stå under kontinuerlig uppsikt i många decennier, kanske mer. Metoden är tekniskt komplicerad och under kontinuerlig utveckling. Det kommer att krävas internationellt samarbete för att hitta bra lösningar för etablering och kontroll av anläggningar för geologisk lagring av koldioxid.

I ett europeiskt perspektiv är de svenska förhållanden är speciella, med små koldioxidutsläpp från kraftproduktion men förhållandevis stora utsläpp från ståli-, petroleum-, kalk- och cementindustri. Sverige har även stora utsläpp av koldioxid med biogent ursprung från bland annat pappers- och massaindustrin och biobränsleeldade kraftvärmeverk, vilka alla kan tänkas bli aktuella för avskiljning av koldioxid, beroende på vilka incitament som kommer att finnas för detta framöver. De svenska utsläppskällorna är spridda över landet, medan lämpliga geologiska förutsättningar för lagring främst finns i sydvästra Skåne och sydöstra Östersjön³⁹.

³⁹ <http://www.sgu.se/samhallsplanering/energi/koldioxidlagring/>

Det finns ett uttalat intresse för pilot- och demoanläggningar i Sverige för både avskiljning och lagring, till exempel via projekten *Bastor* (Baltic Storage of CO₂)⁴⁰ och *SwedSTORECO2*⁴¹. Med finansiering från Energimyndigheten och Vinnova pågår även ett samarbete för att ta fram en strategisk innovationsagenda för CCS i Sverige⁴². Inom det nordiska samarbetet *NORDICCS*⁴³ arbetar man med olika modeller för tillämpning av CCS i Norden.

7.1.2.2 PÅVERKAN PÅ MILJÖ OCH HÄLSA

De risker som kan finnas i samband med CCS är sammankopplade med läckage av koldioxid till atmosfären eller havet. Förutom att den lagrade koldioxiden återgår till atmosfären, är de negativa effekterna av ett koldioxidutsläpp en försurning av haven, marken och grundvatten, och en lokal toxisk effekt som kan uppstå om koldioxid tränger undan syre i sänkor i terrängen. Effekterna av ett potentiellt koldioxidläckage har bland annat studerats vid platser där pågående geologiska processer naturligt släpper ut koldioxid till atmosfären eller haven⁴⁴.

Risken för läckage i samband med lagring bedöms dock som liten, eftersom lagringsplatsen måste vara noga undersökt innan ett beslut om lagring kan fattas och en kontinuerlig övervakning av lagringsplatsen måste ske, för att följa hur koldioxiden beter sig över tid. Koldioxid i gasform är en tung gas som vid ett läckage lägger sig på markytan eller havsbotten innan den blandar sig med luften eller löser upp sig i havsvattnet.

Provboring för lagringsändamål kan innebära vissa, begränsade risker för förorening av grundvattnet, till exempel genom saltvattensinträngning. Dessa risker skiljer sig dock i princip inte från dem som följer av borrhningar för andra ändamål, till exempelvis vid installation av bergvärmepumpar.

Det finns små risker för negativ påverkan på hälsa eller miljö i samband med avskiljning, koldioxidens främsta miljöpåverkan är dess globala koncentration. Ett större läckage vid en avskiljningsanläggning kan dock innebära en viss lokal påverkan på sätt som beskrivits ovan.

40

<http://www.ivl.se/projektochuppdrag/klimatochenergi/klimatochenergi/bastor2.5.6cf6943a14637f76eab14d5.html>

41 Se www.swedestoreco2.se

42 <http://www.energimyndigheten.se/Press/Nyheter/Stod-till-fem-nya-strategiska-innovationsagendor/>

43 <http://www.sintef.no/Projectweb/NORDICCS/>

44 Roberts J J, Wood R A, & Haszeldine R S. 2011. Assessing the health risks of natural CO₂ seeps in Italy. *PNAS*, vol 108, no 40.

7.2 Aktuella författningar

7.2.1 Nya bestämmelser

Den 16 januari 2014 beslutade regeringen om den nya förordningen (2014:21) om geologisk lagring av koldioxid och om följdändringar bland annat i förordningen om miljöfarlig verksamhet (FMH) och miljöprövningsförordningen (MPF). Beslutet innebar att förbudet för geologisk lagring i 20 h § FMH upphävdes och två nya bestämmelser infördes i 29 kap. MPF.

Genom förordning 2014:21 tilläts geologisk lagring i enlighet med CCS-direktivet⁴⁵ i svensk rätt. Förordningen gäller för geologisk lagring både i Sverige, i Sveriges kontinentalsockel och i Sveriges ekonomiska zon (7 §). Enligt 10 § är dock lagring endast tillåten i territorialhavet och i Sveriges ekonomiska zon, det vill säga till havs. Förordningen ska inte tillämpas på lagring som avser mindre än 100 000 ton koldioxid och som sker i forsknings- eller utvecklingssyfte. För sådan lagring som omfattas av förordningen råder tillståndsplikt A (63 § 29 kap. MPF).

Den huvudsakliga anledningen till att tillståndspliktig lagring endast får ske till havs är att de fastighetsrättsliga förutsättningarna för lagring i berggrunden är oklara. Detta kan försvåra nyttjandet av större geologiska formationer på land där många fastighetsägare kan bli berörda. I dagsläget innebär det att landbaserad lagring av koldioxid endast är tillåten för forsknings- och försöksanläggningar som omfattar mindre än 100 kton.

Avskiljning av koldioxid för geologisk lagring är tillståndspliktig på B-nivå oavsett mängd (64 § MPF).

7.2.2 Lagring och avskiljning som inte omfattas av tillståndsplikt

Enligt MPF omfattas inte följande verksamheter eller åtgärder av tillståndsplikt.

- Geologisk lagring om högst 100 000 ton som görs för forskning, utveckling eller prövning av nya produkter eller processer. Detta eftersom att sådan lagring inte omfattas av CCS-direktivet.
- Avskiljning av koldioxidströmmar som görs för ett annat ändamål än geologisk lagring.

⁴⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006

7.2.3 Förslag om anmälningsplikt

I den remiss som föregick införandet av de nya bestämmelserna föreslogs i en promemoria⁴⁶ att vissa anläggningar för avskiljning skulle bli anmälningspliktig verksamhet (C). Förslagen till tillstånds- och anmälningsplikt var följande i promemorian:

A 90.456 Anläggning för lagring av koldioxid i en avgränsad volym inom en geologisk formation, om inte den planerade lagringen uppgår till högst 100 kiloton och görs för forskning, utveckling eller prövning av nya produkter eller processer.

B 90.457 Anläggning för avskiljning av koldioxidströmmar för lagring av koldioxid från

- 1. anläggningar som har EU-koden 85/337-1 framför verksamhetsbeskrivningen, eller*
- 2. andra anläggningar där avskiljningen är minst 1,5 megaton per kalenderår.*

C 90.458 Anläggning för avskiljning av koldioxidströmmar för lagring av koldioxid om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.457.

Vid remittering av promemorian avstyrktes anmälningsplikten (C-verksamhet) av några remissinstanser med hänsyn till att det var fråga om ny verksamhet och man ifrågasatte om kommunerna har den kompetens som krävs för att hantera anmälan och bedriva tillsyn.

7.2.4 MKB- och IED-direktiven

Enligt MKB-direktivet⁴⁷ omfattas följande projekt av direktivets bilaga I vad gäller lagring och avskiljning av koldioxid:

- Lagringsplatser enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid (pkt. 22).
- Anläggningar för avskiljning av CO₂-strömmar för geologisk lagring enligt direktiv 2009/31/EG från anläggningar som omfattas av denna bilaga, eller anläggningar från vilka den årliga avskiljningen av CO₂ är minst 1,5 megaton (pkt. 23).

Enligt IED-direktivet⁴⁸ omfattas följande anläggningar av direktivets bilaga I:

- Avskiljning av koldioxidströmmar från anläggningar som omfattas av detta direktiv för geologisk lagring enligt direktiv 2009/31/EG (pkt. 6.9).

⁴⁶ Regeringens promemoria "Geologisk lagring av koldioxid", 2010, M 2010/4488/R

⁴⁷ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt

⁴⁸ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar)

7.2.5 Kontinentalsockellagen

Kontinentalsockellagen (1966:314) reglerar utforskande av kontinentalsockeln och utvinning av dess tillgångar. Med kontinentalsockeln avses havsbotten och dess underlag inom allmänt vatten och i det område som överenskommit i konventionen om kontinentalsockeln. Genom ändringar i kontinentalsockellagen gäller numera vad som sägs om utforskning och utvinning av tillgångar på kontinentalsockeln även för geologisk lagring av koldioxid. Detta innebär att såväl undersökningar inför ett eventuellt koldioxidlager som etablering och drift av ett geologiskt koldioxidlager till havs är tillståndspliktiga enligt 3 § kontinentalsockellagen. En ansökan om sådant tillstånd prövas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

7.2.6 Lagen om Sveriges ekonomiska zon

Lagen om Sveriges ekonomiska zon (1992:1140) reglerar anläggningar som etableras i zonen. Enligt denna lag råder tillståndsplikt för verksamheter som syftar till att utnyttja naturtillgångar i den ekonomiska zonen. Undantag görs för fiske och för verksamheter som sker i kontinentalsockeln, det vill säga i havsbottens sediment och berggrunden där under. Eftersom 10 § i förordningen om geologisk lagring av koldioxid styr lagring till bland annat den ekonomiska zonen och geologisk lagring sker i berggrunden under havsbotten, är det i första hand prövning enligt kontinentalsockellagen (och miljöbalken) som blir aktuell. I den mån det finns annan verksamhet relaterad till lagring som kan bli aktuell i den ekonomiska zonen ovanför havsbotten har man velat undvika krav på trippelprövning genom ett undantag i 5 c § lagen om Sveriges ekonomiska zon.

På land är, som nämnts ovan, i dagsläget endast sådana mindre försöksanläggningar tillåtna som avses i 8 § förordningen om geologisk lagring av koldioxid.

7.2.7 Operativ tillsyn enligt miljöbalken

Regeringen har genom en ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13) 2014, beslutat att Sveriges geologiska undersökning (SGU) har ansvar för den operativa tillsynen i fråga om geologisk lagring av koldioxid.

7.3 Analys

7.3.1 Eventuellt behov av ytterligare tillstånds- eller anmälningsplikt

7.3.1.1 GEOLOGISK LAGRING

Geologisk lagring, som uppgår till högst 100 000 ton och görs för forskning, utveckling eller prövning av nya produkter eller processer, är varken tillstånds- eller

anmälningspliktig verksamhet enligt 63 § MPF. För all annan lagring råder däremot tillståndsplikt A och enligt 17 kap. miljöbalken ska sådan lagring tillåtighetsprövas av regeringen. Dessutom krävs tillstånd enligt 3 § kontinentalsockellagen. Skillnaden i kravnivå mellan den prövningsbefriade försökslagringen under 100 kton och annan lagring kan i dagsläget tyckas vara stor.

Även om kontrollerad injektering i en väl undersökt geologisk formation objektivt sett bedöms vara förenad med små risker, torde det ändå vara en rimlig utgångspunkt att lagring av koldioxid i berggrunden bör underkastas en formaliserad miljöprövning. Miljö- och hälsoriskerna med lagring i liten skala behöver inte principiellt skilja sig från dem som följer av storskalig lagring. En prövning säkerställer att nödvändiga undersökningar gjorts och lämpliga försiktighetsmått vidtagits. Dessutom ges sakägare och allmänhet möjlighet till insyn i och bättre förståelse för verksamheten. Det är också sannolikt att koldioxidlagring i försöksskala huvudsakligen kommer att förläggas på land och inte till havs då detta blir tekniskt mindre komplicerat⁴⁹. Eftersom antalet sakägare därmed blir väsentligt högre än vid lagring till havs blir betydelsen av acceptans större.

Det återstår att se vilka mängder koldioxid som kan komma att hanteras i fullskalig kommersiell lagring, men på sikt kommer det antagligen att handla om väsentligt större volymer än 100 kton. För att i prövningshänseende inte jämställa alla former av lagring, kan en differentiering på A- respektive B-nivå övervägas. Görs ingen differentiering skulle även små försöksanläggningar behöva prövas som A-verksamhet, vilket skulle vara onödigt ingripande. Samtidigt kan man invända att införandet av en B-nivå skulle ställa krav på kompetensuppbyggnad och resurser hos berörda länsstyrelser, även om antalet anläggningar skulle bli mycket få. Detta är dock inte skäl nog för att avstå från en prövningsplikt för mindre anläggningar, bland annat för att SGU som nationell tillsynsmyndighet bör kunna fungera som stöd i prövningsskedet. En differentiering innebär rimligen också att regeringens tillåtighetsprövning inte ska omfatta lagring i begränsad skala utan endast avse större anläggningar.

När det gäller förordningen om geologisk lagring av koldioxid innehåller den en rad dokumentationskrav som skulle kunna anses vara för detaljerade och omfattande för mindre verksamheter, i synnerhet för försöksanläggningar. En försöksanläggning syftar till att ta fram ny kunskap för framtida, storskalig lagring, vilket ställer krav på en viss flexibilitet i prövningsskedet. Det innebär dock samtidigt att prövningsmyndigheten kan uppleva brist på stöd när det gäller att bedöma omfattningen på den dokumentation som bör ligga till grund för ett beslut om miljötillstånd. Detta torde dock klaras ut i praxis och genom en nära dialog med SGU som remissinstans i prövningsskedet.

⁴⁹ SGU, muntlig uppgift februari 2015.

7.3.1.2 AVSKILJNING AV KOLDIOXID

Tillståndsplikten för avskiljning av koldioxidströmmar (64 § MPF) omfattar all avskiljning för geologisk lagring. Tillståndsplikten är inte avgränsad i mängd eller utifrån syftet med den geologiska lagringen, till exempel om den görs för forskningsändamål. Avskiljning som görs för andra ändamål än geologisk lagring omfattas dock inte av tillståndsplikten.

De större verksamheter där koldioxidavskiljning bedöms kunna bli aktuell är sedan tidigare tillståndspliktiga enligt MPF. Om en ny tillståndspliktig anläggning planeras kommer eventuell koldioxidavskiljning att ingå i tillståndsprövningen av verksamheten.

Om koldioxidavskiljning i annat syfte än geologisk lagring blir aktuell vid en befintlig verksamhet, är det en ändring av den tillståndspliktiga verksamheten. Även om åtgärden i sig inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon bestämmelse i MPF är en sådan ändring tillståndspliktig om den, enligt 1 kap. 4 § MPF, i sig eller tillsammans med tidigare ändringar innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma. Är ändringen inte tillståndspliktig är den anmälningspliktig enligt 1 kap. 11 § MPF. Vid en anmälan kan tillsynsmyndigheten med stöd av 9 kap. 6 a § miljöbalken förelägga en verksamhetsutövare att ansöka om tillstånd, i fall verksamheten medför risk för betydande föroreningar eller andra betydande olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Den myndighet som har den operativa tillsynen enligt miljöbalken bedöms i regel ha den kompetens och de resurser som krävs för att hantera en anmälan om ändring av tillståndspliktig verksamhet, oavsett om detta ansvar ligger hos länsstyrelsen eller har överlåtits till den kommunala nämnden i enlighet med 1 kap. miljötillsynsförordningen.

7.3.1.3 UNDERSÖKNINGSBORRNINGAR

Borrning inför eventuell geologisk lagring omfattas varken av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt MPF eftersom geologisk lagring av koldioxid inte är utvinningsindustri enligt 4 kap. MPF. Om anmälningsplikt skulle införas för undersökningsborrningar på samma sätt som för sådana borrningar som avses i 4 kap. 17 § MPF, skulle ansvaret för tillsyn åligga den kommunala nämnden. Även om koldioxidlagring är en typ av verksamhet som ställer särskilda krav på tillsynsmyndigheten, torde en bedömning av själva provborrningen och de miljökonsekvenser den kan medföra inte kräva en kompetens utöver den som normalt bör finnas på kommunal nivå. Samtidigt kan provborrningen utgöra det första steget i en ur miljösynpunkt mer ingripande verksamhet. Det är därför angeläget att den operativa tillsynsmyndigheten för geologisk lagring av koldioxid får kännedom om provborrningar i ett tidigt skede, så att den från ett tidigt skede kan följa eventuellt kommande lagringsprojekt.

7.3.2 Sammanfattning av nuläget

- Det saknas en reglerad administrativ ”förhandsgranskning” enligt miljöbalken av icke tillståndspliktig geologisk lagring av koldioxid. Därmed har inte berörda myndigheter, kommuner och enskilda möjlighet att genom ett reglerat administrativt förfarande påverka verksamheten innan den påbörjas.
- För avskiljning av koldioxid från punktkällor i annat syfte än geologisk lagring sker ändå en ”förhandsgranskning” genom miljöbalkens befintliga tillståndsregler, eller de regler som gäller vid ändring av miljöfarlig verksamhet.
- Borrning med syfte att undersöka möjligheten till geologisk lagring av koldioxid omfattas för närvarande inte av någon ”förhandsgranskning” enligt ovan.

7.4 Naturvårdsverkets ställningstagande

7.4.1 Lagring av koldioxid

Naturvårdsverket anser att all geologisk lagring av koldioxid bör omfattas av tillståndsplikt enligt 9 kap. 6 § miljöbalken. Naturvårdsverket bedömer att även mängder understigande 100 000 ton geologiskt lagrad koldioxid, oavsett syfte, kan medföra sådana miljö- och hälsorisker att en tillståndsprovning är motiverad.

Reglerna blir något mer enhetliga om tillståndsplikt införs även för annan lagring. Detta eftersom all lagring som inte utgörs av försöksverksamhet omfattande mindre än 100 kton koldioxid, idag endast är tillåten till havs och därmed åläggs en dubbelprovning, enligt både miljöbalken och kontinentalsockellagen.

Det kan dock vara lämpligt att även i fortsättningen urskilja lagring i försöksskala från annan lagring. Tillståndsplikten enligt 29 kap. miljöprövningsförordningen föreslås därför vara delad på A-nivå, som omfattar huvudelen av sådan lagring som omfattas av CCS-direktivet, och B-nivå, som i praktiken främst avser lagring på försöksnivå. För att skapa enkelhet i regelverket har gränsen mellan dessa lagts vid 100 000 ton, oavsett syfte. Naturvårdsverket bedömer inte att syftet med lagringen i sig är direkt avgörande för vilken grad av miljöpåverkan lagringen kan innebära, det är i stället mängden som bör ligga till grund för provningsnivån. Som en följd av denna differentiering bör 17 kap. miljöbalken ändras så att regeringens tillåtlighetsprovning endast gäller anläggningar som omfattar mer än 100 kton, oavsett syfte. I den mån det skulle vara aktuellt med kommersiell lagring understigande 100 kton, innebär förslaget en lättnad gentemot dagens bestämmelser vad gäller provningsnivå, detta genom borttagandet av regeringens tillåtlighetsprovning. Regeringens tillåtlighetsprovning av geologisk lagring av koldioxid infördes som en följd av artikel 10 i CCS-direktivet med syftet att tillgodose direktivets krav på att kommissionen ska ta del av ett utkast till lagringstillstånd med mera. Naturvårdsverket anser dock att man bör överväga om det inte kan ske på annat sätt vid handläggningen vid mark- och miljödomstolarna, exempelvis genom en skyldighet för domstolen att tillhandahålla ett utkast med förslag till lagringstillstånd.

Genom att ändra 10 § i förordningen om geologisk lagring av koldioxid kan också mindre kommersiella anläggningar bli tillåtna på land. Omfattas all geologisk lagring av tillståndsplikt innebär det också att Sveriges geologiska undersökning (SGU) får operativt tillsynsansvar över all geologisk lagring av koldioxid. SGU bedöms ha den kompetens som behövs, både för att utöva nödvändig tillsyn och för att handlägga ärenden om miljöfarlig verksamhet i dessa fall.

Även om tillståndsplikt föreslås för all geologisk lagring av koldioxid oavsett mängd och syfte, anser Naturvårdsverket att förordning (2014:21) om geologisk lagring av koldioxid alltfjämt inte bör tillämpas på sådana mindre försöksanläggningar som avses i 8 §. Istället får praxis utvisa vilken förhandsdokumentation som bör krävas för sådana anläggningar.

7.4.2 Avskiljning av koldioxid

Naturvårdsverket anser att det för närvarande inte behövs någon särskild tillstånds- eller anmälningsplikt i MPF för avskiljning av koldioxid för andra ändamål än geologisk lagring av koldioxid. Befintliga bestämmelser i MPF för tillståndsprövning och anmälan, till exempel vid ändring av miljöfarlig verksamhet, bedöms vara tillräckliga för att hantera planerad avskiljning av koldioxid vid nya eller befintliga punktkällor, aktuella för sådan avskiljning.

Däremot föreslås att befintlig bestämmelse i MPF delas upp i två paragrafer. Detta för att kunna särskilja avskiljning som sker från en så kallad industriutsläppsverksamhet enligt IED-direktivet från sådan avskiljning som sker från annan verksamhet än en industriutsläppsverksamhet. Verksamhetskoderna för en industriutsläppsverksamhet förses också med bokstaven (i) efter sifferkoden för att verksamhetsutövare och andra lättare ska kunna identifiera de verksamheter som är industriutsläppsverksamheter.

7.4.3 Undersökningsborrningar

Borrning med syfte att undersöka möjligheten till geologisk lagring av koldioxid, inklusive sådan som avser forskning, utveckling eller prövning av nya produkter eller processer, bör omfattas av anmälningsplikt. I direktivet⁵⁰ anges att undersökningarna, det vill säga åtgärder som tränger in under jordytan, bör vara föremål för tillstånd. I nuläget omfattas inte undersökningsborrningar av tillstånds- eller anmälningsplikt varför Naturvårdsverket anser det motiverat att införa en anmälningsplikt även för borrning som syftar till att undersöka möjligheten till geologisk lagring av koldioxid. Att istället välja tillståndsplikt för provborrningar skulle innebära en kravnivå som inte står i proportion till vad som gäller för andra typer av

⁵⁰ Direktiv 2009/31/EG,

borrningar, med principiellt jämförbara miljörisiker, exempelvis för värmepumpanläggningar.

Även om det skulle finnas fördelar med att SGU får det operativa tillsynsansvaret också för provborrningar, och därigenom ha överblick över dessa verksamheter redan i ett tidigt skede, bedöms det inte vara skäl nog för att centralisera tillsynen. Istället bör den kommunala nämnden utöva tillsynen över borrningar inför eventuell geologisk lagring av koldioxid.

7.4.4 Författningsförslag

Förslag till nya och ändrade bestämmelser i 29 kap. MPF

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Lagring och avskiljning av koldioxid	Lagring och avskiljning av koldioxid
29:63 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.480 gäller för anläggning för geologisk lagring av koldioxid. Tillståndsplikten gäller inte om den planerade lagringen uppgår till högst 100 000 ton och görs för forskning, utveckling eller prövning av nya produkter eller processer.	29:61 § Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.480 gäller för anläggning för geologisk lagring av koldioxid <i>om den planerade lagringen är större än 100 000 ton.</i>
-	29:62 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.485 gäller för anläggning för geologisk lagring av koldioxid <i>om den planerade lagringen är högst 100 000 ton.</i>
29:64 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.490 gäller för anläggning för avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid.	29:63 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.500-i gäller för avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från IED-verksamheter som omfattas av definitionen i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250).
-	29:64 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.510 gäller för avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från anläggningar som inte är tillståndspliktiga enligt 63 §.
-	29:65 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.520 gäller för borrning för att bedöma en eventuell lagringsplats lämplighet för geologisk lagring av koldioxid.

Förslag till ändrade bestämmelser i 17 kap. 1 § Miljöbalken

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
17:1 § Regeringen ska pröva tillåtligheten av nya verksamheter av följande slag: 1. anläggningar för kärnteknisk verksamhet som prövas av regeringen enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet samt anläggningar för att bryta uranhaltigt material eller andra ämnen som kan användas för framställning av kärnbränsle,	17:1 § Regeringen ska pröva tillåtligheten av nya verksamheter av följande slag: 1. anläggningar för kärnteknisk verksamhet som prövas av regeringen enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet samt anläggningar för att bryta uranhaltigt material eller andra ämnen som kan användas för framställning av kärnbränsle,

2. allmänna farleder, och 3. geologisk lagring av koldioxid, om verksamheten inte avser lagring för forskningsändamål av mindre än 100 000 ton koldioxid.	2. allmänna farleder, och 3. geologisk lagring av koldioxid, om den planerade lagringen är större än 100 000 ton.
--	--

Förslag till ändrade bestämmelser i Förordning (2014:21) om geologisk lagring av koldioxid

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>10 § Geologisk lagring av koldioxid får endast ske i Sveriges ekonomiska zon och de områden som inte ingår i fastigheter i svenskt territorialhav från en nautisk mil utanför baslinjen.</p> <p>Sådan lagring får dock inte ske</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. i den vertikala vattenmassan (vattenpelaren) mellan vattenytan och bottensedimentet, eller 2. i lagringskomplex som sträcker sig utanför en stat inom Europeiska unionens territorium eller utanför den ekonomiska zonen till en sådan stat. <p>Om det enligt artikel 6 i 1996 års protokoll till 1972 års konvention om förhindrande av havsföroreningar till följd av dumpning av avfall och annat material (SÖ 2000:48) krävs ett särskilt avtal mellan Sverige och en annan stat och Sverige inte har ingått ett sådant avtal, får lagring av koldioxid inte ske i en lagringsplats som sträcker sig över både svenskt territorium eller den svenska ekonomiska zonen och den andra statens territorium eller ekonomiska zon.</p>	<p>10 § Geologisk lagring av koldioxid som avser en sammanlagd planerad lagring av mer än 100 000 ton koldioxid får endast ske i Sveriges ekonomiska zon och de områden som inte ingår i fastigheter i svenskt territorialhav från en nautisk mil utanför baslinjen.</p> <p>Sådan lagring får dock inte ske</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. i den vertikala vattenmassan (vattenpelaren) mellan vattenytan och bottensedimentet, eller 2. i lagringskomplex som sträcker sig utanför en stat inom Europeiska unionens territorium eller utanför den ekonomiska zonen till en sådan stat. <p>Om det enligt artikel 6 i 1996 års protokoll till 1972 års konvention om förhindrande av havsföroreningar till följd av dumpning av avfall och annat material (SÖ 2000:48) krävs ett särskilt avtal mellan Sverige och en annan stat och Sverige inte har ingått ett sådant avtal, får lagring av koldioxid inte ske i en lagringsplats som sträcker sig över både svenskt territorium eller den svenska ekonomiska zonen och den andra statens territorium eller ekonomiska zon.</p>

7.4.5 Sammanfattning av föreslagna ändringar

Nedanstående tabell 25 ger en överblick över de föreslagna förändringarna i prövningsnivå för CCS-relaterade verksamheter.

Tabell 25.

		Idag		Förslag	
		Nivå	Kod	Nivå	Kod
Koldioxidlagring					
>100 kton	Forskningssyfte	A	90.480	A	90.480
	Kommersiellt syfte				
≤100 kton	Forskningssyfte	U	-	B	90.485
	Kommersiellt syfte	A	90.480		
Koldioxidavskiljning					
Lagrings syfte	IED	B	90.490	B	90.500-i
	Ej IED				90.510
Provbörning inför lagring		U	-	C	90.520

7.5 Konsekvenser

7.5.1 Konsekvenser för miljöskyddet

Genom de förändrade kraven på tillståndsplikt och anmälningsplikt som föreslås kommer en förhandsgranskning av de planerade verksamheterna att ske utifrån miljöbalkens hänsynsregler. Prövningsmyndigheten ges möjlighet att fatta beslut om tillåtlighet och försiktighetsmått. Tillståndsplikten och anmälningsplikten innebär också att berörda myndigheter, kommuner och enskilda ges möjlighet att bidra med synpunkter och sin kompetens innan verksamheten påbörjas. Sammantaget bedömer vi att detta bidrar till ett förbättrat miljöskydd och en bättre förståelse för vad verksamheterna innebär och syftar till.

7.5.2 Konsekvenser för SGU

SGU utövar tillsyn över bland annat de verksamheter som omfattas av förslaget om utökad tillståndsplikt för lagring av koldioxid och avser lagring av mindre än 100 000 ton koldioxid för forskning, utveckling eller prövning av nya produkter eller processer. Maximalt fem till tio sådana anläggningar bedöms kunna bli aktuella i Sverige inom en tioårsperiod. Även om tillsynsansvaret för sådana verksamheter lades på en annan myndighet skulle SGU, som nationell expertmyndighet, ändå få avsätta resurser för att bidra med synpunkter och underlag i samband med ansökningar.

Ansvar för den operativa tillsynen vid dessa verksamheter kommer att medföra att SGU behöver göra tillsynsbesök, genomföra möten med verksamhetsutövare och myndigheter, granska dokumentation, fatta tillsynsbeslut etcetera. Eftersom CCS är en teknik som befinner sig på utvecklingsstadiet är det framför allt försöksanläggningar som kommer att bli aktuella under överskådlig tid. Det kan innebära att SGU:s arbete med att bygga upp organisation, resurser och kompetens för rollen som tillsynsmyndighet framför allt sker i förhållande till sådana anläggningar. Eftersom lagring i tätbefolkade regioner kan möta besvärliga opinions- och accep-

tansfrågor ska man inte underskatta de kostnader som det utökade tillsynsansvaret kan medföra. Samtidigt rymmer inledningsskedet kostnader av engångskaraktär, vilka avtar på sikt. SGU:s egna beräkningar indikerar kostnader i storleksordningen 3 miljoner kr per år i inledningsskedet, men där ryms också sannolikt kostnader som inte direkt kan hänföras till tillsynen.

Sammantaget bedöms det vara resurseffektivt att samla det operativa tillsynsansvaret för all geologisk lagring av koldioxid till den myndighet som har kompetens på sakområdet, istället för att splittra ansvaret på flera myndigheter. Hur avgifter för provning och tillsyn ska kunna täcka relevanta kostnader på samma sätt som för annan miljöprövad verksamhet är en annan fråga. När det gäller CCS utvecklas detta i avsnitt 13.2.

7.5.3 Konsekvenser för berörd bransch

Då även lagring som inte faller under CCS-direktivet blir tillståndspliktig B-verksamhet kan den handfull verksamheter som idag bedriver försöksverksamhet med koldioxidlagring eventuellt komma att påverkas. Därför kan övergångsbestämmelser krävas så att inte redan pågående eller planerad verksamhet försvåras i onödan. Detsamma gäller pågående eller nära förestående provborrningar.

7.5.4 Konsekvenser för övriga berörda myndigheter, kommuner, organisationer och enskilda

Myndigheter, kommuner, närmast berörda medborgare och miljöorganisationer får genom de föreslagna kraven möjlighet att ge sin syn på och påverka planerade verksamheter innan de etableras. För länsstyrelsen och miljöprövningsdelegationen innebär den utökade tillståndsplikten för lagring som inte faller under CCS-direktivet att resurser kan behövas för handläggning och beslut i ansökningsärenden. I den mån sådana beslut överklagas kan mark- och miljödomstolarna också behöva resurser för överprövningen. För kommuner kan resurser komma att krävas för handläggning av anmälningar om provborrning liksom åtföljande tillsyn. I övrigt kommer berörda aktörer att behöva avsätta de resurser som är nödvändiga för att kunna medverka på önskat sätt i provningar. Sammantaget rör det sig dock bara om en handfull verksamheter under överskådlig tid.

7.5.5 Övriga konsekvenser

Naturvårdsverket bedömer att förslaget inte leder till några negativa konsekvenser för jämställdhet, brottslighet, den offentliga servicen i olika delar i landet, de integrationspolitiska målen eller medför några konsekvenser för den personliga integriteten.

7.5.6 Överensstämmelser med EU regleringar

De föreslagna förändringarna står inte i strid med de skyldigheter som följer av vårt medlemskap i EU eller med Sveriges internationella åttaganden.

7.5.7 Tidpunkt för ikraftträdande

Eftersom pågående försöksverksamhet för koldioxidlagring eventuellt kan komma att påverkas av den utökade tillståndsplikten kan tidpunkten för ikraftträdande behöva analyseras. Övergångsbestämmelser kan behövas för att inte onödigt försvara pågående verksamhet.

8 Djupborrning

8.1 Bakgrund

8.1.1 Nuvarande regler

Enligt 4 kap. 17 § MPF är det inom utvinningsindustri anmälningssplikt C för djupborrning som inte är tillståndspliktig enligt 4 kap. 8 eller 9 §. Det vill säga att anmälningssplikt råder för all djupborrning utom sådan som avser utvinning av olja eller gas, vilket innebär att djupborrning vid mineralprospektering inte är undantagen från anmälningssplikten. Innan ändringen av FMH-bilagan⁵¹ 1 januari 2008 fanns enbart tillståndspliktig för provborrning efter eller utvinning av råolja eller naturgas. Annan borrning omfattades inte av FMH-bilagan utan hanterades, liksom andra åtgärder i naturmiljön vid mineralprospektering, i de flesta fall genom samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Den ändring som gjordes i FMH-bilagan 1 januari 2008 gjordes med hänvisning till MKB-direktivets krav.⁵² Bedömningen då var att all djupborrning, vare sig det är provborrning eller borrning för utvinning, omfattas av direktivets bilaga II.

8.1.2 Synpunkter på nuvarande regler

Bergsstaten har i e-post till Miljödepartementet i korthet framfört följande avseende provborrning efter olja eller gas, samt borrning vid mineralprospektering:

1. Det är många delar i processerna kring dessa verksamheter som är svåra för både allmänhet och myndigheter att sätta sig in i och förstå (dubbla regleringar; samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och anmälningssplikt enligt 4:17 MPF). Detta kan leda till skilda tolkningar.
2. Bestämmelsen i 4 kap. 17 § MPF utesluter inte borrning efter andra mineraler än gas och de hundratals ärenden som årligen hanteras av länsstyrelserna enligt 12:6 miljöbalken borde hanteras som C-ärenden av kommunerna. Det var säkerligen inte avsikten att bestämmelsen i MPF ska tillämpas på prospekteringsborrning för mineraler.
3. Vid provborrning efter olja och gas kan det vara motiverat med någon form av prövning enligt 9 kap. miljöbalken med hänsyn till riskerna för s.k. blow-outs.

Med anledning av Bergsstatens synpunkter har regeringen 2013 gett Naturvårdsverket i uppdrag att se över bestämmelsen om djupborrning i miljöprövningsförordningen (MPF). Naturvårdsverket ska bedöma om det finns skäl att ändra tillstånds- eller anmälningsspliktens omfattning.

⁵¹ Den tidigare gällande bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd som reglerade vilka verksamheter som var tillstånds- eller anmälningsspliktiga

⁵² EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, bil. II, pkt. 2d., samt EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2014/52/EU av den 16 april 2014 om ändring av direktiv 2011/92/EU

Bergsstaten har därefter i skrivelse till Naturvårdsverket, daterad den 31 mars 2014, framfört att 2008 års ändringar i FMH-bilagan oavsiktligt lett till oklarheter om vilka undersökningsborrningar som bör omfattas av tillståndsplikt och att detta behöver åtgärdas. Bergsstaten anser att nuvarande reglering i MPF varken är ändamålsenlig eller tillfredställande. Det vore därför bättre att – som tidigare – renodla provborrning och utvinning av gas och olja för sig. Då skapas dels klara förutsättningar för att provborrning efter olja och gas utgör tillståndspliktig verksamhet, dels att provborrning efter annat koncessionsmaterial än olja och gas inte omfattas av regleringen.

Även branschorganisationen SveMin⁵³ har den 1 april 2014 inkommit med synpunkter enligt följande:

SveMin anser att det är angeläget att förtydliga 4 kap. 17 § MPF såtillvida att anmälnings(tillstånd)plikten bara gäller djupborrning för utvinning, såsom anges i rubriken, det vill säga att borrningar i undersökningssyfte inte omfattas. När det gäller undersökningsborrning efter olja och gas bör i stället tillståndsplikt (B) övervägas, även för de mer ytliga borrningar som det då kan vara fråga om. (Tillstånd krävs däremot inte för sådan borrning som vanligen utförs i samband med prospektering efter koncessionsmineral som inte är olja eller gas.) Prospekteringsborrning som inte avser olja eller gas utförs i enlighet med minerallagens bestämmelser om undersökningsarbete och vid behov efter samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, vilket också framgår av Naturvårdsverkets handbok med allmänna råd angående tillämpningen av bestämmelsen (NFS 2001:15).

SGU och Bergsstaten har i januari 2015 kommit med synpunkter där de bland annat framför följande:

Det är en för långtgående tolkning att prospekteringsborrningar omfattas av MKB-direktivet. MKB-direktivet utpekar inte prospekteringsborrningar explicit, till skillnad från andra typer av borrningar, som uppräknas. Den ordning som rådde före 2008 års ändring bör tydliggöras, så att det av MPF framgår att det är anmälningsplikt och tillståndsplikt som gäller för prospektering och utvinning av naturgas och råolja. SGU anser inte att ett sådant förtydligande strider mot genomförandet av MKB-direktivet.

Den klara merparten av alla svenska prospektörer/tillståndshavare prospekterar idag efter andra koncessionsmineral än olja och gas. Exempelvis kan nämnas att av dagens 778 gällande undersökningstillstånd, avser 720 undersökningstillstånd annat koncessionsmineral än olja, gas och diamant.

⁵³ SveMin är en branschförening för gruvor, mineral- och metallproducenter i Sverige.

Även SveMin har i januari 2015 kommit med synpunkter där de bland annat framför följande:

Prospektering omfattas inte av MKB-direktivet. Det finns grundläggande skillnader mellan sådan djupborrning som uttryckligen omfattas av MKB-direktivet och prospekteringsborrning. Prospekteringsborrning sker under kort tid och utan syfte att borrhålen ska användas till något. Det är endast det uppborrade materialprovet som är av intresse och syftet är att skaffa information om berggrundens beskaffenhet. Marken tas inte i anspråk annat än under mycket kort tid och utan annan påverkan än eventuellt ytterst begränsad och tillfällig i form spår på mark och vegetation.

När det gäller direktivets tillämpningsområde innehåller MKB-direktivet inga definitioner av varken begreppen ”utvinningsindustri” eller ”djupborrning”. Information om vad som är utvinning respektive prospektering ges däremot i utvinningsavfallsdirektivet (2006/21/EG), som definierar såväl ”utvinningsindustri” som ”prospektering”. Enligt annan EU-lagstiftning framgår alltså tydligt att prospektering och utvinning är två olika saker. SveMin anser därför att det vore fel att tillämpa MKB-direktivets bestämmelser för utvinningsindustri på prospekteringsverksamhet. I avsaknad av egna definitioner och mot bakgrund av att prospektering respektive utvinning har helt olika miljökonsekvenser måste prospekteringsborrning rimligen falla utanför tillämpningsområdet för MKB-direktivet.

Obligatorisk anmälningsplikt för prospekteringsborrning vore, utifrån verksamhetens obetydliga omgivningspåverkan, enligt SveMin, att utvidga direktivets tillämpningsområde på ett sätt som inte är avsett. Till stöd för denna uppfattning hänvisas till revideringen av MKB-direktivet som beslutades under våren 2014. I samband med revideringen förekom förslag att mineralprospektering skulle inkluderas i direktivet, men resultatet blev att både EU-parlamentet och ministerrådet inte fattade något beslut om att prospektering skulle inkluderas i direktivets tillämpningsområde.

Även länsstyrelserna i Jämtland, Västerbotten och Jönköping län har i skrivelser januari 2015 framfört att nuvarande regler är otydliga och behöver förtydligas. Länsstyrelsen i Jämtland anser att det är inte rimligt med MKB-krav för undersökningstillstånd.

8.2 Förutsättningar

8.2.1 Miljöbalken och mineralprospektering

8.2.1.1 TILLSTÅND OCH ANMÄLAN FÖR MILJÖFARLIG VERKSAMHET

Av 4 kap. 8 och 9 §§ MPF framgår att tillståndsplikt gäller för utvinning av råolja eller naturgas. Tillståndsplikten omfattar alltså enbart utvinning, inte provborrning efter olja eller gas.

Enligt 4 kap. 17 § MPF omfattas all typ av djupborrning inom utvinningsindustrin av anmälningsplikt.

Anmälningsplikt C och verksamhetskod 13.70 gäller för djupborrning som inte är tillståndspliktig enligt 8 eller 9 §.

8.2.1.2 SAMRÅD ENLIGT 12 KAP. 6 § MILJÖBALKEN

Enligt 12 kap. 6 § miljöbalken gäller följande.

Kan en verksamhet eller en åtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i denna balk komma att väsentligt ändra naturmiljön, skall anmälan för samråd göras hos den myndighet som utövar tillsynen enligt bestämmelser i 26 kap. eller bestämmelser som har meddelats med stöd av samma kapitel.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att det inom landet eller en del av landet alltid skall göras en anmälan för samråd i fråga om särskilda slag av verksamheter eller åtgärder som kan medföra skada på naturmiljön. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också meddela föreskrifter om vilka uppgifter en anmälan skall innehålla.

Verksamhet eller åtgärd som skall anmälas för samråd får påbörjas tidigast sex veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten medger något annat.

Den myndighet som avses i första stycket får förelägga den anmälningssskyldige att vidta de åtgärder som behövs för att begränsa eller motverka skada på naturmiljön. Om sådana åtgärder inte är tillräckliga och det är nödvändigt för skyddet av naturmiljön, får myndigheten förbjuda verksamheten. Bestämmelser om rätt till ersättning vid ett sådant föreläggande eller förbud finns i 31 kap.

Av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd framgår följande.

7 b § *Innan undersökningsarbete enligt minerallagen (1991:45) bedrivs inom ett område som avses i 4 kap. 5 § miljöbalken, skall anmälan göras för samråd enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken.*

8 § *Anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken skall vara skriftlig och åtföljas av en karta samt innehålla en beskrivning av den planerade verksam-*

heten eller åtgärden. En anmälan skall även, i den utsträckning som behövs i det enskilda fallet, innehålla en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken.

8.2.2 Minerallagen och undersökningstillstånd

Ett undersökningstillstånd enligt minerallagen ger ensamrätt, även i förhållande till markägaren, att kartlägga berggrundens egenskaper. Syftet är att ta reda på om det finns en fyndighet inom det aktuella området och hur den i så fall är beskaffad, hur stor den är och om den är brytvärd. Tillståndet ger också företräde till den eventuella fyndigheten.

Undersökningsarbetet sker oftast i flera steg och består till exempel av provtagning av hållar och mark samt mätningar med olika typer av instrument. När ett intressant område ringats in, sker borrhinar. Undersökningsarbeten enligt minerallagen omfattar även provbrytning (se SGUs vägledning⁵⁴). En provbrytning kan omfatta stora mängder brutet material - mer än 100 000 ton i vissa fall. Provbrytning, inklusive borrhning, ska alltid tillståndsprövas enligt 4 kap. 15 § MPF.

Enligt 2 kap. 3 § minerallagen (1991:45) ska undersökningstillstånd meddelas om det finns anledning att anta att undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Undersökningstillstånd får dock inte beviljas den som uppenbarligen saknar möjlighet eller avsikt att få till stånd en ändamålsenlig undersökning, eller den som tidigare har visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbete. Tillstånd att bedriva undersökning beträffande olja, gasformiga kolväten eller diamant får endast beviljas den som visar att han eller hon är lämplig att bedriva sådan undersökning.

8.2.3 Minerallagen och miljökonsekvensbeskrivning

Enligt 4 kap. 2 § minerallag (1991:45) ska i ärenden om beviljande av bearbetningskoncession en miljökonsekvensbeskrivning fogas till ansökan. Bestämmelsen anger att 6 kap. 3 och 7 §§, 8 § första stycket, 9, 10, 19 och 20 §§ miljöbalken ska tillämpas när det gäller förfarandet, kraven på miljökonsekvensbeskrivningar samt planer och planeringsunderlag. Motsvarande krav saknas vid prövning av undersökningstillstånd enligt minerallagen.

8.2.4 Vägledning

Naturvårdsverket har gett ut allmänna råd om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken (NFS 2001:15). I de allmänna råden anges bland annat följande:

”Exempel på verksamheter och åtgärder som normalt medför väsentlig ändring och som därför bör anmälas för samråd”

⁵⁴ Vägledning för prövning av gruvverksamhet, Dnr 04-2288/2012, 2013-05-31

[---]

”Undersökning enligt minerallagen

Undersökningsarbeten med undersökningstillstånd enligt minerallagen (1991:45) och som innebär ingrepp i naturmiljön, till exempel arbetsvägar, avbaning av vegetation, borring eller skogsavverkning, bör anmälas för samråd enligt 12:6 miljöbalken.”

SGU gav år 2013 ut publikationen ”Vägledning för prövning av gruvverksamhet”.⁵⁵ Vägledningen togs fram i samråd med Naturvårdsverket. Avsikten är att den ska vara ett stöd både för de företag och de myndigheter som är verksamma inom området. Av vägledningen framgår bland annat följande:

Undersökningsarbete (prospektering) får bedrivas inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen och görs oftast i flera steg som består till exempel av att man tar mindre prover på hållar och mark, mäter med olika typer av instrument och så småningom, när ett intressant område ringats in, eventuellt genomför borringar.⁵⁶ Om borringar sker görs det oftast inom en liten och begränsad del av undersökningstillståndet. Mark- och miljöpåverkan vid undersökningsarbete är i de flesta fall mycket liten.

[---]

För att påbörja undersökningsarbete är det oftast tillräckligt med ett undersökningstillstånd och en gällande arbetsplan. En del åtgärder kan dock behöva särskilda tillstånd eller prövningar eftersom ett undersökningstillstånd inte medger undantag från andra lagar och regler. Vilka prövningar som krävs beror på vilken typ av arbeten som ska utföras och förhållandena i det aktuella området. Det är tillståndsinnehavaren som är skyldig att ta reda på vad som krävs och se till att allt som krävs är uppfyllt innan arbetet påbörjas.

I SGU:s vägledning⁵⁷ nämns också att det i Bergsstaten beslut om undersökningstillstånd finns påminnelser om några av de krav som gäller för undersökningsarbete, bland annat följande:

Om undersökningsarbetet innebär verksamhet eller åtgärd som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön ska anmälan för samråd göras hos länsstyrelsen. Sådan anmälan ska alltid göras om arbetet ska ske inom s.k. obrutet fjäll. Anmälan ska göras senast sex veckor i förväg och den ska vara skriftlig. Regler om detta finns i 12 kap. 6 § miljöbalken och i förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.

⁵⁵ Dnr 04-2288/2012, 2013-05-31

⁵⁶ För mer information se SveMin, 2012. Vägledning vid prospektering i Sverige.

⁵⁷ Dnr 04-2288/2012, 2013-05-31

Av SGU:s vägledning framgår också att provbrytning, enligt minerallagen, är att betrakta som en del av undersökningsarbetet⁵⁸. Provbrytning kan således ske inom ramen för ett undersökningstillstånd.

8.2.5 MKB-direktivet och utvinningsavfallsdirektivet

MKB-direktivets bilaga II⁵⁹ inkluderar bland annat rubriken ”2 Utvinningsindustri” med bland annat följande verksamhet/åtgärd:

- d) Djupborrning och då särskilt
 - i) geotermisk borrning,
 - ii) borrning för lagring av kärnavfall,
 - iii) borrning efter vatten,
- dock inte borrning för att undersöka markens bärighet.

I MKB-direktivet definieras inte begreppen utvinningsindustri eller djupborrning. Begreppet utvinningsindustri definieras däremot i utvinningsavfallsdirektivet⁶⁰. Med utvinningsindustri avses ”alla anläggningar och företag som bedriver utvinning av mineraltillgångar i kommersiellt syfte ovan eller under jord, inbegripet utvinning genom borrning av borrhål, eller bearbetning av det utvunna materialet”.

Även begreppet prospektering definieras i utvinningsavfallsdirektivet. Då avses ”sökandet efter ekonomiskt intressanta mineralfyndigheter, med bland annat provtagning, provtagning i större skala, borrning och djupgrävning, men däremot inte det arbete som krävs för att förbereda fyndigheterna för utvinning och inte heller sådan verksamhet som står i direkt samband med befintlig utvinning”.

8.2.6 Avgörande i EU-domstolen

EU-domstolen har i dom den 11 februari 2015 (mål C-531/13) tolkat direktiv 85/337/EEG (MKB-direktivet) och prövat huruvida punkt 14 i bilaga I till direktivet ska tolkas så, att en sådan provborrning, som i det nationella målet, i samband med vilken provutvinning av naturgas och olja planeras för att avgöra huruvida en fyndighet är ekonomiskt brytningsvärd, omfattas av den bestämmelsens tillämpningsområde.

⁵⁸ 1 kap. 3 § minerallagen.

⁵⁹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, bil. II, pkt. 2d, samt EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2014/52/EU av den 16 april 2014 om ändring av direktiv 2011/92/EU

⁶⁰ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2006/21/EG av den 15 mars 2006 om hantering av avfall från utvinningsindustrin och om ändring av direktiv 2004/35/EG

Domstolen kom fram till bland annat följande:

- En provborrning som görs för att kontrollera huruvida en fyndighet är brytningsvärd och därmed huruvida den är lönsam, görs per definition i ett kommersiellt syfte. Det skulle kunna förhålla sig på annat sätt om det var fråga om en borring som enbart genomförs i forskningssyfte och inte för att förbereda en ekonomisk verksamhet.
- Enligt artikel 4.2 första stycket i direktiv 85/337 ska medlemsstaterna, antingen genom granskning från fall till fall eller på grundval av gränsvärden eller kriterier som fastställs av medlemsstaten, bestämma om projekt som omfattas av bilaga II i det direktivet ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning.
- I punkt 2 d i bilaga II till direktiv 85/337 anges bland dessa projekt bland annat djupborrning, särskilt geotermisk borring, borring för lagring av kärnavfall och borring efter vatten, utom borring för att undersöka markens bärighet. Det framgår av lydelsen i den bestämmelsen att den inte innehåller en uttömmande uppräkningslista av de olika slags borring som avses, utan att dess tillämpningsområde omfattar all slags djupborring utom borring som görs för att undersöka markens bärighet.
- I den mån en provborrning utgör en djupborrning omfattas den av punkt 2 d i bilaga II till direktiv 85/337.
- Artikel 4.2 i MKB-direktivet, jämförd med bilaga II. 2 d till samma direktiv ska tolkas så att den kan medföra en skyldighet att göra en miljökonsekvensbedömning av en djupborrning. De behöriga nationella myndigheterna ska därför göra en särskild bedömning av huruvida en miljökonsekvensbedömning ska göras med beaktande av de kriterier som anges i bilaga III till samma direktiv. Därvid ska det bland annat prövas huruvida provborringarna skulle kunna ha en större miljöpåverkan, genom inverkan av andra projekt, än vad de hade haft om de andra projekten inte hade förelegat.

8.3 Analys

8.3.1 Tillstånds- eller anmälningsplikt

Innan den tidigare FMH-bilagan ändrades den 1 januari 2008 var ”anläggning för provborrning efter eller utvinning av råolja eller naturgas” tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet (kod 11.1-2 B), enligt bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH). Annan djupborrning hanterades i de flesta fall enbart genom samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Vid den större ändringen av FMH-bilagan som trädde ikraft den 1 januari 2008 ändrades prövningsreglerna för provborrning/djupborrning. Utvinning av råolja eller naturgas förblev tillståndspliktig verksamhet (4 kap. 8 och 9 §§ MPF). Däremot togs tillståndsplikten bort för provborrning efter råolja eller naturgas. Istället infördes en anmälningsplikt för all form av djupborrning inom utvinningsindustri (4 kap. 17 § MPF). Borrning för utvinning av råolja eller naturgas undantogs från anmälningsplikten eftersom sådan verksamhet faller in under bestämmelserna om

tillståndsplikt (4 kap. 8 och 9 §§ MPF). Syftet med den nya anmälningsplikten, enligt den bedömning som gjordes då, var främst att genomföra MKB-direktivets krav⁶¹ på att djupborrning inom utvinningsindustrin ska bedömas utifrån om verksamheten kan antas utgöra betydande miljöpåverkan, och om så är fallet, att verksamheten tillståndsprövas. Därför omfattas den nuvarande bestämmelsen i MPF även av 26 a § FMH, det vill säga att den myndighet som handlägger anmälan ska pröva om verksamheten eller åtgärden behöver tillståndsprövas. Vid den prövningen ska myndigheten ta hänsyn till de kriterier som anges i bilaga 2 till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Om myndigheten finner att verksamheten eller åtgärden ska antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska myndigheten förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd. Regeländringen i FMH 1 januari 2008 har, mot bakgrund av tidigare gällande regler, skapat en osäkerhet om hur 4 kap. 17 § ska tillämpas och vilken typ av djupborrning som omfattas av bestämmelsen.

8.3.2 Begreppet djupborrning

Begreppet ”djupborrning” är inte definierat vare sig i svensk lagstiftning eller vägledning, eller i EU-kommissionens vägledning till MKB-direktivet. Av MKB-direktivet framgår dock att till exempel geotermisk borrning, borrning för lagring av kärnavfall och borrning efter vatten omfattas av direktivet. Borrning för att undersöka markens bärighet har undantagits. Vår tolkning är att borrningen därför inte behöver vara särskilt djup för att omfattas av begreppet enligt MKB-direktivet. Det vore önskvärt med en EU-gemensam tolkning som närmare vägleder om vad som avses med djupborrning.

Till detta ska tilläggas att en central utgångspunkt vid tillämpning av MKB-direktivet är att det ska tolkas så att det har en stor räckvidd, ett vitt tillämpningsområde, i syfte att alla sådana projekt som kan antas medföra betydande miljöpåverkan bland annat på grund av sin art, storlek eller lokalisering, ska genomgå en bedömning. Det innebär att direktivets beskrivning av vilka projekt som omfattas av MKB ska tolkas extensivt.⁶²

8.3.3 Begreppet utvinningsindustri

MKB-direktivet saknar en definition av begreppet *utvinningsindustri*. Däremot finns en sådan i utvinningsavfallsdirektivet. Enligt direktivets artikel 1 är direktivets syfte att ”fastställs åtgärder, förfaranden och riktlinjer ... till följd av hante-

⁶¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, bil. II, pkt. 2d., samt EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2014/52/EU av den 16 april 2014 om ändring av direktiv 2011/92/EU

⁶² Jämför EU-domstolens avgöranden, Dutch Dykes-målet, p. 31 (fråga om direktivet omfattade arbeten som syftar till att fördämma vatten och att förebygga översvämningar, d v s vallar, trots att detta inte direkt framgick av samtliga språkversioner) samt Kommissionen mot Spanien, p. 46, WWF-målet, p. 40.

ringen av avfall från utvinningsindustrin”. Vilket avfall som omfattas framgår av artikel 2; ”hanteringen av avfall från prospektering, utvinning, bearbetning och ... (nedan kallat ”utvinningsavfall”).” Det står klart att direktiv hanterar avfall från utvinningsindustrin och det avfallet kommer från såväl prospektering som utvinning och bearbetning mm.

I direktivets engelska version definieras utvinningsindustri som ”all establishments and undertakings engaged in surface or underground extraction”. Ordet ”engaged” kan tolkas vidare än översättningens ”bedriver” och därför kan begreppet inkludera all verksamhet som är inblandad i utvinning.

I förordningen (2013:319) om utvinningsavfall finns indirekt en definition av utvinningsindustri i 1 §: ”industri som utvinner ämnen och material genom att bryta eller på annat sätt ta dem från jordskorpan eller som bearbetar eller på annat sätt hanterar utvunnet material”. Det finns även en definition av utvinning i förordningens 2 § som innebär att det är en verksamhet som innebär att man bryter, borrar eller spränger i jordskorpan eller på annat sätt lösgör material från jordskorpan i syfte att ta ut en fyndighet eller ämnen eller material från en fyndighet ur jordskorpan. I genomförandetabellen⁶³ för direktivets genomförande i svensk lagstiftning införlivas definitionen av utvinningsindustri i förordningens 1 och 2 §§. Utvinningsavfall definieras i förordningens 4 § som ”avfall som har uppkommit som en direkt följd av prospektering, utvinning eller bearbetning eller ...”. Det är därmed inte självklart att provborrningar efter malm och de mineral som det här handlar om inte ingår i begreppet utvinningsindustri. Det är tydligt att avfallet från sådana borrningar är utvinningsavfall och att utvinningsavfallsdirektivet och förordningen (2013:319) om utvinningsavfall omfattar avfall från utvinningsindustri.

8.3.4 Djupborrning och miljökonsekvensbedömning

Enligt artikel 4.2 MKB-direktivet gäller följande:

Om inte annat följer av artikel 2.4 ska medlemsstaterna när det gäller projekt som redovisas i bilaga II bestämma om projektet ska bli föremål för en bedömning i enlighet med artiklarna 5–10. Medlemsstaterna ska bestämma detta genom

*a) granskning från fall till fall,
eller*

b) gränsvärden eller kriterier som fastställs av medlemsstaten.

⁶³ Bilaga 1 till Regeringens yttrande 2014-01-21 (ärende UF2013/70885/UD/RS) till EU-kommissionen i kommissionens ärendenummer 2011/2117.

Enligt artikel 4.3 MKB-direktivet gäller följande:

Vid granskning från fall till fall eller fastställande av gränsvärden eller kriterier enligt punkt 2 ska de relevanta urvalskriterier som fastställs i bilaga III beaktas. Medlemsstaterna får fastställa gränsvärden eller kriterier som avgör när projekt varken behöver omfattas av ett beslut enligt punkterna 4 och 5 eller en miljökonsekvensbedömning, och/eller gränsvärden eller kriterier som avgör när projekt under alla omständigheter ska genomgå en miljökonsekvensbedömning utan att omfattas av ett beslut enligt punkterna 4 och 5.

Vår tolkning av EU-domstolens dom den 11 februari 2015 (mål C-531/13) är att alla djupborrningar, även sådana som är provborrningar, omfattas av direktivets bilaga II. Det ska därmed ske en behovsbedömning av om en miljökonsekvensbedömning ska göras. En sådan bedömning krävs dock inte för djupborrning vid undersökning av markens bärighet. Genom att fastställa kriterier eller gränsvärden där relevanta urvalskriterier i direktivets bilaga III beaktas, finns en möjlighet för medlemsstaten att besluta att projekt varken behöver omfattas av en behovsbedömning eller en miljökonsekvensbedömning.

8.3.4.1 MINERALLAGEN OCH MILJÖBALKEN

Syftet med minerallagen är att främja en ekonomiskt livskraftig gruvindustri som på bästa sätt nyttjar svenska mineralresurser och är förenlig med Sveriges ekonomiska, sociala och miljömässiga mål.⁶⁴ I prop. 2004/05:40 *Ändringar i minerallagen* (s. 38) slår regeringen fast att ett ”primärt syfte med minerallagen är ett effektivt nyttjande av mineralresurserna”. Syftet med miljöbalken, enligt 1 kap. 1 §, är däremot: ”att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl”. Vi konstaterar att de båda lagarna har helt olika syften.

Reglerna om miljökonsekvensbeskrivning i 6 kap. miljöbalken tillämpas inte vid prövning av undersökningstillstånd enligt minerallagen. Det sker ingen bedömning av om en miljökonsekvensbedömning ska göras. Dessutom finns en möjlighet enligt 3 kap. 2 § minerallagen att fastighetsägaren, eller annan efter fastighetsägarens medgivande, utan undersökningstillstånd bedriva undersökning för alla koncessionsmineral utom olja, gasformiga kolväten och diamant

Samrådsplikten enligt 12 kap. 6 § miljöbalken uppfyller inte MKB-direktivets krav och samrådsplikten är heller inte absolut eftersom den är avgränsad till verksamhet

⁶⁴ http://www.svemin.se/MediaBinaryLoader.axd?MediaArchive_FileID=c09333d8-bd89-4638-b00a-63c7c12eda0c&FileName=3_v%c3%a4gledning_prospektering.pdf (sid. 7)

eller åtgärd som *väsentligt kan komma att ändra naturmiljön*. Det finns inget krav på att en bedömning av om en miljökonsekvensbedömning ska göras inom samrådet.

8.3.4.2 ANMÄLAN ENLIGT 9 KAP. 6 § MILJÖBALKEN

I Sverige har vi, för anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet, implementerat förfarande med en miljökonsekvensbedömning genom 26 a § FMH. Det betyder att all anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet som enligt MKB-direktivet ska genomgå en sådan bedömning ska omfattas av 26 a § FMH. Det innebär att alla djupborrningar behöver omfattas av anmälningsplikt enligt miljöprövningsförordningen om inte bedömningen och förfarandet med en miljökonsekvensbedömning har tillgodosetts i annan författning. För djupborrning har inte förfarandet tillgodosetts i annan författning.

Eftersom djupborrning vid prospektering av malm eller mineral i en stor majoritet av fallen har en liten omfattning, varaktighet och påverkan på miljö och natur bör det endast vid ett mycket litet antal tillfällen vara aktuellt att åtgärden, vid en bedömning enligt 26 a § FMH, kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det betyder att det normalt inte är aktuellt med en tillståndsprövning och inte heller en miljökonsekvensbeskrivning. Ofta är det andra ingrepp vid undersökningsarbete som har större påverkan på natur och miljö än borrningar. Det kan till exempel vara körning med motordrivet fordon, som ofta kräver dispens från terrängkörningsförbudet, eller andra fysiska ingrepp i naturmiljön.

8.3.5 Vägledning

Det kan konstateras att SGU:s publikation ”Vägledning för prövning av gruvverksamhet” inte tar upp den anmälningsplikt som finns för djupborrning enligt 4 kap. 17 § MPF. Även i övrigt saknas vägledning om hur bestämmelsen bör tillämpas.

8.4 Slutsatser

- MKB-direktivet innebär att en djupborrning ska bedömas utifrån om det ska göras en miljökonsekvensbedömning. Genom att fastställa kriterier eller gränsvärden där relevanta urvalskriterier i direktivets bilaga III beaktas, finns en möjlighet för medlemsstaten att besluta att projekt varken behöver omfattas av en behovsbedömning eller en miljökonsekvensbedömning.
- Det är inte självklart att provborrningar efter malm, mineral, etcetera inte ingår i begreppet utvinningsindustri. Det är tydligt att avfall från provborrningar är utvinningsavfall och att utvinningsavfallsdirektivet och förordningen (2013:319) om utvinningsavfall omfattar avfall från utvinningsindustri.
- Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, eller tillståndsprövning av undersökningstillstånd enligt minerallagen, uppfyller inte MKB-direktivets krav på bedömningar avseende miljökonsekvenser.
- För att undvika tveksamhet om vilken typ av djupborrning och vilka bestämmelser i miljöprövningsförordningen som gäller för olika typer av djupborrning,

samt för att erhålla rimligare regler, bör anmälningsplikten i MPF ses över och förtydligas.

- Vägledning som rör mineralprospektering och anmälan om djupborrning enligt miljöprövningsförordningen behöver ses över.

8.5 Naturvårdsverkets ställningstagande

8.5.1 Nuvarande regler

All undersökningsborrning som är djupborrning inom utvinningsindustrin är idag anmälningspliktig verksamhet enligt MPF och det är belagt med tillståndspflicht att bedriva utvinning av råolja, naturgas och mineraler, samt att provbryta malm och mineraler. Anmälningsplikten och skyldigheten för den handläggande myndigheten att ta ställning till frågan om betydande miljöpåverkan och eventuellt föreläggande om tillståndsprövning, innebär regler som följer MKB-direktivet. Enbart samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken uppfyller inte MKB-direktivets krav och samrådspflichten är heller inte absolut eftersom den är avgränsad till verksamhet eller åtgärd som väsentligt kan komma att ändra naturmiljön.

SGU, Bergsstaten och SveMin har framfört att prospektering inte omfattas av MKB-direktivet. SveMin hänvisar till utvinningsavfallsdirektivets definitioner av begreppen utvinningsindustri och prospektering, samt att verksamheten har kort varaktighet och en tillfällig och obetydlig omgivningspåverkan. SveMin anser därför att det är fel att tillämpa MKB-direktivets bestämmelser för utvinningsindustri på prospekteringsverksamhet. Som framgår av analysen ovan är det inte så enkelt. Därför bedömer vi att MKB-direktivet omfattar djupborrning om det sker sådan vid undersökningsarbete, särskilt som direktivet ska tolkas extensivt.

Bergsstaten har framfört att det knappast var avsikten att 4 kap. 17 § MPF skulle tillämpas på prospekteringsborrning för mineraler och att det lett till oklarheter. Naturvårdsverket anser att MKB-direktivets krav, som är skälet till anmälningsplikten, är tydliga. Direktivet ger ingen anledning till uppfattningen att nuvarande bestämmelse om anmälan i MPF inte ska tillämpas på prospekteringsborrning för mineraler. Vår bedömning är att den ändring som genomfördes i FMH-bilagan år 2008 i det avseendet var genomtänkt.

8.5.2 MKB-direktivets krav på bedömningar

MKB-direktivet ger utrymme för medlemsstaten att genom gränsvärden eller kriterier besluta att projekt inte behöver omfattas av en behovsbedömning av om en miljökonsekvensbedömning ska utföras. Relevanta urvalskriterier i direktivets bilaga III ska beaktas när kriterier eller gränsvärden fastställs.

Naturvårdsverkets gör bedömningen, utifrån en tolkning av MKB-direktivet, att djupborrning som sker inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen och avser malm, kol eller mineral, men med undantag för uran, olja och gas, bör kunna exkluderas från kravet på en behovsbedömning. Det bedöms inte heller

motiverat med en anmälningsplikt enligt 4 kap. 17 § MPF för dessa borrhningar. Genom att beakta relevanta urvalskriterier i MKB-direktivets bilaga III, bedömer vi att dessa projekts karakteristiska egenskaper innebär:

- att projekten bedrivs under en mycket kort tid - oftast endast under några dygn,
- att omfattningen på verksamheten i övrigt är mycket liten vad avser till exempel den yta som ianspråkats för projektet - marken tas endast i anspråk under en mycket kort tid och påverkan är ytterst begränsad och tillfällig i form av spår på mark och vegetation,
- att det normalt saknas kumulativa effekterna i förhållande till andra befintliga och/eller godkända projekt eller att dessa är mycket små,
- att utnyttjandet av naturresurser är mycket litet,
- att mängden och typen av avfall som alstras är liten och normalt inte är farligt,
- en mycket liten risk för olyckor eller katastrofer, samt
- en mycket liten risk för människors hälsa.

Projektens lokalisering är i regel oproblematisk eftersom prospekteringsborrning i normalfallet inte kommer i konflikt med befintlig och godkänd markanvändning. Naturresursernas relativa förekomst, tillgänglighet, kvalitet och förnyelseförmåga i de områden som är aktuella för projekten, samt den naturliga miljöns tålighet, påverkas inte alls eller i mycket liten grad, detta eftersom projekten har mycket liten omfattning i både tid och rum.

De potentiella effekternas typ och karakteristiska egenskaper bedöms för dessa projekt inte vara betydande med avseende på:

- a) befolkning och människors hälsa,
- b) biologisk mångfald,
- c) mark, jord, vatten, luft och klimat,
- d) materiella tillgångar, kulturarv och landskap,
- e) samverkan mellan de faktorer som anges i leden a–d.

Bedömningen grundas främst på:

- att effekternas storlek och utbredning är mycket liten,
- att effekternas karaktär är av sådan art att de bedöms som oproblematiska ur miljö och hälsosynpunkt,
- att effekterna inte har gränsöverskridande karaktär, samt
- att effekternas intensitet och komplexitet är försumbara.

Följande kriterier bör uppfyllas för att undanta djupborrningar från kravet på en behovsbedömning och en miljökonsekvensbedömning enligt MKB-direktivet.

- Djupborrningen omfattas av kravet på undersökningstillstånd enligt mine-rallagen.
- Djupborrningen avser inte borrning efter olja, naturgas eller uran.
- Djupborrningen ingår inte i projekt som avser provbrytning eller utvinning.

Kriterierna bör garanteras genom reglering av tillstånds- eller anmälningsplikt i miljöprövningsförordningen.

8.5.3 Förslag

Utifrån ovanstående bedömning av MKB-direktivet föreslår Naturvårdsverket att djupborrning som sker inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen (1991:45) inte ska omfattas av 4 kap. 17 § MPF. Med anledning av risken för bland annat blow-outs och förorening av vatten och mark, anser vi dock att all provborrning efter olja eller gas, oavsett om det kan klassas som djupborrning eller inte, bör omfattas av anmälningsplikt enligt 4 kap. MPF och en obligatorisk bedömning av om verksamheten eller åtgärden ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. För att göra detta tydligt föreslås en ny bestämmelse i 4 kap. MPF för just dessa projekt.

Prospektering och provborrning efter uran är kontroversiellt och orsakar ofta mycket oro i omgivningen. Det är därför rimligt att även provborrning efter uran omfattas av anmälningsplikt enligt 4 kap. MPF och krav om en bedömning av frågan om betydande miljöpåverkan. Samtliga dessa bestämmelser bör omfattas av 26 a § FMH.

Även om anmälningsplikten tas bort för en majoritet av alla djupborrningar som sker inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen, får alltid länsstyrelsen och kommunen en ansökan om undersökningstillstånd på remiss, se 3 § mineralförordningen (1992:285). Både länsstyrelsen och kommunen får då vetskap om vilka undersökningar och eventuella borrningar som planeras, och kan vid behov upplysa om miljöbalkens regler och/eller använda miljöbalkens tillsynsverktyg. Om det i det enskilda fallet finns skäl att tillståndspröva en prov- eller djupborrning enligt miljöbalken, oavsett dess syfte eller om den omfattas av anmälningsplikt eller inte, får tillsynsmyndigheten det vill säga den kommunala nämnden, med stöd av 9 kap. 6 a § miljöbalken förelägga en verksamhetsutövare att ansöka om tillstånd, om verksamheten medför risk för betydande föroreningar eller andra betydande olägenheter för människors hälsa eller miljön. Tillsynsmyndigheten har även möjlighet att förbjuda verksamhet eller förelägga om skyddsåtgärder med stöd av bestämmelser i 26 kap. miljöbalken.

Undersökningsarbeten enligt minerallagen omfattar även provbrytning (se SGUs vägledning). En provbrytning kan omfatta stora mängder brutet material – i vissa fall mer än 100 000 ton. Borrning som sker i samband med provbrytning ska alltid tillståndsprövas enligt 4 kap. 15 § MPF.

Naturvårdsverket bedömer att vägledningen för de projekt som omfattas av undersökningstillstånd enligt minerallagen behöver revideras. Nuvarande vägledning beaktar inte miljöprövningsförordningens bestämmelser.

Förslag på ny bestämmelse i 4 kap. MPF under rubriken ”Råpetroleum, naturgas och kol”.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Råpetroleum, naturgas och kol	Råpetroleum, naturgas och kol
-	4:9 a § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 11.25 gäller för provborrning efter olja eller naturgas.

Förslag på ny bestämmelse 4 kap. 16 a § MPF

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Malm och mineral	Malm och mineral
-	4:16 a § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 13.65 gäller för provborrning efter uran.

Förslag på ny lydelse av 4 kap. 17 § MPF

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Annan utvinningsindustri	Annan utvinningsindustri
4:17 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 13.70 gäller för djupborrning som inte är tillståndspliktig enligt 8 eller 9 §.	4:17 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 13.70 gäller för djupborrning som inte är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 8, 9, 9a, eller 16 a §. <i>Anmälningssplikten enligt denna bestämmelse omfattar inte djupborrning som omfattas av krav på undersökningstillstånd enligt minerallagen (1991:45).</i>

Förslag på ny lydelse av 26 a § FMH.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Anmälningssplikt enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Anmälningssplikt enligt 9 kap. 6 § miljöbalken
26 a § I fråga om sådana anmälningsspliktiga verksamheter och åtgärder som avses i 2 kap. 3 eller 4 §, 3 kap. 2 §, 4 kap. 5, 10 eller 17 §, 5 kap. 3, 6, 8, 9, 13, 17, 20, 22, 24, 28, 30 eller 33 §, 6 kap. 3 §, 7 kap. 3 §, 12 kap. 6, 8, 10, 11, 12 eller 13 §, 13 kap. 2, 4 eller 6 §, 14 kap. 3, 4 eller 7 §, 15 kap. 8 §, 16 kap. 6 eller 7 §, 18 kap. 1, 2, 4, 5 eller 10 §, 20 kap. 2 eller 4 §, 21 kap. 8, 9 eller 12 §, 24 kap. 2 eller 5 §, 28 kap. 2 §, 29 kap. 17, 28, 29, 31, 32 eller 44 § eller 30 kap. 3 § miljöprövningsförordningen (2013:251) ska den myndighet som handlägger anmälningsärendet pröva om verksamheten eller åtgärden behöver tillståndsprövas. Vid den prövningen ska myndigheten ta hänsyn till de kriterier som anges i bilaga 2 till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Om myndigheten finner att verksamheten eller åtgärden ska antas	26 a § I fråga om sådana anmälningsspliktiga verksamheter och åtgärder som avses i 2 kap. 3 eller 4 §, 3 kap. 2 §, 4 kap. 4, 5, 9 a, 10, 16 a eller 17 §, 5 kap. 3, 6, 7, 10, 11, 14, 16, 19, 21, 23, 25 om verksamheten omfattar framställning av malt eller maltdryck, 28, 30 eller 32 §, 6 kap. 3 §, 7 kap. 3 § om verksamheten omfattar garvning, 12 kap. 46 §, 13 kap. 2, 4 eller 6 §, 14 kap. 4, 5, 8 eller 20 §, 15 kap. 10 eller 18 §, 16 kap. 3 §, 17 kap. 3 §, 18 kap. 1, 2, 4, 5, 8 eller 10 §, 20 kap. 2 eller 4 §, 21 kap. 10, 11 eller 14 §, 24 kap. 2 eller 5 §, 29 kap. 11, 12, 13, 26, 32, 34, 36, 38, 40, 43, 45, 46, 48, 50, 52 eller 65 § eller 30 kap. 3 § miljöprövningsförordningen (2013:251) ska den myndighet som handlägger anmälningsärendet pröva om verksamheten eller åtgärden behöver tillståndsprövas. Vid den prövningen ska myndigheten ta hänsyn till de kriterier som

medföra en betydande miljöpåverkan, ska myndigheten förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd.	anges i bilaga 2 till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Om myndigheten finner att verksamheten eller åtgärden ska antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska myndigheten förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd.
--	---

8.6 Konsekvenser

Genom förslagen tydliggörs när anmälningsskyldighet gäller och inte gäller. De osäkerheter som uppstod efter ändringen i FMH januari 2008 bör ha undanröjts. Verksamhetsutövare och myndigheter bör kunna handlägga anmälningsärenden mer effektivt och därmed minska de administrativa kostnaderna, vilket en förbättrad vägledning också bör kunna bidra till.

Förslagen innebär en lättnad i prövningskraven eftersom anmälningsskyldigheten, med undantag för uran, olja och gas, inte skulle omfatta borrhning som sker inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen (1991:45). En särskild prövning enligt miljöbalken undanröjs för en mycket stor majoritet av alla prospekteringsborrhning. Det innebär till exempel att verksamhetsutövaren inte behöver utarbeta underlag för en anmälan och betala avgift för myndighetens handläggning av anmälningsärendet. Efter att ha kontaktat några länsstyrelser gör Naturvårdsverket bedömningen att provborrhningar i allmänhet enbart har prövats inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen, samt genom anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Det beror förmodligen på otydligheten angående tillämpningen av 4 kap. 17 § MPF – vägledningen tar inte upp skyldigheten att göra en anmälan enligt detta lagrum. I praktiken har det i de allra flesta fallen inte gjorts någon anmälan enligt MPF, istället har den ordning som gällde före den 1 januari 2008 i stor utsträckning fortsatt att tillämpas. Därför bedömer vi att förslaget vad gäller undersökningsborrhningar utom olja, gas och uran får mycket små konsekvenser för verksamhetsutövares och myndigheters administrativa kostnader.

För provborrhning efter uran, olja eller gas, vilket inte förekommer särskilt ofta, innebär förslagen att det råder anmälningsskyldighet och att tillsynsmyndigheten ska bedöma frågan om betydande miljöpåverkan. Eftersom det totalt sett enbart rör sig om ett mycket litet antal sådana projekt och ärenden bedömer vi att förslaget sammanlagt medför marginella konsekvenser för verksamhetsutövares och myndigheters administrativa kostnader. I det enskilda fallet kan dock ett tydliggörande av att 26 a § FMH ska tillämpas, innebära en ökad börda för den enskilde verksamhetsutövaren. Särskilt i de fall då prövningen leder till att verksamheten ska tillståndsprövas. För tillsynsmyndigheten, det vill säga den kommunala nämnden, bör inte den eventuellt ökade arbetsbördan för att handlägga en prövning enligt 26 a § FMH medföra någon ökad nettokostnad, eftersom handläggningen kan finansieras genom avgift.

Berörda centrala myndigheter, framförallt Naturvårdsverket och SGU, kommer att få en engångskostnad för att revidera vägledningen vad avser undersökningsarbete och djupborrning.

8.6.1 Alternativ till förslaget

Alternativet till föreslagna ändringar i MPF är att inte göra några ändringar i förordningen. Det kan, i takt med att 4 kap. 17 § MPF genom ökad vägledning och bättre kunskap kan börja tillämpas i allt högre utsträckning, leda till successivt högre administrativa kostnader för verksamhetsutövare och myndigheter. Parallella prövningar enligt minerallagen och miljöbalken kan komma att ske i allt högre grad. Risken för olikvärdig tillämpning bedöms vara större med oförändrade regler eftersom reglerna, åtminstone till en början, kan upplevas som otydliga vilket kan medföra tveksamhet om hur de ska tillämpas.

Antalet ansökningar om undersökningstillstånd varierar år från år. 2014 var det cirka 150 stycken. Om vi gör antagandet att två tredjedelar av dessa inkluderade djupborrning och att verksamhetsutövarna i framtiden anmäler dessa enligt 4 kap. 17 § MPF, innebär det en administrativ kostnad på totalt cirka 4 Mkr (100 x 40 640 kr/anmälan⁶⁵). Till detta tillkommer att verksamhetsutövarna får betala en avgift för tillsynsmyndigheternas handläggning av anmälan.

Oförändrade regler kan medföra att inte all provborrning efter uran, olja eller gas omfattas av anmälningsplikt eftersom enbart de som klassas som djupborrning omfattas. Eftersom all provborrning efter dessa mineral bör omfattas av anmälningsplikt bedöms det inte som lämpligt att anmälningsplikten inskränks till djupborrning. Antalet provborrningar är dock mycket få vilket innebär de administrativa kostnaderna för verksamhetsutövare och de myndigheter som handlägger dessa projekt och ärenden, sammantaget endast bör skilja marginellt mellan alternativet att inte ändra reglerna och förslaget.

⁶⁵ Enligt Tillväxtverkets databas Malin – regelräknare siffror från 2009.

9 Mindre kylanläggningar

9.1 Bakgrund

Enligt 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) är det förbjudet att utan anmälan till den kommunala nämnden inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten. Om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljön får kommunen föreskriva att tillstånd från nämnden fordras för att inrätta en sådan anläggning inom kommunen eller inom vissa delar av den. Bestämmelsen ska inte tillämpas på värmepumpsanläggning som kräver tillstånd eller anmälan enligt miljöprövningsförordningen (MPF).

Värmepumpar har en positiv miljöeffekt eftersom de minskar energiförbrukningen och därmed kan bidra till utfasningen av icke förnybara energikällor som olja. Anläggningar innebär dock också en viss risk, till exempel för läckage av kemikalier och förorening av grundvattnet. Borring eller grävning för att använda vatten, mark eller berg för att värma fastigheter och anläggningar kan skada eller påverka dricksvattentäkter, befintliga värmeanläggningar, eller andra anläggningar som finns i vatten, mark eller berg.

Det har blivit allt vanligare att installera motsvarande anläggningar för att kyla fastigheter eller anläggningar, vanligast är bergkyla. Det finns olika system för detta. En värmepump kan exempelvis användas genom reverserad drift (aktiv kylning). Man kan också använda brinevätska som kylts av mark, berg eller vatten, och direkt växla den med husets kylkrets (passiv kylning). Genom dessa anläggningar tillförs värme, istället för kyla, till marken, berget eller vattnet. Dessa anläggningar omfattas inte av 17 § FMH. En värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt, är anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet enligt 21 kap. 13 § MPF. Flera kommuner har efterfrågat att kylanläggningar med mindre storlek även bör omfattas av 17 § FMH.

9.2 Naturvårdsverkets förslag

I princip finns samma behov av kontroll vid anordnandet av anläggningar för kylning som vid anläggningar för enbart värme. Naturvårdsverket föreslår därför att 17 § FMH även bör omfatta kylanläggningar. Bestämmelsen föreslås få följande lydelse.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
17 § Det är förbjudet att utan anmälan till den kommunala nämnden inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten. Kommunen får föreskriva att det ska	17 § Det är förbjudet att utan anmälan till den kommunala nämnden inrätta en <i>värmepumps- eller kylanläggning</i> för utvinning <i>eller tillförsel av värmeenergi från eller till</i> mark, ytvatten eller grundvatten. Kommu-

<p>fordras tillstånd av nämnden för att inrätta en sådan anläggning inom kommunen eller inom vissa delar av denna, om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljön.</p> <p>Första stycket ska inte tillämpas på värmepumpsanläggning som kräver tillstånd eller anmälan enligt miljöprövningsförordningen.</p>	<p>nen får föreskriva att det ska fordras tillstånd av nämnden för att inrätta en sådan anläggning inom kommunen eller inom vissa delar av denna, om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljön.</p> <p>Första stycket ska inte tillämpas på <i>anläggningar</i> som kräver tillstånd eller anmälan enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).</p>
---	--

Förslaget innebär att bestämmelsen i FMH blir mer analog med den anmälningsplikt som gäller för större anläggningar enligt miljöprövningsförordningen.

9.3 Konsekvenser

Förslaget innebär en ökad administrativ börda för den som blir skyldig att göra en anmälan eller söka tillstånd. Bördan är dock begränsad eftersom en anmälan eller tillståndsansökan är relativt begränsad i omfattning. Den som gör anmälan eller söker tillstånd får betala en avgift för kommunens handläggning. I Stockholms stad är ansökningsavgiften för en värmeanläggning 5 250 kr för en liten anläggning upp till 20 kW och 9 450 kr för större anläggningar. För anläggningar i mark, yt- eller grundvattensystem upp till 10 MW tas en timavgift ut på 1 050 kr.

År 2013 inrättades cirka 25 000 värmepumpar (vätska-vatten) i Sverige. Sannolikt är antalet inrättade kylanläggningar avsevärt färre. I Stockholms stad får man, trots att det inte finns en anmälnings- eller tillståndsplikt, in 5–10 ansökningar per år för anläggningar för bergkyla. Om anmälningsplikt med möjlighet för kommunen att föreskriva tillståndsplikt införs, kommer sannolikt antalet ärenden avseende kylanläggningar att öka, antalet är dock svårt att uppskatta. Troligtvis är antalet färre än 1 000 stycken per år, vilket i snitt motsvarar i storleksordningen 3–4 ärenden per kommun. Kommunens hantering av anmälnings- eller tillståndsärenden kan finansieras genom avgifter.

För Naturvårdsverket, i egenskap av central tillsynsvägladande myndighet, bedöms förslaget ha marginella konsekvenser. Ett visst merarbete kan uppstå på grund av telefonfrågor.

Förslaget om anmälningsplikt skulle medföra följande positiva effekter.

- Minskad risk för att borrning sker i tunnlar och ledningar.
- Minskad risk att borrning sker i någon befintlig bergvärme/bergkyla anläggning då borrhålens placeringar registreras.
- Att borrning inte strider mot gällande eller planerad plan säkerställs.
- Minskad risk för eventuell förorenings-spridning vid borrning i områden där det till exempel finns förorenad mark.
- Minskad risk för läckage av köldbärarvätska.

10 CLP-förordningen och miljöprövningsförordningen

10.1 Bakgrund

På grund av Europaparlamentets och -rådets förordning 1272/2008 om klassificering, märkning, och förpackning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen) behöver vissa bestämmelser i MPF och verksamhetsbeskrivningar som har hänvisningar till Kemikalieinspektionens (KemI) föreskrifter om klassificering och märkning, ses över och förslag till ny lydelse lämnas. De bestämmelser som har denna hänvisning är nuvarande 12 kap. 9 §; 19 kap. 3 §; 20 kap. 1 §; 20 kap. 2 § 2 samt 26 kap. 1 §.

10.1.1 CLP-förordningen

CLP-förordningen införs stegvis fram till och med 1 juni 2015. Ämnen klassificeras och märks enligt CLP sedan den 1 december 2010, och blandningar ska klassificeras och märkas enligt CLP senast 1 juni 2015. Undantag är leveranser av ämnen före den 1 december 2010, och leveranser av blandningar före den 1 juni 2015. Krav på ommärkning och omförpackning av dessa gäller för ämnen först från den 1 december 2012, och för blandningar från 1 juni 2017.

Under en övergångsperiod gäller CLP parallellt med KemIs föreskrifter om klassificering och märkning (KIFS 2005:7). Information om kemiska produkters klassificering inhämtas genom produkternas säkerhetsdatablad och märkning. I säkerhetsdatabladen är det, både för ämnen och för blandningar, obligatoriskt att ange klassificering enligt KIFS 2005:7 fram till 1 juni 2015. KIFS 2005:7 kommer att upphävas helt från och med den 1 juni 2015. Övergångsreglerna innebär att fram till 1 juni 2017 kommer de produkter som redan har släppts ut på marknaden att kunna ha säkerhetsdatablad där klassificering endast anges enligt KIFS 2005:7. På grund av utformningen av övergångsreglerna kan dock nedströmsanvändare fortsätta att hantera kemiska produkter klassificerade enligt KIFS 2005:7 även efter 1 juni 2017. Successivt kommer dessa produkter att bytas ut mot produkter klassificerade enligt CLP i den takt som nya leveranser anländer till verksamheten.

Enligt Innovations- och kemiindustrierna (IKEM) kommer industrin att fortsätta att hantera kemiska produkter som klassificeras enligt KIFS 2005:7 även efter 1 juni 2017, eftersom sådana produkter kommer att få levereras fram till detta datum. KemI har bekräftat att både produkter märkta enligt KIFS 2005:7 och säkerhetsdatablad med denna klassificering teoretiskt sett borde kunna finnas kvar hos slutanvändarna hur länge som helst. Dock begränsas detta i praktiken av att de verksamheter som omfattas av relevanta paragrafer i miljöprövningsförordningen hanterar stora mängder kemikalier, och genom sin höga omsättning av kemikalier rimligen bör få nya leveranser som ersätter tidigare produkter inom relativt kort tid efter 1 juni 2017.

10.2 Analys

De föreslagna förändringarna nedan syftar till att uppdatera miljöprövningsförordningen så att befintliga formuleringar angående klassificering enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter hänvisar till reglerna för klassificering och märkning i enlighet CLP-förordningen (EG nr 1272/2008). I sak innebär de föreslagna förändringarna att nya satser med klassificering enligt CLP-förordningen tillförs miljöprövningsförordningen i aktuella delar. Förändringarna är nödvändiga för att bibehålla innebörden i de av miljöprövningsförordningens bestämmelser som hänvisar till Kemikalieinspektionens föreskrifter.

Verksamheter som hanterar kemiska produkter kommer alltså att även under en period efter 1 juni 2017 hantera produkter som klassificerats både enligt CLP-förordningen enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter KIFS 2005:7. Därför föreslår vi att de befintliga formuleringarna i miljöprövningsförordningen angående klassificering enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter ska gälla parallellt med motsvarande klassificering enligt CLP-förordningen fram till 1 juni 2018, då de befintliga formuleringarna angående klassificering enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter föreslås upphöra att gälla.

De delar i Miljöprövningsförordningen som behöver uppdateras beskriver klassificering enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter med faroklasser och riskfraser. CLP-förordningen innebär att nya begrepp för att beskriva klassificering införs. Det som motsvarar riskfraser i KIFS 2005:7 kallas för faroangivelser i CLP. Faroklasser enligt CLP delas in i olika farokategorier. Faroklasser och farokategorier kan gemensamt förkortas med en kod (enligt tabell 1.1 i bilaga VI i CLP-förordningen). I förslaget till översättning av befintliga regler till klassificering enligt CLP-förordningen ges två alternativ: beskrivning av faroklass och farokategori genom kodsystemet, och beskrivning av faroklass i löpande text. I en av paragraferna i miljöprövningsförordningen beskrivs endast riskfraser enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter. I detta fall föreslås en översättning till faroangivelser enligt CLP, alternativt en beskrivning av faroklass och farokategori genom kodsystemet.

De föreslagna förändringarna har tagits fram med stöd av den översättningstabell som finns i bilaga VII, CLP-förordningen. Avsikten med förslagen är att innebörden av de befintliga bestämmelserna så långt som möjligt ska kvarstå.

Naturvårdsverket har inhämtat synpunkter från KemI och IKEM. Utifrån de inkomna synpunkterna har Naturvårdsverket valt att föreslå det alternativ som sannolikt kommer att vara lättast för verksamhetsutövarna att tolka och tillämpa. Det alternativ som vi valt bort presenteras i avsnitt 10.3.2 nedan.

10.3 Naturvårdsverkets förslag

10.3.1 Föreslaget alternativ till översättning

Nedan presenteras det alternativ som Naturvårdsverket föreslår.

I den föreslagna lydelsen av 12 kap. 45 § MPF behöver inte riskfraserna enligt nuvarande KIFS 2005:7 vara kvar eftersom bestämmelsen endast handlar om tillverkning, vilket medför att berörda aktörer inte kommer att hantera produkter som kan vara klassificerade enligt den äldre lydelsen.

Bestämmelserna i 19 kap. 3 § 3a; 20 kap.1 § 2a; 20 kap. 2 § 2ai samt 26 kap. 1 § a föreslås endast gälla under en begränsad tidsperiod fram till 1 juni 2018.

10.3.1.1 12 KAP. 9 § MPF

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>12:9 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.110 gäller för anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka</p> <ol style="list-style-type: none"> gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, sprängämnen, pyrotekniska artiklar, eller ammunition. <p>Tillståndsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", tillverkning av färg eller lack, om tillverkningen uppgår till högst 1 000 ton per kalenderår, tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår, tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 §. 	<p>12:45 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.45 gäller för anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka</p> <ol style="list-style-type: none"> gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, sprängämnen, pyrotekniska artiklar, eller ammunition. <p>Tillståndsplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten <i>inte tillverkas</i> någon kemisk produkt som, enligt förordning (EG) nr 1272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "Acute tox. 1", "Acute tox. 2", "Acute tox. 3", "STOT SE 1", "STOT RE 1", "Skin Corr. 1A", "Skin Corr. 1B", "Skin Corr. 1C", "Carc. 1A", "Carc. 1B", "Carc. 2", "Muta. 1A", "Muta. 1B", "Muta. 2", "Repr. 1A", "Repr. 1B", "Repr. 2", "Aquatic Acute 1", "Aquatic Chronic 1", "Aquatic Chronic 2", "Aquatic Chronic 3", "Aquatic Chronic 4" eller "Ozone", tillverkning av färg eller lack, om tillverkningen uppgår till högst 1 000 ton per kalenderår, tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår, tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 §.

10.3.1.2 19 KAP. 3 § MPF

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>19:3 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 39.30 gäller för anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mer än 15 ton i rulloffset med heat-setfärg, 2. mer än 15 ton vid djuptryck av förpackningar, flexografi, screentryck, laminering eller lackering, 3. mer än 1 ton i ytrenigöring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer", "kan ge cancer", "kan ge ärftliga genetiska skador", "kan ge cancer vid inandning", "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" eller "kan ge fosterskador", 4. mer än 2 ton i annan ytrenigöring, 5. mer än 500 kilogram i fordonslackering, 6. mer än 5 ton i beläggning av lindningstråd, 7. mer än 15 ton i beläggning av träytor, 8. mer än 1 kilogram i kemtvätt, 9. mer än 10 ton i läderbeläggning, 10. mer än 5 ton i skotillverkning, 11. mer än 5 ton i laminering av trä eller plast, 12. mer än 5 ton i limbeläggning, 13. mer än 5 ton i annan beläggning, 14. mer än 15 ton i omvandling av gummi, eller 15. mer än 10 ton i utvinning av vegetabilisk olja eller animaliskt fett eller raffinering av vegetabilisk olja. <p>Med förbrukning avses detsamma som i 1 § andra stycket. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.</p>	<p>19:3 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 39.30 gäller för anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mer än 1 ton i ytrenigöring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "misstänks kunna ge cancer" (R40), "kan ge cancer" (R45), "kan ge ärftliga genetiska skador" (R46), "kan ge cancer vid inandning" (R49), "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" (R60) eller "kan ge fosterskador" (R61), eller enligt förordning (EG) nr 1272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "Carc. 1A", "Carc. 1B", "Carc. 2", "Muta. 1A", "Muta. 1B", "Repr. 1A" eller "Repr. 1B", 2. mer än 2 ton i annan ytrenigöring, 3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller 4. mer än 1 kilogram i kemtvätt. <p>Med förbrukning avses detsamma som i 1 § andra stycket. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.</p>

10.3.1.3 20 KAP. 1 § MPF

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>20:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 39.60 gäller för anläggning för lagring eller annan hantering av</p> <p>1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton per kalenderår,</p> <p>2. andra kemiska produkter som, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerade eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 50 000 ton per kalenderår, eller</p> <p>3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>	<p>20:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 39.60 gäller för anläggning för lagring eller annan hantering av</p> <p>1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton per kalenderår,</p> <p>2. andra kemiska produkter som,</p> <p>a) enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, <i>har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller</i></p> <p>b) enligt förordning (EG) nr 1272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "Acute tox. 1", "Acute tox. 2", "Acute tox. 3", "STOT SE 1", "STOT RE 1", "Skin Corr. 1A", "Skin Corr. 1B", "Skin Corr. 1C", "Carc. 1A", "Carc. 1B", "Carc. 2", "Muta. 1A", "Muta. 1B", "Muta. 2", "Repr. 1A", "Repr. 1B", "Repr. 2", "Aquatic Acute 1", "Aquatic Chronic 1", "Aquatic Chronic 2", "Aquatic Chronic 3", "Aquatic Chronic 4" eller "Ozone",</p> <p>om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 50 000 ton per kalenderår, eller</p> <p>3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton vid ett och samma tillfälle</p>

10.3.1.4 20 KAP. 2 § 2 MPF

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>20:2 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 39.70 gäller för anläggning för lagring av</p> <p>1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle,</p> <p>2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om</p> <p>a) någon produkt, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikaliein-</p>	<p>20:2 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 39.70 gäller för anläggning för lagring av</p> <p>1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle,</p> <p>2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om</p> <p>a) någon produkt,</p> <p>i. enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, <i>har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna</i></p>

<p>spektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", och</p> <p>b) det är fråga om en verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle, eller</p> <p>3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>	<p>"mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller</p> <p>ii. enligt förordning (EG) nr 1272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "Acute tox. 1", "Acute tox. 2", "Acute tox. 3", "STOT SE 1", "STOT RE 1", "Skin Corr. 1A", "Skin Corr. 1B", "Skin Corr. 1C", "Carc. 1A", "Carc. 1B", "Carc. 2", "Muta. 1A", "Muta. 1B", "Muta. 2", "Repr. 1A", "Repr. 1B", "Repr. 2", "Aquatic Acute 1", "Aquatic Chronic 1", "Aquatic Chronic 2", "Aquatic Chronic 3", "Aquatic Chronic 4" eller "Ozone".</p> <p>b) det är fråga om en verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle, eller</p> <p>3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>
--	--

10.3.1.5 26 KAP. 1 §

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>26:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 74.10 gäller för anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av kemiska produkter och där någon kemisk produkt, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig".</p>	<p>26:1 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 74.10 gäller för anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av kemiska produkter och där någon kemisk produkt,</p> <p>a) enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, <i>har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna</i> "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller</p> <p>b) enligt förordning (EG) nr 1272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "Acute tox. 1", "Acute tox. 2", "Acute tox. 3", "STOT SE 1", "STOT RE 1", "Skin Corr. 1A", "Skin Corr. 1B", "Skin Corr. 1C", "Carc. 1A", "Carc. 1B", "Carc. 2", "Muta. 1A", "Muta. 1B", "Muta. 2", "Repr. 1A", "Repr. 1B", "Repr. 2", "Aquatic Acute 1", "Aquatic Chronic 1", "Aquatic Chronic 2", "Aquatic Chronic 3", "Aquatic Chronic 4" eller "Ozone".</p>

10.3.2 Det alternativ som valts bort

10.3.2.1 12 KAP. 9 § MPF

Nuvarande lydelse	Bortvalt alternativ
<p>Tillståndsplikten gäller inte</p> <p>1. tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig",</p>	<p>Tillståndsplikten gäller inte</p> <p>1. tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som,</p> <p>a) enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller</p> <p>b) enligt förordning (EG) nr 1272/2008 är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de faroangivelser som ingår i faroklasserna akut toxicitet (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 4), specifik organtoxicitet – enstaka exponering (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 2 och 3), specifik organtoxicitet – upprepad exponering (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 2), frätande på huden, cancerogenitet, mutagenitet i könsceller, reproduktionstoxicitet (förutom faroangivelsen för effekter på eller via amning (H362)), farligt för vattenmiljön eller farligt för ozonskiktet.</p>

10.3.2.2 19 KAP. 3 § MPF

Nuvarande lydelse	Bortvalt alternativ
<p>3. mer än 1 ton i ytrengröring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer", "kan ge cancer", "kan ge ärftliga genetiska skador", "kan ge cancer vid inandning", "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" eller "kan ge fosterskador",</p>	<p>3. mer än 1 ton i ytrengröring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som</p> <p>a) enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer" (R40), "kan ge cancer" (R45), "kan ge ärftliga genetiska skador" (R46), "kan ge cancer vid inandning" (R49), "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" (R60) eller "kan ge fosterskador" (R61), eller</p> <p>b) enligt förordning (EG) nr 1272/2008 är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med faroangivelserna "misstänks kunna orsaka cancer" (H351), "kan orsaka cancer" (H350), "kan orsaka genetiska defekter" (H340), "kan orsaka cancer vid inandning" (H350i), "kan skada fertiliteten" (H360F) eller "kan skada det ofödda barnet" (H360D).</p>

10.3.2.3 20 KAP. 1 § MPF

Nuvarande lydelse	Bortvalt alternativ
<p>2. andra kemiska produkter som, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerade eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 50 000 ton per kalenderår,</p>	<p>2. andra kemiska produkter som, a) enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerade eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) enligt förordning (EG) nr 1272/2008 är klassificerade eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de faroangivelser som ingår i faroklasserna akut toxicitet (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 4), specifik organtoxicitet – enstaka exponering (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 2 och 3), specifik organtoxicitet – upprepad exponering (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 2), frätande på huden, cancerogenitet, mutagenitet i könsceller, reproduktionstoxicitet (förutom faroangivelsen för effekter på eller via amning (H362)), farligt för vattenmiljön eller farligt för ozonskiktet, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 50 000 ton per kalenderår.</p>

10.3.2.4 20 KAP. 2 § 2 MPF

Nuvarande lydelse	Bortvalt alternativ
<p>a) någon produkt, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig",</p>	<p>a) någon produkt, i. enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller ii. enligt förordning (EG) nr 1272/2008 är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de faroangivelser som ingår i faroklasserna akut toxicitet (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 4), specifik organtoxicitet – enstaka exponering (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 2 och 3), specifik organtoxicitet – upprepad exponering (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 2), frätande på huden, cancerogenitet, mutagenitet i</p>

	könsceller, reproduktionstoxicitet (förutom faroangivelsen för effekter på eller via amning (H362)), farligt för vattenmiljön eller farligt för ozonskiktet.
--	--

10.3.2.5 26 KAP. 1 §

Nuvarande lydelse	Bortvalt alternativ
Tillståndsplikt B och verksamhetskod 74.10 gäller för anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av kemiska produkter och där någon kemisk produkt, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig".	Tillståndsplikt B och verksamhetskod 74.10 gäller för anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av kemiska produkter och där någon kemisk produkt, a) enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) enligt förordning (EG) nr 1272/2008 är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de faroangivelser som ingår i faroklasserna akut toxicitet (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 4), specifik organtoxicitet – enstaka exponering (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 2 och 3), specifik organtoxicitet – upprepad exponering (förutom de faroangivelser som ingår i kategori 2), frätande på huden, cancerogenitet, mutagenitet i könsceller, reproduktionstoxicitet (förutom faroangivelsen för effekter på eller via amning (H362)), farligt för vattenmiljön eller farligt för ozonskiktet.

10.4 Konsekvenser

De föreslagna förändringarna har tagits fram med stöd av den översättningstabell som finns i bilaga VII till CLP-förordningen. Eftersom CLP-förordningen innebär nya kriterier för klassificering kommer vissa kemiska produkter att få förändrad klassificering i och med övergången till det nya systemet. Det kan i sin tur påverka vilka verksamheter som i framtiden kommer att vara tillstånds- och anmälningspliktiga enligt de nu aktuella bestämmelserna. Hur de nya kriterierna kommer att påverka antalet verksamheter som i framtiden kommer att vara tillstånds- eller anmälningspliktiga är det dock inte möjligt att bedöma. Idag (mars 2015) omfattas 234 verksamheter av tillståndsplikt enligt 12 kap. 9 §, 20 kap. 1 § och 26 kap. 1 § MPF. Hur många verksamheter som omfattas av anmälningsplikt enligt 19 kap. 3 §

och 20 kap. 2 § MPF är inte möjligt att ange, då sammanställd statistik för C-verksamheter saknas. Eftersom ovanstående förslag är framtagna med syftet att innebörden av de befintliga bestämmelserna så långt som möjligt ska kvarstå, är vår bedömning att konsekvenserna bör bli små eller marginella både för verksamhetsutövare, myndigheter och i övrigt.

11 Berg- och naturgrustäkter

11.1 Bakgrund och förutsättningar

I uppdraget ingår en översyn av verksamhetskoder och verksamhetsbeskrivningar som ska syfta till att åtgärda problem och förändringsbehov bland annat rörande bergkrossar och täkter.

Vidare ska frågan om när en täkt ska anses som avslutad analyseras. Naturvårdsverket ska ta hänsyn till de förslag till förändringar som Sveriges Bergmaterialindustri (SBMI) har lämnat till Miljödepartementet (dnr. M2012/1323/R och dnr. M2012/2114/R).

SBMI har under 2012 lämnat förslag på regelförändringar för bergtäkter. SBMI har därefter lämnat en reviderad version av tidigare förslag. Regelförenklingar för bergtäkter, daterad 2014-06-18. SBMI förslår ändringar i miljöprövningsförordningen (2013:251) (MPF) och i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH). Förslag som kvarstår från tidigare skrivelse är SBMI:s förslag om ett förtydligande angående begreppen tillståndshavare, exploatör och verksamhetsutövare. Naturvårdsverket har analyserat förslagen samt inhämtat synpunkter från länsstyrelserna.

11.2 Synpunkter och förslag från SBMI

11.2.1 Hantering av externa massor

I bergtäkter är det vanligt att material från exploateringsarbeten, som sprängsten, schaktmassor och asfalt tas emot och bearbetas för att kunna användas i anläggningsarbeten. Hanteringen bidrar till god hushållning med naturresurser. Enligt SBMI är ansökningsprocessen mer komplicerad och omfattande jämfört med vanligt täktverksamhet trots att entreprenadberg är jämförbart med sprängsten från täkter. Vidare konstaterar SBMI att med ytterligare tillsynsavgifter ökar kostnaden för verksamhetsutövarna. SBMI menar att det är givet att en bergtäkt inte kan bedrivas utan krossverksamhet och att det inte är rimligt att särskild tillsynsavgift ska uttas för krossverksamhet.

SBMI föreslår ändring av verksamhetskod 10.50 4 kap. 6 § MPF så att krossning inte ska behöva anmälas om detta har beskrivits inom ramen för miljötillståndet. Förslaget innebär att anmälningsplikt inte bör gälla verksamheter som prövats inom ramen för 4 kap. 2 och 3 §§ MPF.

Sprängsten, rena schaktmassor och uppfräst granulatasfalt utgör värdefulla resurser. Syftet med att ta emot dessa material i en täkt är att förädla och nyttiggöra dem på samma sätt som en tåktråvara. En sådan användning bidrar till effektivare resursutnyttjande i samhället. Enligt nuvarande lagstiftning klassificeras materialet

ofta som avfall och anmälan eller tillstånd för mellanlagring, bearbetning och krossning vid hantering av sådant material krävs. SBMI anser att det är eftersträvarsvårt att i möjligaste mån minska betydelsen av om ett material klassas som avfall eller inte. SBMI föreslår att all mekanisk bearbetning och sortering av massor i täkt är hantering av massor för byggnads- och anläggningsändamål, och att detta bör samlas under 4 kap. 6 § MPF, alltså även hantering av avfall som prövas enligt 29 kap. MPF. Detta bland annat för att minimera antalet verksamhetskoder för kvalitetsmässigt jämbördiga material och den administrativa bördan för verksamhetsutövarna.

SBMI föreslår vidare att mellanlagring som tillståndsprövats inom prövning av täkt inte ska vara tillstånds- eller anmälningspliktigt enligt verksamhetskoderna 90.30 och 90.40. Förslaget syftar till att minska betydelsen av om ett material klassas som avfall eller inte för att på så sätt minska den administrativa bördan och gynna resurshushållningen.

11.2.2 Anmälningsplikt för uppställning av asfaltsverk och oljegrusverk

Anmälningsplikt gäller om uppställning av asfalts- och oljegrusverk sker inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser eller om uppställning sker utanför sådana områden i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.

SBMI menar att tillsynsmyndigheten ofta anser, i de fall asfaltsverk och oljegrusverk ställs upp i ett täktområde och detta inte har prövats i tillståndsansökan eller anmälan om täkt, att detta ska anmälas som en mindre ändring, alternativt prövas som en ändring av verksamheten. SBMI anser att anmälan om uppställning av asfaltsverk och oljegrusverk i täkt inte ska krävas och att 14 kap. 16 § MPF bör ändras så att det tydligare framgår att anmälningsplikten inte gäller uppställning utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mindre än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.

11.2.3 Utökat undantag från krav på efterbehandling efter avslutad täktverksamhet

En täkt får under vissa omständigheter avslutas även om det återstår ett område att efterbehandla enligt 20 c § 2 stycken förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH). SBMI föreslår att den yta som kan undantas från efterbehandling vid avslut bör utökas från 1 ha till 3ha. Skälet till detta är att för större bergtäkter med en årsproduktion över 250 000 ton är ytan 1 ha för liten för att regeln ska komma till praktiskt användning. För täkter med större upplag än 1 ha kan nuvarande regel medföra ökade transporter och därmed ökade utsläpp till luft då upplag transporteras för lagring till annat område, vanligtvis en annan egen täkt.

11.2.4 Slopad behovsprövning av bergtäkter

Behovsprövning kan krävas för täkter av naturgrus, torv och matjord. Regeringen anser att en prövning enligt kap. 2 och 3 miljöbalken innebär att frågan om resurs-hushållning måste beaktas vid prövning. SBMI anser att möjligheten att förelägga sökande av täkt att komma in med behovsutredning enligt 20 e § FMH inte bör gälla för bergtäkt, utan endast täkt av naturgrus, torv eller matjord. Detta bland annat på grund av att tillgång på berg i princip är oändligt jämfört med exempelvis naturgrus. SBMI anser att bergtäkter bör ses som annan industriell verksamhet, att eventuella konflikter kan hanteras utifrån prövning mot de allmänna hänsynsreglerna i kap. 2 miljöbalken och hushållningsbestämmelserna i kap. 3 miljöbalken.

11.2.5 Slopade krav på lokaliseringssprövning vid förlängt täkttillstånd

Förutsatt att större motstående intressen i övrigt inte föreligger menar SBMI att fortsatt drift i befintlig täkt generellt innebär en mindre miljöpåverkan vid jämförelse med öppnande av en ny täkt i ett tidigare oexploaterat markområde. SBMI anser att omprövning av en verksamhets lokalisering endast bör aktualiseras i det fall starka skäl talar för detta. Dagens lagstiftning innebär att medlemsföretagen påförs stora och onödiga utgifter i samband med ansökan om fortsatt och utökat tillstånd.

I DS 2009:65 föreslår regeringen just en sådan bestämmelse (DS 2009:65, s 91) med innebörden att en redovisning av alternativa platser i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) endast ska krävas för ny verksamhet eller när det är fråga om en sådan från miljösynpunkt väsentlig ändring av en verksamhet att lokaliseringen kan ifrågasättas. Ett förlängt täkttillstånd kan jämföras med ett ändringstillstånd.

11.2.6 Nivå för betydande miljöpåverkan

SBMI anser att nivån för vilka täktverksamheter som ska anses medföra risk för betydande miljöpåverkan bör höjas och bestämmelserna anpassas till MKB-direktivet.

11.2.7 Begreppen tillståndshavare, verksamhetsutövare och exploatör

SBMI framför att det finns en legal inkonsekvens vid användning av begreppen tillståndshavare, verksamhetsutövare och exploatör. En lagändring är önskvärd för att tydliggöra tillståndshavarens och exploatörens ansvar när lagstiftning anger verksamhetsutövaren som ansvarig.

11.3 Analys

11.3.1 Hantering av externa massor

En ansökan om tillstånd till en miljöfarlig verksamhet ska omfatta hela den miljöfarliga verksamhet som man avser att bedriva. För det fall krossverksamhet plane-

ras eller om verksamhetsutövaren vill ha möjlighet att bedriva sådan verksamhet så ska, respektive kan, krossverksamhet ingå i ansökan. Om någon krossverksamhet inte är påtänkt är det dock inget krav att krossverksamhet måste ingå i prövning av täkttillstånd. Om krossverksamhet har ingått i tillståndsprövningen, och tillståndet därmed omfattar krossning, är verksamheten inte anmälningspliktig enligt 4 kap. 6 § MPF.

Kross- och sorteringsverksamhet kan medföra påverkan på miljö och människors hälsa i form av buller, dammbildning med mera. I de fall där krossverksamhet inte ingått i tillståndprocessen har miljökonsekvenser av kross- och sorteringsverksamhet inte utretts och ingen prövning skett. Om sedan krossning tillkommer krävs därför en bedömning av vilken prövning som är nödvändig för att få bedriva sådan verksamhet. För ändring av tillståndspliktig verksamhet kan det krävas antingen tillstånd eller anmälan, beroende på om ändringen innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma. Att en anmälan eller ändring av tillståndet behövs för sådan tillkommande verksamhet kan inte anses innebära en dubbelprövning. Att krossning- eller sortering bedöms vara nödvändig för att bedriva täktverksamhet kan inte anses vara tillräckliga skäl för att undanta prövning. Krossning sker för övrigt inte i alla täkter. Den tillsyn som bedrivs ska bland annat kontrollera att villkor och försiktighetsmått följs. Det är viktigt att tillsynsmyndigheten har kännedom om att verksamheten bedrivs och kan följa upp genom tillsyn.

Naturvårdsverket delar SBMI:s synpunkter om att mängden avfall bör minska och att det ur miljösynpunkt är värdefullt med återvinningsarbete av exempelvis sprängsten och entreprenadberg. I många fall är täkter också lämpliga platser att bedriva återvinningsarbete med externa massor på.

I 15 kap. miljöbalken framgår att avfall utgör alla föremål eller ämnen som innehavaren vill eller är skyldig att göra sig av med. Definitionen av avfall är gemensam inom EU. Vilket ekonomiskt värde föremål eller ämnen har, eller om de ska återanvändas saknar betydelse i definitionen av om de är att betrakta som avfall eller inte. Att massor som tas in i en täkt för bearbetning kan utgöras av likande material som hanteras inom täkttillstånd, exempelvis krossat berg, utgör inte skäl till att undanta anmälnings- eller tillståndsplikt enligt 29 kp. MPF.

11.3.2 Anmälningsplikt för uppställning av asfaltsverk och olje-grusverk

Ett tillstånd till en miljöfarlig verksamhet ska omfatta hela den verksamhet som bedrivs. För ändring av tillståndspliktig verksamhet, till exempel på grund av att ny verksamhet tillkommer, kan det krävas tillstånd enligt 1 kap. 4 § MPF. Mindre ändringar, som inte föranleder olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön, måste anmälas enligt 1 kap. 11 § MPF.

Ändring av en verksamhet kan exempelvis medföra att föreskrivna villkor påverkas. Tillstånd eller anmälan om täktverksamhet omfattas av vad verksamhetsutövaren har angivit i ansökan och avser specifika verksamheter inom ett utpekad område. Villkor och försiktighetsmått ligger till grund för tillsynen och fastställs utifrån den verksamhet som man har uppgett ska bedrivas. Tillsyn bedrivs bland annat utifrån villkor eller försiktighetsmått. Att bedriva annan verksamhet inom ett täktområde kan medföra andra bedömningar av behovet av skyddsåtgärder än vad som framgår av täkttillstånd eller föreläggande. Ändring av en verksamhet kan exempelvis medföra att föreskrivna villkor påverkas. Uppställning av asfalts- och oljegrusverk kan riskera att påverka människors hälsa och miljön genom fler transporter, upplag, påverkan av buller, dammbildning lukt och utsläpp till luft. En bedömning av om det krävs anmälan eller tillstånd för tillkommande verksamhet bedöms i varje enskilt fall. Om ett verk bara ska stå uppställt under en kortare tid är något som kan vägas in i bedömningen.

11.3.3 Utökat undantag från krav på efterbehandling efter avslutad täktverksamhet

I redovisningen av regeringsuppdrag (M2005/3013/R) föreslog Naturvårdsverket att tillsynsmyndigheten ska få fatta beslut om avslut av täkt ifall hela verksamhetsområdet utom maximalt 1 ha har efterbehandlats färdigt, om det är lämpligt ur efterbehandlingssynpunkt. Den kvarstående ytan begränsades så att hela säkerheten kan återbetalas utan att ett stort område kvarstår med risk för kostsamma efterbehandlingsåtgärder. Undantaget avser endast uppläggning och bortforsling av redan bearbetat material. Regeländringen infördes 2008 i 20 c § 2 st FMH (1998:899), med lydelsen att tillsynsmyndigheten har möjlighet att avsluta en täkt med upplag även om det återstår ett område som inte har efterbehandlats, om området inte är större än 1 ha.

I Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag (M2005/3013/R) redogörs för att bortforsling av upplag är en del i efterbehandlingsåtgärderna som ingår som ett moment i den tillståndsgivna täkten. Det kan enligt Naturvårdsverkets bedömning medföra att en verksamhetsutövare kan komma att behöva söka förlängning av tillstånd i de fall upplagshantering och utlastning av material kvarstår då dessa åtgärder ingår i efterbehandlingen. Naturvårdsverkets bedömning är att detta kan motverka miljönyttan, antingen genom att material flyttas till annan plats för att senare avyttras, vilket bidrar till ökade transporter, eller att materialet schaktas ut och därmed inte kommer till användning.

Naturvårdsverket anser att det generellt sett inte är eftersträvansvärt att regeln tillämpas i ökad utsträckning. Bortforsling av upplag och efterbehandling ska ske inom tillståndstiden, om inget annat anges i tillståndet. Regeln bör alltså tillämpas i undantagsfall. Tendensen till allt längre tillståndstider torde minska behovet av regeländring, då verksamhetsutövare har lång tid på sig att planera materialtillgång och avslut av täkt. Upplag kan också vara olämpligt lokaliserade med hänsyn till

naturmiljön och medföra alltför stora miljöstörningar för att efterbehandling och avslut av täkt ska kunna ske.

För större täkter kan det dock i vissa fall ur miljösynpunkt vara lämpligt att tillsynsmyndigheten har möjlighet att besluta om undantag för större upplag än vad som i dag är tillåtligt. Avslut med större upplag kan bidra till bättre hushållning med utbrutet material och minska onödiga transporter till annan plats för mellanlagring.

11.3.4 Slopad behovsprövning av bergtäkter

Bergmaterial är av olika kvaliteter och utgör en icke-förnybar, begränsad resurs vilket kan motivera en särskild prövning av behovet av täktmaterial. Detta sker genom tillämpning av bestämmelserna i 2 och 3 kap. miljöbalken. I regeringens proposition (2008/09:144) betonas att lokalisering av täkt kan anses olämplig om materialet som ska utvinnas kan ersättas med material från andra täkter, eller att andra närbelägna områden som kan vara bättre att exploatera för täktverksamhet. Det är inte förenligt med god hushållning av mark- och vattenområden om behov av material kan tillgodoses av annan täkt, och för att kunna bedöma behovet är det nödvändigt att länsstyrelsen har möjlighet att enligt 20 e § FMH förelägga om behovsutredning. Paragrafen är inte tvingande, men kan användas om länsstyrelsen bedömer att underlag för att belysa behovet behövs.

11.3.5 Slopade krav på lokaliseringssprövning vid förlängt täkttillstånd

De miljökonsekvenser som utretts i ansökan och som ligger till grund för tillstånd och villkor inbegriper inte utökad drifttid för verksamheten. Lokaliseringssprövning kan vara en viktig del i ansökan och MKB för bedömning av vilken miljöpåverkan utökad eller förlängd drifttid kan medföra. Ny kunskap eller andra förutsättningar kan behöva beaktas i prövningen. Gör man inte en lokaliseringssprövning vid utökad eller förlängd drifttid, kan det innebära att viktiga miljöhänsyn förbises. Vidare kan den kommunala planeringen påverkas om ingen avvägning görs när det gäller markens användning. Notera att detta inte är samma sak som att fortsatt verksamhet på befintlig plats inte kan vara att föredra framför omlokalisering till en ny. Tvärtom kan en lokalisering av täkt till en orörd plats, istället för fortsatt och utökad verksamhet i befintlig täkt, i många fall medföra ett större ingrepp i naturmiljön.

Krav på utredning av alternativa lokaliseringar gäller för övrigt inte bara för täktverksamheter, utan för samtliga miljöfarliga verksamheter. Något undantag görs inte för befintliga verksamheter.

11.3.6 Nivå för betydande miljöpåverkan

Naturvårdsverket delredovisade 2014-01-30 ett regeringsuppdrag om prövning av miljöfarliga verksamheter och krav på bland annat upprättande av miljökonse-

kvensbeskrivning (ärendenummer NV-04449-13). I redovisningen av uppdraget föreslogs att nuvarande reglering gällande nivåer för betydande miljöpåverkan ska kvarstå.

11.3.7 Begreppen tillståndshavare, verksamhetsutövare och exploatör

Begreppet exploatör användes i 12 kap. 5 § miljöbalken i dess lydelse fram till augusti 2005. Av bestämmelsen framgår att man skiljer mellan tillståndshavare och exploatör. Bestämmelsen motsvarades av 18 a § naturvårdslagen, och även där användes begreppet exploatör. Begreppet exploatör infördes i 18 a § naturvårdslagen 1996 i samband med att lagen om skatt på naturgrus infördes. I förarbetena anges bland annat att exploatören bör vara den som är primärt skattskyldig. Det kan tänkas att det i ett visst fall saknas uppgift om exploatör. I skattehänseende är det av intresse att det alltid finns någon som svarar för skatten. Som redan tidigare framhållits är det tillståndshavaren som både har rätten att utvinna materialet och det fulla ansvaret för täkten. Tillståndshavaren måste alltså ha kontroll över vem som egentligen bedriver täktverksamheten.

Den uppgiftsskyldighet som anges i 26 kap. 21 a § miljöbalken får enbart betydelse i fråga om naturgrusskatten. Första stycket tar sikte på de fall då det är någon annan än tillståndshavaren som faktiskt bedriver verksamhet i täkten och följaktligen är skattskyldig enligt 4 § lagen om skatt på naturgrus i egenskap av exploatör. Uppgiftsskyldigheten avser att ge länsstyrelsen kännedom om detta. Till dess att uppgift har lämnats enligt bestämmelsen är tillståndshavaren skattskyldig jämte exploatören (4 § andra stycket samma lag). Andra stycket innebär att man, när en täkt fått tillstånd, alltid kan finna någon som är att anse som skattskyldig.

Ett tillstånd är alltid knutet till verksamheten, oavsett vem eller vilka som är verksamhetsutövare och hur dessa skiftar. Den som utövar verksamheten bör dock naturligtvis också stå med i tillståndet. Har verksamheten övertagits av någon annan kan kraven riktas mot denne. Tillståndet går automatiskt över på den nya utövaren, utan några krav på en formaliserad process.

Enligt 32 § FMH är en ny utövare av en verksamhet, för vilken tillstånd har meddelats, skyldig att upplysa tillsynsmyndigheten om ändringen. Syftet med 32 § är att ge tillsynsmyndigheten kunskap om att större miljöfarliga verksamheter drivs av en ny verksamhetsutövare. Detta kan ge en indikation till myndigheten att göra tillsynsbesök för att kontrollera att verksamheten bedrivs enligt tillståndet. Om verksamheten är anmälningspliktig måste myndigheten dessutom vara uppmärksam på att de förelägganden eller förbud som riktats mot den förre verksamhetsutövaren nu inte längre gäller. Det kan bli aktuellt att fatta nya tillsynsbeslut mot den nya utövaren. I fall den nya verksamhetsutövaren inte följer tillstånd och därtill hörande villkor, finns möjlighet att begära att tillståndet ska återkallas (24 kap. 3 § miljöbalken).

Tillsyn och tillsynsbeslut ska däremot alltid riktas mot den eller de som utövar den miljöfarliga verksamheten eller en specifik del av den, oavsett vem som står som tillståndshavare. Begreppet verksamhetsutövare är inte definierat i miljöbalken, varför definitionsfrågan har överlämnats till rättstillämpningen. Av praxis följer att den som har den faktiska och rättsliga möjligheten att vidta en åtgärd är att betrakta som verksamhetsutövare (se MÖD 2005:64 och jämför Regeringens proposition 2006/07:95, Ett utvidgat miljöansvar, s. 55-58). Vid bedömningen av vem som i miljöbalkens mening är att anse som verksamhetsutövare saknar det betydelse vem som anges som innehavare av tillståndet. Bedömningen ska i stället ske utifrån vem som faktiskt har bedrivit verksamheten. (MÖD 2013:36.)

Det är den som exploaterar naturgrusfyndigheten som har den faktiska kontrollen över såväl verksamheten som beskattningsunderlaget. Detta motsvaras i huvudsak av begreppet verksamhetsutövare, som är den som har den faktiska och rättsliga möjligheten att vidta en åtgärd. Verksamhetsutövaren ska också lämna miljörapport.

11.3.8 Översyn av bestämmelser i MPF

Naturvårdsverket ser inte att det finns skäl att ändra nuvarande paragrafer eller verksamhetsbeskrivningar i MPF. Det har påpekats att det enligt 4 kap. 4 och 5 §§ MPF är möjligt att husbehovstäkt på samma plats kan inrymma uttag på upp till totalt 20 000 ton naturgrus och berg, samt vidare att detta inte torde ha varit lagstiftarens intention, utan att det totala uttaget av berg och naturgrus bör vara begränsat till 10 000 ton. Naturvårdsverket menar att vad som framgår av 4 kap. 4 och 5 §§ MPF är att det totala uttaget av naturgrus kan uppgå till 10 000 ton, samtidigt som det totala uttaget av berg kan uppgå till 10 000 ton, för att anses som husbehovstäkt. Detta oavsett om uttaget sker på samma plats eller på olika platser inom fastigheten. Bedömning om lämplighet avgörs i det enskilda fallet. Huruvida de angivna taken för uttag under husbehovsreglerna är rimliga ur miljösynpunkt torde kräva en djupare utredning som inte ryms inom detta uppdrag.

11.4 Naturvårdsverkets ställningstagande

Verksamhetskoder och verksamhetsbeskrivningar har setts över enligt uppdraget. Naturvårdsverket anser att nuvarande beskrivningar och koder är väl anpassade till verksamhet och miljöpåverkan och föreslår inga ändringar.

11.4.1 Hantering av externa massor

Naturvårdsverket anser att om hantering av externa massor inte ingår i täkttillstånd ska verksamhetsutövaren även fortsättningsvis ansöka om tillstånd eller inkomma med anmälan enligt 29 kap. MPF. Det är av vikt att verksamhetsutövaren, som har bevisbördan, kan visa att det material som tas in i täkt är inert. Tillsynsmyndigheten måste ha kännedom om vilken verksamhet som bedrivs för att kunna följa upp villkor och försiktighetsmått med tillsyn.

Naturvårdsverket delar inte SBMI:s synpunkter att mellanlagring av annat avfall än farligt avfall enligt 29 kap. MPF bör undantas tillstånds- eller anmälningspliktigt och generellt anses vara massor för byggnads och anläggningsändamål. Naturvårdsverket anser istället att det även fortsättningsvis ska krävas anmälan eller tillstånd för mellanlagring av avfall.

Naturvårdsverket anser även att anmälningsplikten ska kvarstå för täkter med tillkommande kross- och sorteringsverksamhet, om detta inte reglerats i tillstånd, då dessa verksamheter kan medföra omfattande påverkan på miljön och människors hälsa. En bedömning får göras i varje enskilt fall för att avgöra huruvida om ändringen av verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig.

11.4.2 Anmälningsplikt för uppställning av asfaltsverk och oljegrusverk

Naturvårdsverket anser att nuvarande regelverk inte behöver ändras. Det kan dock finnas behov av vägledning.

11.4.3 Utökad undantag från krav på efterbehandling efter avslutad täktverksamhet

Naturvårdsverket föreslår ändring av bestämmelsen 20 c § 2st FMH (1998:899) så att den yta som kan undantas efterbehandling vid avslut av täkt utökas till 2 ha. Förutsättningarna för att täkten ska kunna avslutas är att det på området inte bedrivs någon verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen. Undantaget gäller endast uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material. Det är tillsynsmyndigheten som avgör om efterbehandlingen bedöms vara tillfredsställande och om det är möjligt att avsluta täkt med upplag. För att undvika risken att stora upplag blir kvarlämnade under orimligt lång tid, bör en tidsgräns för hur länge upplag får lämnas kvar införas. En rimlig tid för verksamhetsutövare att lasta ut upplag bör vara maximalt fem år efter att tillsynsmyndigheten har fattat beslut om undantag.

11.4.4 Slopad behovsprövning av bergtäkter

Naturvårdsverket anser att det är viktigt att i det enskilda fallet ta ställning till om det innebär god hushållning att bryta täktmaterial och om lokaliseringen är lämplig med hänsyn till det intrång i miljön som en täkt innebär. Prövningsmyndigheten bör även fortsättningsvis ha möjlighet pröva behov av täkt enligt 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken samt förelägga sökande att inkomma med utredning som belyser behov av täkt enligt 20 e § FMH.

11.4.5 Slopade krav på lokaliseringssprövning vid förlängt täktillstånd

Naturvårdsverket anser att lokaliseringsfrågan bör utredas även vid ansökan om fortsatt drift då lokaliseringen kan ha betydelse för bedömningen av den samlade

påverkan på miljö och hälsa. Detta i likhet med vad som gäller för övrig miljöfarlig verksamhet.

11.4.6 Nivå för betydande miljöpåverkan

Ingen förändring föreslås.

11.4.7 Begreppen tillståndshavare, verksamhetsutövare och exploatör

Naturvårdsverket delar SBMI:s bedömning att terminologin i bestämmelserna inte är enhetlig och att detta kan bidra till svårigheter vid tillämpningen. Det finns behov av att klargöra om en upplysning till tillsynsmyndigheten om att verksamheten bedrivs av någon annan än den som fått tillståndet, innebär att tillståndet övergår till den nya verksamhetsutövaren. Naturvårdsverket bedömer att ett tillstånd till miljöfarlig verksamhet ska innehas av den som har rådighet att följa de villkor och föreskrifter som anges i tillståndet. Det är därför det i 32 § FMH finns en skyldighet att upplysa om att en verksamhet bedrivs av en ny verksamhetsutövare, vilket gäller såväl täkter som andra miljöfarliga verksamheter. Med anledning av detta anser Naturvårdsverket att bestämmelsen i 26 kap. 21 a § miljöbalken bör formuleras om, genom att begreppet ”exploatör” ersätts av ”verksamhetsutövare” enligt nedanstående författningsförslag.

För att skapa enhetlighet i begreppen kan man också överväga att ändra från ”exploatör” till ”den som bedriver verksamheten på anläggningen” (jfr 7 § lag 1999:673 om skatt på avfall). Detta är dock inte något som ligger inom ramen för det aktuella regeringsuppdraget.

Vidare kan man överväga om det aktuella bemyndigandet i 26 kap. 21 a § behövs, eller om det i sak motsvaras av den upplysningsskyldighet som finns i 32 § FMH. Det kan dock inte uteslutas att bemyndigandet kan behövas, varför vi inte föreslår något sådant upphävande.

Bedömningen att tillstånd till miljöfarlig verksamhet ska innehas av den som har rådighet att följa angivna villkor och föreskrifter enligt tillstånd hindrar inte att en del av en verksamhet som regleras i ett tillstånd nyttjas av annan verksamhetsutövare.

Förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter trädde i kraft i juli 2012 och genom den har problemet med miljöstraffavgift för överträdelse av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd åtgärdats.

11.4.8 Översyn av verksamhetskoder

Inga ändringar föreslås

11.5 Författningsförslag

Förslag till ny lydelse 20 c §, 2 stycket förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Ett beslut enligt första stycket får meddelas även om inte hela området har efterbehandlats, om det område som återstår att efterbehandla inte är större än 1 hektar och det på detta område inte bedrivs någon verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt denna förordning.	Ett beslut enligt första stycket får meddelas även om inte hela området har efterbehandlats, om det område som återstår att efterbehandla inte är större än 2 hektar och det på detta område inte bedrivs någon verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt <i>miljöprövningsförordningen (2013:251)</i> . <i>Upplag får kvarlämnas som längst fem år efter att beslut har fattats enligt första stycket.</i>

Förslag till ny lydelse 26 kap. 21 a § miljöbalken

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Regeringen får meddela föreskrifter om att den som har tillstånd till täkt enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken skall lämna uppgift till länsstyrelsen om vem som är exploatör av täkten. När uppgift saknas om vem som är exploatör av en täkt för vilken tillstånd getts, skall vid tillämpningen av denna paragraf eller föreskrifter som meddelats med stöd av paragrafen tillståndshavaren anses som exploatör av täkten.	Regeringen får meddela föreskrifter om att den som har tillstånd till täkt enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken skall lämna uppgift till länsstyrelsen om vem som är <i>verksamhetsutövare för</i> täkten. När uppgift saknas om vem som är <i>verksamhetsutövare för</i> en täkt för vilken tillstånd getts, skall vid tillämpningen av denna paragraf eller föreskrifter som meddelats med stöd av paragrafen tillståndshavaren anses som <i>verksamhetsutövare för</i> täkten.

11.6 Konsekvenser

11.6.1 Konsekvenser för miljön och människors hälsa

Genom att utöka möjligheten att lämna kvar upplag efter avslutad täktverksamhet kan den miljöpåverkan som är förknippad med uttransporten av kvarvarande upplag, till exempel dammbildning och buller, öka något. Sammantaget bedöms dock störningarna från transporter bli mindre omfattande, då ballast inte behöver transporteras med enda syfte att mellanlagras på annan plats. Därtill minskar risken att upplag av redan brutet och bearbetat material som inte hinner avyttras, sprids ut inom täkten, något som inte kan anses vara förenligt med god hushållning av naturresurser. Närboende kan komma att påverkas då förslaget medger att i- och urlastning samt transporter kommer att fortgå efter avslutad täktverksamhet, dock med en konkret tidsbegränsning för närboende att förhålla sig till.

Den ändring som föreslås i 26 kap. 21 a § miljöbalken, att begreppet ”exploatör” ersätts av ”verksamhetsutövare” görs för att skapa ökad enhetlighet och tydlighet i tillämpningen. Miljöskyddet påverkas inte av den föreslagna ändringen.

11.6.2 Konsekvenser för tillsyns- och prövningsmyndighet

Om en täkt har upplag på mer än en hektar kan det medföra att verksamhetsutövaren ansöker om ändringstillstånd eller förlängt tillstånd. Förslaget bedöms kunna medföra att sådana tillståndsprocesser kan undvikas, vilket är resursbesparande för prövningsmyndigheten. För tillsynsmyndigheten kan förslaget medföra att mindre resurser krävs för den operativa tillsynen i och med att täkt avslutas.

Den ökade enhetlighet och tydlighet som eftersträvas med ändringen som föreslås i 26 kap. 21 a § miljöbalken bedöms enbart få positiva konsekvenser för tillsynsmyndigheten.

11.6.3 Konsekvenser för verksamhetsutövare

För verksamhetsutövare minskar den administrativa och ekonomiska bördan om täkt kan avslutas med större upplag, då verksamhetsutövaren inte behöver transportera ut och mellanlagra upplagen eller ansöka om nytt tillstånd eller ändringstillstånd.

Den ökade enhetlighet och tydlighet som eftersträvas med ändringen som föreslås i 26 kap. 21 a § miljöbalken bedöms enbart få positiva konsekvenser för verksamhetsutövare.

12 Informationsplikt

12.1 Bakgrund och förutsättningar

12.1.1 Uppdraget

I uppdraget ingår att utreda behovet av en informationsplikt, företrädesvis en som gäller i hela landet. Om behov finns ska vi föreslå hur en informationsplikt skulle kunna utformas och vilka krav i miljöbalken som bör gälla för dessa, samt vilka miljöfarliga verksamheter som bör vara informationspliktiga. I uppdraget ingår också att överväga om införande av informationsplikt kan medföra att verksamheter kan flyttas från anmälnings- till informationsplikt. Dessutom ingår att överväga hur en sådan informationsplikt kan ske på enklaste och effektivaste sätt för både verksamheter och myndigheter, till exempel elektronisk inrapportering vid ett tillfälle för dem som bedriver verksamheter på olika ställen i landet.

12.1.2 Förutsättningar

Naturvårdsverket föreslog i rapporten ”Pröva eller inte pröva?” (Naturvårdsverkets rapport 5353, februari 2004) en möjlighet för kommunerna att föreskriva om en enkel informationsplikt för vissa miljöfarliga verksamheter. Informationsplikten skulle begränsas till anläggningar och verksamheter som det normalt är svårt att få vetskap om på annat sätt, vilka i enskilda fall kan störa lokalt, men som typiskt sett inte behöver medföra problem som motiverar anmälningsplikt. Informationsplikten skulle vidare inte omfatta alla verksamheter som flyttas ner från C-nivån utan endast ungefär 25 olika verksamhetstyper.

Den första januari 2008 infördes ändringar i bilagan till förordningen om miljöfarliga verksamheter och hälsoskydd, FMH-bilagan. Ändringarna följde i stort sett vårt förslag i ”Pröva eller inte pröva?”. Förslaget om informationsplikt genomfördes dock inte.

Några år efter denna ändring gjorde vi en utvärdering⁶⁶ av effekterna av de genomförda ändringarna i FMH-bilagan. Utvärderingen visade bland annat att antalet miljöfarliga verksamheter som varken var anmälnings- eller tillståndspliktiga (U-verksamheter) hade ökat med cirka 3300 verksamheter. De flesta av de kommuner som ingick i utvärderingen hade prioriterat ned de verksamheter som klassats om, från C- till U-verksamheter.

Utvärderingen visade också att de flesta av de deltagande kommunerna upplevde att ändringarna i FMH-bilagan inte hade påverkat deras kännedom om vilka U-verksamheter som finns i kommunen. I vilken utsträckning kommunerna utövade

⁶⁶ Naturvårdsverkets rapport 6490, mars 2012. Höga förväntningar på en begränsad ändring. En utvärdering av effekterna av ändringarna i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

tillsyn över U-verksamheter skiljde sig också åt. Vidare ansåg hälften av kommunerna att det är en brist att verksamheterna inte behöver anmälas. Det gäller speciellt sådana verksamheter som hanterar farligt avfall eller där spillolja kan komma ut i dagvattnet. Effekten av ändringarna i FMH-bilagan var en viss ökad resursåtgång för att lokalisera U-verksamheter för de kommuner som bedriver tillsyn av sådana.

12.2 Analys och slutsatser

12.2.1 Analys

Enligt Naturvårdsverkets utvärdering är översikten över vilka verksamheter som bedriver miljöfarlig verksamhet en faktor som har stor betydelse för effektiviteten i miljöarbetet. Själva ändringen, då redan kända verksamheter klassades om från C-till U-verksamheter, medförde inte en direkt försämring av översikten. Däremot kommer översikten att försämrats över tid när nya U-verksamheter startas och tillsynsmyndigheterna inte automatiskt får kännedom om deras existens. För lösningsmedelsförbrukare, mekaniska verkstäder och lackerare uppskattar länsstyrelser och kommuner att det finns en förändring i risk för miljöpåverkan till följd av omklassningen till U-verksamhet. För att bedriva tillsyn över U-verksamheter krävs olika metoder för att lokalisera dem, vilket tar resurser i anspråk som annars skulle kunna läggas på tillsyn.

I samband med pågående regeringsuppdrag skickade vi med hjälp av Sveriges kommuner och landsting ut en fråga till kommunernas miljökontor om de ser ett behov av informationsplikt för vissa miljöfarliga verksamheter, och i så fall vilka verksamheter och varför just dessa. Frågan ställdes även i Tillsynsnytt (nr 1, januari 2014) som går ut till cirka 2200 prenumeranter, inklusive de flesta miljökontor. Svar kom in från 16 kommuner, 1 länsstyrelse samt från Generalläkaren. De flesta önskemålen gäller verksamheter som har utsläpp av oljehaltigt vatten, till exempel fordonstvättar, fordonsverkstäder och spolplattor. Även verksamheter med hantering av kemikalier, till exempel lackerare, finns med på topplistan.

Vi har också gjort en muntlig avstämning om behoven med miljövårdsdirektörerna vid länsstyrelserna. De har framfört att de inte ser något större behov av informationsplikt utan ser hellre att bättre metoder utvecklas för att ta del av den information som finns hos andra instanser.

Vi kan konstatera att det finns ett visst behov av att få information om etablering av vissa typer av U-verksamheter. Däremot ser behovet annorlunda ut än vad som förutsågs i utredningen Pröva eller inte pröva. Detta kan delvis bero på att det gått relativt kort tid efter ändringarna i FMH-bilagan och att kommunerna därför fortfarande har kunskap om dessa verksamhetstyper genom sina befintliga register. På sikt bör dock ett behov uppstå, när nya U-verksamheter startas.

I Pröva eller inte pröva var förslaget att kommunerna skulle kunna föreskriva om informationsplikt, och att kravet på informationsplikt därmed skulle kunna anpassas till lokala förhållanden. I detta regeringsuppdrag är dock inriktningen att informationsplikten företrädesvis ska gälla i hela landet. Sammantaget innebär detta att vi behöver omvärdera våra tidigare slutsatser vad gäller behovet av informationsplikt.

Eftersom problemet till stor del ser annorlunda ut än när förslagen om informationsplikt formulerades tror vi, precis som länsstyrelserna framfört, att det är viktigt att titta på alternativa metoder för att få kunskap om nya U-verksamheter.

12.2.2 Slutsatser

Mot bakgrund av Naturvårdsverkets utvärdering från år 2012 tillsammans med de synpunkter som länsstyrelserna samt några få kommuner lämnat föreslår vi att det inte införs någon informationsplikt för miljöfarliga verksamheter (U-verksamheter). Vi anser inte att tiden är mogen för en sådan ändring. Det behövs ytterligare tid för att samla information och kunskap, följa upp de senaste förändringarna och utvärdera resultatet.

Vi avser istället att i samband med vårt ordinarie strategiska arbete med miljöbalken titta vidare på möjligheten att utveckla alternativa metoder för att inhämta information om nya U-verksamheter. Fokus bör ligga på de verksamheter som det är svårt att få kännedom om, samt öka samarbetet mellan myndigheterna för att kunna ta del av den information som registreras hos andra instanser. Det finns exempelvis potential för bättre samverkan mellan miljöprövningsmyndighet och plan- och bygglagens prövningsmyndighet, samt mellan kommunens räddningstjänst och miljökontor. Vidare skulle exempelvis också företagsregistreringen hos Bolagsverket kunna kompletteras med vissa uppgifter för att underlätta för såväl verksamhetsutövaren att slippa dubbelregistrera som för miljökontoret att hitta verksamheter som berörs av miljöbalken.

12.3 Naturvårdsverkets ställningstagande

Det är nödvändigt att tillsynsmyndigheternas begränsade resurser för det operativa tillsynsarbetet disponeras på ett flexibelt och resurseffektivt sätt. Myndigheternas tillsynsresurser bör inte bli fastlåsta i administrativa arbetsuppgifter, som till exempel ett generellt register som informationsplikt kan medföra. Utifrån tillsynsmyndigheternas, det vill säga länsstyrelsernas, kommunernas och Generalläkarens önskemål och svar, samt den analysen som vi har gjort av dessa svar, kan vi samtidigt konstatera att ett visst behov av samordnad information av vissa miljöfarliga verksamheter finns.

Med det ovan nämnda som utgångspunkt bedömer vi att det inte är rimligt med ett långtgående förslag om omfattning och utformning av en informationsplikt för miljöfarliga verksamheter.

Att tvinga in information från ett stort antal verksamheter som idag inte är prövnings- eller anmälningspliktiga, genom att bygga upp nya administrativa procedurer i form av en ny lagreglering skulle förmodligen inte vara den mest optimala åtgärden från miljösynpunkt. Det finns risk att det kan stjåla viktiga resurser från tillsynsmyndighetens operativa tillsynsarbete. Det skulle innebära att en större andel av tillsynsmyndigheternas begränsade resurser tas i anspråk för administrativa arbetsuppgifter som ger begränsad miljönytta. Informationsplikten skulle riskera att medföra krav som skapar ett kontrollbehov som kostar mer än den miljönytta som den kan bidra med. Detta, menar vi, är trots allt inte det resultat som önskas.

1.1.2 Förslag

Vi föreslår att det inte införs någon informationsplikt. Istället avser vi att i samband med vårt ordinarie strategiska arbete med miljöbalken titta på möjligheterna att utveckla alternativa metoder för att inhämta information om miljöfarliga verksamheter som varken är anmälnings- eller tillståndspliktiga enligt MPF.

12.4 Konsekvenser

12.4.1 Positiva konsekvenser av vårt förslag

Genom att inte införa en informationsplikt undviker vi risken att skapa nya administrativa arbetsuppgifter som riskerar att ge en begränsad miljönytta. Verksamhetsutövarna slipper en ny administrativ börda och kostnad.

Genom att titta på alternativa metoder för informationsinhämtning kan vi hitta mer långsiktigt effektiva lösningar, där vi har möjlighet att samordna informationsinhämtningen med andra befintliga system.

12.4.2 Negativa konsekvenser av vårt förslag

Även om vi bedömer behovet av informationsplikt som litet just nu, kan det på sikt uppstå ett behov när nya icke anmälnings- eller tillståndspliktiga verksamheter startas.

De tillsynsmyndigheter som bedriver tillsyn över miljöfarliga verksamheter som varken är anmälnings- eller tillståndspliktiga kan även fortsättningsvis behöva avsätta resurser för att lokalisera nya sådana verksamheter. Resurser som annars skulle kunna läggas på operativ tillsyn.

13 Avgifter för prövning och tillsyn

13.1 Anpassning utifrån förslag till ändringar i miljöprövningsförordningen

13.1.1 Bakgrund

Regeringen har uppdragit åt Naturvårdsverket att utöver det som följer av regeringens beslut den 8 maj 2013 (M2008/3577/R med flera) föreslå de ändringar som bedöms nödvändiga för att ytterligare anpassa miljöprövningsförordningen (2013:251) till det så kallade industriutsläppsdirektivet (direktiv 2010/75/EU) och utifrån det bedöma behovet av och nivån på avgifter för de verksamheter som omfattas av de anpassningar som föreslås i miljöprövningsförordningen. Avgifterna regleras i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT).

För att genomföra den efterfrågade anpassningen av FAPT har vi utgått från gällande förordning med bilaga och anpassat skrivningarna i verksamhetskoderna i bilagan till de föreslagna ändringarna i MPF.

13.1.2 Förslag

Förslag till en anpassad och reviderad bilaga till FAPT redovisas i bilaga 2. I de flesta fall innebär förslagen om anpassade och reviderade FAPT-bestämmelser ingen förändring av gällande bestämmelser, eller att det enbart föreslås administrativa ändringar med syftet att avgiftsnivåerna inte ska förändras.

I denna redovisning föreslås att stora delar av 12 kap. MPF (kemiska produkter) ersätts med nya bestämmelser med helt nya verksamhetsbeskrivningar och tröskelvärden. Fem paragrafer ersätts med 40 nya. Att administrativt flytta över och anpassa befintliga FAPT-bestämmelser, som ofta har en direkt koppling till de befintliga verksamhetsbeskrivningarna i MPF, till de nu föreslagna paragraferna och verksamhetsbeskrivningarna i MPF är komplicerat. En sådan avgiftskonstruktion kan betraktas som ologisk och svårbegriplig eftersom beskrivningarna i FAPT-bestämmelserna väsentligt skulle avvika från de verksamhetsbeskrivningar i MPF som avgiften är kopplad till.

Vi bedömer att det är en bättre lösning att införa helt nya FAPT-bestämmelser för 12 kap. MPF, det vill säga bestämmelser som bättre och mer logiskt kopplar till de föreslagna paragraferna och verksamhetsbeskrivningarna i MPF. Sådana FAPT-bestämmelser blir sammantaget enklare att förstå, tolka och tillämpa för både verksamhetsutövare och myndigheter. De avgiftsnivåer som idag gäller för olika typer av verksamheter bör i så stor utsträckning som möjligt även fortsätta att gälla, men det är inte möjligt att helt undvika förändringar i avgiftens storlek för enskilda verksamheter med nya avgiftsbestämmelser. Dock skulle även en administrativ

överföring av nuvarande FAPT-bestämmelserna medföra sådana konsekvenser eftersom många verksamheter i 12 kap., på grund av de föreslagna ändringarna i MPF, kommer att omklassificeras till nya paragrafer och verksamhetskoder. Det kan medföra att storleken på avgiften förändras av det skälet. Därför är det inte säkert att de nya FAPT-bestämmelser som nu föreslås, medför större förändringar i enskilda verksamheters avgifter än en direkt administrativ överföring av nuvarande FAPT-bestämmelser till de nya paragraferna skulle göra.

13.1.2.1 HÖGRE AVGIFTER FÖR INDUSTRIUTSLÄPPSVERKSAMHETER

Vi har i tidigare redovisningar som gällt FAPT påpekat att vi ser det som angeläget att belägga industriutsläppsverksamheter med en högre avgift för att täcka de ökade kostnader för prövning och tillsyn som dessa verksamheter för med sig. Vi har föreslagit att beloppen i FAPT för industriutsläppsverksamheter multipliceras med en beräkningsfaktor. Vi vill även i detta sammanhang trycka på behovet av högre avgifter för dessa verksamheter. De krav som IED ställer leder till utökade krav för såväl prövningsmyndigheter som för tillsynsmyndigheter. Utöver de ökade kunskapskrav som detta förutsätter medför IED mer specifika arbetsbördor och administrativa kostnader för myndigheterna.

13.1.3 Konsekvenser

Vi vill understryka att det lämnade förslaget är en administrativ anpassning av nuvarande FAPT-bestämmelser. Undantaget är avgifterna för 12 kap. MPF där vi bedömt att nya FAPT-bestämmelser sammantaget är den bästa lösningen. Syftet med samtliga våra förslag är dock att behålla nuvarande avgiftsnivåer i FAPT. Det går dock inte att utesluta att avgiftens storlek för enskilda verksamheter kan påverkas av de föreslagna FAPT-bestämmelser. Därutöver påverkas avgifternas storlek för enskilda verksamheter av de förslag till ändringar i MPF som lämnas i denna redovisning, det vill säga avgiften kan ändras genom att verksamheter omklassificeras till en ny prövningsnivå och/eller verksamhetskod. Dessa konsekvenser redovisas närmare i denna redovisnings avsnitt 5 och 6.

Vi har översiktligt tittat på hur de föreslagna FAPT-bestämmelserna för 12 kap. MPF kan slå inom de olika undergrupperna i kapitel 12. Vi kan då konstatera att avgiftens storlek i enstaka fall kan bli lägre och i andra fall högre, men sammantaget bedömer vi att avgiften storlek för den övervägande majoriteten verksamheter som är tillståndspliktiga enligt 12 kap. MPF, inte påverkas.

13.1.3.1 VERKSAMHETER SOM BYTER VERKSAMHETSKOD

Här följer en sammanställning av verksamheter som byter verksamhetskod och/eller prövningsnivå och som därmed i flera fall kan få en ändrad avgift, högre eller lägre.

Tillståndspliktig verksamhet:

Totalt antal verksamhetskoder i MPF för tillståndspliktig verksamhet: 169

Antal verksamhetskoder för tillståndspliktig verksamhet som berörs av sådana förslag till ändringar i MPF att det för enskilda verksamheter kan påverka klassningen enligt FAPT och avgiftens storlek (förändringar som påverkar eventuella tilläggsavgifter antal och storlek kan ej bedömas): Ca 50

Antal verksamheter som är klassade som huvudverksamhet i SMP (februari 2015) enligt de verksamhetskoder som kan påverkas enligt ovan: Ca 1700-1800

Totalt antal tillståndspliktiga verksamheter enligt SMP (februari 2015): 5 928

Anmälningsskyldig verksamhet:

Totalt antal verksamhetskoder i MPF för anmälningsskyldig verksamhet: 112

Totalt antal verksamhetskoder för anmälningsskyldig verksamhet som bedöms beröras av förslagen till ändringar i MPF och där vissa verksamheter kan bli tillståndspliktiga och därmed avgiftspliktiga enligt FAPT: 25

Det saknas sammanställd information om C-verksamheter vilket medför att det inte går att ange totalantalet, eller det antal C-verksamheter som omfattas av de verksamhetskoder som bedöms beröras av förslagen till ändringar i MPF. -

Informationen ovan visar att verksamheter i ungefär 30 procent av de verksamhetskoder som omfattar tillståndsplikt enligt MPF kan få en högre eller lägre prövnings- och tillsynavgift enligt FAPT på grund av de föreslagna ändringarna i MPF. Det är även i storleksordningen 30 procent av samtliga tillståndspliktiga verksamheter som kan få en högre eller lägre prövnings- och tillsynavgift på grund av dessa ändringar. Eftersom ändringarna av tillståndsplikten omfattning i de flesta fall är mindre, är vår bedömning att de allra flesta av de verksamheter som omfattas av dessa verksamhetskoder inte kommer att få en förändrad avgift. Av de som ändå påverkas bedöms en majoritet få en högre avgift.

Informationen ovan visar att verksamheter i ungefär 20 procent av de verksamhetskoder som omfattar anmälningsskyldighet kan beröras av förslagen till ändringar i MPF på ett sådant sätt att de blir tillståndspliktiga och därmed avgiftspliktiga enligt FAPT. Även här är vår bedömning att de allra flesta av dessa verksamheter inte berörs av ändringarna i MPF eftersom förändringar i de flesta fall är mindre. För de som berörs behöver inte förändringen medföra att den totala avgiften för prövning- och tillsyn blir högre eftersom kommunernas avgifter för C-verksamheter i många fall är väl så höga som motsvarande avgift enligt FAPT.

För länsstyrelserna och de operativa tillsynsmyndigheterna innebär nya verksamhetskoder och reviderade bestämmelser i MPF ökade administrativa kostnader (engångsinsats) för att ompröva, och i de fall det behövs, fatta beslut om ny avgiftsklass och avgiftens storlek.

13.2 Avgifter för avskiljning och geologisk lagring av koldioxid

13.2.1 Bakgrund

Reglerna om geologisk lagring av koldioxid, i 29 kap. MPF som infördes 2014, har inte åtföljts av ändringar i förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (1998:940) (FAPT). De prövningsmyndigheter som sedan tidigare berörs av de verksamheter som omfattas av bestämmelserna i 29 kap. MPF är mark- och miljödomstolarna när det gäller geologisk lagring, och länsstyrelserna när det gäller avskiljning av koldioxid. Med de förslag till ändrade regler som Naturvårdsverket nu föreslår i kapitlet ovan om avskiljning och geologisk lagring av koldioxid, kommer länsstyrelserna också att beröras när det gäller prövning av mindre anläggningar för lagring. Därtill utökas tillsynsansvaret för SGU till att omfatta all lagring av koldioxid. När det gäller provborringar för att undersöka möjligheterna till koldioxidlagring föreslås kommunerna att vara tillsynsmyndighet.

De avgifter som Naturvårdsverket föreslår ska införas i FAPT gäller således lagring på A- respektive B-nivå och koldioxidavskiljning på B-nivå för verksamheter som omfattas, respektive inte omfattas av, IED-direktivet. Ändringarna förs in i bilagan till FAPT med en egen rubrik, att placeras efter underrubriken Radioaktivt avfall.

Det har nyligen beslutats om ändringar i FAPT (SFS 2015:154), med en uppräknings av avgifterna för miljöfarliga verksamheter. Som regel uppgår höjningen till 50 procent. Nedanstående resonemang bygger på nivåerna i nu gällande FAPT.

13.2.2 Analys

13.2.2.1 KOLDIOXIDLAGRING

Det är svårt att skatta kostnaderna för prövning och tillsyn av verksamheter som i dagsläget befinner sig på försöksstadiet, vilket är fallet när det gäller geologisk lagring av koldioxid. SGU håller på att bygga upp en organisation för dessa frågor och har gjort överslagsberäkningar som visar på en årlig kostnad på cirka 3 miljoner kronor. Denna kostnad inkluderar personalkostnader och övriga kostnader i samband med yttranden i prövning av mål och ärenden och all operativ tillsyn, inklusive personal-, res- och provtagningskostnader. I kostnaden ingår också kompetensuppbyggnad, internationell samverkan, utvecklingsprojekt och administrativa kostnader, såsom uppbyggnaden av infrastruktur i form av databaser. Vad

gäller de sistnämnda komponenterna ter det sig inte rimligt att anta att avgifterna för prövning och tillsyn ska ge kostnadstäckning redan i inledningsskedet, utan det bör vara en ambition att uppnå över tid. Därmed bör man bortse från initialskedets kostnader och endast inkludera sådana kostnader som är relevanta när verksamheten tagit form.

En skattning ger vid handen att den årliga kostnaden efter själva uppbyggnadsskedet uppgår till hälften av SGU:s skattade totalkostnad, det vill säga 1,5 miljoner kronor. Utifrån ett enkelt antagande om hur många verksamheter som behöver prövas och tillsynas, hur många av dessa som är A-verksamhet och att det bör vara avgiftsskillnad mellan prövningsnivåerna, kan man få en indikation på avgiftsnivån för respektive prövningsnivå.

Som underlag för en rimlighetsbedömning av avgiftsnivåerna bör man titta på vilka andra typer av verksamheter som ligger i motsvarande klasser. En svårighet här är dock att koldioxidlagring till sin karaktär på olika sätt skiljer sig från de flesta andra verksamheter. Vid en fråga till landets miljöprövningsdelegationer som Naturvårdsverket ställde i januari 2015 om vilka verksamheter som kunde bedömas vara likvärdiga med koldioxidlagring, hade de flesta ingen uppfattning alls.

13.2.2.2 KOLDIOXIDAVSKILJNING

Koldioxidavskiljning kommer att bli aktuell som en kompletterande verksamhet vid redan miljöprövade processverksamheter med stora utsläpp av koldioxid. Det kan till exempel vara förbränningsanläggningar, massa- och cementfabriker. Avskiljningsverksamheten är till sin karaktär också processbetonad och därmed behäftad med samma typ av frågeställningar som industrianläggningen i stort. En tillkommande koldioxidavskiljning kräver naturligtvis extra resurser hos prövningsmyndigheten, men efter inledande kompetensuppbyggnad och med stöd från SGU bedöms inte kostnaderna bli högre än för andra processindustriprövningar. Den tillsyn som kommer att bedrivas – i första hand av länsstyrelsen, eventuellt av kommunen – vid sådana anläggningar kommer inte heller att bli avsevärt mycket mer komplex av att verksamheten kompletteras med koldioxidavskiljning. Dessutom torde det finnas goda möjligheter att i tid och rum samordna tillsynen över avskiljningen med den övriga anläggningstillsynen. En tillkommande tillsyn över koldioxidavskiljning antas därmed inte innebära betydande merkostnader för myndigheten.

En rimlig utgångspunkt är att avgiften för avskiljning bör ligga ett eller ett par avgiftssteg under vad som gäller för den typ av överordnade anläggningar som i första hand är aktuella för koldioxidavskiljning. Nivån bör även ligga något under den nivå som föreslås för lagringsverksamhet. Naturvårdsverket bedömer att de anläggningar som till största delen kommer att vara aktuella för avskiljning är industriutsläppsverksamheter. Även om resursbehovet för prövning och tillsyn av avskiljning vid andra, förmodat mindre verksamheter eventuellt skulle kunna vara lägre än för IED-anläggningar, föreslås avgiftsnivån vara densamma. Det skapar

enkelhet i ett läge då det saknas erfarenhetstal kring resursbehovet för prövning och tillsyn av koldioxidavskiljning.

13.2.3 Slutsatser

13.2.3.1 KOLDIOXIDLAGRING

Naturvårdsverket gör antagandet att maximalt ett tiotal anläggningar kommer att bli aktuella när det gäller lagring under den närmaste tioårsperioden. Som räkneexempel antas att det kommer att bli åtta anläggningar, varav ett par är tillståndspliktiga på A-nivå och resterande är B-verksamheter. Kostnaden som dessa avgifter ska täcka har redan skattats ovan till cirka 1,5 miljoner kronor. Skillnaden mellan A- och B-nivå bör samtidigt vara 1-2 avgiftssteg, där nivåerna i FAPT för de övre kategorierna av verksamheter ligger på 375 000, 280 500, 225 000 respektive 169 500 kr. Om koldioxidlagring på A-nivå därmed åläggs en avgift på 280 500 kr bör nivån för B-nivå snarare läggas på 169 500 kr. Detta ger enligt räkneexemplet en sammanräknad årlig avgiftsintäkt på $6 \cdot 169,5 + 2 \cdot 280,5 = 1,6$ miljoner kronor, vilket är rimligt nära den önskade nivån.

Andra verksamheter som har avgiftsnivån 280 500 kr är bland annat stålverk, mindre massafabriker, civila flygplatser och långtidslagring av mer än 25 000 ton kvicksilver. När det gäller nivån 169 500 kr utgör spånskivefabriker, avloppsreningsanläggningar och värmeverk exempel på avgiftsbelagda verksamheter. Karakteren på verksamheten i dessa exempel spretar och ingen av dem är direkt jämförbar med koldioxidlagring. Om man dock väger in tidsaspekten i CCS-projekt, vilket tillför komplexitet i frågorna och ökar betydelsen av att göra rätt från början, så talar det för att koldioxidlagring är en verksamhet som bör ha en jämförelsevis hög avgift. Det är viktigt att komma ihåg att avgiftsnivån ska spegla de kostnader som prövning och tillsyn är förenade med, inte den objektiva miljöpåverkan som är förknippad med verksamheten i fråga. Det gör också att acceptansfrågor från omgivningen, framför allt vid lagring på land, bör tillmätas stor betydelse i förhållande till frågor av mer teknisk-geologisk karaktär.

13.2.3.2 KOLDIOXIDAVSKILJNING

Avgiftsnivån för större massafabriker, cementfabriker och kraftvärmeverk varierar från 169 500 kr till 375 000 kr. Den nedre nivån i detta intervall är i sig kanske högre än vad som krävs för kostnadstäckning, men den avgift som en anläggning med flera verksamheter betalar begränsas samtidigt av reglerna i 2 kap. FAPT. Naturvårdsverket bedömer därför att avgiften för koldioxidavskiljning bör kunna ligga på nivån 169 500 kr. Det innebär också att nivån blir densamma som för B-pliktig lagringsverksamhet. Avgiften är densamma oavsett typ av anläggning vid vilken koldioxidavskiljning blir aktuell.

13.2.4 Författningsförslag

Nedan sammanfattas förslagen till tillägg i bilagan till förordningen om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken.

AVFALL	AVFALL
Nuvarande lydelse:	Föreslagen lydelse
-	Lagring och avskiljning av koldioxid
-	90.480 och 90.490 För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 61 eller 62 § miljöprovningförordningen är 1. beloppet 280 500 kr (L) eller 99 000 kr (K) om den planerade lagringen är större än 100 000 ton, och 2. beloppet 169 500 kr (L) eller 60 000 kr (K) om den planerade lagringen är högst 100 000 ton.
	90.500-i och 90.510 För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 63 eller 64 § miljöprovningförordningen är beloppet 169 500 kr (L) eller 60 000 kr (K).

13.2.5 Konsekvenser

Naturvårdsverket bedömer att införandet av en avgift för provning och tillsyn av lagrings- och avskiljningsverksamheter inte får betydande konsekvenser för verksamhetsutövare. Dessutom innehåller FAPT övergångsbestämmelser som innebär att full avgift utgår först 2018. För staten bedöms förslaget innebära att kostnads- täckning erhålls för provnings- och tillsynsverksamheten.

13.3 Avgifter för provning av dispens från begränsningsvärden (1 kap. 16 § IUF)

13.3.1 Bakgrund och förutsättningar

Industriutsläppsdirektivet (2010/75/EU) (IED) började tillämpas den 7 januari 2013. En av de viktigaste förändringarna i IED är att BAT-slutsatserna får en mer framskjutet roll än i det tidigare IPPC-direktivet. Vidare innehåller direktivet krav på någon typ av förnyad bedömning inom fyra år efter det att slutsatser för anläggningens huvudsakliga industriutsläppsverksamhet har offentliggjorts.

Förändringarna innebär en uppstramning av reglerna jämfört med vad som gällde enligt IPPC-direktivet. Med anledning av detta har man också formaliserat processen kring hur BAT-slutsatserna tas fram (Sevilla-processen). I BREF-dokument redovisas vad som anses vara bästa tillgängliga teknik, bland annat i form av så kallade BAT-slutsatser. Det finns drygt 30 BREF-dokument framtagna under IPPC-direktivet. Dessa revideras nu under IED, och BAT-slutsatser beslutas. Tanken är att de olika BREF-dokumenterna och BAT-slutsatserna ska ha ungefär samma utformning.

Kommissionen strävar efter att uppdatera varje BAT-slutsatsdokument senast åtta år efter det att det förra offentliggjordes. Tanken är alltså att i genomsnitt ungefär

fyra nya BAT-slutsatsdokument ska beslutas per år. De slutsatser som innehåller utsläppsvärden (BAT Associated Emission Levels, BAT-AEL:er) har i direktivet fått en särställning genom att de måste följas senast fyra år efter det att slutsatser för anläggningens huvudsakliga industriutsläppsverksamhet har offentliggjorts, om inte dispens har beviljats. Både slutsatser med och slutsatser utan utsläppsvärden ska dock enligt direktivet användas som referens vid fastställande av tillståndsvillkor. Detta gäller direkt efter det att slutsatserna har offentliggjorts.

Alla typer av slutsatser genomförs i svensk rätt med generella föreskrifter i industriutsläppsförordningen (2013:250) (IUF). I IUF finns bestämmelser om när och på vilket sätt BAT-slutsatserna ska följas. Bland annat kommer offentliggjorda slutsatsdokument att fortlöpande tas in i de paragrafer som följer 2 kap. 4 § IUF, under relevant rubrik. Datum för offentliggörande anges, liksom vilka verksamheter som berörs och så listas de slutsatser som innehåller utsläppsvärden (BAT-AEL:er).

Av 1 kap. 8 § IUF följer att slutsatser med utsläppsvärden (BAT-AEL:er) gäller som begränsningsvärden under normala driftförhållanden för verksamheter vars huvudsakliga industriutsläppsverksamhet omfattas av slutsatserna, senast fyra år efter slutsatsernas offentliggörande. Även horisontella slutsatser samt slutsatser som avser sidoverksamhet, och som har offentliggjorts senast samma dag som huvudslutsatserna, ska följas från denna tidpunkt. Någon tillståndsprövning är alltså inte nödvändig för att slutsatsen ska bli tillämplig.

Av 1 kap. 16 § 1 IUF följer att i det enskilda fallet, får dispens ges från skyldigheten att följa ett begränsningsvärde enligt 1 kap. 8 §, om det med hänsyn till var anläggningen ligger geografiskt, dess tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan av att följa begränsningsvärdet.

Dispensen ska förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde. Det är alltså inte möjligt att genom dispensen lämna frågan om utsläppsnivå helt öppen.

En dispens får ges endast om en bedömning visar att ett uppfyllande av BAT-AEL:ens värde skulle leda till orimligt höga kostnader jämfört med miljövinster enligt 1 kap. 16 § genomför art. 15.4. Ansökan om dispens ska göras hos miljöprövningsdelegationen. För det fall en tillståndsprövning pågår får dock prövningsmyndigheten enligt 19 kap. 3 § och 21 kap. 3 § miljöbalken samtidigt pröva frågan om dispens.

13.3.2 Analys

När en verksamhet ansöker om en dispens ska prövningen av denna ansökan täckas av den avgift som tas ut av verksamheten. En ansökan kan innehålla dispens från en eller flera BAT-slutsatser inom en och samma BREF, men kan även innehålla

ansökan om dispens från flera olika BAT-slutsatser från flera BREF för sidoverksamheter.

Nedan finns en tänkbar bild för enskilda verksamhetsutövare några år fram i tiden. Bilden illustrerar vilka slutsatser om bästa tillgängliga teknik som kan vara kopplade till dessa tre specifika exempel för att ge en uppfattning om hur det kan tänkas bli. Observera att detta enbart är en fiktiv bild, inga specifika verksamheter har använts för modellen. Antalet BREF:ar med BAT-slutsatser kan variera för alla verksamheter beroende av dess individuella utformning.

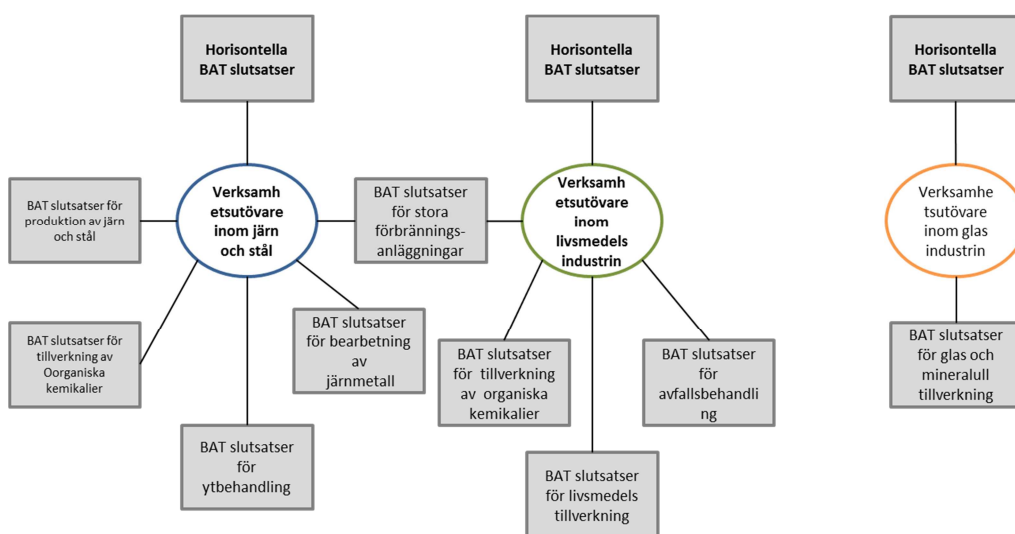

Bild 14. Exempel på hur BAT-slutsatser kan kopplas till en verksamhet.

Då bestämmelserna i FAPT har sin grund i principen att förorenaren betalar för avgifter för ansökan om dispens och alternativvärden täcka prövningsmyndighetens kostnader för behandling av ansökan. Naturvårdsverket bad därför samtliga 16 miljöprövningsdelegationer att uppskatta kostnader dessa typer av ärenden och ansökningar. Frågorna rörde tidsåtgång för hantering av ansökningsärenden för dispenser och alternativvärden från BAT-slutsatser. Svar på frågorna inkom från miljöprövningsdelegationerna i Östergötland, Skåne, Uppsala, Luleå Stockholm, Västernorrland och Dalarna. Vårt förslag är baserat på deras svar.

Ingen av svarande miljöprövningsdelegationer hade vid frågetillfället prövat någon dispens för BAT-slutsatser, varför tidsåtgången för dispensansökningar är uppskattad. En ansökan går igenom granskning, komplettering, kungörelse och remiss och beslut. Uppskattad tidsåtgång för ett ansökningsärende ligger mellan 50 och 100 timmar. I genomsnitt uppskattar miljöprövningsdelegationerna att behandling av en dispensansökan kommer att ta cirka 70 timmar. Kostnaden per handläggningstimme ligger mellan 800 och 1200 kr, inklusive overheadkostnader.

Miljöprövningsdelegationerna uppskattar att en viss tidsvinst kan göras i administration av dispensansökan från två eller fler BAT-slutsatser under en och samma BREF, men det bedöms dock bara handla om enstaka timmar.

13.3.3 Förslag på avgift för dispens enligt 1 kap. 16 § IUF

Mot bakgrund av vad som framkommer i analysen ovan föreslår Naturvårdsverket en avgift på 56 000 kr för varje slutsats om bästa tillgängliga teknik som ansökan omfattar. Avgiften storlek bör omprövas när miljöprövningsdelegationerna hanterat dispenser och har en bättre uppfattning om tidsåtgång och kostnad per ansökan.

Vi anser inte att ett tak för inkommande dispensansökningar ska införas, utan att samma avgift tas ut för varje BAT-slutsats som ansökan omfattar. Motiveringen är att den föreslagna dispensavgiftens storlek är satt i underkant i förhållanden till miljöprövningsdomstolarnas kostnadsbedömningar för hantering av ansökningar, samt att tidsbesparingen för dispensansökningar för flera begränsningsvärden i samma BREF bedöms marginell. I ett enskilt fall får myndigheten enligt 9 kap. 3 § FAPT, med hänsyn till prövningens omfattning eller annan särskild omständighet, minska avgiftens storlek till ett skäligt belopp. Det bör vara aktuellt om avgiften mer påtagligt överstiger kostnaden för det som avgiften avses täcka. Det kan till exempel vara när en sammanlagd avgift ska debiteras vid en samtidig prövning av flera dispenser. Det bedöms lämpligare att en eventuell nedsättning av avgiften prövas i det enskilda fallet än att ett generellt tak för den sammanlagda avgiften införs.

Förslag till ny bestämmelse i bilagan till förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Avgifter för prövning av dispens från begränsningsvärden enligt slutsatser om bästa tillgängliga teknik
--

<i>Avgift för prövning om dispens från de utsläppsvärden som anges i 2 kap. industriutsläppsförordningen (2013:250) ska betalas av den som ansöker om dispens enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250). Avgiftens storlek är 56 000 kr per slutsats om bästa tillgängliga teknik som ansökan omfattar.</i>
--

13.3.4 Konsekvensutredning förslag på avgift för dispensansökan

13.3.4.1 SYFTE OCH ALTERNATIVA LÖSNINGAR

Syftet med föreslagen avgift för dispensansökningar är att uppnå kostnadstäckning för prövningsmyndigheternas hantering av dispensansökningar. Att förorenaren betalar framgår av den så kallade försiktighetsprincipen – en grundläggande hänsynsregeln i 2 kap. 3 § miljöbalken. Därför ska verksamhetsutövare stå för de kostnader prövningsmyndigheter har för att utreda och handlägga ärenden om dispenser från utsläppsvärden reglerade i IUF.

Naturvårdsverkets förslag om en avgift på 56 000 kr är baserat på miljödelegationernas uppskattning av tidsåtgång och kostnad för denna typ av handläggning. I ett

tidigare förslag från Naturvårdsverket om dispensavgifter uppskattades vissa tidsvinster kunna uppnås vid behandling av ansökan för samma verksamhet för olika BAT-slutsatser inom samma delverksamhet. Man ansåg därför att det vore rimligt att införa begränsningsregler/avgiftstak även gällande de avgiftstillägg som sidoindustriutsläppsverksamheterna kan komma att belastas med.

I det nuvarande förslaget ingår inte att ett tak sätts för verksamhetsutövare som söker flera dispenser under samma BREF. Möjligheten att sätta ett tak för avgiften utreddes men miljödelegationerna bedömde att tidsvinsten för flera ansökningar från samma verksamhet under en och samma BREF som marginell. Förslaget rekommenderar att avgiften omprövas när miljöprövningsdelegationerna prövat ett flertal dispensärenden och har en bättre uppfattning om tidsåtgång per ansökan och eventuella tidsvinster vid flera ansökningar.

En alternativ modell till en fast dispensavgift är att debitera verksamheter per timme för ansökningstiden. Detta förslag skulle innebära att varje ansökan debiteras exakt för det antal timmar som den tagit i anspråk. Nackdelen med timdebitering är att det innebär en ökad administration för prövningsmyndigheten. Dessutom kan det leda till en orättvis och icke påverkningsbar differens i kostnaden för olika verksamheter enbart baserat på vilken prövningsmyndighet verksamheter hör till. Då dispensärenden kommer att hanteras av miljöprövningsdelegationerna, vilka inte normalt prövar A-verksamheter, finns en risk att kunskap saknas om prövade verksamheter, vilket kan medföra mer debiterbar arbetstid. Ett vanligt scenario för industriutsläppsverksamheter är att tillsynen sker i annat län än där berörd miljöprövningsdelegation är placerad. Detta försvårar kunskapsinhämtning inför dispensansökning ytterligare och kan leda till orättvisa kostnadsskillnader för olika verksamheter och verksamhetsutövare. Verksamheter som skulle gynnas av timdebitering är verksamheter som ansöker om dispens från BAT-slutsatser där arbetsbördan för att ta ställning till om dispensen är rimlig är liten.

13.3.4.2 VILKA BERÖRS AV REGLERINGEN

Förslaget om dispensavgift påverkar i första hand de verksamhetsutövare som ansöker om dispens. Av 1 kap. 16 § 1 IUF följer att i det enskilda fallet, får dispens ges från skyldigheten att följa ett begränsningsvärde enligt 1 kap. 8 §, om det med hänsyn till var anläggningen ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan av att följa begränsningsvärdet.

Dispensavgiften är en engångsavgift som ska betalas vid varje tillfälle som dispens söks. En verksamhetsutövare som står inför valet att göra en dispensansökan har bland annat att ta hänsyn till kostnaden för att följa begränsningsvärdet, sannolikheten för att få dispens, kostnaden för att ta fram en ansökan och de underlag som behövs, samt avgiftens storlek. Den verksamhetsutövare som bedömer att avgiften och kostnaderna för att ta fram en ansökan är för höga har att följa begränsningsvärdet och ta de kostnader som det medför. I detta sammanhang bedömer vi att den

föreslagna avgiften har en marginell påverkan på hur verksamhetsutövaren väljer att göra.

Avgiften genererar intäkter till statskassan. Det finns idag ingen återföring av intäkterna till de miljöprövningsdelegationer som belastas av kostnaderna för att pröva dessa ansökningar. I enkäten till miljöprövningsdelegationerna konstaterade flera att dispensärenden för industriutsläppsverksamheter kommer att prioriteras före andra ärenden. Eftersom miljöprövningsdelegationerna inte räknar med att få mer resurser kan det innebära att handläggningstiden för andra prövningsärenden blir längre. På så sätt kan prövningen av dispenser också påverka verksamheter som inte omfattas av IED. Möjligen kan införandet av en avgift minska antalet dispensansökningar och därmed ha en påverkan på handläggningstiderna för andra prövningsärenden. Som vi konstaterat ovan har den nu föreslagna avgiften sannolikt enbart en marginell påverkan på verksamhetsutövarens ställningstagande till om dispens ska sökas eller inte, varför en eventuell påverkan på antalet dispensärenden bedöms bli marginell.

Effekten för andra handläggningstider kan komma att skilja sig åt mellan miljöprövningsdelegationerna då antalet förväntade dispensärenden inte är jämt fördelade över de län som miljöprövningsdelegationerna ansvarar för. Förväntade dispensärenden skiljer sig mellan länen, från några enstaka i vissa upp till 45 i andra.

13.3.4.3 ÖVERENSSTÄMMELSE MED SKYLDIGHETER SOM FÖLJER AV SVERIGES ANSLUTNING TILL EU

Förslaget om avgifter för dispensansökningar läggs för att finansiera statens kostnader för dispensprövningen. Avgiften är i linje med polluter pays principle. Principen finns inskriven i Romfördragets artikel 130r. Avgiften är därför förenlig med Sveriges anslutning till EU.

13.3.4.4 SÄRSKILDA HÄNSYN GÄLLANDE TIDPUNKT FÖR IKRAFTTRÄDANDE OCH BEHOV AV SPECIELLA INFORMATIONSENSATSER

Det finns inget behov att ta särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande av föreslagna författningsändringar. Information om ändringar i FAPT sker lämpligast genom Naturvårdsverkets vägledning.

15 Konsekvenser enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

I denna redovisning föreslås förändringar i MPF med flera förordningar. Dessa har fem primära syften:

- att förbättra genomförandet av industriutsläppsdirektivet (2010/75/EU) (IED) i Sverige samt att revidera vissa begrepp och formuleringar i 29 kap. MPF om avfallshantering för en bättre överensstämmelse med EUs avfallsdirektiv (2008/98),
- att se över förordningens systematik och bestämmelser så att förordningen blir mer logisk och enklare att tolka,
- att förändra prövningsreglerna för miljöfarlig verksamhet till exempel avfallsverksamhet, djupborrning, lagring och avskiljning av koldioxid, små kylanläggningar och täkter för att uppnå proportionerliga prövningsregler och ett ändamålsenligt miljöskydd,
- att föreslå avgifter för dispenser från BAT-slutsatser samt avgifter för avskiljning och geologisk lagring av koldioxid för att uppnå kostnadstäckning för prövnings- och tillsynsmyndigheternas arbete, samt
- att anpassa bestämmelser för prövnings- och tillsynsavgifter i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT) till föreslagna ändringar i miljöprövningsförordningen.

I följande konsekvensutredning presenteras konsekvenserna av följande förändringar i två avsnitt:

- i) Ändringar i MPF för genomförande av IED.
- ii) Prövningsregler för avfall, djupborrning, lagring och avskiljning av koldioxid, små kylanläggningar och täkter, samt behov av informationsplikt för verksamheter som inte är anmälningspliktiga.

Avgifter för dispens för industriutsläppsverksamheter behandlas i första punkten i samband med ändringar i MPF, och avgifter för avskiljning och geologisk lagring av koldioxid behandlas i samma text som prövningsregler för dessa verksamheter. Konsekvensutredningen avslutas med en övergripande sammanfattning av konsekvenserna för verksamhetsutövare, myndigheter och miljöskyddet.

15.1 Ändringar i MPF för genomförande av IED

Det är viktigt att poängtera att denna konsekvensutredning enbart behandlar föreslagna förändringar i MPF, inte genomförandet av IED i Sverige.

15.1.1 Syfte och alternativa lösningar

I Sverige genomförs industriutsläppsdirektivets (IED) bestämmelser om Best Available Techniques-, BAT-slutsatser i Industriutsläppsförordningen (2013:250) (IUF). IUF innehåller bestämmelser om försiktighetsmått för industriutsläppsverksamheter. I IUF avses med industriutsläppsverksamhet en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 2 kap. 1 §, 4 kap. 12 eller 16 §, 5 kap. 1, 4, 10, 18, 19, 34, 35, 37 eller 39 §, 6 kap. 1 §, 7 kap. 1 §, 8 kap. 1 eller 6 §, 9 kap. 1 eller 2 §, 11 kap. 2 eller 4 §, 12 kap. 1, 2, 3, 5 eller 14 §, 14 kap. 1, 5, 8, 10 eller 14 §, 15 kap. 1, 3, 6, 9, 10, 13 eller 14 §, 16 kap. 1 §, 17 kap. 4 §, 19 kap. 1 §, 21 kap. 1, 5 eller 6 §, 28 kap. 3 § eller 29 kap. 3, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 30, 35, 36, 38, 39, 49, 50, 54 eller 58 § miljöprövningsförordningen (2013:251).

När BAT-slutsatser publiceras i Europeiska unionens tidning förs de in i 2 kap. IUF med hänvisning till bestämmelse i MPF. För att IED ska genomföras på ett systematiskt sätt krävs därför ett ett-till-ett förhållande mellan IED och MPF. Bestämmelserna i MPF bör tydligt spegla de verksamheter som omfattas av bilaga 1 IED. Idag är det ofta svårt att avgöra vilka paragrafer i MPF som är kopplade till de verksamheter som är beskrivna i bilaga 1 IED. Föreslagna ändringar i MPF syftar därför till att förordningen tydligt ska överensstämma med IED.

En synkronisering av MPF till IED kommer att förenkla efterlevnaden av direktivet och leda till minimering av onödig komplexitet i lagstiftningen.

Ett tydliggörande av MPF:s förhållande till IED syftar också till att underlätta rapporteringen till EU och öka transparensen av Sveriges genomförande av direktivet. Utan föreslagna förändringar kommer vi att få det mycket svårt att visa att vi följer direktivet. Det finns då en risk för att kommissionen kan väcka talan mot Sverige i EU-domstolen. 2012 fastställde EU-domstolen att Sverige inte levde upp till dåvarande direktivet om industriella utsläpp IPPC-direktivet. EU-domstolen beslutade att Sverige skulle betala drygt 2 miljoner Euro (cirka 18 miljoner kronor) i böter då Sverige inte fullt ut tillämpat IPPC:s krav. Utöver böter tillkom ett vite om nästan 4 000 Euro (cirka 40 000 kronor) per dag.

Ett alternativt till att genomföra de förändringar vi föreslår i denna redovisning är att inte vidta några åtgärder alls (nollalternativet). Vår bedömning är att det inte är ett realistiskt alternativ eftersom det medför en mängd betydande nackdelar, bland annat att:

- det blir mycket svårare att visa att vi följer IED,
- reglerna kommer även fortsatt att vara svåra att tolka och tillämpa,
- tillämpningen av bestämmelserna kommer att vara mer olikvärdig vilket i sin tur medför en ökad rättsosäkerhet och sämre konkurrensvillkor i Sverige och inom EU,
- vägledningsbehovet kommer långsiktigt att vara mycket stort på grund av de svårtolkade reglerna.

Det har framförts att ett alternativ till de förändringar som föreslås i denna redovisning skulle vara att genom vägledning kompensera för bristande regler. Naturvårdsverket anser inte att det är en framkomlig väg. Sverige bör på ett enkelt och tydligt sätt kunna visa att vi har författningar som genomför IED. Generell vägledning i kombination med vägledning i enskilda fall kan inte kompensera bristande regler. Vägledning garanterar heller inte en korrekt och likvärdig tillämpning av reglerna eftersom vägledningen endast är rådgivande.

I redovisningens olika avsnitt diskuteras, i stort och smått, alternativa lösningar för de frågor som utretts inom uppdraget, samt de vägval som gjorts i arbetet med uppdragets olika delar.

15.1.2 Berörda verksamheter och myndigheter

De aktörer som berörs av föreslagna förändringar i MPF är tillsyns- och prövningsmyndigheter, samt verksamheter som omfattas av de kapitel i MPF där ändringar föreslås. Framförallt kommer verksamheter som omfattas av IED att påverkas. Beroende på omfattningen av miljöpåverkan omfattas verksamheter i Sverige av olika prövningsnivåer: A-, B- eller C anläggningar. A- verksamheter innebär att verksamheten bedriver miljöfarlig verksamhet som tillståndsprövas av mark- och miljödomstolen. B-verksamheter innebär att verksamheten bedriver miljöfarlig verksamhet och prövas av miljöprövningsdelegationen vid länsstyrelsen. C-verksamheter är miljöfarliga verksamheter som måste anmäla sin verksamhet till tillsynsmyndigheten, vilket i de flesta fall är den kommunala nämnd som ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken. De verksamheter som varken har tillståndsplikt eller anmälningsplikt är så kallade U-anläggningar. Föreslagna förändringar kan innebära att U-verksamheter går upp till C- eller ibland B-nivå. Tabell 26 visar hur antalet A- och B-verksamheter i Sverige fördelar sig på län. Då information om C-verksamheter inte finns samlat i ett register eller en databas saknas tillförlitlig data för hur många C-verksamheter som bedrivs, var de finns och deras omfattning. Därför kan inte uppskattas hur många C-anläggningar som påverkas av föreslagna förändringar. Detsamma gäller för verksamheter som varken är tillstånds- eller anmälningspliktiga, så kallade U-verksamheter.

Västra Götaland är det län med flest verksamheter, 15 procent respektive 14 procent av alla A- respektive B-verksamheter i Sverige är lokaliserade där. Skåne har näst flest med 13 procent respektive 9 procent av Sveriges A- och B- verksamheter.

Tabell 26. Antal A- och B-verksamheter fördelat på län och prövningsnivå

Län	A-verksamheter	B-verksamheter
Blekinge län	6	130
Dalarnas län	14	259
Gotlands län	2	89
Gävleborgs län	16	290
Hallands län	10	229
Jämtlands län	4	260
Jönköpings län	11	361
Kalmar län	17	251
Kronobergs län	5	162
Norrbottnens län	21	381
Skåne län	50	539
Stockholms län	23	273
Södermanlands län	12	161
Uppsala län	13	142
Värmlands län	23	245
Västerbottnens län	29	390
Västernorrlands län	22	344
Västmanlands län	14	156
Västra Götalands län	57	817
Örebro län	17	192
Östergötlands län	18	257
TOTALT antal	384	5928

Källa: Svenska miljörapporteringportalen (SMP), februari 2015

15.1.3 Industriutsläppsverksamheter och dessas tillsyns- och prövningsmyndigheter

I Sverige omfattas cirka 1100 anläggningar av IED inom sektorerna energi, metall- och mineralindustri, kemisk industri, avfallshantering och annan verksamhet såsom massa- och pappersindustri, livsmedelsindustri och stora anläggningar med djurhållning.

Totalt rör det sig om 185 olika tillsynsmyndigheter som granskar de cirka 1100 verksamheterna som idag är industriutsläppsverksamheter enligt IUF. För verksamhetsutövare som idag bedriver verksamhet som är industriutsläppsverksamhet betyder direktivet att verksamhetsutövaren behöver följa både villkoren i sitt tillstånd (miljöbalken) och kraven i IUF. De kapitel i MPF där ändringar föreslås är listade i tabell 27.

Tabell 27. Kapitel i MPF med förslag på förändringar

Kapitel i MPF	Verksamhet
2	Jordbruk
4	Utvinning-, brytning och bearbetning av torv, olja, gas, kol, malm, mineral, berg, naturgrus och annat
5	Livsmedel och foder
6	Textilvaror
7	Päls, skinn och läder
8	Trävaror
9	Massa, papper och pappersvaror
10	Fotografisk och grafisk produktion
11	Stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle
12	Kemiska produkter
14	Icke-metalliska mineraliska produkter
15	Stål och metall
16	Metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning
17	Elektriska artiklar
19	Förbrukning av organiska lösningsmedel
21	Gas- och vätskeformiga bränslen, el, värme och kyla
28	Rening av avloppsvatten
29	Avfallshantering

Naturvårdsverket har ansvar för att granska och rapportera in uppgifter om det svenska genomförandet av IED till EU-kommissionen. Naturvårdsverket har skyldighet att lämna uppgifter om utsläpp och andra former av föroreningar, gränsvärden för utsläpp, användning av BAT, samt om framstegen när det gäller utvecklingen av ny teknik (SOU 2013:5)⁶⁷.

15.1.4 Naturvårdsverkets arbete med IED

Det svenska systemet för prövning av miljöfarlig verksamhet, som inte har ändrats genom IED, bygger på tillståndsprövning. Tillståndet med villkor baseras på en tillämpning av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. Naturvårdsverket har som uppgift att vägleda i miljörettsliga frågor kopplade till industriell verksamhet, MPF och IUF. Tillsammans med länsstyrelserna utvecklar Naturvårdsverket arbetsformer och verktyg för branschteknisk vägledning samt vägleder för säker avfallshantering.

Naturvårdsverket har det övergripande ansvaret för Sveriges deltagande i Sevillaarbetet med förhandling av BREF-dokument och BAT-slutsatser, Genomförandekommittén samt Artikel 13-forumet, som EU-kommissionen samankallar till, syftar till informationsutbyte mellan medlemsstater rörande teknisk prestanda, använd teknik och bästa tillgängliga teknik.

⁶⁷ Djurhållning och miljö – hantering av risker och möjligheter med stallgödsel (SOU 2013:5)

15.1.5 Konsekvenser och kostnader av föreslagna förändringar i MPF med hänsyn till IED

En stor del av de föreslagna förändringarna i MPF handlar om omformuleringar som inte leder till några förändringar eller enbart marginella förändringar för verksamhetsutövare, myndigheter och miljöskyddet. Andra omskrivningar påverkar framförallt verksamhetsbeskrivningar och de tröskelvärden som avgränsar tillstånds- eller anmälningsplikten i förordningens bestämmelser. Detta leder i vissa fall till större konsekvenser, framförallt förslag som påverkar klassningen av industriutsläppsverksamheter och byte av provningsnivåer innebär kostnadsförändringar både för verksamhetsutövare och provnings- och tillsynsmyndigheter.

Tabell 28 sammanfattar uppskattade konsekvenser av föreslagna förändringar i respektive kapitel i MPF. För en mer detaljerad genomgång av vad förändringarna innebär samt konsekvenser av enskilda paragrafändringar, se avsnitt 5, 6, 7 och 8.

Konsekvenserna för 29 kap. MPF är dels orsakade av förändringar i MPF med hänsyn till IED, dels föreslagna förändringar som syftar till att åstadkomma bättre överensstämmelse med övriga bestämmelser om avfallshantering, till exempel ett bättre genomförande av avfallsdirektivet.

Förslagen syftar också till att förenkla klassificering för provnings- och tillsynsmyndigheter och bidra till att undvika att verksamheter felklassas, det vill säga klassas enligt fel bestämmelse och verksamhetskod, och därmed kanske får en felaktig provningsnivå eller felaktigt omfattas respektive inte omfattas av IUF.

Tabell 28. Sammanfattning av bedömda/uppskattade konsekvenser på grund av föreslagna förändringar i MPF

Kapitel i MPF	Antal aktiva tillståndspliktiga verksamheter i MPF ^x	Antal som byter verksamhetskod ^{xx}	Antal som byter provningsnivå ^{xx}	Förändring av antalet som omfattas av IUF ^{xx} (totalt antal verksamheter som omfattas av IUF innan förändring)
2: Jordbruk	389	Ca 10	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: Ca 5 C → A/B: 0	Ca -10 (298)
4: Enbart undergruppen "Malm och mineral"	34	0	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	0 (2)

NATURVÅRDSVERKET
Redovisning av regeringsuppdrag

5 kap: Livsmedel och foder	126	Omöjligt att uppskatta (stort mörkertal bland verksamheter som inte omfattas av tillståndsplikt)	B → C: ? C → B: ? C → U: ? U → C: ? U → B: ?	Ca + 20 (75)
6: Textilvaror	9	0	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	0 (3)
7: Päls, skinn och läder	3	Ev. 1	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	+1 (1)
8: Trävaror	128	5-20	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	Ca +15 (5)
9: Massa, papper och pappersvaror	53	0	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	0 (52)
10: Fotografisk och grafisk produktion	99	Ca 5	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	Ca +5 (0 fn ^x) som omklassas till 19:1 MPF
11: Stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle	8	Ca 1	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	Ca -1 (6)
12: Kemiska produkter	226	Ca 80	A → B: 12 B → A: 15 B → C: ? (avser v-kod 24.110 B) C → A/B: 0	Ca +4 (94)
14: Icke-metalliska mineraliska produkter	21	Ca 2	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	0 (18)
15: Stål och metall	132	Ca 13	A → B: 0 B → A: 2 A/B → C: 0 C → A/B: 0	Ca +3 (48)
16: Metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning	240	?	A → B: 0 B → A: 0 B → C: 0 C → B: ? U → C: ?	0 (81)

17: Elektriska artiklar	4	0	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	0 (0)
19: Förbrukning av organiska lösningsmedel	132	Ca 120	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0 U → C ?	Ca +25 (21)
21: Gas- och vätskeformiga bränslen, el, värme och kyla	419	Ett 40-tal	A → B: 0 B → A: 0 B → C: 12-15 C → A/B: 0	0 (121)
28: Rening av avloppsvatten	457	0	A → B: 0 B → A: 0 A/B → C: 0 C → A/B: 0	0 (0)
29: Avfall	1018	Ca 30-40	A → B: 0 B → A: 12 A/B → C: 1 C → A/B: 10 Delverksamhet som blir ny B: 100 (internt lager farligt avfall)	Ca +130-140 (270 fn ^x)
Totalt	Ca 3 500 (av totalt 6 141 tillståndspliktiga verksamheter i SMP)	Inte möjligt att uppskatta men sannolikt fler än 330	A → B: Minst 12 B → A: Minst 29 A/B → C: Minst 18 U/C → A/B: Går inte att uppskatta U → C: Går inte att uppskatta	Ca +200 (Ca 1100 fn^x)

^x Enligt SMP (december/februari 2015)

^{xx} Uppskattning/bedömning av antal verksamheter

15.1.6 Verksamhetsutövare

Föreslagna förändringar i MPF gäller tröskelvärden och verksamhetsbeskrivningar som bland annat innebär att verksamheter som tidigare inte omfattats av IED nu kommer att göra det. Detta är något vi inte kan välja bort då Sverige har skyldighet att följa och implementera IED på ett korrekt sätt. Verksamheter som efter förändringen i MPF nu omfattas av IUF, borde, enligt IED, ha gjort det även före förändringen. Ändringar av MPF är förtydliganden för att säkerställa att endast de verksamheter som ska klassas som industriutsläppsverksamheter, i enlighet med IED, blir det. Förtydligandet av MPF innebär ökad rättsäkerhet samt likställda konkurrensvillkor för alla anläggningar som omfattas av IED, då kraven på teknik och utsläppsbegränsningar enligt IED är synkroniserade inom Sverige och EU.

Att omfattas av IUF innebär krav på att följa BAT-slutsatser vilket för verksamhetsutövare kan väntas kräva kostnader i teknikinvesteringar. Dessutom innebär det ökade administrativa kostnader för miljörapportering, krav på upprättande av statusrapporter och periodiska kontroller av mark. Kostnader för att följa BAT-

slutsatser beror på hur verksamheternas redan vidtagna miljöskyddsåtgärder står sig i förhållanden till BAT-krav. Då flertalet BREF:ar inte är framtagna än är det omöjligt att uppskatta kostnaderna för detta. Att omfattas av IED förväntas också medföra ökad myndighetstillsyn vilket även det kan förväntas öka verksamhetsutövarnas kostnader. IED innebär alltså ökade kostnader för verksamhetsutövare, men storleken på dessa går i dagsläget inte att uppskatta.

Som illustreras i tabell 28 leder flera föreslagna förändringar till att verksamheter flyttar mellan provningsnivåerna A, B och C. De berör även verksamheter som inte omfattas av IUF. Totalt uppskattas minst 12 verksamheter flytta från A- till B-nivå och minst 29 verksamheter flytta från B- till A-nivå. De totala kostnaderna för verksamhetsutövare på respektive nivå är svåra att uppskatta, men ju högre provningsnivå en verksamhet klassas i och ju större miljöpåverkan en verksamhet anses ha, desto större blir kostnaderna för verksamhetsutövaren i form av rapportering till och kontakt med tillsynsmyndigheten.

I Tillväxtverkets databas Malin uppskattas verksamhetsutövarnas administrativa kostnader för att sammanställa miljörapport, ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet och anmälan om miljöfarlig verksamhet. Siffrorna som redovisas i tabell 29 nedan är från Malins senaste uppdatering 2009 och kan därför vara något missvisande. De ger ändå en uppfattning om relationen provningsnivåerna emellan. Kostnaderna för A- och B-anläggningar varierar dels på grund av omfattningen av miljörapporten, dels på grund av verksamhetens omfattning och därmed även en ansökans omfattning. Enligt dessa siffror är den genomsnittliga tidsåtgången för en A-anläggning sex gånger så stor som för en genomsnittlig B-anläggning. Den genomsnittliga tidsåtgången för en B-anläggning är i sin tur över fem gånger så stor som tidsåtgången för en C-anläggning. Dessutom skiljer sig avgiften för provning och tillsyn som regleras i förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn (FAPT) beroende på om man har länsstyrelsen eller kommunen som tillsynsmyndighet. Exakta differenser finns i förordningen, men i genomsnitt är avgiften till staten enligt FAPT 65 procent lägre om den kommunala nämnden har övertagit den operativa tillsynen. Den totala avgiften till stat och kommun vid överlåten tillsyn är dock ofta högre än om länsstyrelsen har ansvaret för den operativa tillsynen.

Tabell 29. Genomsnittlig tidsåtgång (timmar) för verksamhetsutövares administration vid olika prövningsnivå

	A	B	C
Miljörapport			
- <i>mindre</i>	480	40	-
- <i>omfattande</i>	560	172	-
Ansökan om miljöfarlig verksamhet			
- <i>liten</i>	110	40	-
- <i>mellan</i>	543	107	-
- <i>stor</i>	6240	543	-
Anmälan om miljöfarlig verksamhet	-	-	80

15.1.7 För myndigheter

Förändringar av verksamhetskoder och tröskelvärden innebär bland annat att verksamheter som inte tidigare klassats som industriutsläppsverksamheter kommer att göra det, vilket kommer att leda till ökade prövnings- och tillsynskostnader.

Förändringar i MPF leder också, som tabell 28 visade, till nya verksamhetskoder, nya tröskelvärden och nivåbyten mellan prövningsnivåerna A, B och C. Det innebär engångskostnader för tillsynsmyndigheter med att omklassificera verksamheter, såsom byte av verksamhetskod i de administrativa systemen och ändrad grund för beslut om prövnings- och tillsynsavgift. Att byta verksamhetskod på en verksamhet tar uppskattningsvis mellan 2 och 4 timmar beroende på typ av ärende och om verksamheten och tillsynsmyndigheten är överens om granskningen.⁶⁸ Nivåbyten gör också att kostnadsbördan kan omfördelas mellan myndigheter som ansvarar för tillsyn och prövning. Det är svårt att uppskatta hur många verksamheter som flyttas från nivå C till nivå B eller A, eftersom det inte finns samlad information om antalet verksamheter, deras omfattning, eller typ av C-verksamhet. Anmälningspliktig verksamhet på C-nivå medför till exempel inte någon skyldighet att lämna miljörapport och därmed sker ingen registrering av verksamheterna i SMP. Då antalet C-verksamheter som påverkas av föreslagna förändringar är svårt att uppskatta finns risk för att det kan bli en ackumulativt ökad administrativ börda för någon lokal eller regional myndighet.

Tabell 30 illustrerar förhållandena mellan verksamhetsutövare och myndigheter och därmed hur kostnader flyttas mellan myndigheter som konsekvens av nivåby-

⁶⁸Uppskattning efter samråd med Elisabet Dimming, miljöskyddshandläggare på Miljöskyddsavdelningen, Länsstyrelsen Västra Götalands län och Frida Gavelin, miljöhandläggare, Länsstyrelsen Västernorrland

ten. Det bör tilläggas att det är vanligt att kommuner har övertagit tillsyn av A- och B-klassade verksamheter från länsstyrelserna. Enligt SMP april 2015 har kommunerna övertagit tillsynen över 66 procent av samtliga tillståndspliktiga verksamheter.

Tabell 30. Verksamhetsutövares och myndigheters insatser och kostnader vid olika prövningsnivåer

	<i>Verksamhetsutövare</i>	<i>Länsstyrelse/MPD</i>	<i>Kommun</i>	<i>Mark- och miljödomstol</i>
A	Skyldighet att söka och ha tillstånd enligt miljöbalken, samt att följa tillstånd med villkor. Om industriutsläppsverksamhet, skyldighet att följa krav i IUF.	Utövar tillsyn (särskilda krav för industriutsläppsverksamheter) om inte tillsynen överlåtits till kommunen. MPD prövar ansökningar om dispenser och alternativvärden för industriutsläppsverksamheter.	Utövar tillsyn (särskilda krav för industriutsläppsverksamheter) om tillsynen överlåtits till kommunen	Tillståndsprövar
B	Skyldighet att söka och ha tillstånd enligt miljöbalken, samt att följa tillstånd med villkor. Om industriutsläppsverksamhet, skyldighet att följa krav i IUF.	Tillståndsprövar via Miljöprövningsdelegationerna. Utövar tillsyn (särskilda krav för industriutsläppsverksamheter) om inte tillsynen överlåtits till kommunen. MPD prövar ansökningar om dispenser och alternativvärden för industriutsläppsverksamheter.	Utövar tillsyn (särskilda krav för industriutsläppsverksamheter) om tillsynen överlåtits till kommunen	
C	Skyldighet att göra anmälan till tillsynsmyndigheten. Skyldighet att följa ev. föreläggande om försiktighetsåtgärder, mm.		Tar emot och handlägger anmälan om miljöfarlig verksamhet. Meddelar i vissa fall beslut med föreläggande om försiktighetsåtgärder, m.m.	

De olika prövningsnivåerna innebär också olika tidsåtgång för prövning och tillsyn. Sveriges Kommuner och Landsting har bedömt kommunens kostnader för tillsyn av miljöfarlig verksamhet. Tidsåtgången har bedömts både för olika prövningsnivåer, typer av verksamheter och utifrån verksamheternas omfattning. Tabell 31

visar spannen för olika kapitel i MPF och de tre prövningsnivåerna enligt Sveriges Kommuner och Landstings bedömning.⁶⁹

Tabell 31. Bedömd tidsåtgång timmar/år som underlag för kommunens tillsynsavgift

Kapitel i MPF	A	B	C
2: Jordbruk		6-25	Timavgift - 25
4: Utvinning, brytning, bearbetning av torv, olja, gas, kol, malm, mineral, berg, naturgrus och annat	30-140	10-55	6-8 (timavgift)
5: Livsmedel och foder		20-80	6-45
6: Textilvaror		50	10
7: Päls, skinn och läder		70	10
8: Trävaror		15-70	6-45
9: Massa, papper och pappersvaror	55-110	25-35	15
10: Fotografisk och grafisk produktion		20	2-25
11: Stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle	60-230	75	
12: Kemiska produkter	90	20-160	10-55
14: Icke-metalliska mineraliska produkter	130	20-130	10-35
15: Stål och metall	25-130	8-120	8
16: Metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning		5-40	8-15
17: Elektriska artiklar	125-145	55	110-15
19: Förbrukning av organiska lösningsmedel		55-75	10-12
21: Gas- och vätskeformiga bränslen, el, värme och kyla	40-150	6-100	6-40
28: Rening av avloppsvatten		30-120	15-30
29: Avfall	65-340	20-60	12-18

Olika län kommer att påverkas i olika utsträckning av de föreslagna förändringarna i MPF. I 12 kap. MPF, kemiska produkter, förväntas de föreslagna förändringarna att få relativt stora konsekvenser för de verksamheter som med dagens bestämmelser är tillståndspliktiga. Förslaget innebär att fem bestämmelser i MPF ersätts av 40 nya, över 27 verksamheter bedöms byta prövningsnivå och 79 bedöms få ny verksamhetskod. Ytterligare 4 verksamheter bedöms bli klassade som industriutsläppsverksamheter. Som visas i tabell 32 är kemisk industri framförallt koncentrerad till ett par län. Kapitlet omfattar över 260 tillståndspliktiga verksamheter (februari 2015) och av dessa ligger närmare en tredjedel i Skåne län och en femtedel i Västra Götaland.

⁶⁹ Taxebilaga 2. Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter, Sveriges Kommuner och Landsting, reviderad 13 december 2013

Tabell 32. Antal tillståndspliktiga verksamheter 12 kap. MPF, fördelat på län

Län	Antal verksamheter
Blekinge län	2
Dalarnas län	8
Gotlands län	1
Gävleborgs län	9
Hallands län	6
Jönköpings län	5
Kalmar län	1
Kronobergs län	2
Norrbottnens län	6
Skåne län	74
Stockholms län	27
Södermanlands län	7
Uppsala län	7
Värmlands län	8
Västerbottens län	4
Västernorrlands län	12
Västmanlands län	5
Västra Götalands län	55
Örebro län	15
Östergötlands län	12
Total	266

15.1.8 För miljöskyddet

IED innebär gemensamma regler och kravnivåer i EU (minimikrav). Direktivet innebär mer detaljreglerade försiktighetsmått och krav på skyddsåtgärder, samt delvis skärpta miljökrav. Det svenska provningssystemet enligt miljöbalken omfattar krav om bästa möjliga teknik och reglerar ofta i villkor en verksamhets totala utsläpp och miljöpåverkan. IED innebär ytterligare krav i och med att BAT-slutsatserna ställer detaljerade miljöskyddskrav för både huvud- och sidoverksamheter.

Föreslagna förändringar i MPF syftar till att förbättra systematiken för att undvika oklarheter och brist på enlighet i tolkningarna som i sin tur leder till att verksamheter hamnar i fel provningsnivå eller inte får en korrekt verksamhetskod (felklassad) utifrån IED. Totalt blir fler anläggningar tillstånds- eller anmälningspliktiga, vilket förväntas leda till ett något stärkt miljöskydd eftersom fler verksamheter får sin lokalisering och verksamhet prövad innan verksamheten anläggs och påbörjas. Dessutom kan det leda till en förstärkt tillsyn vid dessa verksamheter.

15.1.9 Avgift för dispens enligt 1 kap. 16 § IUF

Om en verksamhetsutövare anser att en BAT-AEL leder till orimliga kostnader i förhållande till miljönyttan kan denne ansöka om dispens. Dispensen förenas då med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde. Ansökan om dispens ska göras hos miljöprövningsdelegationen. För att täcka kostnaderna för denna prövning föreslås ett tillägg i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Naturvårdsverkets förslag på avgift, 56 000 kr per dispensansökan, syftar till att täcka prövningsmyndigheternas kostnader för dispensärenden. Förslaget om dispensavgift påverkar i första hand verksamheter som kommer att ansöka om dispens. I dagsläget finns det ingen kunskap om hur många som kommer ansöka om dispens. Kostnaden för dispensansökan bör sättas i relation till de kostnader som investeringar för att följa utsläppsvärdet skulle innebära. I relation till dessa kostnader bedöms dispensavgiften vara liten, annars skulle behovet av att ansöka om dispens inte finnas. Intäkterna från dispensavgifterna tillfaller statskassan. Avgiften kan också ha betydelse för prövningsmyndigheten (MPD) då den kostnad som avgiften innebär kan påverka hur många dispensansökningar som kommer in. Avgiften kan också indirekt påverka verksamheter som inte omfattas av IED, då den kan dämpa antalet dispensansökningar som inkommer och därmed också påverka väntetiden för prövningsmyndighetens övriga ärenden.

En verksamhetsutövare som står inför valet att göra en dispensansökan har bland annat att ta hänsyn till kostnaden för att följa begränsningsvärdet, sannolikheten för att få dispens, kostnaden för att ta fram en ansökan och de underlag som behövs, samt avgiftens storlek. Den verksamhetsutövare som bedömer att avgiften och kostnaderna för att ta fram en ansökan är för höga har att följa begränsningsvärdet och ta de kostnader som det medför. I detta sammanhang bedömer vi att den föreslagna avgiften har en mycket marginell påverkan på hur verksamhetsutövaren väljer att göra. Generellt gäller dock att prövningen av dispenser, vid oförändrade resurser vid MPD, riskerar att förlänga prövningstiderna för annan tillståndsprövning eftersom dispensansökningar kommer att prioriteras.

15.2 Prövningsregler för avfall, djupborrning, lagring och avskiljning av koldioxid, små kylanläggningar och täkter

Naturvårdsverket har sett över tillstånd och anmälningsplikt för avfall, avskiljning och geologisk lagring av koldioxid, djupborrning, mindre kylanläggningar och berg- och naturgrustäkter. Dessutom har behovet av informationsplikt undersökts. Sist beskrivs föreslagna förändringar i MPF med anledning av Europaparlamentets och -rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CPL-förordningen). Nedan följer en sammanfattning av konsekvenserna. För mer detaljerade beskrivningar och förändringar och konsekvenser se avsnitt 6, 7, 8, 9, 10, 11 och 12 i denna redovisning.

15.2.1 Avfall

Föreslagna förändringar i 29 kap. MPF görs inte enbart med hänsyn till genomförandet till IED utan också för att förbättra systematiken i kapitlet och tydliggöra reglerna. Avfallsfrågor hanteras framförallt i 15 kap. miljöbalken, avfallsförordningen (2011:927) och avfallsdirektivet (2008/98). Terminologin i MPF skiljer sig i vissa delar från terminologin i miljöbalken, avfallsförordningen och avfallsdirektivet vilket innebär otydligheter vid tillämpningen, och på grund av det behov av mycket vägledning. Det riskerar även att leda till att rättstillämpningen inte blir enhetlig. Naturvårdsverket anser att språkbruket i MPF bör anpassas till avfallsdirektivet för att minska risken för skilda tolkningar.

Det är ett stort antal mindre förändringar som föreslås. För en mer detaljerad och fullständig beskrivning av föreslagna förändringar i 29 kap. MPF se avsnitt 6 i denna redovisning. Här följer en kort summering av Naturvårdsverkets förslag till förändringar, de gäller bland annat:

- Tydliggörande av undre och övre tröskelvärden (mängdgränser) i flera paragrafer.
- Att begreppet anläggning tas bort i flertalet paragrafer.
- Att begreppet icke-farligt avfall används istället för annat avfall än farligt avfall.
- Att anmälningspliktiga verksamheter där avfall behandlas föreslås få ett beslut fattat av tillsynsmyndigheten

En stor del av Naturvårdsverkets förslag vad avser 29 kap. MPF syftar till att förtydliga verksamhetsbeskrivningarna. Att skriva ut undre och övre tröskelvärden (mängdgränser) i respektive paragraf innebär ingen ändring i sak, utan leder enbart till ökad tydlighet. Detsamma gäller de förslag som hanterar olika begrepp, till exempel att icke-farligt avfall ska användas istället för annat avfall än farligt avfall. Initialt kan dessa förändringar leda till konsekvenser i form av ökad tidsåtgång för myndigheter för tolkning och tillämpning av bestämmelserna.

Att begreppet anläggning tas bort i flertalet bestämmelser (dock ej för förbränningsanläggningar) bedöms leda till begränsade konsekvenser för myndigheter och verksamhetsutövare. Beroende på hur begreppet anläggning tidigare har tolkats kan det i vissa fall leda till att fler verksamheter faller in under dessa paragrafer. Då många av dessa verksamheter finns på C-nivå är det svårt att uppskatta antalet verksamheter som kan påverkas.

Sammantaget bedöms att de huvudsakliga konsekvenserna av förslagen till ändringar i MPF är att reglerna blir enklare och att tolkningen underlättas. Detta förmodas leda till mindre tidsåtgång för tillsyns- och prövningsmyndigheterna vid tolkning och tillämpning av bestämmelserna, samt en mer enhetlig tolkning. Initialt kommer arbetet med att omklassa vissa verksamheter att kräva tid, men det handlar om engångskostnader. För verksamhetsutövare bedöms de föreslagna ändringarna leda till att tydligheten ökar.

En större konsekvens är att anmälningspliktiga verksamheter som behandlar avfall föreslås få ett beslut fattat av tillsynsmyndigheten. Detta kommer att leda till ökade administrativa kostnader för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare. Det är i storleksordningen cirka 1000 befintliga C-verksamheter som kommer att behöva göra en kompletterande anmälan. Totalt skulle den administrativa kostnaden för verksamhetsutövarna bli 25 miljoner kr. Tillsynsmyndigheternas kostnader för att handlägga och besluta i dessa ärenden bedöms uppgå till ungefär hälften av verksamhetsutövarnas. Eftersom tillsynsmyndigheten kan finansiera sin handläggning genom avgifter vältras denna kostnad över på verksamhetsutövarna. Den totala kostnaden för verksamhetsutövarna, som engångskostnad, blir då i storleksordningen 35–40 miljoner kronor.

15.2.2 Avskiljning och geologisk lagring av koldioxid

Enligt nuvarande bestämmelser, omfattas inte geologisk lagring under 100 000 ton i forskning-, utveckling- eller provnings syfte av tillståndsplikt i MPF. Avskiljning av koldioxidströmmar som görs för ett annat ändamål än geologisk lagring är inte heller tillståndspliktig.

Naturvårdsverket har fått i uppgift att se över tillstånds- och anmälningsplikten för geologisk lagring och avskiljning av koldioxid utöver de verksamheter som nu är tillståndspliktiga.

Naturvårdsverket anser att:

- All geologisk lagring av koldioxid bör vara tillståndspliktig enligt 9 kap. 6 § i miljöbalken. Detta skiljer sig från dagsläget då lagring av volymer under 100 000 ton idag varken är anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet.
- Befintliga provningsregler i miljöbalken bedöms tillräckliga vad avser avskiljning av koldioxid från punktkällor i annat syfte än geologisk lagring. Därför föreslås ingen särskild provningsplikt för sådan avskiljning.
- Naturvårdsverket föreslår att nuvarande bestämmelse i MPF för avskiljning delas upp i två paragrafer för att särskilja avskiljning från industriutsläppsverksamhet från avskiljning från annan verksamhet.
- Borring med syfte att undersöka möjligheten till geologisk lagring av koldioxid bör omfattas av anmälningsplikt.

Föreslagna förändringar med ökat krav på tillstånds- och anmälningsplikt bedöms bidra till ett förbättrat miljöskydd eftersom verksamheterna får sin lokalisering och verksamhet prövad innan verksamheten påbörjas.

Idag finns endast en handfull verksamheter som bedriver försöksverksamhet när det gäller geologisk koldioxidlagring. Dessa kan påverkas då även lagring som inte faller under CCS-direktivet blir tillståndspliktig B-verksamhet. Även förväntade framtida verksamheter kommer att få högre kostnader vad gäller tillsyn och provning.

För Länsstyrelsen och miljöprövningsdelegationen innebär den utökade tillståndsplikten för lagring som inte faller under CCS-direktivet att resurser kan behövas för handläggning och beslut i ansökningsärenden. I den mån sådana beslut överklagas kan mark- och miljödomstolarna också behöva ha resurser för överprövningen. För kommunala nämnder kan resurser komma att krävas för handläggning av anmälningar om provborrning liksom åtföljande tillsyn. I övrigt kommer berörda aktörer att behöva avsätta de resurser som är nödvändiga för att kunna medverka på önskat sätt i prövningar. Sammantaget rör det sig dock bara om maximalt en handfull verksamheter under överskådlig tid.

SGU utövar tillsyn, bland annat över de verksamheter som omfattas av förslaget om utökad tillståndsplikt för lagring av koldioxid och avser lagring av mindre än 100 000 ton koldioxid för forskning, utveckling eller prövning av nya produkter eller processer. Inom den närmaste tioårsperioden bedöms maximalt fem till tio sådana anläggningar bli aktuella i Sverige. Avskiljning och lagring av koldioxid är tekniker i utvecklingsstadiet. Dessutom kan tekniken möta lokalt motstånd som behöver bemötas och kostnaderna för tillsyn därför svåra att uppskatta, men SGU bedömer att kostnaderna bör bli ungefär 3 miljoner kronor per år.

För att uppnå full kostnadstäckning, enligt principen att förorenaren betalar, föreslår Naturvårdsverket avgifter i FAPT. Vi föreslår att lagring av koldioxid åläggs en årlig avgift på 280 500 kr om den planerade lagringen är större än 100 000 ton och 169 500 kr om lagringen är mindre. Vidare bedömer Naturvårdsverket att avgiften för koldioxidavskiljning bör kunna ligga på nivån 169 500 kr enligt förslaget till uppdaterad FAPT. Dessa avgifter bedöms täcka myndigheternas kostnader.

15.2.3 Djupborrning

Bergstaten, SGU och SveMin har framfört synpunkter på tillstånd och prövningsprocesser för djupborrning, särskilt vad avser prospekteringsborrningar. För en närmare beskrivning av dessa, se avsnitt 8 i denna redovisning.

- SveMin anser att MKB-direktivet inte bör tillämpas på prospekteringsverksamhet.
- SGU och Bergsstaten anser att det är en för långtgående tolkning att prospekteringsborrningar omfattas av MKB-direktivet. De påpekar att MKB-direktivet inte explicit utpekar prospekteringsborrningar, till skillnad från andra typer av borrningar. Den ordning som rådde före 2008 års ändring bör tydliggöras, så att det av MPF framgår att det är anmälningssplikt och tillståndsplikt som gäller för prospektering och utvinning av naturgas och råolja. SGU anser inte att ett sådant förtydligande strider mot genomförandet av MKB-direktivet.

Naturvårdsverket föreslår att djupborrning efter malm eller mineral som sker inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen (1991:45), inte ska omfat-

tas av anmälningsplikt enligt MPF. Däremot förslås en förtydligad anmälningsplikt för provborrning efter olja, gas och uran.

Förslagen bör leda till att verksamhetsutövare och myndigheter kan handlägga anmälningsärenden mer effektivt och därmed minska de administrativa kostnaderna. En förbättrad vägledning kan också bidra till en effektivare handläggning. Förslagen innebär en lättnad i prövningskraven eftersom anmälningsplikten, med undantag för uran, olja och gas, inte skulle omfatta borrning som sker inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen (1991:45). En särskild prövning enligt miljöbalken undanröjs för en mycket stor majoritet av alla prospekteringsborrning. Det innebär till exempel att verksamhetsutövaren inte behöver ta fram underlag för en anmälan och betala avgift för myndighetens handläggning av anmälningsärendet. Efter kontakt med några länsstyrelser och kommuner gör Naturvårdsverket bedömningen att det i praktiken dock troligen kommer att röra sig om små administrativa lättnader. Detta eftersom provborrningar, på grund av otydligheten om tillämpningen av 4 kap. 17 § MPF, i de allra flesta fallen enbart har prövats inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen. Vad avser undersökningsborrningar utom olja, gas och uran gör Naturvårdsverket därför bedömningen att förslaget i praktiken får mycket små konsekvenser för verksamhetsutövers och myndigheters administrativa kostnader.

För provborrning efter uran, olja eller gas, vilket sällan förekommer, innebär förslagen att det råder anmälningsplikt och att tillsynsmyndigheten ska bedöma frågan om betydande miljöpåverkan. Eftersom det totalt sett rör sig om ett mycket litet antal projekt och ärenden bedömer vi att förslaget sammantaget medför mycket marginella konsekvenser för verksamhetsutövers och myndigheters administrativa kostnader.

Berörda centrala myndigheter, framförallt Naturvårdsverket och SGU, kommer att få en engångskostnad för att ta fram ny och reviderad vägledning vad avser undersökningsarbete och djupborrning.

Alternativet till föreslagna ändringar i MPF är att inte göra några ändringar. Det kan leda till successivt högre administrativa kostnader för verksamhetsutövare och myndigheter, i takt med att 4 kap. 17 § MPF genom ökad vägledning och bättre kunskap kan börja tillämpas i allt högre utsträckning. Parallella prövningar enligt minerallagen och miljöbalken kan komma att ske i allt högre grad. Risken för olikvärdig tillämpning bedöms vara större med oförändrade regler eftersom reglerna även fortsatt, åtminstone till en början, kan upplevas som otydliga vilket kan medföra tveksamhet om hur reglerna ska tillämpas.

Antalet ansökningar om undersökningstillstånd varierar år från år. 2014 var det cirka 150 stycken. Om vi gör antagandet att två tredjedelar av dessa inkluderade djupborrning och att verksamhetsutövarna i framtiden anmäler dessa enligt 4 kap. 17 MPF, innebär det en administrativ kostnad på totalt cirka 4 miljoner kronor (100

x 40 640 kr/anmälan⁷⁰). Till detta tillkommer att verksamhetsutövarna får betala en avgift för tillsynsmyndigheternas handläggning av anmälan.

15.2.4 Mindre kylanläggningar

Enligt 17 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) är det förbjudet att utan anmälan till den kommunala nämnden inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten. Kommunen kan föreskriva att det krävs tillstånd. I princip finns samma behov av kontroll vid anordnandet av anläggningar för kylning som vid anläggningar för enbart värme. Naturvårdsverket föreslår därför att 17 § FMH även bör omfatta kylanläggningar.

Följande positiva konsekvenser kan förväntas av förslaget:

- Minskad risk för att borring sker i tunnlar och ledningar.
- Minskad risk att borring sker i någon befintlig anläggning för bergvärme/bergkyla då borrhålens placeringar registreras.
- Säkerställande att borring inte strider mot gällande eller planerad plan.
- Minskad risk för förorenings-spridning vid borring till exempel i områden där det finns förorenad mark.
- Minskad risk för läckage av köldbärarvätska.

Förslaget innebär en ökad administrativ börda för den verksamhetsutövare som blir skyldig att göra en anmälan eller söka tillstånd i de fall kommunen har föreskrivit att tillstånd krävs.

För kommuner innebär förslaget om att införa anmälningsplikt sannolikt att antalet ärenden om anmälan enligt 17 § FMH kommer att öka. En uppskattning är att det kan leda till i genomsnitt 3-4 fler ärenden per kommun. Kommuner kan avgiftsfinansiera hanteringen av anmälnings- eller tillståndsärenden.

15.2.5 Berg- och naturgrustäkter

Sveriges Bergmaterialindustri (SBMI) har föreslagit ändringar i MPF och FMH gällande prövnings och tillståndsregler för berg- och naturgrustäkter. Förslagen gäller regelförenklningar för bergtäkter, hantering av externa massor, anmälningsplikt för uppställning av asfalts- och oljegrusverk, utökat undantag från krav på efterbehandling efter avslutad täktverksamhet, slopad behovsprövning av bergtäkter, slopat krav på lokaliseringssprövning vid förlängt täktillstånd, nivå för betydande miljöpåverkan samt förslag om förtydligande angående begreppen tillståndshavare, verksamhetsutövare och exploitör. Naturvårdsverket har analyserat förslagen samt inhämtat synpunkter från länsstyrelserna.

⁷⁰ Enligt Tillväxtverkets databas Malin, <http://www.enklareregler.se/kunskap-och-natverk/foretagens-upplevelser-och-kostnader/administrativa-kostnader/-resultat-i-databas.html>

Utifrån detta anser Naturvårdsverket följande:

- Nuvarande beskrivningar och verksamhetskoder är väl anpassade till verksamhet och miljöpåverkan och föreslår därför inga ändringar.
- Att om hantering av externa massor inte ingår i täkttillstånd ska verksamhetsutövaren även fortsättningsvis ansöka om tillstånd eller komma in med anmälan.
- Anmälningssplikten ska kvarstå för täkter med tillkommande kross- och sorteringsverksamhet, om detta inte reglerats i tillstånd.
- Nuvarande regelverk för anmälningssplikt för uppställning av asfalts- och oljegrusverk behöver inte ändras men det kan finnas behov av vägledning.
- Ytan som kan undantas efterbehandling vid avslut av täkt bör utökas till två hektar. Upplag bör få lämnas kvar högst fem år efter att beslut fattats om avslutad täkt.
- Prövningsmyndigheten bör även fortsättningsvis ha möjlighet att pröva behov av täkt samt förelägga sökande att komma in med utredning som belyser behov av täkt.
- Att lokaliseringsfrågan bör prövas även vid ansökan om fortsatt drift då den kan ha betydelse för bedömningen av den samlade påverkan på miljö och hälsa, i likhet med vad som gäller för övrig miljöfarlig verksamhet.
- Att begreppet exploatör ersätts med verksamhetsutövare för att skapa ökad enhetlighet och tydlighet i tillämpningen enligt 26 kap. 21 a § miljöbalken.

De föreslagna ändringarna påverkar miljöskyddet i mindre omfattning. Möjligheten att lämna kvar upplag efter avslutad täktverksamhet gör att miljöpåverkan från uttransporten kan öka något, men totalt sett väntas påverkan från transporter minska då ballast inte behöver transporteras i enda syfte att mellanlagras på annan plats. Genom att tillåta en längre tid för ett upplag efter avslutad täkt minskar risken för att redan brutet och bearbetat material som inte hinner avyttras sprids ut inom täkten.

Om en täkt har upplag på mer än en hektar kan det medföra att verksamhetsutövaren ansöker om ändringstillstånd eller förlängt tillstånd. Förslaget om att utöka tillåten yta till två hektar bedöms medföra att sådana tillståndsprocesser kan undvikas, vilket är resursbesparande för prövningsmyndigheten. För tillsynsmyndigheten kan förslaget medföra att mindre resurser krävs för den operativa tillsynen i och med att täkt avslutas.

För verksamhetsutövare väntas den administrativa och ekonomiska bördan minska om en täkt kan avslutas med större upplag. I fler fall än idag behöver inte verksamhetsutövaren transportera ut och mellanlagra upplagen eller ansöka om nytt tillstånd eller ett ändringstillstånd.

15.2.6 Informationsplikt

Naturvårdverkets uppdrag är att utreda behovet av informationsplikt för miljöfarliga verksamheter och anläggningar som det annars är svårt för tillsynsmyndigheter

att få information om. Naturvårdsverket föreslår att informationsplikt för miljöfarliga verksamheter inte införs utan att alternativa metoder för informationsinhämtning utvecklas.

Positiva konsekvenser av förslaget är att nya administrativa arbetsuppgifter som riskerar att ge en begränsad miljönytta undviks. Verksamhetsutövarna slipper en ny administrativ börda och kostnad. Genom att istället titta på alternativa metoder för informationsinhämtning kan effektiva, mer långsiktiga lösningar hittas där möjlighet finns att samordna informationsinhämtningen med andra befintliga system. En negativ konsekvens kan vara att de tillsynsmyndigheter som bedriver tillsyn över miljöfarliga verksamheter som varken är anmälnings- eller tillståndspliktiga även fortsättningsvis kan behöva avsätta resurser för att lokalisera nya sådana verksamheter. Resurser som annars skulle kunna läggas på operativ tillsyn.

15.2.7 CLP-förordningen och miljöprövningsförordningen

I MPF finns några paragrafer som hänvisar till klassificering av kemikalier. Dessa hänvisningar behöver ändras så att de hänvisar till CLP-förordningen⁷¹ istället för Kemikalieinspektionens föreskrifter om klassificering och märkning. De föreslagna förändringarna har tagits fram med stöd av den översättningstabell som finns i bilaga VII till CLP-förordningen. Eftersom CLP-förordningen innebär nya kriterier för klassificering kommer vissa kemiska produkter att få förändrad klassificering i och med övergången till det nya systemet. Det kan i sin tur påverka vilka verksamheter som i framtiden kommer att vara tillstånds- och anmälningspliktiga enligt de aktuella bestämmelserna i MPF.

Det är dock inte möjligt att bedöma hur de nya kriterierna kommer att påverka antalet verksamheter som i framtiden kommer att vara tillstånds- eller anmälningspliktiga. Idag (februari 2015) omfattas knappt 234 verksamheter av tillståndsplikt enligt 12 kap. 9 §, 20 kap. 1 § och 26 kap. 1 § MPF. Hur många verksamheter som omfattas av anmälningsplikt enligt 19 kap. 3 § och 20 kap. 2 § MPF är inte möjligt att ange eftersom det saknas samlad information om C-verksamheter. Eftersom ovanstående förslag är framtagna med syfte att innebörden av de befintliga bestämmelserna så långt som möjligt ska kvarstå, är vår bedömning att konsekvenserna bör bli små eller marginella både för verksamhetsutövare, myndigheter och i övrigt.

15.3 Bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Redovisningens författningsförslag avser ändringar i miljöbalken och ett antal förordningar och inte i någon av Naturvårdsverkets föreskrifter. Regeringens be-

⁷¹ Europaparlamentets och rådets förordning 1272/2008 om klassificering, märkning, och förpackning av ämnen och blandningar

myndiganden att besluta i enlighet med förslag om ändring i respektive förordning finns redovisat i respektive förordning. De författningsändringar som föreslås bedöms vara förenliga med dessa bemyndiganden.

15.4 Överväganden 14 kap. 3 § regeringsformen

Naturvårdsverket har övervägt om förslagen i redovisningen innebär en inskränkning i den kommunala självstyrelsen, och om förslagen i så fall går utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den.

Vår bedömning är att förslagen i redovisningen inte innebär någon inskränkning i den kommunala självstyrelsen. De författningsändringar som föreslås syftar enbart till att förenkla och underlätta tolkningen av reglerna, åtgärda brister och öka systematiken i författningarna. Det bör vara till fördel för de kommunala nämnder som utövar tillsyn över miljöfarlig verksamhet.

I vissa fall innebär förslagen en ökad administrativ börda för de kommunala nämnderna. I regel kan denna ökade börda finansieras vi tillsynsavgifter.

15.5 Överensstämmelse med EU:s regelverk

Bedömningen är att den föreslagna regleringen överensstämmer med och inte går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. De förslag som har sin grund i IED och avfallsdirektivet bedömer vi är nödvändiga för att Sverige på ett bättre sätt ska uppfylla direktivens krav.

15.6 Särskild hänsyn för tidpunkt för ikraftträdande

I och med de förslag som lämnas i redovisningen kan en del verksamheter bli tillstånds- eller anmälningspliktiga genom ändringarna. Med anledning av detta föreslås vissa generella övergångsbestämmelser för att ge tillräcklig tid åt berörda parter att anpassa sig till nya och/eller ändrade krav. Förslaget är att tillståndansökan eller anmälan ska ges in senast två år efter ikraftträdandet. Se vidare avsnitt 3.9.

Övergångsbestämmelser av mer specifik natur som föreslås som en följd av annan författningsändring återfinns i respektive avsnitt i detta dokument.

15.7 Sammanfattning av konsekvenser för myndigheter, verksamhetsutövare och miljöskyddet

Regeringsuppdraget syftar till att förbättra genomförandet av IED i Sverige samt att se över provnings- och tillståndsregler för ett antal miljöfarliga verksamheter där regelverket är otydligt eller innehåller brister. Förslagen syftar generellt till att förenkla och underlätta tolkningen av reglerna, åtgärda brister och öka systematiken i MPF.

För verksamhetsutövare innebär regelförändringarna att ett antal verksamheter får ny verksamhetskod och ett antal verksamheter byter provningsnivå. Förslagen påverkar också vilka verksamheter som ska klassas som industriutsläppsverksamheter enligt IUF. Anledningen till att antalet verksamheter som byter provningsnivå eller verksamhetskod inte kan specificeras beror bland annat på oklarheter om hur reglerna för tillståndspliktiga verksamheter hittills har tillämpats, samt att det saknas samlad information om hur många C-verksamheter som bedrivs och deras omfattning. Detsamma gäller för verksamhet som vare sig är tillstånds- eller anmälningspliktig. Därför går det ofta inte att uppskatta hur många icke tillståndspliktiga verksamheter som påverkas av föreslagna förändringar.

För tillsyns- och provningsmyndigheter innebär förslagen en viss omfördelning av arbetsuppgifter då verksamheter byter provningsnivå.

Även de centrala myndigheterna påverkas av de föreslagna förändringarna. Naturvårdsverket och Jordbruksverket behöver bidra med vägledning om nya regler. På sikt väntas vägledningsbehovet minska på grund av föreslagna förenklingar och förtydliganden.

Konsekvenserna, redovisat per myndighet, samt för verksamhetsutövarna och för miljöskyddet, kan sammanfattas på följande sätt:

Naturvårdsverket

- Ökade administrativa kostnader för vägledning i samband med införandet av nya regler (stor engångsinsats).
- Ökade administrativa kostnader för att hantera ökat antal frågor (telefon och e-post) vid införande av nya regler (engångsinsats) - kan motverkas om Naturvårdsverket är snabba med att ge annan vägledning.
- På sikt minskade administrativa kostnader för vägledning på grund av enklare och tydligare regler.

Jordbruksverket

- Ökade administrativa kostnader för vägledning i samband med införandet av nya regler för djurhållning (liten engångsinsats).

Miljöprövningsdelegationer

- Ökade administrativa kostnader och ökad arbetsbörda för att hantera avgifter vid prövning av dispens från BAT-slutsatser (ny avgift).

Mark- och miljödomstolar och miljöprövningsdelegationer

- Ökade administrativa kostnader för att beakta ny regel i 22 kap. miljöbalken: Dom som innebär att tillstånd ges till en industriutsläppsverksamhet ska när så krävs dessutom innehålla uppgifter om såväl tillståndsgivna dygns- som årsvärden.

Länsstyrelserna som operativa tillsyns- och tillsynsvägledande myndigheter

- Ökade administrativa kostnader för att i beslut (efter miljörapport) fastställa en industriutsläppsverksamhets huvudverksamhet och eventuell sidoverksamhet.
- Ökade administrativa kostnader (engångsinsats) för att enligt de nya reglerna omklassificera verksamheter i register (nya verksamhetskoder).
- Ökade administrativa kostnader (engångsinsats) för att ompröva beslut om avgift enligt FAPT utifrån nya verksamhetskoder och reviderade bestämmelser i FAPT.
- Ökade administrativa kostnader för regional tillsynsvägledning samt för att hantera ett ökat antal frågor (telefon och e-post) vid införande av nya regler (engångsinsats) - kan motverkas om Naturvårdsverket och Jordbruksverket är snabba med att ge vägledning.
- På sikt minskade administrativa kostnader för tolkning/tillämpning av MPF och minskat vägledningsbehov på grund av enklare och tydligare regler.
- Ökade administrativa kostnader för att bedriva IED-tillsyn eftersom det blir något fler industriutsläppsverksamheter (tillsynsbesökens frekvens regleras och större dokumentationskrav).

Kommunala nämnder som operativa tillsynsmyndigheter

- Ökade administrativa kostnader för att i beslut (efter miljörapport) fastställa en industriutsläppsverksamhets huvudverksamhet och eventuell sidoverksamhet
- Ökade administrativa kostnader för att alltid fatta särskilt beslut efter anmälan av verksamhet som behandlar avfall - för att uppfylla krav i avfallsdirektivet (kan finansieras via avgift)
- Ökade administrativa kostnader för att handlägga anmälan (FMH) för små kylanläggningar för tillförsel av värmeenergi till mark, ytvatten eller grundvatten (kan finansieras via avgift).
- Ökade administrativa kostnader för att bedriva IED-tillsyn eftersom det blir något fler industriutsläppsverksamheter – tillsynsbesökens frekvens regleras och större dokumentationskrav (kan finansieras via avgifter).
- Ökade administrativa kostnader (engångsinsats) för att enligt de nya reglerna omklassificera verksamheter i register (nya verksamhetskoder).

- Ökade administrativa kostnader (engångsinsats) för att ompröva beslut om tillsynsavgift utifrån nya verksamhetskoder och reviderade bestämmelser i MPF.
- Ökade administrativa kostnader för att hantera ett ökat antal frågor (telefon och e-post) vid införande av nya regler (engångsinsats) - kan motverkas om Naturvårdsverket, Jordbruksverket och länsstyrelserna är snabba med att ge vägledning.
- På sikt minskade administrativa kostnader för tolkning/tillämpning av MPF på grund av enklare och tydligare regler.

Verksamhetsutövare

De som genom förslaget blir klassificerade som industriutsläppsverksamhet får ökade kostnader för administration och miljöskydd, bland annat:

- redovisning av uppfyllandet av BAT-slutsatser i miljörapporten,
- statusrapport ska upprättas (normalt en gång),
- periodiska kontroller av mark och grundvatten ska ske,
- krav på vidtagande av åtgärder vid nedläggning av verksamhet - kopplat till statusrapport,
- kraven på utsläpp till luft från stora förbränningsanläggningar skärps,
- (särskilda) miljöskyddskrav för huvud- och sidoverksamheter, samt
- eventuell ansökan om dispenser och alternativvärden.

För den enskilde verksamhetsutövaren kan det få stora konsekvenser.

De som genom förslaget inte längre blir klassade som industriutsläppsverksamheter får minskade kostnader för administration och miljöskydd, bland annat kan följande undvikas:

- redovisning av uppfyllandet av BAT-slutsatser i miljörapporten,
- statusrapporter (normalt en gång),
- periodiska kontroller av mark och grundvatten,
- krav på vidtagande av åtgärder vid nedläggning av verksamhet, kopplat till statusrapport,
- skärpta krav på utsläpp till luft från stora förbränningsanläggningar,
- (särskilda) miljöskyddskrav för huvud- och sidoverksamheter, samt
- ansökan om dispenser och alternativvärden.

För den enskilde verksamhetsutövaren kan det bli fråga om stora konsekvenser.

För dem som genom förslaget byter prövningsnivå från B- till A-verksamhet innebär det:

- ny prövningsmyndighet,
- ökade administrativa kostnader för tillståndsprövning och miljörapport, samt
- ny, oftast högre avgift för prövning och tillsyn.

För dem som genom förslaget byter prövningsnivå från icke tillståndspliktig nivå till A/B-verksamhet innebär det:

- administrativa kostnader för tillståndsprovning och årlig miljörapport,
- i regel ökade miljöskyddskrav och därmed ökade kostnader för miljöskydd,
- ny (oftast) högre avgift för provning och tillsyn, samt
- eventuellt ny tillsynsmyndighet.

För dem som genom förslaget byter provningsnivå från tillståndsplikt till icke tillståndspliktig nivå innebär förslaget:

- inga kostnader för tillståndsprovning, om gällande tillstånd upphävs, och årlig miljörapport,
- ny lägre avgift för provning och tillsyn, samt
- eventuellt ny tillsynsmyndighet.

Dessutom innebär förslaget:

- Ökade administrativa kostnader för den nya tillståndsplikten för geologisk lagring av CO₂ under 100 000 ton, det vill säga kostnader för tillståndsprovning och miljörapporter.
- Ökade administrativa kostnader för anmälan för provborring inför eventuell geologisk lagring av CO₂.
- Ökade administrativa kostnader för små kylanläggningar vid tillförsel av värmeenergi till mark, ytvatten eller grundvatten, det vill säga kostnader för anmälan enligt 17 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller tillstånd i de fall kommunen föreskrivit att tillstånd krävs.

Miljöskyddet

För miljöskyddet kan förslagen medföra följande positiva konsekvenser.

- Eftersom fler verksamheter kommer att klassas som industriutsläppsverksamheter i enlighet med IED kommer, genom BAT-slutsatserna, ytterligare detaljerade miljöskyddskrav att ställas på dessa verksamheters huvud- respektive sidoverksamheter.
- Fler verksamheter blir tillstånds- eller anmälningspliktiga. Därmed prövas lokalisering och miljöskyddsåtgärder i en formaliserad process.
- Att fler verksamheter blir tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter kan medföra en förstärkt tillsyn vid dessa verksamheter.

Det finns också en viss risk för att ytterligare administrativa krav (tillstånds- och anmälningsplikt, krav om miljörapportering med mera) kan förbruka resurser för verksamhetsutövare och myndigheter som annars skulle ha kunnat komma till mer nytta för direkta miljöinvesteringar eller provning och tillsyn över annan verksamhet med stor miljöpåverkan.